thriller & mystery

BORIS AKUNIN

MOARTEA LUI AHILE

SERIA ERAST FANDORIN

„La fel de rusesc și de internațional precum caviarul și votca."

Anne Perry

HUMANITAS fiction

MOARTEA LUI AHILE

**Romanele lui Akunin
s-au vândut în peste 20 de milioane de exemplare**

1882. Faimosul agent special Fandorin se întoarce acasă, după şase ani petrecuţi la Tokio. Dar la Moscova îl aşteaptă o surpriză tragică: vechiul său prieten, generalul Mihail Sobolev, erou al războiului din 1877–1878, „Ahile al Rusiei", a murit subit într-o cameră de hotel. Versiunea oficială: atac de inimă. Versiunea camarazilor defunctului: asasinat prin otrăvire. La ordinul cui şi de ce? Firul anchetei îl conduce pe Fandorin tot mai sus, la cancelaria guvernatorului Moscovei, apoi tot mai jos, în mahalalele sordide unde viaţa unui om valorează doar câteva copeici. Iar vânătorul devine vânat, fiindcă pe urmele detectivului se strecoară enigmaticul asasin Ahimas, care nu a dat greş niciodată...

„Criticii literari de pe ambele maluri ale Atlanticului laudă romanele inteligente ale lui Akunin, personajele sale minunate şi spiritul său la fel de ascuţit precum spada lui Fandorin ascunsă în baston."
BALTIMORE SUN

„...O încântare. Ce bine că mai sunt alte şapte romane care aşteaptă să fie traduse!"
EVENING STANDARD

„Pur şi simplu un deliciu. Închipuiţi-vă că Tolstoi ar fi creat o mixtură de James Bond şi Sherlock Holmes."
GUARDIAN

ISBN 978-973-689-280-6

thriller & mystery
www.thriller.ro

BORIS AKUNIN este pseudonimul literar al lui Grigori Șkartișvili (n. 1956, la Tbilisi), eminent editor, eseist și traducător rus de origine georgiană. Sub acest nume, autorul a devenit un fenomen literar, mai întâi în Rusia, unde romanele sale au atins tiraje de milioane de exemplare, apoi în Europa, în America și în restul lumii. Azi este tradus în peste treizeci și cinci de limbi, iar cărțile lui s-au vândut în peste douăzeci de milioane de exemplare. Seria care a debutat cu *Azazel* și a continuat cu *Gambit turcesc* și *Leviatan* îl are drept protagonist pe atipicul și carismaticul detectiv Erast Fandorin, ale cărui anchete nonconformiste rezolvă mistere ce zguduie Rusia țaristă și Europa la finele secolului al XIX-lea și în primele două decenii ale secolului XX. Din 1998 încoace, Akunin a publicat peste douăzeci și cinci de romane, în medie trei pe an. În anul 2000 a fost nominalizat la Premiul Smirnoff-Booker, a fost numit „Scriitorul rus al anului" și a câștigat Premiul Antibooker.

BORIS AKUNIN

Moartea lui Ahile

Roman polițist despre un asasin plătit

Traducere din rusă de
DIANA IEPURE

HUMANITAS
fiction

Coperta de
IONUȚ BROȘTIANU

BORIS AKUNIN
SMERT AHILESSA

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTE PRIN POȘTĂ: tel. 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.lib.humanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
AKUNIN, BORIS
Moartea lui Ahile / Boris Akunin ; trad.: Diana Iepure. – București:
Humanitas Fiction, 2008
ISBN 978-973-689-280-6

I. Iepure, Diana (trad.)

821.161.1-31=135.1

Partea întâi

FANDORIN

CAPITOLUL UNU,
în care verigile întâmplărilor se împletesc într-un lanț al sorții

Imediat ce trenul de dimineață care venea de la Petersburg, abia ieșit din rotocoalele fumului de locomotivă, se opri în gara Nikolaievsk, iar însoțitorii de vagoane lăsară în jos scărițele și dădură onorul, din vagonul de clasa întâi sări pe peron un tânăr ce avea o înfățișare cu totul și cu totul deosebită. Părea coborât din paginile unei reviste pariziene de prezentare a modei pentru sezonul de vară al anului 1882: purta costum de șantung de culoarea nisipului, pălărie italiană de paie cu boruri mari, pantofi cu vârful ascuțit, jambiere albe cu butoni din argint, iar în mână ținea un baston elegant, cu măciulia de asemenea din argint. Dar nu atât hainele pasagerului, foarte elegante de altfel, îți atrăgeau pe dată atenția, cât mai ales înfățișarea lui impozantă, s-ar putea spune chiar impresionantă. Tânărul era înalt, zvelt, chipeș, bine făcut, privea lumea cu ochi albaștri și i se potriveau de minune mustățile subțiri, răsucite, iar părul lui negru, pieptănat cu grijă, te intriga cu o sclipire argintie la tâmple.

Hamalii i-au descărcat destul de repede bagajele, bagaje ce merită si ele o descriere aparte. În afară de valize și genți de voiaj, pe peron au mai fost puse o bicicletă pliantă, niște haltere și câteva legături cu cărți în diferite limbi. Ultimul ieșit din vagon a fost

un asiatic scund, cu picioare strâmbe, cu trăsături aspre și plin de importanță. Era îmbrăcat într-o livrea verde care nu se asorta deloc cu sandalele de lemn, cu barete, și cu evantaiul înflorat din hârtie care i se bălăngănea la gât, atârnat de un șnur de mătase. Piticania ținea în mâini o oală emailată, cu cinci colțuri, în care creștea un arțar micuț, adus parcă în gara moscovită direct din regatul liliputanilor.

Aruncând o privire peste clădirile mohorâte ale gării, tânărul inspiră adânc, cu o emoție greu de înțeles, aerul plin de fum și șopti: „Doamne, Dumnezeule, șase ani". Dar nu i s-a permis să se lase prea mult pradă amintirilor. Asupra pasagerilor coborâți din trenul sosit din capitală se năpustiră vizitiii, cei mai mulți dintre ei angajați ai hotelurilor moscovite. În luptă pentru frumosul bărbat brunet, ce se arăta a fi un client de zile mari, intrară patru dintre ei, cei mai aprigi, de la Metropol, Loskutnaia, Dresda și Dusseau.

— Poftiți la Metropol! exclamă primul, e cel mai nou hotel, cu adevărate tradiții europene! Iar pentru chinezul dumneavoastră avem, chiar lângă camera în care veți locui, o debara!

— Nu este c-chinez, ci japonez, explică tânărul, dând la iveală că era puțin gângav, și aș dori să fie cazat împreună cu mine.

Al doilea birjar își împinse rivalul cu umărul:

— Poate binevoiți să veniți la noi, la Loskutnaia! Dacă închiriați o cameră de la cinci ruble în sus, vă ducem gratis. Ajungem cât ai clipi din ochi.

— Am stat cândva la Loskutnaia, spuse tânărul, bun hotel.

— Ce-ți trebuie, boierule, mușuroiul ăla de furnici? intră al treilea în luptă. La noi la Dresda e liniște și

ferestrele dau direct în Tverskaia, spre casa guvernatorului.

Pasagerul deveni curios.

— Adevărat? E foarte comod. Eu chiar voi lucra pentru Excelența Sa. Cred că...

— Eh, domnule! exclamă ultimul dintre vizitii, un tânăr cochet, îmbrăcat cu o vestă de culoarea zmeurei. Era pieptănat cu cărare, iar părul îi lucea ca o oglindă lustruită.

— La Dusseau au stat cei mai mari scriitori, Dostoievski, contele Tolstoi și chiar Krestovski însuși.

Intuiția sa de psiholog îl ajută să-și convingă clientul. Tânărul exclamă surprins:

— Însuși contele Tolstoi?

— Cum să nu? Când vine la Moscova, trage la noi imediat.

Birjarul înșfăcă două valize și se răsti la japonez:

— Mișcă. Hai, mișcă, urmează-mă.

— Dusseau, zici? Dusseau să fie, dădu din umeri tânărul, fără să știe că această decizie era prima verigă din lanțul fatal al evenimentelor ce aveau să urmeze.

— Ah, Masa, cât de mult s-a schimbat Moscova! tot repeta el în japoneză, fără să-și poată găsi locul pe bancheta din piele a trăsurii. E de nerecunoscut! Drumurile sunt toate pavate, nu ca la Tokio. Și câtă lume bună! Ia uite tramvaiul acela cu cai, cu imperială, și o doamnă la etajul de sus! Înainte, doamnelor nu le era permis să urce acolo. Era indecent.

— De ce, domnule? întrebă Masa, al cărui nume complet era Masahiro Sibata.

— Cum adică, de ce? Pentru ca pasagerii de jos să nu se uite pe furiș la doamnele care urcă scările.

— Astea sunt prostii de-ale europenilor, mormăi Masa dând din umeri. Eu atât vă spun: când

ajungem la hotel, ar trebui să chemăm cât mai repede o curtezană. Și să fie neapărat dintre cele de lux. Iar pentru mine putem chema și una de calitatea a treia. Aici sunt multe femei frumoase. Înalte, cu forme, mult mai frumoase decât japonezele.

— Lasă-mă în pace cu nimicurile tale, se supără tânărul. Mi-e silă să te ascult.

Japonezul clătină din cap dezaprobator:

— Oare cât timp o s-o regretați pe Midori San? Să oftezi atâta din cauza unei femei pe care nu o vei mai vedea niciodată. E inutil.

Dar stăpânul său oftă totuși o dată, apoi încă o dată și, probabil pentru a scăpa de gândurile triste, îl întrebă pe vizitiu în momentul când treceau pe lângă mânăstirea Strasnaia:

— Cui i-au ridicat acest monument de pe bulevard? Lordului Byron?

— Ăsta e Pușkin, Aleksandr Sergheici, îi explică birjarul cu reproș.

Tânărul roși și începu iar să bâlbâie ceva în limba aceea străină, adresându-i-se piticaniei cu ochi sașii. Vizitiul pricepu doar cuvântul „Pusikin", pronunțat de trei ori.

Hotelul Dusseau era asemenea celor mai bune hoteluri pariziene, cu portar în livrea, cu un hol spațios împodobit cu azalee și magnolii și cu restaurant propriu. Pasagerul venit cu trenul de Petersburg închirie un apartament bun, de șase ruble, cu ferestrele spre stradela Teatralnaia, și semnă în registru „Erast Petrovici Fandorin, asesor colegial". Apoi, se apropie curios de tabla mare, neagră, pe care, conform obiceiurilor europene, erau înscrise cu cretă numele oaspeților hotelului.

Deasupra, cu litere mari, răsucite, data: *25 iunie, vineri – 7 juillet, vendredi*. Mai jos, la locul cel mai de cinste, era notat caligrafic: *General-aghiotant de Cavalerie M.D. Sobolev – numărul 47*.

— Nu se poate! exclamă asesorul colegial. Ce noroc! Şi, întorcându-se spre portar, întrebă: Înălţimea Sa este în cameră? Suntem vechi c-cunoscuţi!

— Da, să trăiţi! se înclină portarul. Abia aseară a venit cu suita sa. Au ocupat toate camerele de pe colţ. În spatele acelei uşi, întreg coridorul este al lor. Deocamdată se odihnesc şi au poruncit să nu fie deranjaţi.

— Michel? La opt şi jumătate? se miră Fandorin. Nu prea seamănă cu el. Dar oamenii se mai schimbă. Vreţi să-i transmiteţi g-generalului că stau la numărul 20? Va dori neapărat să mă vadă.

Şi tânărul vru să plece, dar atunci avu iarăşi loc o întâmplare căreia îi era sortită să devină a doua verigă în complicatul lanţ al sorţii. Uşa care ducea spre coridorul ocupat de înaltul oaspete se deschise pe neaşteptate şi de acolo se ivi un ofiţer cazac moţat, cu sprâncenele negre, nasul încovoiat şi faţa nebărbierită.

— Omule! strigă acesta cu voce puternică, fluturând nerăbdător o foaie de hârtie. Trimite pe cineva la telegraf să ducă o depeşă! Iute!

— Gukmasov, dumneavoastră sunteţi? Erast Petrovici vru să-l îmbrăţişeze. Nu v-am văzut de o mie de ani. Tot Patrocle la Ahile al nostru? Sunteţi deja esaul? F-felicitări!

Însă această bucurie prietenească nu-l impresionă deloc pe ofiţer, iar dacă îl impresionă totuşi cumva, atunci doar în mod neplăcut. Ochii de ţigan

ai esaulului îl fulgerară pe tânăr cu o privire răutăcioasă. Apoi, Gukmasov trânti ușa fără să-i adreseze nici un cuvânt. Fandorin încremeni cu brațele desfăcute, de parcă ar fi vrut să înceapă un dans, dar se răzgândise.

— Într-adevăr, bombăni el rușinat, cum s-au mai schimbat t-toate. Și orașul, și oamenii.

— Porunciți să vi se aducă micul dejun în cameră? întrebă portarul prefăcându-se că nu observă penibilul situației.

— Nu e nevoie, răspunse asesorul. Aduceți mai bine din pivniță o găleată cu gheață, sau mai bine d-două.

În camera spațioasă și bogat mobilată, oaspetele hotelului începu să se comporte destul de neobișnuit. Se dezbrăcă până la piele, se întoarse cu capul în jos și făcu zece flotări aproape fără a atinge peretele cu picioarele. Japonezul nu era deloc surprins de îndeletnicirile stăpânului său. Primind cele două găleți cu gheață, asiaticul vărsă cuburile drept în cadă, lăsă apa rece să curgă și așteptă până ce Fandorin își termină exercițiile.

Peste puțin timp, asesorul, roșu la față, intră în baie și se băgă în cada plină cu gheață.

— Masa, adu-mi uniforma și decorațiile din cutiuțele de catifea. Voi merge să mă prezint guvernatorului.

Vorbea printre dinți. Se vede că baia cu gheață îi solicita la maximum voința.

— La însuși trimisul țarului? întrebă Masa. Atunci am să aduc și spada. Nu puteți merge fără spadă. Una e să mergi la ambasadorul Rusiei la Tokio, alta la guvernatorul Moscovei. Și nu mă contraziceți.

Dispăru și în scurt timp se întoarse ducând cu venerație spada.

Erast Petrovici înțelese că era inutil să se împotrivească și doar oftă.

— Și de curtezană ce mai spuneți? întrebă Masa privind cu îngrijorare fața vânătă de frig a stăpânului său. Sănătatea înainte de toate.

— Du-te dracului! Fandorin se ridică clănțănind din dinți. P-prosopul și îmbrăcarea!

***

— Intră, dragul meu, intră, că noi te așteptam! Cum s-ar spune, ședința tainică a marelui sinedriu în componență deplină.

Cu aceste cuvinte îl salută guvernatorul Vladimir Andreevici Dolgorukoi, stăpânul Moscovei, pe asesorul colegial Fandorin.

— De ce v-ați oprit la ușă? Luați loc în fotoliu. Nu trebuia să veniți în uniformă, cu spadă. La mine puteți intra simplu, în redingotă.

În cei șase ani pe care Erast Petrovici îi petrecuse peste hotare, guvernatorul îmbătrânise mult. Cârlionții lui castanii, de proveniență vădit artificială, nu se împăcau deloc cu fața brăzdată de riduri adânci. Din mustățile lungi și favoriții stufoși lipseau firele cărunte, iar ținuta din cale afară de tinerească te ducea cu gândul la corset. De 15 ani stătea la conducerea Moscovei și o cârmuia cu blândețe, dar ferm. Din această cauză dușmanii îl porecliseră Iuri Dolgorukoi și Volodea Cuib Mare, iar binevoitorii Vladimir Soare Blând.

— Iată-l și pe oaspetele nostru de peste mări și țări, se adresă guvernatorul celor doi domni, un militar și un civil, așezați în fotoliile de lângă biroul imens. Noul meu funcționar cu împuterniciri speciale, asesorul colegial Fandorin. A fost numit

de la Petersburg, iar înainte de asta a lucrat la ambasada noastră de la capătul lumii, în Japonia.

— Faceți cunoștință, domnule, se adresă guvernatorul lui Fandorin, cu șeful poliției din Moscova, Karacențev Evgheni Osipovici. Sprijinul legii și al ordinii. Îl arătă pe generalul roșcat, cu privire ageră și ochi căprui un pic ieșiți din orbite. Ăsta este Petrușa al meu. Iar pentru dumneavoastră Piotr Parmenovici Hurtinski, consilier de curte și șeful Secției Secrete a Cancelariei Guberniale. Orice s-ar întâmpla în Moscova, Petrușa află imediat și-mi raportează.

Un domn plinuț, de vreo 40 de ani, cu tunsoarea aranjată cu precizie de bijutier pe capul un pic alungit, cu gulerașul scrobit, cu obrajii plini și pleoapele întredeschise ca după somn, îl salută respectuos.

— Ei, dragule, nu în zadar v-am chemat anume vineri, spuse însuflețit guvernatorul. Anume vinerea, la 11, obișuiesc să discut tot felul de lucruri delicate și secrete. Iată și-acum se vede că vom atinge o astfel de problemă. De unde oare să găsim bani pentru a termina de zugrăvit Catedrala? Sfânt lucru, crucea pe care o duc de mulți ani. Își făcu evlavios cruce. Există multe intrigi între pictori, dar și se fură bine. Trebuie să ne gândim cum am putea să-i mai scuturăm pe bogătanii Moscovei de niște bani pentru un lucru drag lui Dumnezeu. Așadar, domnilor din poliția secretă, ați fost doi, acum veți fi trei. Cum s-ar spune, să vă înțelegeți și să vă iubiți. Domnule Fandorin, ați fost numit anume pentru a dezlega dosare secrete, nu-i așa? Aveți niște recomandări excelente pentru vârsta dumneavoastră. Aveți și experiență, sunteți un om umblat.

Îl fixă pe novice cu o privire iscoditoare, dar tânărul suportă privirea fără prea multe emoții.

— Eu vă țin minte, se transformă Dolgorukoi într-un bătrânel bun la suflet. Am fost la cununia dumneavoastră, cum să nu. Țin minte tot, tot... Ați devenit mai matur, v-ați schimbat mult. Dar nici noi nu întinerim. Ia loc, dragule, nu-mi plac ceremoniile...

Și, ca din întâmplare, trase mai aproape dosarul novicelui. Numele i-l ținea minte, dar patronimul îi ieșise din cap, iar în asemenea cazuri, cum bine știa experimentatul Vladimir Andreevici, n-ai voie să dai greș. Orice om se supără dacă i se schimonosește numele și, cu atât mai mult, nu e bine să-ți superi subalternii.

Erast Petrovici, iată cum îl chema pe acest tânăr. Aruncând o privire în dosarul deschis, guvernatorul se încruntă, pentru că lista nu era prea bună. Simți o adiere de primejdie. Nu o dată sau de două ori citise general-guvernatorul dosarul noului său colaborator, dar lucrurile rămâneau în ceață. Hârtiile erau învăluite în mister. Să zicem că are 26 de ani, e creștin-ortodox, de viță nobilă, născut la Moscova. Asta mai treacă-meargă. La terminarea gimnaziului, printr-un ordin al poliției din Moscova, a fost numit registrator colegial și repartizat pe post de curier în Direcția Secretă. Și asta e clar. După, încep adevăratele minuni. Cum se explică oare că numai peste două luni, „pentru serviciu excelent și sârguincios este ridicat, prin mila Domnului și peste rând, în rangul de consilier titular la Ministerul Afacerilor Externe"? Ceea ce urmează, la capitolul „decorații", e și mai și: „Ordinul Sfântului Vladimir de gradul IV pentru cazul Azazel" (fondul secret al corpului special de jandarmi); „Ordinul Sfântului Stanislav de gradul III pentru cazul Gambitul Turcesc" (fondul secret al Ministerului de Război); „Ordinul Sfintei Ana de gradul IV pentru cazul Carul de

Diamant" (fondul secret al Ministerului Afacerilor Externe). Numai secrete!

Erast Petrovici îl urmărea discret, dar cu mare atenție, pe înaltul demnitar și, în scurt timp, își făcu despre el o primă impresie, în mare favorabilă. E bătrân principele, dar nu și-a pierdut discernământul și se pare că este și un pic actor. Nu scăpase atenției lui Fandorin expresia Excelenței Sale în timp ce-i citea dosarul. Fandorin oftă cu compătimire, deoarece, chiar dacă el nu-l citise, își închipuia ce putea fi scris acolo.

Folosindu-se de pauza survenită, Erast Petrovici îi studie pe cei doi funcționari care, conform îndatoririlor de serviciu, țineau evidența tuturor secretelor din Moscova. Hurtinski avea o privire duioasă și zâmbea aparent prietenos, dar în același timp părea absent. Erast Petrovici nu răspunse zâmbetului consilierului de curte. Acest soi de oameni îi era foarte cunoscut și îi displăcea profund. Îi plăcu mai degrabă șeful Poliției, așa că schiță un surâs în direcția lui. Generalul îi răspunse politicos, dar, surprinzător, îl privi cu compătimire. Erast Petrovici nu-și mai bătu capul cu asta și se întoarse spre principe. Acesta participa și el la ritualul tăcut al schimbului de priviri, un ritual care nu trecea totuși de limita bunului-simț.

Pe fruntea principelui apăru un rid adânc, dovadă că îi treceau prin minte cele mai negre gânduri. „Oare nu mi-ai fost trimis de camarilă, dragul meu, să mă sapi? De parcă nu-mi era de ajuns Karacențev."

Privirea compătimitoare a șefului Poliției ținea însă de alte împrejurări. Evgheni Osipovici avea în buzunar o scrisoare de la șeful său direct, Plevako, directorul Departamentului Poliției de Stat. Vechi prieten și protector, Veaceslav Constantinovici îi scria că Fandorin e un om de treabă, cu merite, care

s-a bucurat de încrederea răposatului ţar şi îndeosebi a fostului sef al Poliţiei, dar, stând prea mult peste hotare, s-a îndepărtat de politică şi până la urmă a fost trimis la Moscova pentru că în capitală nu mai putea fi de folos. Tânărul i se păru lui Evgheni Osipovici simpatic, ager, un om cu demnitate. Nici nu-şi dă seama, sărmanul, că cei din sferele superioare i-au şi pus cruce. L-au trimis la bătrânul ăsta ramolit ce va ajunge în curând la groapa de gunoi. Acestea îi treceau prin cap generalului Karacenţev.

La ce se gândea Piotr Parmenovici Hurtinski, Dumnezeu ştie. Prea încâlcite şi tainice îi erau gândurile.

Scena mută a fost curmată de apariţia unui nou personaj, care se ivi fără zgomot din dormitorul guvernatorului. Era un moşneguţ slab şi înalt, într-o livrea roasă, cu chelie şi favoriţi lucoşi, îngrijiţi. Bătrânul ţinea în mâini un talger de argint cu păhărele şi sticluţe.

— Excelenţă, spuse el pe un ton arţăgos, e timpul să beţi infuzia împotriva constipaţiei. De nu, o să vă plângeţi că Frol nu v-a zis. Aţi uitat deja că aseară vă văitaţi şi vă jeluiaţi. Aia e. Ia deschideţi guriţa!

Un tiran, exact ca Masa al meu, gândi Fandorin, chiar dacă arată cu totul altfel. De unde o fi căzut specia asta pe capul nostru?

— Da, da, Froluşka, capitulă îndată principele. Voi bea, voi bea. Dumnealui, Erast Petrovici, e majordomul meu, Vedişcev Frol Grigorici. De multă vreme are grijă de mine. Dumneavoastră, domnilor, nu doriţi să încercaţi această miraculoasă infuzie? Are un gust îngrozitor, dar e un remediu perfect pentru indigestie şi stimulează din plin activitatea intestinelor. Frol, ia toarnă-le!

Karacențev și Fandorin refuzară categoric infuzia, însă Hurtinski bău și îi asigură că gustul e oarecum plăcut.

După infuzie, Frol îi dădu principelui să bea un lichior dulceag și să mănânce o tartină (fără să-i propună însă nimic lui Hurtinski) și îi șterse buzele cu un șervet de pânză.

— Deci, Erast Petrovici, ce misiuni secrete aș putea oare să vă încredințez? N-am idee! zise Dolgorukoi ridicând din umeri, ușor amețit de lichior. După cum vedeți, am destui consilieri. Dar nu vă impacientați, aveți timp să vă obișnuiți, să vă acomodați...

Dădu din mână a lehamite și adăugă pentru sine: „Iar noi, între timp, vom vedea ce soi de pasăre ești".

În clipa aceea, ceasul cu basorelief de pe vremea lui Pazvante bătu de unsprezece ori și așa se încheie cea de a treia verigă, care închise lanțul fatal al coincidențelor.

Ușa care dădea în anticameră se deschise fără nici un ciocănit și în crăpătura ei apăru fața schimonosită a secretarului. Cabinetul fu inundat de curentul invizibil, dar perceptibil al unui Eveniment Extraordinar.

— Exelență, s-a întâmplat o nenorocire! strigă funcționarul cu voce tremurândă. A murit generalul Sobolev! A sosit aici aghiotantul său, esaulul Gukmasov.

Vestea avu asupra celor prezenți efecte diferite, așa cum diferită le era și firea. General-guvernatorul flutură o mână în direcția celui care adusese știrea, de parcă voia să-i zică: „Dispari, nu vreau să cred!" Cu aceeași mână își făcu semnul crucii. Șeful direcției secrete căscă ochii o clipă și îi închise imediat înapoi. Seful roșcat al poliției secrete sări

în picioare. Pe fața asesorului colegial se citi o emoție puternică, după care tânărul căzu pe gânduri, stare în care rămase pe tot parcursul scenei următoare.

— Ia invită-l tu pe esaul, Inokenti, îi ordonă Dolgorukoi cu blândețe secretarului. Ce nenorocire!

În pas cadențat și zornăind din pinteni, în cameră intră un fost brav ofițer, cel care nu dorise să se arunce în brațele lui Erast Petrovici. Acum era frumos bărbierit, îmbrăcat în uniformă căzăcească de paradă și purta pe piept un întreg iconostas de decorații.

— Înălțimea Voastră, sunt aghiotantul generalului Mihail Dmitrici Sobolev, esaulul Gukmasov! se recomandă ofițerul. Am o veste tristă... Pentru a continua, făcu un efort, mișcându-și mustața de războinic: Domnul comandant al Corpului 4, sosit aseară de la Minsk, în trecere spre moșia sa din Riazan, s-a oprit la Dusseau. În dimineața asta, Mihail Dmitrici n-a ieșit din cameră. Ne-am alarmat și am început să batem la ușă, dar tot nu răspundea. Atunci am îndrăznit să intrăm, iar el... Esaulul făcu iarăși un efort titanic și reuși să continue fără să-i tremure vocea: Iar domnul general zăcea în fotoliu. Era mort... Am chemat medicul. Ne-a zis că nu se mai poate face nimic. Era deja rece.

— Vai de mine și de mine! Generalul își propti obrazul. Cum oare s-a întâmplat așa ceva? Doar Mihail Dmitrici era încă tânăr! N-avea nici patruzeci, nu?

— Treizeci și opt avea, spre treizeci și nouă, răspunse Gukmasov cu aceeași voce tremurătoare, gata în orice clipă să cedeze de emoție, și clipi des.

— Și care este cauza morții? întrebă Karacențev încruntat. A avut generalul vreo boală?

— Nu, să trăiţi! Era sănătos, viguros şi vesel. Medicul presupune că l-a doborât un atac de cord sau o paralizie a inimii.

— Hai, lasă, poţi pleca îi zise principele, zguduit de cele aflate. Voi face tot ce trebuie şi îi voi transmite ţarului vestea. Pleacă!

Când uşa se închise în urma esaulului, principele oftă zdrobit:

— Vai de mine, domnilor, să vedeţi ce-o să înceapă. Nu-i de glumă! Acest om e iubit de toată Rusia. Şi nu doar de Rusia, generalul e cunoscut în întreaga Europă... Şi eu care mă pregăteam să-i fac azi o vizită. Petruşa, trimite o depeşă împăratului, ştii tu cum s-o formulezi. Nu, mai bine să mi-o arăţi şi mie înainte de a o trimite. Iar după, să dai dispoziţii cu privire la doliu, panihidă şi... Ştii tu. Dumneavoastră, Evgheni Osipovici, să-mi asiguraţi ordinea. Îndată ce zvonul se va răspândi, toată Moscova va da năvală la Dusseau. Aveţi grijă ca oamenii, cuprinşi de emoţie, să nu se calce în picioare. Îi cunosc eu pe moscoviţi. Şi să fie totul decent, cum se cuvine.

Şeful poliţiei încuviinţă şi luă din fotoliu mapa pentru raport.

— Permiteţi-mi să mă retrag, Excelenţă.

— Puteţi pleca. Vai de mine, o să fie mare zarvă. Principele tresări brusc: Ce spuneţi, domnilor, probabil va veni şi împăratul. Va veni neapărat! Că nu oricine, ci însuşi eroul Plevnei şi al Turkmenistanului şi-a dat sufletul! Cavalerul cel fără de frică şi repros, supranumit pe bună dreptate Ahile. Ar trebui pregătit Kremlinul. De asta mă voi ocupa chiar eu...

Hurtinski şi Karacenţev se îndreptară spre uşă, gata să îndeplinească poruncile primite de la guvernator, dar asesorul colegial rămase în fotoliu,

de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, și îndreptă spre principe o privire oarecum nedumerită.

— A, da, Erast Petrovici, dragule, își aminti Dolgorukoi de novice. Nu ne arde acum de dumneavoastră. Până una alta, obișnuiți-vă și rămâneți pe-aproape. Poate vă voi încredința ceva, toată lumea va avea de lucru. Vai, ce nenorocire...

— Dar, Excelență, nu se va face nici o anchetă? întrebă pe neașteptate Fandorin. E o persoană importantă, iar moartea e suspectă. Ar trebui lămurite lucrurile.

— Ce fel de anchetă? se încruntă principele. Vi s-a spus doar că va veni împăratul.

— Eu însă am tot temeiul să presupun că e ceva în neregulă aici, declară cu un calm absolut surprinzător asesorul colegial.

Cuvintele lui avură asupra celor prezenți efectul exploziei unei grenade.

— Ce fantezie stupidă! țipă Karacențev care își pierdu pe dată orice urmă de simpatie față de tânăr.

— Temei? aruncă cu dispreț Hurtinski. Oare puteți avea vreun temei? De unde, în general, puteți ști ceva?

Erast Petrovici nici nu se uită spre consilierul de curte și i se adresă direct guvernatorului:

— Permiteți-mi să vă comunic, Înălțimea Voastră, că, din întâmplare, m-am oprit la hotelul Dusseau. Asta-i unu. Îl cunosc de mai mult timp pe Mihail Dmitrici. Se trezea întotdeauna dis-de-dimineață și mi-e absolut imposibil să-mi închipui că putea dormi până la o oră atât de târzie. Suita lui s-ar fi impacientat de pe la ceasurile șase. Asta-i doi. Eu însumi l-am văzut pe esaulul Gukmasov, pe care îl cunosc la fel de bine, la ora opt și jumătate. Și era nebărbierit. Asta-i trei.

Aici Fandorin făcu o pauză cu multe subînțelesuri, de parcă cea din urmă constatare avea o importanță deosebită.

— Nebărbierit? Și ce dacă? întrebă nedumerit șeful poliției.

— Gukmasov nu putea fi nebărbierit la opt și jumătate dimineața. Eu am trecut cu acest om prin campania din B-balcani. Era foarte îngrijit, aproape pedant și nu ieșea niciodată din cort nebărbierit, nici chiar atunci când nu ne ajungea apa și eram nevoiți să topim zăpadă. Înclin să cred că Gukmasov știa de la bun început că șeful lui e mort. Dacă știa, de ce a tăcut atâta timp? Asta-i patru. Cred că ar trebui să limpezim lucrurile, mai ales că va veni și îm-împăratul.

Ultimul argument îl convinse pe guvernator.

— Ce să zic, Erast Petrovici are dreptate. E o treabă de stat, inițiez o anchetă secretă a circumstanțelor morții general-aghiotantului Sobolev. Nu se va putea fără o autopsie, așa că aveți grijă, Evgheni Osipovici, să nu se divulge nimic. Și așa vor circula o grămadă de zvonuri. Petrușa, vei strânge zvonurile și mi le vei raporta personal. Responsabil de anchetă va fi, desigur, Evgheni Osipovici. Da, și să nu uitați să dați ordin în privința îmbălsămării. Mulți vor dori să-și ia rămas-bun de la erou și e arșiță, ar începe să miroasă urât. În ce vă privește, Erast Petrovici, dacă tot v-a aruncat soarta la Dusseau și dacă tot l-ați cunoscut atât de bine pe decedat, încercați să descâlciți ițele, din punctul dumneavoastră de vedere, acționând, cum s-ar spune, în mod particular. Cu atât mai mult cu cât nu prea vă cunoaște lumea la Moscova. Dar, dacă tot sunteți funcționar cu împuterniciri speciale, poftiți un caz special. Mai special nici că se poate.

CAPITOLUL DOI,
în care Fandorin începe ancheta

Erast Petrovici începu destul de ciudat ancheta cu privire la circumstanţele morţii gloriosului conducător de oşti atât de adorat de popor. Strecurându-se cu mare greutate în hotelul înconjurat de un dublu cordon format din poliţişti şi din locuitorii îndureraţi ai Moscovei (veştile triste se răspândeau în oraş mult mai repede decât mistuitoarele incendii din august), tânărul urcă în apartamentul său fără a întoarce capul la dreapta sau la stânga, aruncă slugii şapca şi sabia, iar drept răspuns la ploaia de întrebări doar îşi duse degetul la buze. Obişnuit cu toate acestea, Masa dădu dovadă de înţelegere, făcu o plecăciune şi aşternu cu îndemânare pe podea o rogijină de paie. Înveli respectuos sabia într-o bucată de mătase şi o puse pe şifonier, iar apoi, fără a scoate vreun cuvânt, ieşi pe coridor şi se aşeză cu spatele la uşă, luând poziţia furiosului zeu Fudo Myo, stăpânul flăcărilor. Când cineva trecea pe lângă el, Masa ducea degetul la buze, plescăia din limbă dojenitor şi arăta ba spre uşă, ba spre propriu-i buric. În consecinţă, în tot etajul se răspândi într-o clipă zvonul că la numărul 20 s-ar fi aflat o prinţesă chinezoaică însărcinată, care, pare-se, deja năştea.

Între timp, Fandorin stătea pe rogojină şi nu făcea absolut nici o mişcare. Genunchii îi erau

așezați drept, corpul relaxat, iar mâinile întoarse cu palmele în sus. Privirea asesorului colegial era ațintită spre propriu-i abdomen, mai exact spre nasturele de jos al tunicii. Acolo, sub vulturul bicefal, se afla magicul punct *tan den*, izvorul și centrul energiei spirituale. Erast Petrovici știa că dacă te dezici de toate gândurile și te dedici întru totul cunoașterii de sine, sufletul ți se luminează, iar cea mai complicată problemă ți se înfățișează în cel mai simplu, limpede și rezolvabil mod. El se străduia din răsputeri să se elibereze și să devină lucid, ceea ce nu e deloc ușor și se poate obține doar în urma unui lung antrenament. Gândirea lui ageră și lipsa de răbdare, care nu era decât o consecință a acestui tip de gândire, făceau ca exercițiile de autoconcentrare să fie deosebit de dificile. Dar, cum spunea Confucius, un bărbat nobil nu merge pe calea cea mai ușoară, ci o alege pe cea mai grea. De aceea Fandorin tot aștepta rezultatul privind țintă și cu mare îndârjire nasturele blestemat.

La început, gândurile n-au vrut nicidecum să-l lase în pace, dimpotrivă, plescăiau și se zbăteau ca peștii în ape mici. Treptat însă, toate sunetele din afară începură să se îndepărteze și în cele din urmă dispărură, peștii plecară în adânc, iar în mintea lui ceața începu să se ridice în vârtejuri. Erast Petrovici privea cerculețul de metal auriu, cu stemă, și nu se gândea la nimic. După o secundă, un minut sau poate chiar un ceas, acvila imperială își clătină amândouă capetele, corana începu să joace într-un roi de scântei și pe Erast Petrovici îl trecură fiorii. Planul de acțiune se alcătuise cu de la sine putere.

Fandorin îl chemă pe Masa, porunci să i se aducă redingota și, în timp ce-și schimba hainele, îi explică

pe scurt servitorului său în ce consta esența problemei. Următoarele mișcări ale asesorului colegial se limitară la hotel și se desfășurară pe un singur traseu: holul de la intrare, camera paznicului, restaurantul. Tratativele cu personalul hotelului i-au luat destul timp, așa că Erast Petrovici apăru la ușa coridorului care era numit la Dusseau „aripa lui Sobolev" mai spre seară, când umbrele se alungiseră, iar lumina era grea și vâscoasă ca mierea de salcâm.

Fandorin se prezentă jandarmului care stătea de pază la intrare și fu imediat lăsat să pășească în împărăția tristeții, unde toți vorbeau în șoaptă și mergeau numai în vârful degetelor. Apartamentul 47, pe care îl ocupase în ajun gloriosul general, era compus dintr-un salon și un dormitor. În prima cameră se adunase destul de multă lume: Karacențev, funcționari de la poliție, aghiotanții și ordonanțele răposatului, administratorul hotelului, iar în colț, cu nasul ascuns în portieră, plângea înfundat, cu sughițuri Lukici, valetul lui Sobolev, pe care îl cunoștea întreaga Rusie. Toți parcă așteptau ceva și își întorceau mereu capetele spre ușa închisă a dormitorului.

— Profesorul de medicină judiciară Velling efectuează autopsia. Cam mult durează, totuși. De-ar termina odată.

Înțelegând parcă dorința generalului, ușa albă, pe care erau incrustate siluetele unor lei, se smuci și se deschise scârțâind. Se făcu pe dată liniște. În prag apăru un domn cărunt, cu o figură pleoștită și nemulțumită, încins cu un șorț de piele deasupra căruia strălucea crucea emailată Anninsk.

— Așadar, Excelența Voastră, s-a sfârșit, zise posomorât domnul cu fața pleoștită, care era, se pare, profesorul Velling. Vă pot prezenta... rezultatele.

Generalul măsură odaia din priviri și spuse cu o voce înveselită:

— Cu mine vor intra Fandorin, Gukmasov și dumneavoastră, dădu el cu nepăsare din bărbie în direcția administratorului. Pe ceilalți îi rog să aștepte aici.

Primul lucru pe care îl văzu Erast Petrovici intrând în lăcașul morții fu oglinda în ramă cochetă, acoperită cu o eșarfă neagră. Trupul mortului se afla nu pe pat, ci pe masa adusă probabil din salon. Aruncând o privire la trupul ce ieșea în relief sub cearșaful alb, Fandorin își făcu semnul crucii și preț de o clipă uită de anchetă: își amintea de bărbatul frumos, viteaz, inteligent, pe care îl cunoscuse cândva și care între timp se transformase într-un obiect alungit, cu contururi neclare.

— Evident, începu sec profesorul, n-am descoperit nimic suspect. Voi mai face niște cercetări, dar sunt absolut convins că și-a dat sufletul din cauza unei paralizii a mușchiului inimii. Este de asemenea evidentă paralizia plămânului drept, dar aceasta nu e o cauză, ci mai degrabă o consecință. Moartea a survenit într-o clipă. Chiar dacă ar fi avut alături un medic, acesta nu l-ar fi putut salva.

— Dar era tânăr și plin de viață, trecuse prin foc și pară! Karacențev se apropie de masă și trase de un capăt al cearșafului. Oare chiar i-a venit așa, pe nepusă masă, să moară?

Gukmasov se întoarse pentru a nu vedea chipul livid al fostului său șef, dar Erast Petrovici și administratorul, dimpotrivă, se dădură mai aproape. Fața lui Sobolev era liniștită și expresivă. Până și celebrii favoriți lipsiți de finețe, pe contul cărora glumeau liberalii și se amuzau caricaturiștii străini, se

dovedeau cât se poate de bine-veniți acum, în moarte, căci încadrau frumos fața de ceară a generalului și îi dădeau un aer de măreție.

— Doamne, ce erou, un adevărat Ahile, bombăni administratorul, graseind în manieră franțuzească.

— Ora morții? întrebă Karacențev.

— Între unu și două noaptea, răspunse sigur de sine Velling. Nu mai devreme și în nici un caz mai târziu.

Generalul se întoarse către esaul:

— Așadar, acum, când cauza morții a fost stabilită, ne putem ocupa de detalii. Povestiți-ne, Gukmasov, cât mai amănunțit.

Se vede că esaulul nu putea povesti amănunțit. Raportul lui fu scurt, dar limpede:

— Am sosit de la gara Briansk pe la șase. Mihail Dmitrici s-a odihnit până seara. La nouă, am luat masa la restaurantul de aici, iar apoi am plecat să ne plimbăm prin oraș. N-am intrat pe nicăieri. Puțin după miezul nopții, Mihail Dmitrici a spus că vrea să se întoarcă la hotel. Avea de făcut niște însemnări, pentru că lucra la un nou regulament militar...

Gukmasov aruncă o privire către biroul de lângă geam. Pe tăblia lui mobilă erau întinse hârtii, iar fotoliul era tras neglijent într-o parte.

Evgheni Osipovici se apropie, luă o foaie și dădu din cap cu respect.

— Voi ordona ca toate să fie adunate și trimise țarului. Continuă, esaul.

— Mihail Dmitrici le-a poruncit domnilor ofițeri să-și vadă de ale lor. Le-a spus că se va întoarce pe jos, căci dorea să se mai plimbe.

Karacențev deveni atent.

— Și voi l-ați lăsat singur? Noaptea? Straniu, foarte straniu!

Îl privi cu subînțeles pe Fandorin, dar tânărul se pare că nu era câtuși de puțin interesat de acest amănunt. Asesorul colegial se apropie de birou și, nu se știe din ce motiv, trase cu degetul câteva linii pe sfeșnicul din bronz.

— Încearcă numai să te pui în poară cu el! exclamă Gukmasov zâmbind cu tristețe. Eu chiar am încercat să mă bag, dar când mi-a aruncat o privire... Că el, Excelența Voastră, nu se plimba singur noaptea prin Moscova, ci prin munții Turciei și pe câmpiile tekineze... Esaulul își răsuci posomorât mustața lungă. Până la hotel, Mihail Dmitrici a ajuns. Până dimineața, iată că nu...

— Unde era când l-ați descoperit? întrebă șeful poliției.

— Stătea uite-aici. Gukmasov arătă spre fotoliu, lăsat pe spate. Și pana era jos...

Karacențev se așeză pe vine și atinse petele de cerneală de pe covor. Oftă.

— Nebănuite sunt căile Domnului...

Fandorin întrerupse fără nici o jenă trista pauză. Continuând să mângâie cu degetul nenorocitul de sfeșnic, el se întoarse către administrator și întrebă în șoaptă, dar destul de tare cât să audă toată lumea:

— De ce n-aveți electricitate? E de mirare. Un hotel nou, dar nici măcar gaz nu are, luminați camerele cu lumânări.

Francezul încercă să-i explice că lumânările sunt mai de bonton decât gazul, că restaurantul are deja lumină electrică, iar spre toamnă va apărea și la etaj, dar Karacențev îi întrerupse pălăvrăgeala printr-o tuse supărată.

— Şi dumneavoastră, domnule esaul? îşi reîncepu el interogatoriul.

— Am trecut pe la camaradul meu de arme, polcovnicul Dadaşev. Am stat o vreme, am discutat. La hotel m-am întors spre dimineaţă şi m-am culcat imediat.

— Da-da, adăugă Erast Petrovici, paznicul de noapte mi-a spus că v-aţi întors când se lumina de ziuă. Şi l-aţi mai şi trimis după o sticlă de apă minerală Selters.

— Aşa e. Sincer să fiu, am cam întrecut măsura la băutură. Îmi era gâtul uscat iască. Eu întotdeauna mă trezesc devreme, dar acum, păcatele mele, am dormit buştean. Când m-am dus să-i raportez domnului general, Lukici mi-a zis că încă doarme. M-am gândit că Mihail Dmitrici lucrase prea mult seara. Mai târziu, pe la opt şi jumătate, i-am spus: Hai, Lukici, să-l trezim, că se supără. El nu doarme niciodată atâta! Intrăm aici, dar el stătea uite-aşa (Gukmasov îşi lăsă capul pe spate, miji ochii şi îşi întredeschise gura). Era deja rece. Am chemat medicul, am trimis o depeşă la corpul armatei... Atunci m-ai văzut şi dumneata, Erast Petrovici. Să-mi fie cu iertare că nu mi-am salutat vechiul tovarăş, înţelegi că nu-mi ardea de asta.

În loc să primească scuzele, care la drept vorbind nici nu-şi mai aveau rostul în asemenea circumstanţe, Erast Petrovici îşi înclină puţin capul şi, răsucindu-şi mâinile la spate, zise:

— Mie însă mi s-a spus că aseară, la restaurant, o oarecare d-doamnă a cântat pentru Excelenţa Sa şi că acea doamnă ar fi stat chiar la masa dumneavoastră. Se pare că e un personaj cunoscut în Moscova. Dacă nu mă înşel, se numeşte Wanda. Mi

s-a mai spus că voi toți, inclusiv generalul, ați fi p-plecat cu ea.

— Da, a fost o cântăreață de cabaret, confirmă sec esaulul. Am condus-o, am lăsat-o, iar noi am mers mai departe.

— Și unde ați lăsat-o, la Anglia, pe Stoleșnikov? continuă asesorul colegial, dovedind astfel un minunat grad de informare. Mi s-a spus că doamna Wanda locuiește chiar a-acolo.

Gukmasov își ridică furios sprâncenele, iar vocea lui deveni uscată și aproape că începu să scârțâie:

— Eu nu cunosc prea bine Moscova. E pe-aici, pe-aproape, am ajuns în cinci minute.

Fandorin clătină din cap și probabil că își pierdu interesul față de esaul. Văzuse lângă pat ușița unui seif de perete. Se apropie și răsuci mânerul, iar ușița se deschise.

— Ce-i acolo? E gol? întrebă șeful poliției.

Erast Petrovici dădu din cap:

— Întocmai, Excelență! Iată că și cheia era pe-afară.

— Ei bine... Karacențev își scutură capul roșcat. Hârtiile, atâtea câte sunt, să fie sigilate. Mai târziu, ne vom lămuri noi care vor merge la rude, care la minister și care la însuși țarul nostru. Dumneata, profesore, poți să chemi niște ajutoare și să te ocupi de îmbălsămare.

— Cum? Chiar aici? se revoltă Velling. Îmbălsămarea, domnule general, nu e același lucru cu punerea verzei la murat!

— Dumneavoastră ați vrea să duc cadavrul la Academie, să-l port prin tot orașul? Uitați-vă pe geam! N-ai unde arunca un ac! Descurcați-vă aici

cum puteţi. Vă mulţumesc, domnule esaul, sunteţi liber. Iar dumneata, se adresă el administratorului, vei îndeplini toate cerinţele domnului profesor.

Când Karacenţev şi Fandorin rămaseră singuri, generalul cel roşcat îl luă pe tânăr de braţ, îl trase ceva mai departe de corpul neînsufleţit şi îl întrebă încet, cu jumătate de gură, de parcă mortul ar fi putut trage cu urechea:

— Ei, ce aveţi de spus? Din câte am înţeles urmărind întrebările şi expresia dumneavoastră, explicaţiile lui Gukmasov nu v-au satisfăcut. De ce aţi pus la îndoială sinceritatea lui? A explicat destul de convingător de ce nu era bărbierit dimineaţa, nu credeţi? A dormit prea mult după o noapte de beţie, e ceva obişnuit.

— Gukmasov nu putea să nu se trezească la timp, zise Fandorin ridicând din umeri. E un bărbat zdravăn. Şi cu atât mai mult nu s-ar fi dus, aşa cum afirmă el, să-i dea lui Sobolev raportul înainte de a se pune în ordine. Esaulul minte, e clar. Cazul, Excelenţă...

— Evgheni Osipovici, îl corectă generalul care asculta cu mare atenţie.

— Cazul e şi mai serios decât mi-am închipuit. Sobolev n-a murit aici.

— Cum adică n-a murit aici?! exclamă şeful poliţiei. Atunci unde?

— Nu ştiu. Dar permiteţi-mi să vă întreb de ce paznicul de noapte – chiar eu am discutat cu el – nu l-a văzut pe Sobolev întorcându-se?

— Pesemne că a plecat din post pentru puţin timp şi nu vrea să recunoască asta, îi răspunse Karacenţev mai mult pentru a întreţine polemica.

— E imposibil şi vă voi explica mai târziu de ce. Dar iată o ghicitoare pe care, cu s-siguranţă, n-o să

mi-o puteți dezlega. Dacă Sobolev s-ar fi întors în apartament noaptea, iar după aceea ar mai fi stat la masă și ar fi scris ceva, ar fi aprins neapărat lumânările. V-aș ruga să vă uitați la sfeșnic, lumânările sunt întregi-întregulțe!

— Ia te uită! Generalul își plesni mânios șoldurile strânse în pantalonii de călărie. Dumneata, Erast Petrovici, ești un băiat de ispravă, pe când din mine nu mai iese un detectiv. Schiță un zâmbet dezarmant. Am fost numit la poliție cu puțin timp în urmă, mai înainte am servit în cavaleria de gardă. Așadar, ce s-ar fi putut întâmpla, din punctul dumitale de vedere?

Fandorin își ridică sprâncenele de vultur.

— Nu vreau să g-ghicesc, dar mi se pare limpede că, după cină, Mihail Dmitrievici nu a intrat în cameră, pentru că între timp se lăsase întunericul, iar lumânări, după cum știm, n-a aprins. Avem și mărturiile chelnerilor care au afirmat că Solobev și ofițerii săi au plecat imediat după trapeză. Eu nu cred că paznicul de noapte, om serios care pune p-preț pe locul său de muncă, și-a părăsit postul și astfel a scăpat din vedere întoarcerea generalului.

— „Cred, nu cred", ăsta nu e un argument, îl ațâță Evgheni Osipovici pe asesorul colegial. Eu am nevoie de fapte, prezentați-mi fapte.

— Fie, am să vă fac pe plac, zise Fandorin zâmbind. După miezul nopții, ușa hotelului se închide cu zăvorul. De ieșit poate ieși oricine, dar, dacă dorești să intri, trebuie să suni la clopoțel.

— Ei, ăsta este deja un argument, recunoscu generalul. Continuați.

— Unicul moment în care Sobolev s-ar fi putut întoarce este acela când bravul nostru esaul l-a trimis

pe paznic după apă minerală. Dar noi ştim că asta s-a întâmplat când se lumina deja de ziuă, adică nicidecum înainte de ora patru. Iar dacă ar fi să-l credem pe domnul Velling (şi chiar nu văd de ce ar trebui să punem la îndoială raţionamentul acestui distins p-profesor), Sobolev, la acea vreme, era mort de câteva ceasuri bune. Care este concluzia?

Ochii lui Karacenţev sclipiră cu răutate.

— Care e?

— Gukmasov a trimis paznicul după apă pentru a putea aduce pe neobservate în hotel corpul neînsufleţit al generalului Sobolev. Presupun că, în tot acest timp, ceilalţi ofiţeri se aflau afară.

— Păi, să fie interogaţi, mizerabilii, şi aşa cum trebuie! urlă generalul atât de ameninţător, încât fu auzit şi în odaia de alături. Rumoarea care răzbătea de acolo încetă imediat.

— N-are nici un rost, s-au sfătuit deja. De aceea au şi anunţat moartea cu atâta întârziere: se pregăteau.

Erast Petrovici îi dădu interlocutorului său un pic de răgaz, cât să poată pricepe bine cele auzite, apoi cârmi discuţia pe alt făgaş. Cine e această Wanda pe care toată lumea o cunoaşte?

— Ei, nu chiar toată lumea, dar în anumite cercuri e un personaj cunoscut. E o nemţoaică din Riga, o cântăreaţă foarte frumoasă. Nu e chiar o cocotă, dar nici departe nu-i. Un fel de damă cu camelii.

Karacenţev încuviinţă energic:

— Am prins ideea. Anume această Wanda ne va clarifica lucrurile. O să poruncesc să fie chemată imediat.

Generalul se îndreptă hotărât spre uşă.

— Nu v-aş sfătui, îl ajunseră din urmă cuvintele lui Fandorin. Dacă a fost ceva, doamna nu va da

dovadă de exces de sinceritate. Mai mult ca sigur, are deja o înțelegere cu ofițerii – bineînțeles, dacă e în vreun fel implicată în cele întâmplate. Lăsați, Evgheni Osipovici, o să discut chiar eu cu ea. O discuție particulară, ce ziceți? Unde e „Anglia" asta? Pe strada Stoleșnikov, colț cu Petrovka?

— Da, e la cinci minute de mers. Șeful poliției se uită la tânăr cu o vădită admirație. Voi aștepta vești, Erast Petrovici! Mergeți cu Dumnezeu.

Și asesorul colegial ieși blagoslovit de înalta conducere cu semnul crucii.

CAPITOLUL TREI,
în care Fandorin joacă orleanka[1]

Totuși, Erast Petrovici nu reuși să ajungă la hotelul Anglia în cinci minute. Pe coridor, în spatele ușii blestematului apartament 47, îl aștepta abătut Gukmasov.

— Te poftesc să intri la mine pentru câteva cuvinte, îi zise el lui Fandorin și, luându-l strâns de braț, îl duse în odaia din vecinătatea apartamentului închiriat de general.

Încăperea era aidoma celei în care locuia Fandorin. Erast Petrovici privi pe rând fețele celor prezenți și îi recunoscu îndată pe ofițerii care făceau parte din suita decedatului și pe care îi văzuse de curând în salon. Asesorul colegial salută cinstita adunare printr-o ușoară plecăciune, dar nu-i răspunse nimeni, iar în ochii ațintiți asupra lui citi o dușmănie fățișă. Atunci Fandorin își încrucișă mâinile la piept, se sprijini de ușă, iar fața lui își schimbă imediat expresia, din binevoitoare și amabilă în rece și antipatică.

— Domnilor, spuse cu glas aspru, chiar solemn, esaulul, permiteți-mi să vi-l prezint pe Erast Petrovici Fandorin, pe care am onoarea să-l cunosc încă de pe timpul războiului cu turcii. Acum se află în slujba general-guvernatorului.

---

1 Rișca.

Şi iarăşi nici unul dintre ofiţeri nu-şi întoarse capul. Erast Petrovici se abţinu să mai facă plecăciuni. Aşteptă să vadă ce se va întâmpla mai departe.

Gukmasov se întoarse spre el:

— Aceştia, domnule Fandorin, sunt camarazii mei: locotenent-colonelul Baranov, aghiotant superior; cneazul Erdeli, aghiotant-porucic; cneazul Abadziev, aghiotant, ştabs-căpitan; căpitanul de cavalerie Uşakov, ordonanţă; cornet-baronul Eichgolz, ordonanţă; cornetul Gall, ordonanţă, sutaşul Markov, ordonanţă.

— Nu cred că îi voi reţine pe toţi, spuse de această dată Erast Petrovici.

— Nici nu va fi nevoie, i-o reteză Gukmasov. Vi i-am prezentat pe toţi aceşti domni pentru că le datoraţi o explicaţie.

— Le d-datorez? repetă în bătaie de joc Fandorin. Ca să vezi!

— Da, domnule. Fii atât de bun şi explică-mi, de faţă cu toată lumea, ce motiv a stat la baza ofensatorului interogatoriu la care am fost supus în prezenţa şefului poliţiei.

Vocea esaulului suna ameninţător, dar asesorul colegial îşi păstră calmul, ba mai mult decât atât, îi dispăru pe neaşteptate şi obişnuita gângăveală.

— Întrebările mele, domnule esaul, au fost motivate de faptul că moartea lui Mihail Dmitrievici Sobolev are o importanţă de stat, ba chiar, aş zice, una istorică. Asta-i unu. Fandorin schiţă un zâmbet dojenitor. Dumneata însă, Prohor Ahrameievici, ne-ai tot dus cu minciuni şi ai făcut-o cu mare neîndemânare. Asta-i doi. Am primit împuternicire de la cneazul Dolgorukoi să cercetez acest caz. Asta-i trei. Şi poţi fi sigur că îl voi cerceta, doar mă

cunoști. Asta-i patru. Sau poate îmi vei povesti totuși adevărul?

Un cneaz caucazian, într-o tunică albă tradițională de cerchez, cu gloanțe argintii, numai de și-ar aminti care dintre cei doi, sări ca ars de pe canapea.

— Unu-doi-trei-patru! Domnilor! Acest copoi, acest șoarece de cancelarie își bate joc de noi! Proșa, jur pe măicuța mea, acușica îl...

— Stai jos, Erdeli! se răsti Gukmasov și caucazianul se așeză imediat, mișcându-și nervos bărbia.

— Așa e, te cunosc, Erast Petrovici. Te cunosc și te respect. Privirea esaulului era grea și sumbră. Te respecta și Mihail Dmitrici. Dacă ții la memoria lui, nu te băga în treaba asta, vei face mai mult rău decât bine.

Fandorin îi răspunse la fel de sincer și serios:

— Dacă aceasta ar fi avut legătură doar cu mine și ar fi fost vorba doar de simpla mea curiozitate, ți-aș fi îndeplinit pe dată rugămintea, dar așa, să am iertare, nu pot – îmi fac datoria.

Gukmasov își pocni degetele la spate și făcu un tur al odăii, zăngănind din pinteni. Se opri iar în fața asesorului colegial.

— Să știi că nici eu nu pot. Nu pot admite să-ți urmezi cercetările. Să cerceteze poliția, numai nu dumneata. Talentele dumitale, domnule Fandorin, sunt cu totul și cu totul nepotrivite în acest caz. Fii convins că îți voi sta în cale și voi folosi orice metode, fără a ține seama de trecut.

— Ca de exemplu, Prohor Ahrameievici? se interesă cu răceală Erast Petrovici.

— Păi, iată o metodă excelentă! interveni poruncicul Erdeli, sărind de pe locul său. Dumneata, stimate domn, ai ofensat ofițerii Corpului 4 și eu te chem

la duel! Să ne împușcăm aici și acum! Până la moarte, prin batistă!

— Din câte țin eu minte regulile, pronunță sec Fandorin, condițiile sunt alese de cel care este chemat la duel. Fie, voi intra în acest joc stupid, dar mai târziu, după ce voi termina ancheta. Îmi puteți trimite martorii, mă găsiți în apartamentul 20. La revedere, domnilor.

Era cât pe-aci să le întoarcă spatele, dar Erdeli se repezi la el urlând:

— N-o să fugi de duel!

Vru să-l pălmuiască, însă Erast Petrovici îi prinse cu o deosebită dexteritate mâna ridicată pentru lovitură și îi strânse încheietura cu două degete. Parcă nu foarte tare, dar fața porucicului se schimonosi de durere.

— Canalie! strigă în falset cneazul, etalându-și accentul caucazian și ridicând amenințător mâna stângă.

Fandorin îl îmbrânci și spuse dezgustat:

— Nu vă mai obosiți atâta, voi considera că m-ați pălmuit. Eu sunt cel care vă cheamă la duel și veți plăti cu sânge această jignire.

— Minunat, deschise pentru prima oară gura și ștabs-ofițerul cel flegmatic, pe care Gukmasov îl prezentase drept locotenent-colonelul Baranov. Spune-i condițiile tale, Erdeli.

Porucicul își frecă încheietura mâinii și strecură cu ură printre dinți:

— Ne duelăm aici și acum. Prin batistă.

— Cum adică prin batistă? întrebă curios Fandorin. Am auzit despre acest obicei, dar, la drept vorbind, nu cunosc detaliile.

— Foarte simplu, îi răspunse cu amabilitate locotenent-colonelul. Adversarii țin cu mâna capătul

unei batiste obișnuite. O puteți lua chiar pe a mea, e curată. Și Baranov scoase din buzunar o batistă mare, în careuri albe și roșii. Se iau pistoalele... Gukmasov, unde sunt ale tale?

Esaulul înșfăcă de pe masă o cutie lunguiață, pregătită se vede din timp, și îi ridică iute capacul. Îndată sclipiră două țevi lungi, incrustate.

— Adversarii trag la sorți pistolul, continuă Baranov, zâmbind blând, și țintesc. Deși, de la o așa distanță, nici nu mai poate fi vorba să ochești. Apasă pe trăgaci la comandă. Asta e, la drept vorbind, toată procedura.

— La sorți? întrebă Fandorin. Adică un pistol e încărcat, iar celălalt nu?

— Bineînțeles, zise locotenent-colonelul, altfel n-are sens. N-ar fi un duel, ci o dublă sinucidere.

— Ei bine, ridică din umeri asesorul colegial, atunci îmi e milă de domnul porucic. Încă nu mi s-a întâmplat să pierd vreo tragere la sorți.

— Cum o vrea Dumnezeu, și nu mai vorbiți așa, e semn rău. Nu de alta, dar nu e bine să cobiți, îl povățui Baranov, nu știți când vă lasă norocul.

Din câte se vede, el e aici căpetenia, nu Gukmasov, îi trecu prin minte lui Erast Petrovici.

— Ai nevoie de un martor, spuse morocănos esaulul. Dacă îmi permiți, te pot ajuta, ca pe un vechi cunoscut. Și să nu ai îndoieli, tragerea la sorți va fi cinstită.

— Nu am nici o îndoială, Prohor Ahrameievici. În ce privește martorul, nu cred că ești omul potrivit. Dacă nu-mi va surâde norocul, totul va semăna foarte bine cu un omor.

Baranov interveni:

— Are dreptate. E plăcut să ai de-a face cu un om inteligent. Ai și tu dreptate, Prohor, e un om periculos. Ce propuneți, domnule Fandorin?

— V-ar conveni un japonez în calitate de martor? Vedeți dumneavoastră, am sosit la Moscova abia azi și încă n-am reușit să-mi fac cunoștințe.

Asesorul colegial își desfăcu brațele, în semn de scuză.

— Ba și un papuaș, exclamă Erdeli, numai haideți să începem odată!

— Va fi prezent vreun medic? întrebă Erast Petrovici.

— Nu vom avea nevoie de medic. De la așa distanță, împușcătura e mortală.

— Bine, bine. La drept vorbind, nu-mi pasă de mine, ci de cneaz...

Erdeli exclamă revoltat ceva în georgiană și se retrase în cel mai îndepărtat colț al odăii.

Erast Petrovici explică situația într-un mesaj scurt, scris cu niște litere ciudate, de sus în jos și de la dreapta la stânga, iar apoi rugă să fie trimis la numărul 20.

Masa își făcu apariția abia peste un sfert de ceas. Ofițerii începuseră deja să-și piardă răbdarea și să-l suspecteze pe asesorul colegial de joc murdar. Intrarea martorului părții ofensate a fost de mare efect. De dragul duelului, pentru care avea o slăbiciune aparte, Masa îmbrăcase kimonoul de paradă cu umeri înalți, scrobiți, își pusese ciorapi albi și se înfășurase cu cel mai bun brâu, brodat cu mlădițe de bambus.

— Ce mai e și cu maimuța asta? se miră fără pic de jenă Erdeli. Mă rog, puțin îmi pasă. Să începem odată.

Masa făcu o plecăciune ceremonioasă în fața celor prezenți și, cu brațele întinse, oferi stăpânului mica lui sabie de funcționar.

— Doamne, cât m-am săturat de tine și de sabia ta, oftă Erast Petrovici. Mă duelez, uite, cu domnul acela. Duelul va fi cu pistoale.

— Iar cu pistoale? întrebă Masa dezamăgit. Ce obicei bàrbar! Și pe cine veți omorî? Pe omul acela bărbos? Seamănă tare mult cu o maimuță.

Martorii se așezară de-a lungul peretelui, iar Gukmasov se întoarse cu spatele la ei, de-ai fi zis că face farmece. Zăbovi câteva clipe în fața pistoalelor și le spuse adversarilor să aleagă. Erast Petrovici așteptă până când Erdeli își făcu semnul crucii și luă o armă, după care, nepăsător, apucă cu două degete celălalt pistol.

Urmând indicațiile esaulului, adversarii au apucat câte o margine a batistei și s-au îndepărtat cât au putut de mult, la o distanță care, chiar și cu brațele întinse, nu era mai mare de trei pași. Cneazul ridică pistolul la nivelul umărului și ținti drept către fruntea adversarului. Fandorin ținea arma la șold și nici măcar nu țintea. La o asemenea distanță, de altfel, era absolut inutil.

— Unu, doi, trei! numără repede esaulul și făcu un pas înapoi.

Pistolul cneazului clănțăni sec, în schimb arma lui Fandorin bubui și scoase o limbă rea de foc. Porucicul se rostogoli gemând pe covor, ținându-se de mâna stângă străpunsă de glonț și înjurând cu înverșunare.

Când gemetele s-au transformat în icnete surde, Erast Petrovici spuse povățuitor:

— Cu această mână nu vei mai putea pălmui pe nimeni. Niciodată.

De afară se auziră zgomote, apoi țipete. Gukmasov întredeschise ușa și spuse cuiva că se petrecuse un accident regretabil. Porucicul Erdeli își descărcase fără să vrea pistolul și se rănise la mână.

Rănitul a fost dus la profesorul Velling care, din fericire, încă nu apucase să plece după instrumentele de îmbălsămare. După toate acestea, se întoarseră în grup în camera lui Gukmasov.

— Ce mai urmează? întrebă Fandorin. Sunteți mulțumiți?

Gukmasov clătină din cap:

— Urmează să te duelezi cu mine. Condițiile rămân aceleași.

— Iar după?

— După, dacă vei avea iarăși, noroc, cu toți ceilalți pe rând, până vei fi ucis. Erast Petrovici, scutește-ne, pe mine și pe camarazii mei, de această încercare. Esaulul se uită rugător în ochii tânărului. Dă-mi cuvântul dumitale de onoare că nu vei participa la anchetă și ne vom despărți prieteni.

— Consider prietenia cu dumneata o onoare, dar îmi ceri imposibilul, spuse Fandorin cu tristețe.

Masa îi șopti la ureche:

— Stăpâne, eu nu înțeleg ce zice acest domn cu mustăți frumoase, dar presimt un pericol. N-ar fi oare mai cuminte să năvălim primii și să-i nimicim samuraii, până nu se pregătesc și ei de luptă? Am în mânecă pistolul dumitale cel mic și boxul pe care mi l-am cumpărat la Paris. Tare mi-aș dori să-l încerc.

— Masa, lasă-mă cu apucăturile tale de mare războinic, îi răspunse Erast Petrovici. Eu voi lupta cinstit, cu fiecare în parte, cum se cuvine.

— O, atunci va dura, spuse ironic japonezul și, retrăgându-se spre perete, se așeză pe podea.

— Domnilor, încercă Fandorin să-i îndemne la rațiune pe ofițeri, credeți-mă, n-o să vă iasă nimic. O să pierdeți timpul de pomană...

— N-avem nevoie de vorbărie în plus, îl întrerupse Gukmasov. Japonezul dumitale poate încărca pistoale de duel? Nu? Atunci încarcă-le tu, Eichgolz.

Adversarii și-au ales iar pistoalele și au întins batista. Esaulul era ursuz și hotărât, Fandorin însă părea tulburat. La comandă (acum număra Bogdanov) pistolul lui Gukmasov țăcăni în gol, iar Erast Petrovici nici nu se atinse de trăgaci.

Esaulul se făcu alb ca varul și strecură printre dinți:

— Trage, Fandorin, și fii blestemat. Iar dumneavoastră, domnilor, hotărâți cine e următorul. Încuiați ușa, să nu se bage nimeni! Nu îl lăsați să iasă viu de aici!

— Degeaba nu doriți să mă ascultați, spuse asesorul colegial, fluturând pistolul încărcat. Vă spun doar că n-o să vă iasă nimic. E un fenomen inexplicabil. M-am obișnuit de mult. După cum se vede, mi se trage de la tăicuța, răposatul, căruia i se întâmpla foarte rar să nu-i meargă. Eu câștig mereu la diverse jocuri, de aceea nu le suport. Scrută cu o privire senină fețele posomorâte ale ofițerilor. Nu mă credeți? Vedeți imperialul? Erast Petrovici scoase din buzunar un ban de aur și i-l întinse lui Eichgolz. Aruncă-l, baroane, și eu voi ghici dacă e cap sau pajură.

Privind peste umăr spre Gukmasov și Baranov, baronul, un tânăr ofițer căruia abia îi mijise mustața, ridică nedumerit din umeri și aruncă moneda.

Banul se mai rotea încă în aer când Fandorin spuse:

— Nu știu... Ei, să zicem cap.

— Cap, confirmă Eichgolz și mai aruncă o dată.

— Iar cap, mormăi plictisit asesorul colegial.

— Cap! exclamă baronul. Pe crucea mea, domnilor, uitați-vă!

— Hai, Mitea, mai aruncă o dată, îl îndemnă Gukmasov.

— Pajură, spuse Erast Petrovici, privind într-o parte.

Se instală o tăcere de mormânt. Fandorin nici nu catadicsi să se uite la palma întinsă a baronului.

— V-am zis. Rămâneți cu bine, domnilor.

Ofițerii se uitau îngroziți și cuprinși de superstiții la cinovnic și la sluga acestuia niponă care se îndreptau spre ușă.

Gukmasov, alb ca varul, spuse în urma lor:

— Fandorin, promite-mi că nu vei folosi talentul de detectiv în detrimentul Patriei. Aici e în joc onoarea Rusiei.

Erast Petrovici se eschivă de la un răspuns categoric.

— Promit, Gukmasov, că nu voi face nimic împotriva onoarei mele și cred că asta este de-ajuns.

Asesorul colegial dispăru pe coridor, dar Masa se opri în prag, se întoarse și făcu o plecăciune până la brâu în fața ofițerilor, apoi își urmă stăpânul.

CAPITOLUL PATRU,
în care este dovedită utilitatea exceselor arhitecturale

Dacă le judecai după splendoarea ornamentelor, apartamentele din hotelul Anglia nu erau cu nimic mai prejos decât cele din respectabilul Dusseau, iar din punctul de vedere al ingeniozității arhitecturale erau, se pare, chiar mai presus. Se simțea totuși o oarecare nesiguranță în fastul tavanelor aurite și al volutelor de marmură sau, în orice caz, o superficialitate. În schimb, pe scară strălucea lumina electrică, la cele trei etaje de sus puteai ajunge cu liftul, iar în vestibul se auzea periodic sunetul strident al telefonului, una dintre cele mai noi minuni ale tehnicii.

Făcând o plimbare prin salonul larg, cu oglinzi și canapele de marochin, Erast Petrovici se opri la tăblița cu numele chiriașilor. Aici locuia un public mult mai pestriț decât la Dusseau: comercianți străini, agenți de bursă, actori ai teatrelor de succes. Dar în toată această înșiruire nu descoperi nici o cântăreață Wanda.

Fandorin își concentră atenția asupra servitorilor care mișunau de la recepție la lift și înapoi și alese un chelner mai sprinten decât ceilalți, cu o fizionomie vioaie și isteață.

— Doamna Wanda nu mai stă aici? întrebă, mimând o ușoară intimidare, asesorul colegial.

— Cum să nu, mai stă, răspunse cu plăcere băiatul și, urmărind privirea domnului chipeș, îi arătă cu degetul pe tăbliță. Iată: doamna Helga Ivanovna Tolle e chiar dumneaei. Wanda e porecla, că așa sună mai bine. Domniile lor locuiesc în aripa aceea. Dumneavoastră, domnule, poftiți pe ușă în curte, doamna Wanda are acolo un apartament cu intrare separată. Doar că domniile lor, la ora asta, nu sunt acasă.

Și ospătarul era cât pe-aci să o ia din loc, dar Erast Petrovici foșni în buzunar o bancnotă, așa că băiatul încremeni.

— Aveți cumva nevoie de vreun serviciu? întrebă el, privindu-l pe tânăr cu niște ochi blânzi și credincioși.

— Când se întoarce?

— Păi, când și când. Dumnealor cântă în Roza Alpină în fiecare zi, numai lunea nu. Dumneavoastră, domnule, ați face bine să vă așezați la o masă, să beți un ceai ori mai știu eu ce, iar eu o să vă dau de știre când domnișoara va pofti să se întoarcă.

— Și doamna? Erast Petrovici își roti nesigur degetele. Cum e? E într-adevăr așa de frumoasă cum se spune?

— Ca o cadră! plescăi din buze chelnerul. Are la noi o trecere deosebită. Plătește trei sute pe lună și e foarte generoasă la bacșișuri.

Aici băiatul făcu o pauză psihologică și Fandorin scoase încet din buzunar două bancnote de o rublă, dar le puse parcă într-o doară în buzunarul de la piept.

— Să știți că doamna Wanda nu primește chiar așa, pe oricine. E severă, îi comunică plin de importanță ospătarul, străpungând cu privirea buzunarul redingotei lui Fandorin. Dar eu îi voi transmite că

vreţi s-o vedeţi, pentru că dumneaei are mare încredere în mine.

— Uite, ţine. Erast Petrovici îi întinse o bancnotă. Pe-a doua o vei primi când se va întoarce *mademoiselle* Wanda. Deocamdată, mă duc să citesc ziarul. Unde zici că e bufetul?

***

În 24 iunie 1882, *Moscovskie gubernskie vedomosti*[1] scria următoarele:

Telegramă din Singapur
Faimosul călător N.N. Mikluho-Maklai are intenţia să se întoarcă în Rusia la bordul cliperului *Ţintaşul*. Sănătatea domnului Mikluho-Maklai e destul de şubredă. E foarte slăbit, suferă mereu de friguri şi de nevralgie, iar starea lui de spirit este proastă. Călătorul a mărturisit corespondentului nostru că este sătul până în gât de pribegii şi visează să ajungă cât mai repede în locurile natale.

Erast Petrovici clătină din cap, imaginându-şi pe dată faţa istovită şi chinuită de ticuri a exploratorului martir, apoi întoarse pagina.

Profanările făcute de reclama americană
„MOARTEA PREŞEDINTELUI" – o astfel de inscripţie cu litere de un arşin a apărut nu de mult deasupra Broadway-ului, principala stradă din New York. Trecătorii încremeneau uluiţi şi doar atunci aveau posibilitatea să citească ceea ce era scris în continuare, cu caractere mult mai mici: „ar surveni fără nici o îndoială dacă acesta n-ar purta, în condiţiile climei noastre schimbătoare, călduroasa lenjerie de lână a companiei Galend". Un reprezentant al Casei Albe a dat în judecată firma obraznică pentru folosirea înaltului titlu în scopuri comerciale.

---

1 *Gubernskie vedomosti,* titlu generic pentru ziarele cu caracter oficial care apăreau în guberniile şi regiunile Rusiei (1838-1917).

Slavă Domnului, la noi încă nu s-a ajuns până la asta şi mă îndoiesc că se va ajunge vreodată, se gândi cu satisfacţie asesorul colegial. Împăratul Rusiei nu e totuşi un preşedinte oarecare.

Ca om cu înclinaţii spre literatură, Fandorin fu atras de titlul:

Lecturi literare
În marele salon al cneaghinei Trubeţkaia, profesorul I.N. Pavlov a ţinut un discurs despre literatura contemporană, la care a reuşit să adune mulţi ascultători. Discursul a fost dedicat analizei ultimelor lucrări ale lui I.S. Turgheniev. Domnul Pavlov a demonstrat cât de jos a putut să cadă acest om talentat, în goana sa după o falsă şi absolut tendenţioasă realitate. Următorul discurs va fi consacrat operelor lui Şcedrin, unul dintre principalii reprezentanţi ai realismului fals şi lipsit de fineţe.

Fandorin citi şi se întristă. În cercul diplomaţilor ruşi din Japonia se socotea de bonton să-i lauzi pe domnii Turgheniev şi Şcedrin. Ia te uită cât de mult a rămas în urmă cu viaţa literară în aceşti şase ani de absenţă!

Dar ce noutăţi or mai fi în domeniul tehnicii?

Tunel sub La Manche
Lungimea tunelului de cale ferată de sub La Manche a ajuns la 1200 de metri. Galeriile sunt săpate de către inginerul Brunton care foloseşte un spărgător de stânci cu burghiu pus în funcţiune cu ajutorul aerului comprimat. Conform proiectului, tunelul de sub mare trebuie să atingă lungimea de 30 de verste. Proiectul iniţial presupunea ca galeriile engleză şi franceză să se unească peste cinci ani, dar scepticii afirmă că, din cauza lucrărilor dificile de susţinere, căptuşire şi instalare a căii ferate, inaugurarea tunelului nu poate avea loc mai înainte de anul 1890...

Sensibil la progres, Fandorin era foarte interesat de problema săpării tunelului anglo-francez, dar nu

reuşi, din păcate, să citescă articolul până la capăt. Din cauză că, lângă tejgheaua bufetului, se învârtea deja de câteva minute un domn ce purta un rând de haine gri, pe care Erast Petrovici îl observase încă mai înainte, în vestibul, lângă administrator. Frânturile de frază care ajungeau până la urechile asesorului colegial (şi el avea urechi bune, şi un auz excelent), i se părură lui Fandorin atât de curioase, încât abandonă imediat lectura, cu toate că ţinea în continuare ziarul în mâini.

— Nu-mi umbla cu şmecherii, îl dojenea domnul în gri pe barman. Ai fost ieri de gardă sau nu?

— Dormeam, dom'le, mormăi barmanul, un ins voinic, fălcos şi rumen, cu o barbă unsuroasă pieptănată în părţi. Dintre cei de noapte, aici e numai Senka. Şi făcu un semn cu barba-i deasă spre băiatul care ducea prăjiturile şi ceaiul.

Omul în gri îi făcu lui Senka semn cu degetul. Un copoi, concluzionă Erast Petrovici, fără să se mire prea tare. E gelos Evgheni Osipovici, domnul şef al poliţiei. Nu doreşte ca toţi laurii să-i revină tânărului cinovnic cu împuterniciri speciale.

— Ia, spune-mi tu, Senia, începu linguşitor domnul în gri, noaptea trecută a fost pe la *mademoiselle* Wanda un general însoţit de câţiva ofiţeri?

Senia smiorcăi din nas, îşi flutură genele aproape albe şi repetă întrebarea:

— Noaptea? Un heneral?

— Da-da, heneral, încuviinţă poliţistul.

— Aicea?

Băiatul îşi increţi fruntea.

— Aici, aici, unde în altă parte?

— Da ce, heneralii umblă noaptea ? îşi manifestă Senka îndoiala.

— De ce nu?

Băiatul răspunse foarte încrezător:

— Heneralii noaptea dorm. De-aia și sunt henerali.

— Ia ai tu grijă, prostănacule! se supără omul în gri. Acușica te iau la poliție și acolo îmi vei cânta altfel!

— Sunt un biet orfan, nenicule, răspunse Senka, iar ochii lui care nu exprimau nimic se umplură pe dată de lacrimi. Da´ la poliție nu mă puteți lua, la poliție mă apucă bâțâiala.

— V-ați sfătuit cu toții, sau ce? scuipă agentul. Lasă că vă fac eu să vă dați arama pe față! se răsti el și plecă trântind cu putere ușa.

— E foarte serios domnul, spuse Senka, privindu-l din urmă.

— Cei de seara trecută erau mai serioși, șopti barmanul și îi trase băiatului o palmă peste ceafa rasă. Atât de serioși că și fără poliție îți vor frânge gâtul. Ai grijă, Senka, ține-ți limba după dinți. Doar ți-au și împins ceva, nu?

— Prov Semionîci, în numele Domnului... Senka începu să clipească foarte des. Mă jur pe sfintele icoane! Mi-au dat doar cinșpe copeici, dar și pe-alea le-am dus la paraclis și am aprins o lumânărică de sufletul măicuței.

— Cum să nu, cinșpe copeici! Spune asta altcuiva! În paraclis! Barmanul vru să-i mai tragă una, dar Senka reuși să se ferească îndemânatic și, înșfăcând un talger, se repezi la chemarea unui client.

Erast Petrovici lăsă *Moscovskie vedomosti* și se apropie de tejghea.

— Domnul acela era de la p-poliție? întrebă el cu un aer de profundă nemulțumire. Eu, stimabile, n-am venit aici de d-dragul ceaiului, o aștept pe

domnişoara Wanda. De ce, mă rog, s-ar interesa poliţia de ea?

Barmanul îl măsură cu privirea şi întrebă prudent:

— Sunteţi cumva invitat? Vi s-a stabilit o anumită oră, domnule?

— Cumva? Stabilit? Sigur că da! V-am şi spus că a-aştept. Ochii albaştri ai tânărului exprimau o mare nelinişte. Poliţia nu mi-ar fi de nici un folos. *Mademoiselle* Wanda mi-a fost recomandată drept o persoană cumsecade şi, când colo, p-poliţia! Bine că sunt în redingotă şi nu în uniformă.

— Să n-aveţi îndoieli, Înălţimea Voastră, îl linişti barmanul pe vizitatorul nervos. Duduia nu e dintr-alea cu bilet galben, totul e la cel mai înalt nivel. Vin şi alţii în uniformă şi nu socot asta o ruşine.

— În uniformă? se îndoi tânărul. Chiar şi ofiţerii?

Barmanul şi Senka – acesta din urmă se apropiase între timp – izbucniră în râs.

— Ridică ştacheta mai sus, pufni băiatul. Vin şi henerali. Şi aşa mai viiiin, de mai mare dragul să-i priveşti. Vin pe două picioare, iar după aia sunt scoşi pe braţe, într-atât de veselă e madmoazela!

Prov Semionîci îi lipi o plamă lui Senka:

— Tu, Senka, nu mai îndruga verzi şi uscate. Doar ţi-am zis să-ţi pui lacăt la gură.

Erast Perovici se încruntă dezgustat şi se întoarse la masă, dar nu mai avea poftă să citească despre tunel. Ardea de nerăbdare să stea de vorbă cu domnişoara Helga Ivanovna Tolle.

Îi rămăsese de aşteptat puţin de tot. Peste vreo cinci minute, în bar intră chelnerul de mai înainte şi, aplecându-se, îi şopti la ureche:

— Domnişoara a sosit. Cum aţi dori să vă prezint?

Fandorin scoase din portofelul din piele de broască ţestoasă o carte de vizită, stătu pe gânduri

câteva clipe și, cu un creion argintiu, scrise pe ea câteva cuvinte.

— Iată, t-transmite-i.

Chelnerul îndeplini pe dată misiunea și raportă:

— Sunteți invitat. Poftiți după mine, vă voi conduce.

În curte se lăsa întunericul. Erast Petrovici examină aripa întregului etaj ocupat de misterioasa doamnă. Era clar de ce avea nevoie de o intrare separată. Oaspeții ei țineau, evident, la confidențialitate. Deasupra ferestrelor înalte se întindea balconul etajului al doilea, sprijinit de umerii unui șir de cariatide. Fațada avea ornamente în exces, în concordanță cu tendința lipsită de gust a anilor ´60, când, după toate aparențele, fusese ridicată această clădire cochetă.

Chelnerul apăsă pe butonul soneriei electrice, își luă rubla, făcu o plecăciune și se retrase. Dădea dovadă de atâta delicatețe și înțelegere, încât, la întoarcere, traversă curtea cu pași mărunți, mergând în vârful picioarelor.

Ușa se deschise și Fandorin văzu în fața lui o femeie firavă, subțirică, cu păr cărunt tapat și cu ochi verzi, ironici. De fapt, în acel moment privirea ei exprima mai mult prudență decât ironie.

— Intră, oaspete misterios, spuse femeia cu o voce joasă, o voce pentru care s-ar fi potrivit cum nu se poate mai bine epitetul poetic „fermecătoare". În pofida numelui nemțesc al chiriașei, Fandorin observă că aceasta n-avea nici urmă de accent.

Apartamentul ocupat de domnișoara Wanda era compus dintr-un salon încăpător care juca, se pare, și rolul de budoar. Lui Erast Petrovici îi trecu prin cap că, la genul de ocupație pe care îl avea stăpâna

lui, părea un lucru firesc, dar se simți pe dată stânjenit de aceste gânduri, pentru că doamna Wanda nu semăna deloc cu o femeie de moravuri ușoare. După ce își conduse oaspetele în cameră, ea se așeză picior peste picior pe un fotoliu turcesc și privi țintă la tânărul care încremenise lângă ușă. Acum, în lumina electrică, Fandorin avu posibilitatea s-o studieze mai atent și pe Wanda, și apartamentul ei.

Nu era nici pe departe o frumusețe – acesta fu primul lucru pe care îl remarcă Erast Petrovici. Avea nasul nițel cârn, gura prea mare, iar pomeții îi ieșeau în evidență ceva mai mult decât admitea canonul clasic. Dar toate aceste imperfecțiuni, în mod ciudat, nu diminuau, ci dimpotrivă, sporeau impresia că femeia avea o uimitoare putere de atracție. Fața Wandei avea în ea atâta viață, pasiune și mai ales farmec – unul irezistibil, care nu poate fi exprimat în cuvinte, dar care e prins fără greș de toți bărbații și care se numește feminitate –, încât îți doreai s-o privești fără să te mai saturi. Așadar, dacă madmoazela Wanda e atât de populară în Moscova, înseamnă că moscoviții nu sunt lipsiți de bun-gust, își spuse Erast Petrovici și, cu regret, își mută privirea de la fermecătoarea față la interiorul odăii. Camera era decorată în stil parizian: o gamă coloristică dominată de purpuriu, covor pufos, mobilă comodă și scumpă, o sumedenie de lămpi și alte corpuri de iluminat cu abajururi multicolore, stauete din China, iar pe perete – ultimul șic – gravuri nipone cu gheișe și actori ai teatrului Kabuki. În colțul cel mai îndepărtat, după două coloane, se afla alcovul, dar delicatețea nu îi permise lui Fandorin să privească prea mult în acea direcție.

— „Totul?" Stăpâna casei întrerupse pauza care se instalase deja de prea mult timp și Erast Petrovici tresări, simțind aproape fizic cum vocea ei magică îi ciupea în suflet niște strune tainice, altfel atât de greu de atins.

Pe fața asesorului colegial se citea, în acel moment, o nedumerire curtenitoare și Wanda continuă cu nerăbdare:

— Pe cartea dumneavoastră de vizită, domnule Fandorin, e scris: „Știu totul". Ce înseamnă „totul"? Și, mă rog, cine sunteți?

— Sunt împuternicitul cu misiuni s-speciale în slujba general-guvernatorului cneazul Dolgorukoi, răspunse liniștit Erast Petrovici. Am fost numit să cercetez cirumstanțele m-morții general-aghiotantului Sobolev.

Observând că sprâncenele gazdei s-au ridicat a mirare, Fandorin urmă:

— Numai să nu vă prefaceți, doamnă, că n-ați știut de moartea generalului. În ce privește însemnarea de pe cartea mea de vizită, țin să precizez că v-am mințit. Nu cunosc toate amănuntele, dar cele mai importante lucruri îmi sunt totuși cunoscute. Mihail Dmitrievici Sobolev a murit în această încăpere, ieri, pe la ora unu noaptea.

Wanda tresări și își duse la gât mâinile fine, de parcă i se făcuse deodată frig, însă nu spuse nimic.

Erast Petrovici dădu din cap mulțumit și continuă:

— Nu ați trădat pe nimeni, d-domnișoară, v-ați respectat promisiunea. Domnii ofițeri sunt singurii vinovați, au acoperit neîndemânatic urmele. Voi fi s-sincer cu dumneavoastră, mizând că îmi veți răspunde cu aceeași sinceritate. Am la dispoziție următoarele informații. Fandorin își miji ochii, pentru a

nu fi distras de jocul fin al nuanțelor de roz și alb ce ieșeau la iveală pe fața tulburată a interlocutoarei. Din restaurantul Dusseau, dumneata, Sobolev și suita dumisale ați venit aici. Asta s-a întâmplat cu puțin înainte de miezul nopții. Un ceas mai târziu, generalul era mort. Ofițerii săi l-au scos de aici ca pe un om beat și l-au dus înapoi la hotel. Completați dumneavoastră tabloul celor întâmplate și eu voi încerca să vă scutesc de interogatoriile de la poliție. De altfel, poliția a fost deja aici și slugile vă vor povesti asta cu siguranță. Așa că, vă asigur, e mult mai bine să-mi explicați mie totul, între patru ochi.

Și asesorul colegial tăcu, socotind că vorbise de ajuns.

Wanda se ridică impulsiv și luă de pe spătarul unui scaun un șal persan pe care și-l aruncă pe umeri, cu toate că seara era caldă, chiar un pic sufocantă. Făcu de două ori ocolul camerei, privind, la fiecare pas, spre cinovnic. Se opri în sfârșit în fața lui.

— În fine, măcar nu semănați a polițist. Aș zice să luați loc, povestea ar putea dura cam mult.

Ea îi arătă o canapea moale, acoperită de la un capăt la celălalt cu perne brodate, dar Erast Petrovici preferă să se așeze pe scaun. Deșteaptă femeie, trase el concluzia. Puternică și cu sânge rece. Nu va spune tot adevărul, dar nici nu va minți.

— Cu eroul am făcut cunoștință aseară, la restaurantul de la Dusseau. Wanda luă un taburet de catifea și se așeză lângă Fandorin. În plus, își făcu loc destul de aproape, în așa fel încât îl privea de jos în sus. În această poziție, ea arăta seducător, lipsită de apărare precum o cadână la picioarele padișahului. Erast Petrovici se mișcă neliniștit pe scaun, dar ar fi fost ridicol să se îndepărteze.

— Frumos bărbat. Desigur că auzisem despre el, dar nu-mi închipuiam că este atât de chipeş. Mai ales ochii de culoarea albăstrelelor... Wanda îşi trecu visătoare mâna peste frunte, de parcă încerca să-şi alunge amintirile. Am cântat pentru el. M-a invitat la masă. Nu ştiu ce vi s-a povestit despre mine, dar sunt sigură că multe au fost scorneli. Nu sunt făţarnică, sunt o femeie modernă, liberă, şi aleg singură pe cine iubesc. Îl privi provocator pe Fandorin şi acesta văzu că nemţoaica vorbea sincer, nu juca teatru. Dacă mi-a plăcut un bărbat şi am hotărât că trebuie să fie al meu, nu îl trag spre altar, cum fac femeile voastre „de bun-simţ". Da, nu sunt o femeie de bun-simţ, în sensul că nu recunosc regulile voastre.

De unde cadână, de unde neajutorată! se minună, în gând, Erast Petrovici, privind de sus în ochii sclipitori de smarald. E o regină a amazoanelor. Era destul de lesne să înţelegi cum îi scotea din minţi pe bărbaţi cu aceste fulgerătoare treceri de la aroganţă la umilinţă şi înapoi.

— V-aş ruga să rămâneţi mai a-aproape de subiect, spuse Fandorin sec, cu glas tare, pentru că nu dorea să se lase copleşit de sentimentele care-l învăluiau.

— Mai a-aproape nici că se poate, îl ironiză amazoana. Nu voi mă cumpăraţi pe mine, ci eu vă aleg pe voi, şi încă vă mai şi oblig să plătiţi pentru asta! Câte dintre ale voastre „de bun-simţ" ar socoti o fericire să-şi înşele soţul cu însuşi Generalul Alb, dar numai în taină, ca tâlharii! Eu însă sunt liberă, nu am de ce să mă ascund. Da, mi-a plăcut Sobolev. Pe neaşteptate, schimbă iarăşi tonul, care din provocator deveni viclean. De ce aş ascunde că mi s-a părut destul de măgulitor să-l am în colecţie pe erou? Iar

mai departe... Wanda ridică din umeri. Toate s-au întâmplat ca de obicei. Am venit aici, am băut vin. Ce a fost apoi nu mai țin bine minte, eram amețită. În câteva clipe am ajuns uite colo, în alcov. Râse răgușit, dar râsul i se stinse imediat și privirea i se stinse. Ce a urmat a fost groaznic, nici nu vreau să-mi amintesc. Scutiți-mă, vă rog, de amănuntele anatomice, bine? Nu i-aș dori nimănui asta... Când amantul, în toiul mângâierilor, încremenește brusc și cade fără suflare peste tine...

Wanda suspină și își șterse o lacrimă.

Erast Petrovici îi urmărea atent mimica și intonația. După toate probabilitățile, doamna spunea adevărul. Lăsând mai întâi să se scurgă câteva cuvenite clipe de tăcere, Fandorin întrebă:

— Întâlnirea dumneavoastră cu g-generalul a fost întâmplătoare?

— Da. Adică, desigur, nu tocmai întâmplătoare. Auzisem că Generalul Alb se va opri la Dusseau. Eram curioasă să arunc o privire.

— Și Mihail Dmitrievici a băut la dumneavoastră mult vin?

— Ba deloc. Jumătate de sticlă de Chateau d'Yquem.

— El a adus vinul? se miră Erast Petrovici.

— Nu, de unde până unde? se miră la rândul ei gazda.

— Vedeți dumneavoastră, *mademoiselle*, eu l-am cunoscut destul de bine pe răposat. Chateau d'Yquem era vinul lui preferat. De unde ați fi putut ști?

Wanda își lovi confuză degetele subțiri:

— Nu știam asta, dar îmi place și mie Chateau d'Yquem. Se pare că aveam multe în comun cu generalul. Din păcate, cunoștința noastră s-a dovedit a fi prea scurtă.

Femeia surâse cu amărăciune și se uită, ca din întâmplare, la ceasul de pe cămin. Această mișcare nu îi scăpă lui Fandorin și el trase intenționat de timp înainte de a-și continua interogatoriul.

— Mai departe totul e limpede. V-ați speriat, probabil că ați început să țipați. Au venit într-un suflet ofițerii, au încercat să îl salveze pe Sobolev. Ați chemat medicul?

— Nu, se vedea că e mort. Ofițerii mai că erau să mă linșeze, zâmbi ea, dar de această dată nu ironic, ci mai mult cu răutate. Cel mai furios era unul cu căciulă de cerchez. Tot repeta ceva despre dezonoare, despre un pericol pentru întreaga cauză și despre moartea în patul unei curve. Wanda zâmbi dezagreabil, arătându-și dinții albi și ideal de drepți. Mai era și un esaul groaznic. La început a plâns în hohote, după aceea a spus că mă va omorî dacă scap un cuvânt. Mi-a propus bani. Banii, de altfel, i-am luat, dar amenințările m-au cam speriat. Mă amenințau destul de convingător, mai ales esaulul.

— Da, da, știu, zise Fandorin.

— Și așa, deci, au îmbrăcat mortul, l-au luat de subțiori de parcă ar fi fost beat și l-au târât afară. A fost un erou, dar s-a dus. Ați vrut adevărul, l-ați primit. Așadar îi puteți raporta guvernatorului că acest cuceritor al străinilor și speranța întregii Rusii a căzut ca un erou în patul unei curve. Și, mai știi, poate că intru în istorie ca o nouă Dalilă. Ce credeți, *monsieur* Fandorin, vor scrie despre mine în manualele de gimnaziu? Și râse, vădit provocator.

— Mă îndoiesc, spuse îngândurat Erast Petrovici.

Tabloul se contura cât se poate de precis. Devenise limpede și îndârjirea cu care ofițerii își apărau taina. Un erou al poporului să aibă parte de așa o

moarte! Nu-i deloc frumos. Parcă nu e rusește. Francezii probabil că și-ar fi iertat idolul, dar la noi o astfel de moarte va fi socotită o rușine națională.

Așadar, doamna Wanda n-are de ce să-și facă griji. Soarta ei va fi hotărâtă, desigur, de guvernator, dar firește că autoritățile nu vor hărțui o cântăreață iubitoare de libertate și nu vor începe o anchetă oficială.

Părea că cercetarea cazului putea fi încheiată aici, dar pe Erast Petrovici, curios de fire, nu-l lăsa în pace un mic amănunt. Wanda se uitase deja de câteva ori pe ascuns la ceas și asesorului colegial i se păru că în aceste priviri fugare se simțea o neliniște crescândă. Între timp, acele ceasornicului se apropiau încet de zece, unde aveau să ajungă peste cinci minute. Oare nu o fi așteptând doamna Wanda pe cineva anume? Oare nu acestei circumstanțe i se datorau sinceritatea și îngăduința ei? Fandorin ezita. Pe de-o parte, era curios să afle pe cine aștepta stăpâna apartamentului la o oră așa de târzie. Pe de alta, învățase de mic să nu impună doamnelor compania sa. Într-o asemenea situație, un bărbat educat își ia rămas-bun și pleacă. Mai ales că primise deja niște răspunsuri. Ce-i de făcut?

Îndoielile i-au fost curmate de următorul raționament: dacă va zăbovi aici până la zece, în așteptarea oaspetelui, poate că îl va vedea, dar discuția dintre Wanda și musafir cu siguranță că nu va avea loc de față cu el. Fandorin își dorea tare mult să asculte această discuție, de aceea se ridică, mulțumi gazdei pentru sinceritate, își luă rămas-bun și așa îi aduse domnișoarei Wanda o vădită ușurare. Dar, ieșind pe ușa aripii în care locuia *mademoiselle*, Fandorin nu se apucă să străbată curtea, ci se opri,

chipurile pentru a-și scutura o scamă de pe umăr, să verifice dacă nu cumva e urmărit. Nu era. Firește că orice femeie de la care tocmai a plecat un bărbat și la care e pe cale să apară altul se va repezi nu la geam, ci la oglindă.

Aruncând, pentru orice eventualitate, o privire spre ferestrele luminate, Erast Petrovici puse un picior pe bordura peretelui, după care se sprijini cu dibăcie de marginea pervazului, se întinse și, într-o clipită, se pomeni deasupra ferestrei salonului-dormitor închiriat de Wanda. Aproape că se lungi sus, pe cornișa ferestrei. Își sprijini o parte a corpului de marginea îngustă, își propti piciorul în bustul unei cariatide, iar cu o mână apucă strâns gâtul alteia. Fandorin se mai mișcă un pic și încremeni. Se transformă în piatră, apă, iarbă și se dizolvă în peisaj, respectând astfel principiile Ninja, învățătura celor care se furișează nevăzuți. Strategic, poziția era ideală: din curte nu putea fi văzut, fiindcă era întuneric, iar umbra balconului îi asigura o acoperire în plus; din casă, cu atât mai puțin. El însă vedea întreaga curte și, prin fereastra deschisă (că doar era vară) putea lesne auzi toată conversația din salon. Iar dacă și-ar fi dorit neapărat, dând dovadă de abilități de contorsionist s-ar fi putut chiar întinde și trage cu ochiul prin spațiul dintre storuri.

Poziția incomodă era însă un dezavantaj serios. Un om normal n-ar fi rezistat prea mult într-o asemenea postură sucită, având ca punct de sprijin o cornișă din piatră cu lățimea de patru țoli. Dar gradul suprem de măiestrie în străvechea artă a „celor care se furișează" nu constă nicidecum în iscusința de a ucide dușmanul cu mâinile goale sau a sări de pe zidul cetății – o, nu. Principala cucerire

a luptătorilor Ninja constă în însușirea științei de a sta neclintit. Numai un maestru desăvârșit ar putea rămâne încremenit șase sau opt ore fără să-i tremure măcar un mușchi. Erast Petrovici nu ajunsese un maestru desăvârșit. Din păcate, începuse să pătrundă tainele artei nobile și de temut a luptătorilor Ninja destul de târziu, dar, în cazul dat, se putea mângâia cu gândul că această contopire a sa cu decorul avea să dureze destul de puțin. Secretul înfăptuirii oricărui lucru dificil e cât se poate de simplu: nu trebuie să privești dificultatea ca pe un rău, ci ca pe o fericire, căci principala delectare a unui spirit nobil constă în depășirea propriei imperfecțiuni. Iată la ce trebuie să te gândești când imperfecțiunile sunt peste măsură de chinuitoare – când, de exemplu, îți intră cu un colț de piatră în coaste.

În cel de-al doilea minut de delectare, ușa din spate a hotelului Anglia se deschise și apăru silueta unui bărbat îndesat, cu mers sigur și iute., Fandorin îi văzu și fața, doar pentru câteva clipe, atunci când, aflându-se lângă ușă, bărbatul intră în pata dreptunghiulară de lumină ce cădea de la fereastră. Fața ca fața, fără trăsături particulare: ovală, ochii apropiați, părul de culoare deschisă, sprâncenele dese, mustățile răsucite în manieră prusacă, nasul de mărime mijlocie, bărbia pătrată, cu gropiță.

Necunoscutul intră fără să bată la ușă. Un detaliu interesant.

Erast Petrovici își ciuli urechile. Aproape imediat, din cameră se auziră voci și acum se dovedi că nu era suficient doar să-și forțeze urechile. Fandorin fu nevoit să își forțeze și cunoștințele de germană, întrucât discuția era dusă în limba lui Schiller și Goethe. La timpul său, elevul de gimnaziu Fandorin

nu prea înregistrase succese la germană, așa că cel mai mare truc în depășirea imperfecțiunilor trecu în mod firesc de la suportarea poziției incomode la încordarea intelectuală. Și nu există rău fără bine – colțul de piatră fu dat uitării.

— Îmi faceți o slujbă proastă, Fräulein Tolle, spuse un bariton tăios. Desigur, e bine că v-a venit mintea la loc și ați făcut ce vi s-a poruncit. Dar de ce a trebuit să vă dați în spectacol și să mă enervați? Eu doar nu sunt mașină, sunt un om viu.

— Chiar așa? răspunse ironic Wanda.

— Închipuiți-vă că da. Ați îndeplinit totuși misiunea minunat. Totuși, de ce a trebuit să aflu asta de la un jurnalist cunoscut și nu de la dumneavoastră? Tineți neapărat să mă scoateți din sărite? Nu v-aș sfătui. În vocea de bariton se făcură simțite note metalice. Ați uitat ce aș putea face cu dumneavoastră?

Vocea Wandei răspunse obosită:

— N-am uitat, Herr Knabe, țin minte.

Aici, Erast Petrovici se aplecă cu atenție și privi în cameră, dar misteriosul Herr Knabe stătea cu spatele. Își scosese gambeta și nu i se vedea decât părul pieptănat drept (blond de categoria a treia, ușor încărunțit, stabili în termeni polițienești Fandorin) și gâtul roșu, gros (în nici un caz mai subțire de mărimea șase).

— Bine, bine, vă iert. Haideți, nu vă mai bosumflați.

Vizitatorul o lovi ușurel peste obraz cu degetele sale scurte și o sărută mai jos de ureche. Fața Wandei era în bătaia luminii și Erast Petrovici văzu cum pe trăsăturile ei fine trece o umbră de dezgust.

Din păcate, Fandorin fu nevoit să întrerupă urmărirea vizuală. Încă puțin și s-ar fi prăbușit la

pământ, ceea ce, în situația de față, era totalmente de nedorit.

— Povestiți-mi cum s-a întâmplat. Vocea bărbatului deveni lingușitoare. Cum ați acționat? Ați folosit preparatul pe care vi l-am dat? Da sau nu?

Tăcere.

— Se vede că nu. La autopsie nu s-au găsit urme de otravă, știu asta. Cine s-ar fi gândit că se va ajunge la o autopsie? Spuneți-mi totuși, ce s-a întâmplat? V-a mers și a murit singur? Atunci asta e mâna Providenței, fără nici o îndoială. Dumnezeu are în pază Germania. Baritonul tresări emoționat. Dar de ce tăceți întruna?

Wanda spuse surd:

— Plecați. Nu sunt în stare să vă privesc azi.

— Iarăși mofturi femeiești. Cât de mult mă obosesc! Bine, bine, nu mai fulgerați din ochi. S-a înfăptuit un lucru măreț și asta e cel mai important. Sunteți de lăudat, Fräulein Tolle. Acum plec, dar mâine îmi veți povesti totul. Voi avea nevoie de amănunte pentru darea de seamă.

Se auzi un sărut lung. Erast Petrovici se încruntă, amintindu-și dezgustul de pe chipul Wandei. Apoi ușa se deschise și se închise.

Herr Knabe traversă în goană curtea și dispăru.

Fandorin sări fără zgomot jos, își întinse ușurat membrele amorțite și porni în urma vizitatorului necunoscut al Wandei. Cazul începea să capete o cu totul altă culoare.

CAPITOLUL CINCI,
în care Moscova apare ca o junglă

— Iar p-propunerile mele se rezumă la următoarele, zise Fandorin la finele raportului său: să fie pus imediat sub urmărire supusul german Hans Georg Knabe și să se afle cu cine are legături.

— Evgheni Osipovici, dar n-ar fi oare mai bine să-l arestăm pe nemernic? interveni general-guvernatorul, încruntat.

— Nu-l putem aresta fără dovezi, răspunse șeful poliției, dar nici nu are rost, e trecut prin ciur și prin dârmon. Eu, Excelență, aș lua-o pe această Wanda și aș scutura-o cum trebuie. Poate așa se vor găsi și dovezi.

Cel de-al patrulea participant la consfătuirea secretă, Piotr Parmenovici Hurtinski, tăcea.

Ședința durase mult, începuse de dimineață. Erast Petrovici raportase despre evenimentele din seara precedentă și despre cum îl urmărise pe vizitatorul misterios, care se dovedise a fi comerciantul german Hans Georg Knabe, domiciliat în stradela Karetnaia și reprezentant la Moscova al biroului bancar Kerbel und Schmidt. Când asesorul colegial relatase sinistra discuție dintre Knabe și Wanda, fusese nevoit să-și întrerupă raportul din cauza cneazului Dolgorukoi, care se emoționase foarte tare și începuse să strige fluturând din mâini:

— Ah, nemernicii, ah, ticăloşii! Oare chiar l-au ucis pe acest luptător neînfricat, fiu al pământului rusesc? Nemaipomenită ticăloşie! Un scandal mondial! Nemţii o să ne-o plătească!

— Lăsaţi, Excelenţă, încercă să-l liniştească şeful secţiei secrete. E o ipoteză doar. Cum să fie otrăvit Generalul Alb? Ce aiureală! Nu cred că nemţii ar fi mers la un asemenea risc. Germania e o naţiune civilizată, nu o Persie oarecare!

— Civilizată? rânji răutăcios Karacenţev. Mi-au trimis aici, de la Agenţia de Telegraf, niste articolaşe din ziarele englezeşti şi nemţeşti de azi. După cum se ştie, Mihail Dmitrievici nu le avea la inimă nici pe unele, nici pe celelalte, şi nici nu făcea din asta o mare taină. Vă propun totuşi să comparaţi tonurile. Îmi permiteţi, Excelenţă? Şeful poliţiei îşi puse monoclul şi scoase din mapă o foaie de hârtie. Ziarul englezesc *Standard* scrie: „Compatrioţii săi nu-i vor putea găsi prea uşor un înlocuitor lui Sobolev. Doar o singură apariţie a sa, pe un armăsar alb, în prima linie a frontului era de ajuns pentru a trezi în soldaţi un entuziasm pe care cu greu l-ar fi atins până şi veteranii lui Napoleon I. Sfârşitul unui astfel de om în perioada critică actuală constituie o pierdere iremediabilă pentru Rusia. A fost duşmanul Angliei, dar aici faptele lui de vitejie erau urmărite cu un interes deloc mai mic decât în propria-i ţară".

— Aşadar sinceritate şi nobleţe, încuviinţă cneazul.

— Întocmai. Iar acum voi citi din *Börsen Kurier*. Karacenţev luă altă foaie. M-m... Dar măcar şi de-aici: „Ursul rus nu mai constituie un pericol. Să plângă panslaviştii la căpătâiul lui Sobolev. În ce ne priveşte pe noi, germanii, noi vom fi sinceri şi vom recunoaşte că suntem mulţumiţi de moartea duşmanului

nostru înverşunat. Nu avem nici un regret. A murit singurul bărbat din Rusia, care, într-adevăr, putea transforma cuvântul în faptă..." şi aşa mai departe, în acelaşi spirit. Ce mai civilizaţie, nu?

Guvernatorul se revoltă:

— Câtă neruşinare! Desigur, erau cunoscute sentimentele antigermane ale răposatului. Ţinem minte cu toţii că discursul lui de la Paris cu privire la problema slavă a stârnit furori şi mai că nu l-a învrăjbit pe ţar cu kaizerul. „Calea spre Constantinopol trece prin Berlin şi Viena!" Tare spus, fără pic de diplomaţie. Dar să ajungi la un asasinat! E nemaipomenit! Voi comunica imediat Maiestăţii Sale faptele! Lasă, şi fără Sobolev le vom da cârnăţarilor o...

— Excelenţă... Evgheni Osipovici întrerupse cu blândeţe pornirile belicoase ale guvernatorului. Poate îl ascultăm mai întâi până la capăt pe domnul Fandorin?

În continuare, Erast Petrovici fu ascultat fără întreruperi, însă concluzia lui – că era cazul să se limiteze la urmărirea lui Knabe – îi dezamăgi vădit pe cei prezenţi, fapt confirmat şi de replicile lor redate mai sus.

Fandorin îi spuse şefului poliţiei:

— Arestarea Wandei ar stârni un s-scandal. Mă îndoiesc că astfel vom putea obţine altceva decât ponegrirea amintirii răposatului. Doar îl vom speria pe Herr Knabe. Nu mai zic că, din cele auzite, mi-am creat impresia că *mademoiselle* Wanda nu l-a omorât pe Sobolev. Doar în urma autopsiei făcute de p-profesorul Velling nu s-a descoperit nici o otravă.

— Exact, spuse Piotr Parmenovici, adresându-se exclusiv cneazului. O paralizie trivială a inimii,

Excelență. Regretabil, dar se mai întâmplă chiar și la o vârstă înfloritoare, ca cea a răposatului. Mă întreb dacă nu cumva l-a înșelat auzul pe domnul asesor colegial. Ori, poate, le-a mai alcătuit? Doar a recunoscut și singur că nu prea știe nemțește.

Erast Petrovici îl privi pe vorbitor cu o deosebită atenție, dar nu îi răspunse nimic.

În schimb, se repezi să riposteze jandarmul roșcat:

— Ei, vorbă, fantezii! Sobolev era un om cu o sănătate de fier! Mergea cu praștia la vânătoare de urs, se scălda în copcă! Adică, așa iese că a trecut prin focul Plevnei și prin pustiul Turkmenistanului, dar n-a rezistat unor jocuri de amor? Prostii! Dumneata, domnule Hurtinski, mai bine ai aduna bârfe de prin oraș și nu te-ai mai băga la cazuri legate de spionaj.

O confruntare atât de deschisă îl miră pe Fandorin, dar guvernatorul era, se pare, de mult obișnuit cu asemenea scene. El ridică mâinile a împăcare:

— Domnilor, domnilor, nu vă mai certați, și așa mi se învârte capul. Am atâtea de rezolvat cu decesul ăsta: telegrame, condoleanțe, delegații, Stradela Teatrului acoperită de coroane – nici să treci, nici să te apropii. Persoane importante sosesc la înmormântare și trebuie întâmpinate și cazate. Diseară vor veni ministrul de război și șeful Cartierului General. Mâine dimineață, direct la înmormântare – marele cneaz Kiril Aleksandrovici. Acum ar trebui să mă duc la ducele de Lichtenburg. Dumnealui cu soția se află la Moscova din întâmplare. Consoarta sa, contesa Mirabeau, e soră dreaptă cu răposatul. Trebuie să merg cu condoleanțe, am și trimis să fie preveniți. Dumneata, Erast Petrovici, dragule, mergi cu mine și, în trăsură, îmi vei povesti totul încă o dată. Ne vom gândi împreună cum să procedăm.

Iar pe dumneavoastră, Evgheni Osipovici, v-aş ruga să trudiţi şi să-i urmăriţi pe ăștia doi, pe neamţ și pe duduie. Ar fi bine să puneți mâna pe darea aia de seamă despre care vorbea Knabe. Ştiţi ce? Lăsați-l să scrie raportul pentru şefii lui de la spionaj și, în timpul ăsta, îl şi luaţi cu tot cu dovezi. Iată, când ne vom întoarce cu Erast Petrovici, vom hotărî definitiv ce să facem. E important să nu călcăm în străchini, că și așa miroase a război.

Generalul ieși pocnind din călcâie, iar de masa guvernatorului se apropie repede Hurtinski.

— Excelenţă, am niște documente urgente, spuse el aplecându-se spre urechea cneazului.

— Să fie chiar atât de urgente? mormăi cneazul. Ai auzit doar, Petrușa, mă grăbesc, mă așteaptă ducele.

Consilierul de curte își duse mâna la pieptul scrobit pe care lucea o medalie.

— Nu suportă amânare. Vladimir Andreici, uitați-vă aici, rogu-vă, un deviz de cheltuieli necesare pentru zugrăvirea catedralei. Propun să încredințăm comanda domnului Gegechkori, un cunoscut pictor care are un mod de gândire lăudabil. Cere bani mulți, dar va termina lucrarea la timp. Se ține mereu de cuvânt. Dacă semnați aici, puteți fi sigur că lucrarea e pe mâini bune.

Piotr Parmenovici îi strecură cu abilitate hârtia, deja trăgând din mapă o alta.

— Iar acesta, Vladimir Andreici, e proiectul unui metropolitan subteran, asemănător cu cel londonez. Antreprenor – consilierul comercial Zîkov. Mare lucrare. Am avut onoarea să vă raportez.

— Țin minte, bombăni Dolgorukoi. Ce vă mai trecură prin cap? Aţi născocit și voi nu ştiu ce metropolitan... Şi e nevoie de bani mulţi?

— O nimica toată. Zîkov cere, pentru lucrările de cercetare, doar jumătate de milion. Am văzut şi planul de cheltuieli – e bun.

— „Numai", oftă cneazul. Dar din ce bogăţii ai ieşit tu, mă rog, Petka, de ţi se pare jumătate de milion o nimica toată? Şi, observând privirea lui Fandorin, uimit de tonul atât de familiar al guvernatorului, explică: Eu cu Piotr Parmenovici vorbesc cum aş vorbi cu unul de-al meu, cu o rubedenie, adică. A crescut în casa mea, e fiul răposatului meu bucătar. Dacă ar trăi Parmen, fie-i ţărâna uşoară, să vadă cum tu, Petruşa, arunci milioane în stânga şi-n dreapta.

Hurtinski se uită cruciş la Erast Petrovici, nemulţumit probabil că i se amintise de originea sa de plebeu.

— Fie, dă-mi hârţoagele tale. Le voi citi în trăsură şi le voi semna. Dolgorukoi se ridică. E timpul să plecăm, da, da. Nu-i bine să facem o persoană atât de importantă să aştepte. Haideţi, Erast Petrovici, vom discuta pe drum.

Pe coridor, Fandorin se interesă cu tot respectul:

— Dar, Excelenţă, ţarul nu va veni? Totuşi n-a murit un oarecare, ci însuşi Sobolev.

Dolgorukoi se uită supărat la asesorul colegial şi răspunse pe un ton semnificativ:

— N-a avut posibilitatea să vină. Şi-a trimis fratele, pe Kiril Aleksandrovici. De ce a făcut asta – nu e treaba noastră.

Fandorin tăcu şi făcu o plecăciune.

Să discute pe drum nu le-a fost sortit. De îndată ce luară loc în trăsură – guvernatorul pe perne moi, iar Erast Petrovici vizavi, pe bancheta acoperită cu piele, uşiţa se deschise brusc şi urcă gâfâind

valetul cneazului, Frol Vedișcev. Se așeză fără pic de jenă alături de cneaz și urlă la vizitiu:

— Dă-i drumul, Mișka, dă-i drumul!

Iar după, fără să îi dea lui Erast Petrovici nici un strop de atenție, se întoarse spre Dolgorukoi.

— Vladimir Andreici, îl anunță el pe guvernator pe un ton ce nu admitea obiecții, vin cu dumneata.

— Froluşka, îi vorbi cu blândețe cneazul, mi-am luat medicamentele. Acum nu mă încurca, am o discuție serioasă cu domnul Fandorin.

— Nu-i nimic, discuția dumneavoastră poate aștepta, sări supărat despotul. Ce hârțoage v-a strecurat Petka ?

— Păi iată-le, Frol. Vladimir Andreici deschise mapa. O comandă pictorului Gegechkori pentru terminarea picturii în catedrală. E alcătuit deja și devizul de cheltuieli, vezi? Iar asta e o lucrare pentru negustorul Zîkov. Vom săpa pe sub Moscova o cale ferată, ca să se poată ajunge mai repede în orice direcție. Și mai era ceva despre scăderea prețului la gaze.

Vedișcev se uită peste hârtii și declară hotărât:

— Nu face să i se dea Catedrala lui Gegechkori, toată lumea știe că e un ticălos. Mai bine dați-i-o unuia de-al nostru, din Moscova. Și ăștia trebuie să trăiască. Va fi și mai ieftin, și cu nimic mai rău. De unde atâția bani? Nu-s bani. Iar Gegechkori i-a promis lui Petka al dumneavoastră că îi va picta vila din Alabin, și Petka, iată, se străduiește.

— Deci tu crezi că nu face să îi dăm comanda lui Gegechkori? întrebă gânditor Dolgorukoi și retrase hârțoaga.

— Nici nu e de gândit, zise tăios Frol. Dar și săpatul ăsta e o prostie. Ce rost are să sapi borți în pământ și să dai drumul trenului acolo? Numai

banii statului în vânt să-i arunci. Ia uite ce le mai trecu prin cap!

— Ei, aici n-ai dreptate, îl contrazise cneazul. Metropolitanul e un lucru bun. Ia uite la circulația asta, abia ne târâm.

Și într-adevăr, trăsura guvernatorului se împotmolise la răscrucea de la Neglinnaia. În zadar se tot zbăteau jandarmii din convoi, nu puteau nicicum să elibereze drumul înțesat (ca în orice zi de sâmbătă) cu căruțele și cărucioarele negustorilor de la Ohotnîi Riad.

Vedișcev clătină din cap, de parcă stăpânul său ar fi trebuit să înțeleagă și singur că se împotrivește degeaba.

— Ce vor spune consilierii Dumei? Și-a ieșit cu totul din minți Dolgorukoi. Dar și dușmanii din Piter tot nu vă vor scăpa din vedere. Nu semnați, Vladimir Andreici.

Guvernatorul oftă mâhnit și puse deoparte și cealaltă hârtie.

— Și cu gazul ce să fac?

Vedișcev luă raportul și, îndepărtându-l de ochi, începu să-și miște buzele.

— Asta merge. Orașul iese în câștig, iar oamenilor le va fi mai ușor.

— Uite și eu așa mă gândeam, se lumină cneazul, apoi deschise pupitrul prins de ușă și, luând serviciul de birou, puse pe foaie o semnătură lăbărțată.

Mișcat de această incredibilă scenă, Erast Petrovici încercă din răsputeri să se prefacă că, de fapt, nu s-a întâmplat nimic deosebit, așa că privea cu un interes forțat pe geam. În acel moment, trăsura se apropia de casa cneaghinei Beloselska-ia-Belozerskaia, unde se oprise ducele de Lichtenburg

cu soția, născută Zinaida Dmitrievna Soboleva, care primise prin căsătorie titlul de contesă de Mirabeau.

Erast Petrovici știa că Evgheni de Lichtenburg era general-maior al Gărzii ruse, șef al Cuirasierilor imperiali și nepotul țarului Nikolai Pavlovici. Însă acesta nu moștenise de la temutul său bunic celebra privire de culoarea albăstrelelor. În schimb, contesa semăna cu bine-cunoscutul său frate. Deși nici înălțimea nu se potrivea, nici ținuta nu era una de amazoană, avea ochii albaștri, de rasă, exact ca ai lui: era din neamul Sobolevilor, fără nici o îndoială.

De la bun început, audiența n-a prea mers.

— Am venit cu contesa la Moscova pentru alte treburi și, când colo, ia uitați-vă ce nenorocire, începu ducele, graseind simpatic și gesticulând cu mâna pe care purta, la degetul mic, un vechi safir.

Zinaida Dmitrievna nu-și lăsă soțul să-și ducă vorba până la capăt:

— Cum, cum oare s-a putut întâmpla una ca asta?! strigă ea și pe chipul ei umflat de plâns, dar totuși minunat, porni să curgă un potop de lacrimi mari. Vladimir Andreevici, ce nenorocire!

Gura contesei se crispă, arcuindu-se ca o cumpănă, și ea nu mai putu scoate nici un cuvânt.

— Toate sunt în voia Domnului, murmură stins ducele și, cuprins de panică, aruncă o privire spre Dolgorukoi și Fandorin.

— Evgheni Maximilianovici, alteță, vă asigur că circumstanțele morții premature a rudei dumneavoastră sunt cercetate minuțios, îi comunică emoționat guvernatorul. Iată, domnul Fandorin, împuternicitul meu pentru cele mai importante misiuni se ocupă de asta.

Erast Petrovici îi salută și ducele zăbovi cu privirea pe fața tânărului cinovnic, iar contesa începu să plângă și mai tare.

— Zinaida Dmitrievna, sufletelule, oftă cneazul. Erast Petrovici e camaradul de arme al fratelui dumneavoastră. Din voia întâmplării, s-a oprit în același hotel, la Dusseau. E un anchetator foarte experimentat și priceput, va examina minuțios cazul și va raporta. Și nu mai plângeți, nu-l mai putem întoarce...

Monoclul lui Evgheni Maximilianovici sclipi rece și autoritar.

— Dacă domnul Fandorin va scoate la iveală ceva important, rog să mi se comunice personal. Până la venirea marelui cneaz Kiril Alexandrovici, eu îl reprezint aici pe țarul Rusiei.

Erast Petrovici se mai înclină o dată.

— Da, țarul... Cu mâinile tremurânde, Zinaida Dmitrievna scoase din poșetă o telegramă boțită. Au adus o depeșă imperială. „Sunt uimit și întristat de moartea subită a general-aghiotantului Sobolev." Suspină, își suflă nasul și citi mai departe. „E o pierdere greu de înlocuit pentru armata rusă și de aceea e deplânsă de toți militarii adevărați. E trist să pierzi un asemenea slujitor devotat cauzei sale. Alexandru."

Fandorin își ridică un pic sprâncenele. Cam rece telegrama. „Greu de înlocuit"? Adică de aici reiese că poate fi totuși înlocuit? „Trist" și doar atât?

— Mâine va avea loc ceremonia de rămas-bun și parastasul, spuse Dolgorukoi. Locuitorii Moscovei doresc să-i aducă ultimul omagiu. După aceea, probabil că trupul neînsuflețit va fi dus cu trenul în capitală. Sunt sigur că Maiestatea Sa va ordona ca înmormântarea să fie organizată la nivel de stat. Mulți vor dori să-și ia rămas-bun de la Sobolev.

Guvernatorul își luă un aer plin de importanță.

Alteță, toate măsurile au fost luate. Trupul a fost îmbălsămat, așa că nu vom întâmpina piedici.

Ducele se uită cu coada ochiului la soția sa, care își ștergea lacrimile ce curgeau întruna și spuse cu jumătate de glas:

— Vedeți dumneavoastră, țarul a hotărât să meargă în întâmpinarea dorinței rudelor și a permis ca Michel să fie înmormântat în familie, pe moșia sa din Riazan.

Vladimir Andreevici se repezi imediat, după cum i se păru lui Fandorin, să susțină această idee:

— Și e foarte bine, e mai omenește așa, fără pompă. Ce om a fost, un suflet mare!

Ei, astea chiar nu trebuiau spuse. Contesa, care între timp se mai liniștise, porni iar să plângă în hohote, mai tare decât la început. Guvernatorul clipi des, scoase din buzunar o imensă batistă și șterse, ca un tată, obrajii Zianidei Dmitrievna, după care, înduioșat, își suflă nasul în aceeași batistă. Evgheni Maximilianovici urmărea nestăpânita sensibilitate slavă cu o oarecare confuzie.

— Ce mai e și asta, Vladi... Vladimir Andre... evici? Contesa căzu la pieptul bombat și strâns în corset al cneazului. Era doar cu șase ani mai mare decât mine... O-o-of, izbucni ea într-un urlet deloc aristocratic, ci mai degrabă simplu, muieresc, iar Dolgorukoi se amărî de tot.

— Drăguțule, îi spuse el lui Fandorin cu o voce fonfăită din cauza emoției, privind pe deasupra capului de un castaniu deschis al Zinaidei Dmitrievna. Dumneata... dumneata poți să pleci. Eu voi mai sta aici. Pleacă cu Frol, plecați. Trăsura să vină după mine mai târziu. Vorbește singur cu Evgheni Osipovici și hotărâți. Vezi doar ce e aici...

La întoarcere, tot drumul, Frol Grigorievici se plânse de răul intriganților (pe care îi numea „antreganți") și de cel al hoților de vistierii.

— Uitați-vă numai ce fac ei, irozii! Fiecare păduche încearcă să-și rupă câte o bucățică! Vrea un negustor să deschidă o prăvălie, să vândă nădragi plisați, de exemplu. Nimic mai simplu, s-ar părea! Plătește taxa orășănească de cincisprezece ruble și vinde sănătos. Dar nu! Polițistului dă-i, ăluia cu accizele – dă-i, medicului sanitar – dă-i! Și nimic în vistieria statului! Dar nădragii care nu fac mai mult de o rublă jumătate iată că au ajuns la trei. Parcă n-ar fi Moscova, ci junglă curată.

— Ce e Moscova? nu înțelese Fandorin.

— Junglă, zic. Fiară peste fiară! Sau să luăm vodca. Ei, domnul meu, cu vodca e o întreagă tragedie. Stați să vă povestesc...

Și urmă o istorie dramatică despre cum negustorii, sfidând orice legi dumnezeiești și umane, cumpără de la cinovnicii corupți timbre fiscale de-o copeică, le lipesc pe sticlele cu basamac, pe care le vând apoi ca pe un produs înregistrat. Erast Petrovici nu știa ce să-i răspundă, dar, din fericire, nu se cerea și participarea sa la această discuție.

Când trăsura se apropie de intrarea principală a reședinței guvernatorului, făcând zgomot pe strada pavată cu piatră cubică, Vedișcev își întrerupse filipicele sale la jumătate de frază:

— Dumneavoastră puteți merge direct în cabinet, șeful poliției cred că deja vă așteaptă. Eu mă voi ocupa de-ale mele. Și o zbughi, surprinzător de iute pentru vârsta lui și pentru favoriții plini de importanță, undeva pe un coridor lateral.

Discuția între patru ochi se dovedi reușită, profesională. Fandorin și Karacențev se înțelegeau din jumătăți de cuvinte și asta le încălzea amândurora sufletul.

Generalul se făcuse comod pe fotoliul *à la* Voltaire de lângă geam, iar Erast Petrovici stătea vizavi, pe un scaun de catifea.

— Haideți să vă povestesc, mai întâi despre Herr Knabe, începu Evgheni Osipovici ținând mapa la îndemână, dar deocamdată fără să tragă cu ochiul în ea. Personajul îmi e bine cunoscut, doar că n-am vrut să vorbesc în aglomerația aceea. Își strâmbă expresiv buzele, iar Fandorin înțelese că îl avea în vedere pe Hurtinski. Generalul bătu cu palma în mapă. Am aici o circulară secretă încă de anul trecut. Biroul trei de gestiune al departamentului, care, după cum știți, ține sub supraveghere toate cazurile politice, care recomanda să fie urmărit Hans-Georg Knabe, ca nu cumva să se lase la fund pe neprins de veste.

Erast Petrovici își plecă întrebător capul într-o parte.

— Spion, explică șeful poliției, căpitan al Statului-Major German, conform datelor noastre. Rezidentul serviciilor de informații și de spionaj ale kaizerului la Moscova. Știind astea, eu am dat crezare povestirii dumneavoastră imediat și fără rezerve.

— Și nu-l înhățați pentru că un rezident pe care îl cunoști este mai bun decât unul necunoscut? mai mult afirmă decât întrebă asesorul colegial.

— Anume așa. Plus că mai sunt și niște legi ale bunului-simț diplomatic. Să zicem că îl arestez eu. Și ce-i cu asta? Nemții vor trimite imediat altul. Cui îi trebuie așa ceva? Noi nu ne atingem de rezidenți fără un ordin special. Cazul acesta însă depășește orice limită a regulilor de gentleman.

Auzind acest *understatement*[1], Erast Petrovici zâmbi involuntar:

---

1 Subestimare (engl.).

— Delicat vorbind, da.

Zâmbi și generalul.

— Așa că îl vom înhăța pe Herr Knabe. Întrebarea e unde și când. Evgheni Osipovici zâmbi și mai larg. Mă gândesc s-o facem în seara asta, la restaurantul Roza alpină. Conform informațiilor mele (lovi iarăși cu palma în mapă) Knabe trece destul de des pe acolo. Azi a telefonat și a rezervat o masă pentru ora șapte, pe numele Rosenberg. Nu înțeleg din ce considerente. După cum vă dați seama, cei de la restaurant îl cunosc destul de bine.

— Interesant, observă Fandorin. Într-adevăr trebuie ridicat.

Generalul dădu din cap.

— Avem gata și ordinul de arestare semnat de general-guvernator. Eu sunt soldat. Șefii îmi ordonă și eu execut.

— De unde știți că anume Knabe a comandat la telefon acea masă sub un nume străin? întrebă Fandorin, după ce se gândi un pic.

— Progresul tehnic. Ochii șefului poliției sclipiră șiret. Convorbirile telefonice pot fi ascultate de la stația de telefoane. Dar asta să rămână strict între noi, dacă se află, voi pierde jumătate din informație. Printre altele, la Roză va cânta în seara asta și „prietena" dumneavoastră Wanda. A poruncit ușierului să-i cheme o trăsură la șase. Se prevede o întâlnire interesantă. Iată, așa, împreună, o să-i săltăm pe „porumbei". Întrebarea e cum s-o facem mai bine.

— Cu hotărâre, dar fără a călca în străchini.

Karacențev oftă.

— Ce să zic, de hotărâți, sunt hotărâți vulturii mei. Cu călcatul prin străchini stau mai prost.

— Dar dacă aș încerca eu s-singur? Ca persoană particulară. Dacă nu iese ceva, suntem scutiți de

conflicte diplomatice. Ai dumneavoastră filează acolo, nu? Numai că, Ex-excelență, fără dubluri ca ieri, în hotelul Anglia.

La naiba, e o plăcere să lucreze omul cu tine, gândi generalul, iar cu voce tare spuse:

— Îmi cer scuze pentru cele de ieri. Nu se va mai întâmpla. Iar în ceea ce privește ziua de azi... Doi sunt afară, doi în sală. Ce ziceți?

— În sală nu e nevoie, un profesionist îi va observa imediat, spuse cu fermitate asesorul colegial. Iar cât îi privește pe cei de-afară, unul să stea la intrare, pe locul de sosire a trăsurilor, iar celălalt – la ușa din spate. Așa, pentru orice eventualitate. Cred că va fi de-ajuns. Nu e terorist totuși, e doar rezident.

— Și cum vă gândiți să acționați?

— Nu știu, asta chiar nu știu. Depinde de circumstanțe. Voi fi atent, voi urmări. Nu-mi place să fac presupuneri.

— Înțeleg, încuviință generalul, și mă bazez întru totul pe raționamentele dumneavoastră. Aveți armă? Domnul Knabe e într-o situație disperată. Nu va scăpa doar cu o expulzarea, mai ales că, în caz de ceva, șefii se vor dezice de el cu siguranță. Chiar dacă nu e terorist, ar putea fi foarte nervos.

Erast Perovici își băgă mâna sub redingotă și, în clipa următoare, în palma lui apăru un revolver micuț, cu mânerul crestat, care era ros de atâta folosire.

— „Herstal-agent"? întrebă cu respect Evgheni Osipovici. Grozav bibelou. Îmi permiteți?

Generalul luă revolverul, îi dădu, cu o mișcare dibace, butoiașul la o parte și plescăi din limbă:

— N-are piedică? O frumusețe! Trage chiar și șase gloanțe, unul după altul. Trăgaciul nu e prea slăbuț?

— Are aici un b-butonaș, o piedică de siguranță, îi arătă Fandorin. Așa că nu va împușca în buzunar. Precizia nu-i prea bună, desigur, dar în munca noastră mai importantă e ra-rapiditatea. Noi n-avem de nimerit în ochiul veveriței.

— E purul adevăr, căzu de acord Evgheni Osipovici, înapoindu-i arma. Dar dacă vă va recunoaște ea, Wanda?

— N-are rost să vă n-neliniștiți, Excelență. Am cu mine o întreagă cabină de machiat. Nu mă va recunoaște.

Satisfăcut pe deplin, Karacențev se lăsă pe speteaza scaunului și, cu toate că discuția lor constructivă luase sfârșit, nu se grăbi să-și ia rămas-bun. Generalul îi propuse interlocutorului său o țigară, dar asesorul le scoase pe-ale lui, într-o elegantă cutie din piele de antilopă.

— Adevărate Batavia, Evgheni Osipovici. Nu doriți?

Șeful poliției luă un bețișor subțire de culoarea ciocolatei, îl aprinse și scoase, cu delectare, un inel de fum. Fără îndoială, generalului îi plăcea Fandorin și de aceea se hotărî în sfârșit să conducă discuția pe un făgaș delicat.

— Dumneata ești nou în jungla asta a Moscovei... începu el cu precauție.

Și ăsta despre junglă, se miră în gând Erast Petrovici, dar nu arătă. Spuse doar:

— Și în cele rusești de asemenea.

— Așa, așa... Multe s-au schimbat pe-aici de când ai plecat în pelerinaj.

Fandorin aştepta atent şi cu zâmbetul pe buze continuarea. Discuţia care avea să urmeze se arăta a fi serioasă.

— Cum vi se pare Volodea al nostru, Cuib de Aur? întrebă brusc şeful poliţiei.

Erast Petrovici răspunse după o scurtă ezitare:

— După mine, Excelenţa Sa nu e atât de naiv precum pare.

Generalul lansă spre tavan un nor de fum gros.

— Au fost timpuri când cneazul nu era un naiv, ba chiar aş spune că nu era deloc naiv. Nu-i o glumă să ţii 16 ani într-un pumn de oţel prima capitală a ţării. Dar lupului bătrân au cam început să i se clatine colţii. Şi nu e de mirare, a trecut de optzeci. A îmbătrânit, nu mai e aşa ager. Evgheni Osipovici se aplecă şi îşi coborî vocea, în semn de încredere. Îşi trăieşte ultimele zile. Nu vedeţi că birocraţii ăştia de Hurtinski şi Vedişcev fac din el ce vor? Dar renumita catedrală! A stors oraşul de vlagă. Cu ce scop, mă întreb? Câte aziluri şi spitale s-ar fi putut construi pe banii ăştia! Nu, acest Keops al nostru doreşte să-şi ridice neapărat o piramidă.

Erast Petrovici asculta cu atenţie şi nu scotea nici un cuvânt.

— Înţeleg, dumneavoastră nu vă permiteţi să discutaţi aceste lucruri. Karacenţev se rezemă iar de spătarul scaunului. Cel puţin ascultaţi-l pe unul care vă simpatizează sincer. Nu o să ascund de dumneavoastră că la Curte nu sunt mulţumiţi de Dolgorukoi. O mică greşeală din partea lui şi gata, va pleca la odihnă, la Nisa. Iar atunci, Erast Petrovici, toată hunta asta moscovită se va împrăştia. Va veni un om nou, un altfel de om. Îşi va aduce oamenii lui. Cică oamenii lui sunt deja aici. Aşa vorbeşte lumea.

— Dumneavoastră, de exemplu.

Evgheni Osipovici clipi aprobator.

— Le înțelegeți pe toate din jumătate de cuvânt, iar asta înseamnă că pot să nu continui. Esența vă este clară.

Într-adevăr junglă, nu primă capitală, își spuse Erast Petrovici, uitându-se în ochii binevoitori ai roșcovanului șef de poliție, care, după toate, se vedea că e un om onest și deștept. Asesorul colegial zâmbi cu plăcere și își desfăcu brațele:

— Apreciez sinceritatea dumneavoastră și chiar mă simt măgulit. Cred că Moscova se va simți mai bine cu noul guvernator. De altfel, nu mă apuc să judec, pentru că nu știu ce se întâmplă aici. Însă eu, Excelență, am slujit patru ani în Japonia și, știți dumneavoastră, m-am niponizat și eu, așa încât uneori mă mir și singur. La japonezi, samuraiul – iar dumneavoastră și cu mine suntem niște samurai – trebuie să-i fie credincios suzeranului său, oricât de prost ar fi acela. Altfel nu se poate. Altfel, întreg sistemul s-ar prăbuși. Vladimir Andreevici nu îmi e tocmai un suzeran, dar nu pot să mă simt liber de obligațiile față de el. Nu mi-o luați în nume de rău.

— Ce să spun, păcat, oftă generalul, înțelegând că era inutil să-l mai convingă, ați fi putut avea un mare viitor. Dar nu-i nimic. Poate îl aveți încă. Vă puteți bizui oricând pe sprijinul meu. Pot să sper că discuția aceasta va rămâne între noi ?

— Da, răspunse scurt asesorul colegial, și Karacențev îl crezu pe dată.

— E timpul, spuse el ridicându-se. Voi da indicații cu privire la „Roză". Voi alege niște ajutoare pricepute, iar dumneavoastră ...

Ieşi din cabinetul guvernatorului înşirând din mers ultimele detalii ale viitoarei operaţiuni. O clipă mai târziu, se deschise micuţa uşă din colţ, acolo unde era camera de odihnă în care bătrânului cneaz îi plăcea să mai tragă câte un pui de somn după-amiază. Din spatele uşiţei apăru, fără a face vreun zgomot cu cipicii săi de pâslă, Frol Grigorievici Vedişcev. Sprâncenele lui dese şi cărunte erau aprig încruntate. Valetul se apropie de fotoliul în care, cu un minut în urmă, stătuse şeful poliţiei, şi aruncă furios un scuipat cafeniu de mahorcă direct pe pielea fină.

CAPITOLUL ȘASE,
în care apare o femeie în negru

La hotel, pe Erast Petrovici îl aștepta o surpriză. Când tânărul se apropie de apartamentul său, ușa se deschise pe neașteptate și în întâmpinarea chiriașului ieși alergând o cameristă durdulie. Fandorin nu îi desluși fața, pentru că o avea întoarsă într-o parte, dar grație ascuțitului său spirit de observație, asesorului colegial nu îi scăpară câteva detalii grăitoare: șorțul îmbrăcat pe dos, gulerașul de dantelă strâmb și rochia încheiată greșit. În pragul ușii stătea foarte mulțumit de sine Masa, care nu părea defel intimidat din cauză că stăpânul îl luase prin surpindere.

— Rusoaicele sunt foarte bune, spuse el convingător. Bănuiam asta și înainte, dar acum știu cu siguranță.

— Cu siguranță? întrebă curios Fandorin, studiind chipul radios al japonezului.

— Da, stăpâne. Sunt înfocate și nu cer pentru dragostea lor nici un cadou. Nu ca locuitoarele orașului francez Paris.

— Tu nici nu vorbești rusește, clătină din cap Erast Petrovici. Cum de te-ai făcut înțeles?

— Dar nu știam nici franțuzește. Pentru a te face înțeles nu ai nevoie de cuvinte, îi explică, umflându-se în pene, Masa. Importante sunt respirația și privirea. Dacă respiri des și tare, femeia înțelege că

ești îndrăgostit de ea. Iar cu ochii trebuie să faci uite-așa. Își miji ochii și așa înguști, care, uimitor, începură să sclipească.

— Hm, se îndoi Fandorin.

— După asta, îți rămâne doar să-i faci un pic de curte și femeia nu îți mai poate rezista.

— Și cum i-ai făcut tu curte?

— Depinde de femeie, stăpâne. Celor slăbuțe le plac dulciurile, iar celor durdulii – florile. Acestei femei minunate, care a fugit când a auzit pașii dumneavoastră, i-am dăruit o crenguță de magnolie, apoi i-am făcut un masaj la gât.

— De unde ai luat magnolia?

— De-acolo. Masa arătă undeva în jos. Cresc în ghivece.

— Și masajul gâtului?

Sluga își privi cu regret stăpânul.

— Masajul gâtului continuă cu masajul umerilor, apoi al spatelui, iar după...

— Clar, oftă Erast Petrovici. Poți să te oprești. Dă-mi mai bine trusa pentru machiaj.

Masa se însufleți:

— Ne așteaptă o aventură?

— Nu „ne așteaptă", pe mine mă așteaptă o aventură. Și încă ceva, dimineața n-am făcut exercițiile de înviorare și ar trebui să fiu într-o formă bună.

Japonezul începu să-și scoată halatul de bumbac pe care îl purta de obicei prin casă.

— Stăpâne, vom alerga pe tavan sau ne vom bate din nou? Poate mai bine ar fi să alegem alergatul pe tavan. Avem un perete foarte potrivit.

Fandorin examină peretele acoperit cu tapet și tavanul ornamentat și își exprimă îndoiala:

— E prea înalt, nu mai puțin de doisprezece *shaku*[1]. Bine, hai, încercăm și așa.

Masa se dezbrăcase deja și purta acum numai un brâu bine strâns pe mijloc. Își legase fruntea cu o pânză albă, pe care, cu vopsea roșie, scrisese ideograma ce însemna „sârguință". În schimb, Erast Petrovici își puse un tricou vărgat, mulat pe corp, încălță cizmele de cauciuc, iar apoi sări un pic, făcu niște genuflexiuni și strigă:

— *Ichi, ni, san*[2]!

O zbughiră din loc concomitent, se urcară pe perete și, când aproape atinseră tavanul, făcură un salt în aer și aterizară în picioare.

— Eu m-am urcat mai sus, stăpâne, am ajuns până la trandafirașul ăla, iar dumneata cu doi trandafirași mai jos, se lăudă Masa arătând spre tapet.

În loc de răspuns, Fandorin strigă iar:

— *Ichi, ni, san*!

Trucul amețitor fu repetat și, de această dată, în timpul saltului sluga atinse tavanul cu piciorul.

— Eu l-am atins, dar dumneavoastră, nu! îi comunică el lui Erast Petrovici. Și, stăpâne, să nu uităm că ai picioarele mai lungi decât ale mele.

— Tu ești făcut din cauciuc, gâfâi Fandorin. Ei bine, acum ne putem lupta.

Japonezul făcu o plecăciune și, fără o prea mare tragere de inimă, luă poziția de luptă: își îndoi picioarele de la genunchi, își relaxă brațele.

Erast Petrovici sări, se roti în aer și atinse destul de tare, cu vârful pantofilor de gimnastică, creștetul partenerului, care nu reuși să evite lovitura.

---

1 Unitate japoneză de măsură echivalentă cu aproximativ 30 cm.

2 Unu, doi, trei (jap.).

— Te-am nimerit o dată ! strigă asesorul. Hai!

Masa făcu o mişcare de distragere a atenției – își smulse de pe frunte brasarda şi o aruncă într-o parte, iar când privirea lui Fandorin se îndreptă involuntar către obiectul din aer, sluga urlă gutural, se rostogoli ca o minge pe podea și, cu piciorul, încercă să își lovească stăpânul în gleznă. Dar, în ultimul moment, Erast Petrovici reuși să facă un pas înapoi și să atingă piticania cu tăișul palmei la ureche.

— A doua lovitură!

Japonezul sări cu dibăcie în picioare și, cu pași mărunți și repezi, începu să deseneze semicercuri prin odaie. Fandorin se rotea pe loc ținând mâinile la nivelul taliei.

— A, da, stăpâne, am uitat cu desăvârșire, spuse Masa fără a înceta să se miște. Nu am nici o scuză. Cu o oră în urmă, v-a căutat o femeie. Toată în negru.

Erast Petrovici lăsă brațele să-i cadă pe lângă corp.

— Ce femeie?

Și primi imediat o lovitură de picior în piept. Zbură spre perete, iar Masa exclamă triumfător.

— Nimerire unu! Bătrână și urâtă. Cu hainele negre de tot. N-am înțeles ce dorea și a plecat.

Fandorin își freca pieptul lovit.

— E timpul să înveți rusește. Cât voi lipsi, ia dicționarul pe care ți l-am dăruit și învață optzeci de cuvinte.

— Mi-ajung și patruzeci! se revoltă Masa. Cred că pur și simplu vă răzbunați! Eu deja am învățat azi două cuvinte: „iubițel", ceea ce înseamnă „stimabile domn" și „chinezoi", ceea ce, în rusește, înseamnă „japonez".

— Îmi cam dau eu seama cine ți-a fost profesor. Numai să nu-ți treacă prin cap să mi te adresezi cu „iubițel". Optzeci de cuvinte, am spus. Altă dată să lupți cinstit.

Erast Petrovici se așeză în fața oglinzii și începu să se machieze. După câteva încercări, alese o perucă de un castaniu închis, în formă de paranteză, cu cărare dreaptă la mijloc. Își lăsă în jos mustățile subțiri, răsucite, iar deasupra lipi altele mai deschise la culoare și mai stufoase. De bărbie își prinse o barbă deasă ca o mătură. Își vopsi sprâncenele într-o culoare potrivită. Făcu câteva mișcări din sprâncene, își umflă buzele, își mai stinse sclipirea din ochi, își frecă un pic obrajii, se trânti pe scaun și, ca prin minune, se transformă într-un negustoraș obraznic de la Ohotnîi Riad.

Pe la opt seara, la restaurantul german Alpenrose, cel care se află pe Sofiika, se opri o trăsură de lux: lăcuită, pe arcuri de oțel, cu spițe vopsite în ocru, iar cei doi cai negri ca pana corbului aveau împletite în coamă niște panglici purpurii. Trrrrrr! urlă din toți bojocii vizitiul, dar nu i se păru de ajuns, așa că mai și pocni voinicește din bici.

— Trezește-te și să fii sănătos, te-am adus cum nu se putea mai bine!

În spate, sprijinit de scaunul de catifea, sforăia pasagerul, un negustor tânăr, ce purta o livrea lungă, albastră, vestă de culoarea zmeurei și cizme în formă de carafă. Pe cap, petrecărețul avea un cilindru sclipitor ce îi aluneca îndrăzneț pe-o parte. Negustorul întredeschise ochii buimaci de somn și icni:

— Un-d-de?

— Unde mi-ai poruncit, jupâne! Asta e Roza, chiar ea.

Lângă restaurantul cunoscut în întreaga Moscovă, trăsurile stăteau așezate în rând. Ceilalți birjari îl priveau cu nemulțumire pe confratele lor care urla, fluturând biciul deasupra capului și speriind caii. Un vizitiu mai tânăr, cu fața rasă și nervoasă, îmbrăcat într-un palton lucios de piele, se apropie de zurbagiu și se năpusti asupra lui:

— Ce fâlfâi în halul ăsta? Unde crezi că te afli, la un târg țigănesc? Stai ca toată lumea, dacă ai ajuns! iar cu jumătate de voce adăugă: Pleacă, Sinelnikov. L-ai adus și pleacă, nu te mai afișa. Am și eu aici o trăsură. Transmite-i lui Evgheni Osipovici că totul merge conform planului.

Negustorașul sări pe trotuar, se clătină și făcu din mână birjarului:

— Șterge-o! O să-mi petrec noaptea aici.

Vizitiul pocni din bici și, șuierând ca un adevărat războinic, plecă, iar petrecărețul de la Ohotnîi Riad făcu câțiva pași și se clătină. Rasul era pe fază și îl susținu de braț.

— Hai să te ajut, jupâne. Nu dă doamne să calci strâmb.

Îl luă cu grijă de braț și începu să-i șoptească cu repeziciune:

— Sunt agentul Kliuev, Înălțimea Voastră. Uitați-vă, caleașca mea e aia cu căluțul roșcat. Vă voi aștepta pe capră. La intrarea din spate e agentul Neznamov. O face pe ascuțitorul de scule, e într-un șorț de mușama. Obiectul a sosit de zece minute. Și-a agățat o barbă roșcată. E cam smucit. Și are armă, se vede o umflătură sub braț. Iar asta e de la Excelența Sa.

Deja aproape de ușă, „vizitiul" îi băgă în buzunar negustorașului o hârtie împăturită și, scoțându-și șapca, făcu o plecăciune până la pământ, dar nu primi nici un bacșiș și măcăi cu regret când i se închise ușa în nas. Și, însoțit de bătăile de joc ale celorlalți vizitii („Ia zi, voinicule, ai smuls două ruble?") se împletici înapoi la caleașcă și urcă posomorât pe capră.

Restaurantul Roza Alpină era considerat, de fapt, un local onorabil, european. În orice caz, în ultimul timp. La dejun și la prânz veneau aici nemții din Moscova, atât comercianții, cât și funcționarii. Mâncau cotlet de porc cu varză acră, beau adevărată bere bavareză, citeau ziare scoase la Berlin, Viena și Riga. Dar, spre seară, plicticoșii amatori de bere plecau pe la casele lor, să încheie socotelile în registre, să cineze sau să se afunde în perne până dimineața, iar spre Roză începea să se îndrepte un public mai vesel și mai generos. Predominau totuși străinii, dintre cei cu fire mai libertină, care preferă să se distreze în manieră europeană, nu rusească, fără urlete de beție și dezordine. Rușii, dacă intrau, o făceau mai mult din curiozitate, iar de la un timp încoace, doar să asculte cum cântă *mademoiselle* Wanda.

Negustorul de la Ohotnîi Riad se opri în foaierul placat cu marmură albă, icni, studie coloanele și scara acoperită cu un covor gros, aruncă lacheului cilindrul său lucitor și îl chemă pe ospătarul-șef.

În primul rând îi dădu o monedă, apoi îi porunci, emanând un iz de coniac:

— Tu, ăsta, neamț-ardei-cârnat, dă-mi o masă bună. Nu una din aia care stă la voi mereu goală, ci una pe care s-o aleg eu.

— E lume multă... Ospătarul-şef, care, chiar dacă era neamţ, vorbea ruseşte cu accent moscovit, îşi desfăcu braţele a neputinţă.

— Asigură-mi o masă bună, îl ameninţă negustorul cu degetul, de nu, o să-ţi fac vreo boroboaţă. Dar unde e latrina aici?

Ospătarul-şef îi făcu lacheului semn să se apropie şi oaspetele arţăgos fu petrecut cu tot onorul la toaletă, amenajată după ultimul strigăt al tehnicii europene: scaune de faianţă, canalizare şi lavoare cu oglinzi. Dar Tit Titîci nu se arătă interesat de aceste noutăţi, ci porunci lacheului să-l aştepte afară. Scoase din buzunar hârtia împăturită şi, încruntându-se începu să citească cu atenţie.

Era transcrierea convorbirii telefonice.

Ora 2 şi 17 minute după masă. Abonatul 1 – de gen masculin, abonatul 2 – de gen feminin.

A1: Duduie, aş dori să-mi faceţi legătura cu numărul 762... „Anglia"? Aici Georg Knabe. Vă rog s-o chemaţi pe doamna Wanda.

O voce (genul nu a fost identificat): Imediat.

A2: Wanda e la aparat. Cu cine vorbesc?

A1: (O însemnare pe margine: „De aici totul e în germană"). Eu. O misiune urgentă. E foarte important. Spuneţi-mi un singur lucru, i-aţi făcut ceva, ori nu? Înţelegeţi despre ce vorbesc. I-aţi făcut, ori nu? Spuneţi-mi adevărul, vă implor!

A2: (după o lungă pauză): N-am făcut lucrul la care vă referiţi. Totul s-a întâmplat de la sine. Dar ce-i cu dumneavoastră? Aveţi o voce stranie.

A1: Da? N-aţi făcut într-adevăr nimic? O, mulţumesc lui Dumnezeu! Nici nu vă puteţi închipui în ce situaţie am nimerit. E un coşmar.

A2: Sunt foare bucuroasă. (O frază indescifrabilă).

A1: Nu glumiţi. Toţi mi-au întors spatele! În loc de laude pentru iniţiativa mea – o neagră nemulţumire, ba chiar mai rău. Se poate întâmpla aşa ca evenimentul pe care îl cunoaşteţi să

nu îndepărteze conflictul, ci, dimpotrivă, să-l apropie – asta mi-a fost transmis. Dar dumneavoastră n-ați făcut nimic, nu?

A2: V-am spus doar că nu.

A1: Și unde e sticluța?

A2: E la mine în apartament. Și e încă sigilată.

A1: Trebuie s-o iau de la dumneavoastră chiar azi.

A2: Azi cânt la restaurant. Nu voi putea pleca, și așa am lipsit două seri.

A1: Știu. Voi fi și eu acolo. Deja am rezervat o masă pentru ora șapte. Nu vă mirați. O să fiu mascat. Așa trebuie pentru conspirație. Și încă ceva, Fräulein Wanda, în ultimul timp ați început să vă permiteți cam multe. Aveți grijă, nu sunt omul cu care vă puteți îngădui să glumiți.

(A2 închide fără să răspundă.)

A stenografiat și a tradus din germană agentul Iuli Schmidt.

Mai jos, cu un scris strâmb de soldat: „Să nu cumva s-o lichideze, de frică. E.O."

***

De la toaletă, negustorașul ieși vădit împrospătat. Însoțit de ospătarul-șef, se duse în sala de mese. Aruncă o privire la fețele de masă incredibil de imaculate și se minună de sclipirea argintăriei și a cristalului. Scuipă pe parchetul strălucitor (ospătarul-șef se strâmbă dezgustat) și, în sfârșit, își înfipse degetul în masa liberă (slavă Domnului) de lângă perete. În stânga, doi studenți bogați în compania unor modiste care râdeau molipsitor în hohote, în dreapta – un domn cu barbă roșcată. Stătea, se uita spre scenă și mai trăgea câte o dușcă.

Dacă nu îl anunța agentul Kliuev, Fandorin nu l-ar fi cunoscut pe Herr Knabe. Un maestru al transformărilor de acest gen. La o adică, nici nu e de mirare, dacă ținem cont de profesia lui de bază.

Cei din sală au aplaudat cu entuziasm. Pe scena înaltă apăru Wanda: subțire, tumultuoasă, semăna, îmbrăcată în rochia sclipitoare cu paiete, cu un șarpe fermecat.

— O slăbănoagă, nici n-ai la ce te uita, fârnâi la masa de alături o modistă plinuță, supărată că ambii studenți nu scăpau cântăreața din ochi.

Wanda cuprinse sala cu ochii ei strălucitori, larg deschiși și, fără nici o introducere, începu să cânte încet. Pianistul care o acompania prinse din zbor melodia și improviză dantele diafane de acorduri învăluind acest glas care pătrundea în inimă.

La o răscruce-ndepărtată
Trupul sinucigașului e îngropat în nisip
Și crește pe el o floare albastră
Floarea celor ce se sinucid.
Acolo am stat și-am oftat...
Învăluită în somn și răcoare,
Luminată de lună,
Se legăna încetișor
Floarea celor ce se sinucid.

Straniu repertoriu pentru restaurant, se gândi Fandorin, ascultând versurile nemțești ale cântecului. Parcă ar fi din Heine.

În sală se făcuse foarte liniște, apoi toți aplaudară, iar modista geloasă chiar strigă: „Bravo!" Erast Petrovici își dădu seama că ieșise din rol, dar se pare că nimeni nu observase expresia serioasă care se așternuse pe fața negustorului de la Ohotnîi Riad. În orice caz, insul cu barbă roșcată, cel care stătea la masa din dreapta, privea doar spre scenă.

Încă mai sunau ultimele acorduri ale baladei triste, iar Wanda deja indica, pocnind din degete, un ritm mai vioi. Pianistul fâlfâi din capul pletos și improviză un sfârșit de melodie, iar după, își afundă toate cele zece degete în claviatură. Publicul începu să se clatine pe scaune în tactul unei șansonete pariziene obraznice.

Un domn rus, care părea a fi un proprietar de uzină, făcu niște manipulații stranii: chemă florăreasa, luă din coș un buchețel de panseluțe și învelindu-l într-o bancnotă de o sută de ruble, i-l trimise Wandei. Aceasta îl mirosi fără să-și întrerupă cântecul, după care îl trimise înapoi, cu tot cu bancnotă. Industriașul, care avusese până atunci un aer de rege, se tulbură vădit și bău, pe nerăsuflate, două pahare pline ochi cu vodcă. Nu se știe de ce, lumea îl privea ironic.

Erast Petrovici nu mai uită de rolul său. Își făcu un pic de cap: turnă șampania în ceașca de ceai, iar după aia în farfurioară. Sorbi de acolo, umflându-și obrajii, dar puțin, să nu amețească, în schimb, plescăi tare. Chelnerului îi porunci să aducă șampanie („Dar nu de cea latină, ci una adevărată"), să prăjească un purceluș de lapte, dar să fie unul viu și să i-l arate, mai întâi „că vă știu eu pe voi, nemțoteilor, îmi veți strecura unul deja tăiat, din ghețărie". Fandorin calculase că vor avea de căutat mult timp un purceluș viu, iar, între timp, situația se va rezolva.

Deghizat și el, Knabe se uita cu coada ochiului la vecinul său petrecăreț cu nemulțumire, dar nu arăta prea mult interes față de el. Rezidentul scosese deja de trei ori Breguetul și se vedea că e nervos. La ora opt fără cinci minute, Wanda anunță că va interpreta ultimul cântec înainte de pauză și începu să cânte o sentimentală baladă irlandeză despre

Molly, care și-a pierdut iubitul în război. Câțiva din sală își ștergeau lacrimile.

După cântec, se va așeza la masa lui Knabe, presupuse Fandorin și se pregăti: căzu cu fruntea pe cot, chipurile moleșit, dar își înlătură părul de pe urechea dreaptă și, conform științei despre concentrare, își deconectă toate organele de simț, în afara auzului. Adică, era tot numai o ureche dreaptă. Cântecul Wandei răsuna acum undeva în depărtare, în schimb cea mai mică mișcare a lui Knabe se auzea cu o claritate deosebită. Neamțul era neliniștit: scârțâia din scaun, dădea din picioare, iar după, începu brusc să bată din călcâie. Erast Petrovici întoarse pentru orice eventualitate capul și întredeschise un ochi. A făcut toate astea la timp: reuși să vadă cum clientul cu barbă roșcată iese fără zgomot pe ușa laterală.

În sală răsunară aplauzele.

— E o zeiță! strigă mișcat un student. Modistele aplaudau frenetic.

Retragerea tacită a lui Herr Knabe nu-i plăcu de loc asesorului colegial. În combinație cu mascarada și numele fals, retragerea era alarmantă.

Negustorașul se ridică brusc, răsturnă scaunul și mărturisi confidențial clienților de la masa vecină:

— Mi-a venit să mă ușurez.

Și porni, clătinându-se ușor, spre ușa laterală.

— Domnule! îl ajunse din urmă chelnerul. Toaleta nu e acolo.

— Pleacă de-aici, îl împinse barbarul fără să se întoarcă. Unde vrem, acolo ne ușurăm.

Chelnerul încremeni oripilat, iar negustorul porni cu pași mari mai departe. Nu e bine. Trebuie să mă grăbesc. Wanda zburase deja de pe scenă în culise.

În fața ușii apăru un nou obstacol. În întâmpinarea clientului era adus un purcel care țipa disperat.

— Iată, cum ne-ați comandat! Plin de suflet, bucătarul își arătă cu mândrie trofeul. Porunciți să fie fript?

Erast Petrovici se uită în ochii roz și plini de groază ai purcelului și, dintr-odată, i se făcu milă de sărmanul animal, care apăruse pe lume doar pentru a ajunge în burdihanul vreunui mâncăcios.

Negustorul zbieră:

— E prea mic, să se mai plimbe, să adune grăsime!

Bucătarul strânse descurajat la piept paracopitatul, iar măscăriciul ieși în coridor, lovindu-se cu umărul de tocul ușii.

Așa, gândi Fandorin agitat. La dreapta e vestibulul. Înseamnă că serviciile și cabina Wandei sunt la dreapta.

Alergă pe coridor. Din odăița de după colț, unde era forfotă, se auzi un țipăt.

Erast Petrovici se repezi spre zgomot și văzu cum cel cu barba roșcată, înșfăcând-o pe Wanda de la spate și astupându-i gura cu mâna, îndreaptă spre gâtul cântăreței un tăiș subțire de oțel. Wanda își încleștase ambele mâini pe brațul acoperit cu păr roșcat, dar distanța între tăiș și gâtul ei se micșora rapid.

— Stai! Poliția! strigă din răsputeri Fandorin, cu vocea răgușită de emoție și aici Herr Knabe dădu dovadă de o formidabilă reacție: o împinse pe Wanda direct peste Erast Petrovici.

Acesta o apucă involuntar pe Wanda de umerii slabi și ea, tremurând toată, se agăță cu toată puterea de salvatorul său. Din două sărituri, neamțul îi ocoli și se repezi pe coridor, căutând din mers ceva sub braț. Fandorin observă că mâna fugarului ieși ținând

ceva negru și greu și abia reuși s-o culce pe Wanda la podea, acoperind-o cu trupul său. Dacă întârzia o secundă, glonțul i-ar fi străpuns pe amândoi. Preț de câteva clipe, asesorul colegial își pierdu auzul din cauza zgomotului care umplea coridorul strâmt. Wanda țipă cu disperare și începu să se zbată.

— Sunt eu, Fandorin! gâfâi tânărul, ridicându-se. Dați-mi drumul.

Încercă să se ridice, dar Wanda, întinsă pe podea, îl ținea strâns de gleznă și plângea isteric, cu sughițuri.

— De ce, de ce? Of, nu mă lăsați!

Era inutil să mai încerce să-și elibereze piciorul – cântăreața îl ținea strâns ca într-un clește. Atunci Erast Petrovici spuse calm:

— Știți prea bine de ce. Dar Dumnezeu e milostiv, ați scăpat.

Îi descleștă cu delicatețe, dar ferm, degetele și porni în urma rezidentului.

— Nu-i nimic, la scară e Kliuev. E un agent priceput, nu-l va scăpa. În orice caz, îl va reține.

Dar când Fandorin ieși din restaurant pe chei, se dovedi că treburile mergeau din cale-afară de prost. Knabe stătea deja într-o caleașcă englezească cu un singur loc, așa numita „egoistă", și strunea călulțul șarg și vânos. Călulțul se ridică în două picioare și o luă din loc atât de brusc, încât neamțul se izbi de speteaza banchetei.

Priceputul agent Kliuev stătea pe trotuar, strângându-și capul în mâini. Printre degetele lui se scurgeau dâre de sânge.

— Sunt vinovat, l-am scăpat, gemu el surd. I-am strigat „Stai!", iar el mi-a dat cu patul pistolului în frunte...

— Scoală! Erast Petrovici îl smuci de umăr și îl obligă să se ridice. Va reuși să fugă!

Făcând un efort, Kliuev porni împleticindu-se spre trăsură, cu fața șiroind de sânge.

— Eu merg, dar îmi plutește totul în fața ochilor, bombăni el urcând pe capră.

Dintr-o săritură, Fandorin ocupă locul din spate. Kliuev trase de hamuri și căluțul roșcat începu să tropăie pe caldarâm, luându-și treptat avânt. Dar încet, prea încet. Egoista se desprinsese deja la o sută de pași.

— Mână! îi strigă Erast Petrovici lui Kliuev, care era cuprins de moleșeală. Mână!

Ambele echipaje goneau într-o viteză nebună. Pe lângă ele doar licăreau case, firme de magazine, trecători încremeniți. Ieșiră de pe Sofiika și ajunseră pe Lubianka, care era mai largă, și aici urmărirea începu cu adevărat. Gardianul de vizavi de atelierul fotografic Moebius fluieră supărat, le arătă pumnul, dar cam atât. Ah, dacă aș avea un aparat telefonic în caleașcă, îi trecu prin minte lui Fandorin, să-l sun pe Karacențev să-i zic să trimită, de la jandarmerie, câteva trăsuri în întâmpinare. O fantezie prostească și nu prea la locul ei. Toată speranța lui era acum în căluțul roșcat. Iar drăguțul de el se străduia din răsputeri: își arunca cu disperare picioarele puternice, își fâlfâia coama, trăgea cu coada ochiului holbat în urmă, să se convingă dacă e bine ori ba sau, poate, s-o ia și mai repede. Haide, drăguțule, haide, se rugă Erast Petrovici. Kliuev se mai dezmeticise un pic și, stând în picioare, pocnea din bici și făcea atâta tărăboi, încât aveai impresia că, pe strada tihnită peste care se lăsa noaptea, trecea în galop întreaga hoardă a tătarilor lui Mamai.

Distanța până la egoistă se micșora puțin câte puțin. Knabe se uită în urmă o dată, apoi încă o dată

și înțelese că nu se va putea desprinde de urmăritori. Când rămăseseră între trăsuri vreo treizeci de pași, rezidentul se întoarse, întinse brațul stâng în care ținea revolverul și trase. Kliuev se aplecă.

— Țintește bine, jigodia! Mi-a șuierat pe deasupra urechii! Reichsrevolverul! Trageți, Înălțimea Voastră! Împușcați-i calul! O să ne scape!

— Dar calul ce vină are? mormăi Fandorin, aducându-și aminte și de purcelușul de la restaurant. În realitate, nu l-ar fi cruțat pe căluț în detrimentul intereselor Patriei, dar nenorocirea era alta: revolverul Herstal nu fusese gândit pentru a ochi cu el de la o asemenea distanță. Să nu dea naiba să-l nimerești în loc de cal pe Herr Knabe, că întreaga operațiune e compromisă.

La intersecția cu bulevardul Sretenski, neamțul se întoarse iar și, țintind mai atent, trase iar. În aceeași clipă, Kliuev căzu pe spate, direct peste Erast Petrovici. Un ochi îl privea speriat pe asesorul colegial, iar în locul celuilalt se formase o gaură roșie.

— Înălțimea V...

Buzele se mișcară, dar nu duseră vorba până la capăt.

Trăsura trăgea într-o parte și Fandorin fu nevoit să-l împingă pe cel căzut. Luă hățurile, le întinse și făcu toate acestea la momentul potrivit, altfel trăsura s-ar fi sfărâmat de stâlpii de fontă de pe bulevard. Calul, înfierbântat, tot voia să alerge, dar roata dinainte a trăsurii se agățase de un stâlp de pe marginea drumului.

Erast Petrovici se aplecă deasupra agentului și observă că unicul ochi al acestuia nu mai e speriat, ci încremenit, de parcă Kliuev urmărea ceva pe sus, mai interesant chiar decât cerul sau norii.

Din reflex, Fandorin vru să-și scoată pălăria, dar nici măcar n-o avea. Minunatul lui cilindru rămăsese în garderoba de la „Roza Alpină".

Rezultatul era grozav: agentul mort, iar Knabe reușise să fugă. Dar unde, mă rog, să fugă? Rezidentul nu avea alt refugiu decât casa din Karetnaia.

— Ar trebui să trec pe acolo, măcar cinci minute – să iau din mers documentele de rezervă, banii, iar lucrurile compromițătoare să le distrug.

Nu avea timp să-l jelească pe Kliuev. Erast Petrovici ridică mortul de subsuori, îl târî jos din trăsură și îl sprijini cu spatele de zăbrele.

— Tu, Kliuev, stai aici un pic, bombăni asesorul colegial și, fără să dea vreo atenție trecătorilor încremeniți de groază și curiozitate, urcă pe capră.

La scara unei case frumoase (o bună sursă de câștig), unde stătea cu chirie reprezentantul casei bancare Krebel und Schmidt, se afla cunoscuta trăsură, zisă și „egoistă". Șargul era numai spume, tropăia nevos și scutura din căpățâna asudată.

Fandorin se repezi spre scară.

— Stai, încotro?

Mai că nu-l apucă de mână un ușier cu față lătăreață, dar omul primi imediat, fără nici o explicație, un pumn în falcă și zbură într-o parte.

Sus se auzi o ușă. Se pare că la trei! Erast Petrovici sărea câte două-trei trepte deodată și ținea revolverul Herstal pregătit. Să tragă de două ori, în mâna dreaptă și în cea stângă. Pe Wanda rezidentul încercase s-o înjunghie cu dreapta, de tras trăsese cu stânga. Înseamnă că își putea folosi la fel de bine ambele mâini.

Iată și ușa cu tăblița de cupru: „Hans-Georg Knabe". Fandorin smuci mânerul din bronz – nu era

încuiată. Mâna cu revolverul era întinsă înainte, iar piedica scoasă.

În coridorul lung – beznă: lumina pătrundea doar prin fereastra deschisă, de la capăt. Iată de ce Erast Petrovici, care aştepta pericolul dintr-o parte şi nicidecum de jos, nu observă sub picioarele sale un obiect lunguieţ, se împiedică şi era cât pe ce să se întindă pe podea. Întorcându-se prompt, se pregăti să tragă, dar nu fu nevoie.

Cu faţa în jos, cu o mână aruncată înainte, pe podea era întinsă silueta familiară îmbrăcată într-un sacou în carouri, cu poalele ridicate. Erast Petrovici o întoarse şi văzu imediat mânerul unui cuţit ce ieşea dintre coaste, din partea stângă a pieptului. Din aceasta reieşea că mistica nu are aici nici o atribuţie. Rezidentul fusese omorât, şi judecând după sângele care curgea din rană, abia fusese omorât.

Fandorin îşi miji cu frenezie ochii şi făcu un tur rapid al camerelor. Totul era devastat, întors cu susul în jos, cărţile aruncate pe podea, în dormitor o ninsoare de puf din perna ce fusese spintecată. Şi nici un suflet.

Erast Petrovici aruncă o privire pe fereastra destinată luminării coridorului şi văzu că direct sub geam era acoperişul unei anexe. Aha, iată cum stă treaba! Sări şi acoperişul de tablă bubui sub picioarele lui.

Priveliştea ce se deschidea de acolo era minunată: asfinţitul purpuriu deasupra clopotniţelor şi turnurilor din Moscova, cerul împestriţat de ciori. Dar asesorul colegial, care în mod obişnuit era sensibil la frumuseţe, ignoră această minunată panoramă.

Ciudat. Asasinul dispăruse, cu toate că de pe acoperiş nu avea realmente încotro s-o apuce.

Doar n-a zburat spre înaltul cerului?

Două ore mai târziu, apartamentul de pe strada Karetnaia era de nerecunoscut. Prin cămăruțele strâmte forfoteau agenți din poliția secretă, colaboratorii din secția de cifrare numerotau și repartizau în mape de carton toate hârtiile descoperite, fotograful jandarmeriei făcea poze ale cadavrului din diverse poziții. Șefii – șeful poliției, șeful Secției secrete a cancelariei guberniale și cinovnicul cu împuterniciri speciale se instalară la bucătărie, pentru că acolo percheziția deja luase sfârșit.

— Care sunt raționamentele domnilor detectivi? întrebă Hurtinski, luând o priză de tutun.

— Tabloul e clar, zise Karacențev ridicând din umeri. Au imitat un furt. Totul a fost gândit ca pentru proști. Au devastat tot, dar nu au luat nimic de preț. Nici ascunzătorile nu-s atinse: armele, cartea cu cifruri, sculele sunt la locul lor. Se vede că sperau să nu dăm de ele.

— Hap-ciu! strănută asurzitor consilierul de curte, dar nu urmară urări de sănătate.

Generalul îi întoarse spatele și continuă, adresându-i-se lui Fandorin:

— Un detaliu deosebit de „credibil" – arma crimei. E luată, uite, de colo –arătă spre cârligele în care atârnau cuțite de diferite mărimi. Unul dintre cârlige era gol. Adică, hoțul ia prima armă care îi cade în mână. E un șiretlic pur nemțesc, ca din topor. Lovitura în ficat a fost aplicată cu o precizie uimitoare. Cineva îl aștepta pe mușteriul nostru în coridorul întunecos.

— Cine oare? întrebă Piotr Parmenovici, încărcându-și îndemânatic cealaltă nară cu o priză de tutun.

Șeful poliției nu se coborî până la a-i explica și Erast Petrovici se văzu obligat să-i răspundă:

— Probabil că ai săi. M-mai mult n-a avut cine.

— S-au speriat cârnățarii, le e frică de un conflict diplomatic, clătină din cap Evgheni Osipovici. Furtul e desigur o ficțiune. De ce au trebuit să spintece perna? Nu, ei așa au vrut să șteargă urmele. Nu-i bine, *Meinen Herren*, nu e creștinește să-l hăcuiești pe propriul rezident ca pe un porc la abator. Dar înțeleg care e cauza acestei stări de panică. Aici, în caz de descoperire, nu miroase doar a scandal, ci chiar a război. Căpitanul statului-major a sărit calul, cum s-ar zice mai binele e dușmanul binelui și e o chestiune periculoasă. Așa-i trebuie carieristului. Așa că, domnilor, noi ne-am îndeplinit misiunea. Tabloul morții generalului Sobolev s-a conturat clar. Mai departe să hotărască șefii de sus. Cu Wanda ce facem?

— Ea nu are nici o t-treabă cu moartea lui Sobolev, spuse Fandorin, iar pentru contactele sale cu rezidentul german a fost pedepsită cu vârf și îndesat. Era mai-mai să-și p-piardă viața.

— Să n-o atingem pe cântăreața de cabaret, îl susținu Hurtinski, altfel vor ieși la suprafață și altele, și nu e de dorit.

— Așadar, conchise șeful poliției, chibzuind, probabil, cum va arăta raportul cu privire la această misiune, ancheta a restabilit, în numai două zile, lanțul evenimentelor. Rezidentul german Knabe, dorind să se evidențieze în fața superiorilor săi, a hotărât, pe risc propriu, să-l lichideze pe cel mai celebru comandant de oști rus, ale cărui pronunțate concepții antigermane erau bine cunoscute și care era totodată conducătorul Partidului Naționalist. Aflând că Sobolev vrea să facă o vizită la Moscova, Knabe i-a strecurat o duduie din lumea femeilor ușoare, căreia i-a dat o sticluță cu o otravă puternică.

Agenta n-a reușit sau n-a dorit să folosească otrava. Actualmente, sticluța i-a fost luată și se află la Direcția gubernială de poliție din Moscova. Moartea generalului a survenit din cauze naturale, dar Knabe, fără a cunoaște acest detaliu, s-a grăbit să înștiințeze Berlinul despre reușita acțiunii, așteptând să fie decorat. Șefii de la Berlin au fost îngroziți și, intuind urmările nefaste ale acestui asasinat politic, au hotărât că e mai bine să scape de agentul lor deosebit de zelos. Și au scăpat. Motive directe pentru un demers diplomatic la adresa guvernului german nu există, mai ales că fapta asasinării lipsește. Și Evgheni Osipovici își termină discursul pe tonul său obișnuit: *Hauptman*-ului ager îi fusese sortit să fie învins de circumstanțe nefaste. Așa îi și trebuie ticălosului!

Hurtinski se ridică:

— Amin. Ei, domnilor, terminați aici, iar eu, cu permisiunea dumneavoastră, îmi iau rămas-bun. Excelența Sa așteaptă raportul.

Trecuse deja de miezul nopții când Erast Petrovici ajunse la hotel. Pe coridor, în fața ușii, stătea nemișcat Masa.

— Stăpâne, ea este din nou aici, îi comunică laconic japonezul.

— Cine?

— Femeia în negru. A venit și nu mai pleacă. Eu m-am uitat în dicționar și i-am spus că nu știu când o să vă întoarceți: „Stapinul nu este aisi. După fie aisi." Ea s-a așezat și stă. De trei ore stă. Iar eu aici stau.

Erast Petrovici oftă, întredeschise ușa și privi prin crăpătură. La masă, ținându-și mâinile pe genunchi, stătea o fată cu păr auriu, ce purta rochie de doliu, pălărie cu boruri mari și voal negru. Avea gene lungi arcuite, nas subțire, ușor acvilin, față ovală și

armonioasă. Auzind scârțâitul ușii, necunoscuta ridică privirea și Fandorin înmărmuri, într-atât erau de frumoși ochii ei.

Îndepărtându-se instinctiv de ușă, asesorul colegial șuieră:

— Parcă spuneai că nu e tânără. N-are mai mult de douăzeci și cinci!

— Femeile europene arată ca niște babe, clătină din cap Masa. Stăpâne, dacă are douăzeci și cinci de ani, e tânără?

— Spuneai că nu e frumoasă!

— Păi e urâțică, sărmana. Păr galben, nas mare, ochi spălăciți, exact ca ai dumneavoastră, stăpâne.

— Ei, ce să zic, șopti Erast Petrovici rănit în amorul propriu, nici tu nu ești frumos la noi.

Și oftă adânc încă o dată, dar deja în alt sens, apoi intră în cameră.

— Domnul Fandorin? întrebă fata ridicându-se brusc. Dumneavoastră conduceți ancheta cu privire la moartea lui Mihail Dmitrievici Sobolev? Așa mi-a spus Gukmasov.

Erast Petrovici făcu o plecăciune și privi cu băgare de seamă fața necunoscutei. O îmbinare de voință și fragilitate, de inteligență și feminitate, rareori găsești aceste lucuri în trăsăturile unei fete. Domnișoara îi amintea într-o oarecare măsură de Wanda, numai că liniile gurii nu aveau acele semne ale ironiei cinice și ale asprimii.

Vizitatoarea nocturnă se apropie de tânăr, îl privi în ochi și, cu o voce tremurândă din cauza lacrimilor sau a furiei, îl întrebă:

— Știți oare că Mihail Dmitrievici a fost omorât?

Fandorin se posomorî.

— Da, da, l-au omorât, ochii fetei sclipeau cu înfrigurare, din cauza servietei ăleia blestemate!

CAPITOLUL ȘAPTE,
în care toată lumea e îndurerată, iar Fandorin pierde timpul

Duminică, dis-de-dimineață, pe cerul Moscovei, altfel liniștit și aproape albicios de la soarele strălucitor, plutea un dangăt necontenit de clopote. Și ziua era frumoasă, cupolele bombate și aurii ale nenumăratelor catedrale luceau de îți venea să mijești ochii, dar sufletul orașului întins pe colinele nu prea înalte era posomorât și rece. Trist și plicticos sunau renumitele clopote, Moscova se ruga mâhnită pentru adormirea robului lui Dumnnezeu Mihail.

Cel care își dormea somnul de veci locuia la Petersburg, iar în străvechea capitală venea doar în vizită, însă Moscova îl iubea mai mult decât Piterul cel rece și trufaș. Îl iubea cu uitare de sine, ca o femeie, fără să se gândească prea mult la meritele idolului său. Era de ajuns că arăta bine și era slăvit prin victoriile sale, dar și mai mult îl iubeau pe Sobolev locuitorii Moscovei pentru că simțeau în el un rus adevărat, care n-are apucături străine, echivocuri și îngâmfări. De aceea, litografiile cu Generalul Alb cu barba lăbărțată și sabia ascuțită scoasă din teacă aproape în fiecare casă din Moscova, și la micii cinovnici, și la marii negustori, și la micii burghezi.

O asemenea tristețe nu fusese în oraș nici în luna martie a anului trecut, când se slujise parastasul pentru țarul Alexandru Eliberatorul, asasinat

mișelește, în amintirea căruia oamenii purtaseră doliu un an de zile: nu se mai găteau, nu organizau petreceri, nu-și făceau coafuri elegante și nu se mai jucau comedii.

Cu mult înainte, când prin tot centrul defilase procesiunea funerară ce se îndrepta spre Porțile Roșii, unde la Catedrala Sfinților Trei Ierarhi trebuia să se țină slujba, trotuarele, ferestrele, balcoanele și chiar acoperișurile din pasajul Teatralnîi, Lubianka și Miasnițkaia erau înțesate de spectatori. Copiii își găsiseră loc prin copaci, iar cei mai curajoși se cățăraseră pe burlanele caselor. Pe ambele părți ale drumului pe care urma să fie dus catafalcul se aliniaseră ostașii garnizoanei și elevii Colegiului de cadeți și ai Colegiului Aleksandrovsk. La gara Riazan aștepta deja trenul de doliu cu cincisprezece vagoane, împodobite cu steaguri, cruci ale Sfântului Gheorghe și frunze de stejar. Dacă Petersburgul nu vrea să își ia rămas-bun de la erou, lui i se va închina mămuca Rusie, a cărei inimă se află între Moscova și Riazan, unde, în satul Spasski din regiunea Ranenburg, Generalului Alb îi era sortit să-și găsească odihna veșnică.

Procesiunea se întindea pe o verstă: numai pernuțe cu ordinele și medaliile celui decedat erau vreo douăzeci. Steaua Sfântului Gheorghe de gradul întâi era purtată de comandantul districtului militar Petersburg, generalul de infanterie Ganețki. Dar coroane, câte coroane! Una uriașă, de la negustorii de la Ohotnîi Riad, și altele de la clubul Englez, de la consiliul micilor burghezi din Moscova, de la cavalerii Ordinului Sfântului Gheorghe. Nici nu puteai să le enumeri pe toate. În fața catafalcului – un afet acoperit cu catifea de culoarea zmeurei, cu

baldachin aurit – mergeau crainicii ce țineau torțe aplecate în jos. După ei veneau organizatorii procesiunii: general-guvernatorul și ministrul de război. În spatele sicriului mergea singur, călare pe o iapă arăbească, fratele și reprezentantul țarului, marele cneaz Kiril Aleksandrovici. În urma lui, aghiotanții îl duceau de căpăstru, sub o pătură de doliu, pe Baiazet, renumitul armăsar de rasă alhatechină de un alb imaculat al lui Sobolev. În spate mărșăluia cu pas încet garda de onoare, erau duse coroanele mai modeste și pășeau, cu capetele dezgolite, oaspeți importanți – înalți demnitari, generali, consilieri ai Dumei, persoane influente. Era o priveliște măreață, incomparabilă.

Soarele de iunie, rușinându-se parcă de strălucirea sa inoportună, se ascunse în spatele norilor. Ziua deveni mai sumbră și, când procesiunea ajunse la Porțile Roșii, lângă care suspina și își făcea cruce o mulțime de o sută de mii de oameni, începu să bureze mărunt, plângăcios. Natura era acum în armonie cu starea de spirit a societății.

Fandorin se strecura prin mulțime încercând să-l găsească pe șeful poliției. Pe la ora opt, cu noaptea în cap, se înfățișase acasă la general, pe bulevardul Tverskoi, dar, încă la intrare, aflase că Excelența Sa plecase deja la Dusseau. O zi deosebită, responsabilități, nu glumă. Și toate cădeau pe capul lui Evgheni Osipovici.

După aceea, ghinioanele s-au ținut lanț. La intrarea în hotelul Dusseau, un căpitan de poliție îi spuse lui Erast Petrovici că generalul plecase cu câteva clipe mai devreme spre direcțiune. Acolo, pe Malaia Nikițkaia, nu era nici măcar Karacențev – se dusese de urgență să facă ordine în fața catedralei, unde mulțimea mai că se călca în picioare.

Doar general-guvernatorul putea rezolva problema vitală și de neamânat. Acesta nici nu trebuia căutat – era la vedere, putea fi admirat din toate unghiurile: țanțoș în ținuta sa de cavalerist, mergea, pe un mânz cenușiu rotat, în fruntea procesiunii. Dar cum să ajungi la el?

În biserica Sfinților Trei Ierarhi, în care Fandorin reușise să pătrundă numai datorită secretarului cneazului, de care se ciocnise întâmplător, lucrurile nu mergeau mai bine. Folosind știința „celor care se furișează", Erast Petrovici se strecură până când ajunse aproape lângă sicriu, dar mai departe dădu de un zid de spinări peste care nu mai reuși să treacă. Vladimir Andreevici stătea solemn, dat cu pomadă, cu o lacrimă bătrânească în colțul ochiului, alături de cneaz și de ducele de Lichtenburg. Să discuți cu el în acest moment era imposibil, și chiar dacă ar fi fost posibil, existau puține șanse ca el să-și dea seama de urgența lucrurilor.

Aproape plângând de neputință, Fandorin ascultă cuvântarea impresionantă a preafericitului Ambrosie, care vorbea despre cât de nebănuite sunt căile Domnului. Un cadet palid de emoție declamă cu voce răsunătoare un lung epitaf în versuri, care se încheia așa:

Oare nu de el vrăjmașul
Se temea ca de urgie?
Chiar de s-a făcut cenușă,
Slava lui e veșnic vie!

Toți cei din jur au lăcrimat, apoi și-au scos batistele. Ceremonia se desfășura cum se cuvine în asemenea momente solemne, fără grabă.

Iar timpul se scurgea nemilos.

***

În noaptea trecută, Fandorin află circumstanţe noi care schimbară cu desăvârşire tabloul deja reconstituit. Musafira care îl vizitase noaptea şi pe care sluga lui japoneză o catalogase din ignoranţă drept bătrână şi urâtă, şi care stăpânului i se păruse minunată şi îi stârnise curiozitatea, se dovedi a fi Ekaterina Aleksandrovna Golovina, profesoară la gimnaziul de fete din Minsk. În pofida constituţiei sale firave şi a sentimentelor care îi dădeau pe dinafară, Ecaterina Aleksandrovna se exprima cu o francheţe şi o hotărâre improprii unei profesoare de gimnaziu: poate firea îi era aşa sau durerea îşi pusese amprenta.

— Domnule Fandorin, începu ea, pronunţând intenţionat foarte clar fiecare silabă, trebuie să vă explic din capul locului ce fel de relaţii mă legau pe mine cu... cu... decedatul. Acest cuvânt nu îi venea cu nici un chip pe limbă. Pe fruntea ei înaltă şi curată apăru o umbră de durere, dar glasul îi rămase neschimbat.

E o spartană, îşi spuse Erast Petrovici. O adevărată spartană.

— Altfel, nu veţi putea înţelege de ce eu cunosc lucruri pe care nu le mai cunoaşte nimeni, nici cei mai apropiaţi consilieri ai lui Mihail Dmitrievici. Eu şi Michel ne-am iubit. Doamna Golovina îl privi iscoditor pe Fandorin şi, pesemne nefiind satisfăcută de expresia sa atentă şi amabilă, socoti de cuviinţă să accentueze: Am fost iubita lui.

Ecaterina Aleksandrovna îşi strânse la piept pumnii şi în acel moment lui Fandorin i se păru iarăşi că seamănă foarte mult cu Wanda. Când cea din urmă vorbea despre dragostea liberă, avea aceeaşi expresie provocatoare şi aceeaşi predispoziţie de a jigni. Asesorul colegial o privea la fel, cu amabilitate

și fără să o condamne câtuși de puțin. Ea oftă și îi explică încă o dată, de parcă vorbea cu un idiot:

— Eram ca soț și soție, înțelegeți? De aceea era mai sincer cu mine decât cu alții.

— Am înțeles asta, doamnă, c-continuați, deschise în sfârșit gura și Erast Petrovici.

— Dar probabil știți că Michel era căsătorit, socoti totuși de cuviință să spună Ekaterina Aleksandrovna, arătând cu toată făptura că dorește să elimine orice reticență și că nu se jenează deloc de statutul său.

— Știu, cu cneaghina Titova. Dar Mihail Dmitrievici s-a despărțit de ea de mult. Cneaghina nici la înmormântare n-a v-venit. Povestiți-mi despre servietă.

— Da, da, se fâstâci Golovina, dar aș dori să povestesc într-o anumită ordine. Pentru că trebuie să explic mai întâi... Cu o lună în urmă, eu și Michel ne-am certat, izbucni ea, ne-am despărțit și nu l-am mai văzut de atunci. El a plecat la manevre, apoi s-a întors pentru o singură zi la Minsk și imediat...

— Îmi sunt cunoscute traseele lui Mihail Dmitrievici din ultima lună.

Fandorin întorsese cu amabilitate, dar ferm discuția spre ce era mai important. Femeia făcu o scurtă pauză, apoi spuse răspicat:

— Domnule, știți oare că, în mai, Michel a transformat în bani lichizi toate acțiunile și hârtiile sale de valoare, și-a ridicat banii din conturi, și-a ipotecat moșia de la Riazan și a luat un împrumut de la bancă?

— De ce? se interesă posomorât Erast Petrovici.

Ecaterina Aleksandrovna își plecă privirea.

— Nu știu. Avea de făcut ceva foarte important, un secret pe care n-a dorit să-l dezvăluie. Eu mă supăram, ne certam... n-am împărtășit niciodată viziunile lui politice. Rusia pentru ruși, unificarea

slavilor, propria cale diferită de cea europeană și alte sălbăticii. Ultima noastră ceartă, cea definitivă, a fost legată de aceste subiecte. Dar au fost și altele... Simțeam că am încetat să mai joc rolul principal în viața lui. Apăruse ceva mult mai important decât mine... Profesoara roși. Dar poate nu atât ceva, cât cineva... Mă rog, esențial este altceva. Golovina își coborî vocea. Toți banii erau într-o servietă pe care Michel o cumpărase de la Paris, în timpul călătoriei din februarie. O servietă maro, de piele, cu două lacăte mici din argint, care se încuiau cu niște cheițe.

Fandorin miji ochii, încercând să-și amintească dacă se găsise o asemenea servietă printre lucrurile decedatului, atunci când percheziționaseră apartamentul 47. Cu siguranță, nu era.

— Îmi spunea că banii îi vor trebui pentru o călătorie la Moscova sau Petersburg, continuă profesoara. Călătoria trebuia să aibă loc la sfârșitul lui iunie, imediat după încheierea manevrelor. N-ați găsit servieta printre lucrurile lui, nu?

Erast Petrovici clătină din cap.

— Și Gukmasov spune că servieta a dispărut. Michel n-o lăsa niciodată din mâini, iar în apartametul de la hotel o încuia într-un seif. Gukmasov a văzut asta. Dar mai târziu... Deja după... când Prohor Ahrameevici a deschis seiful, acolo erau doar niște hârtii, servieta lipsea. Gukmasov n-a dat prea mare importanță acestui fapt, pentru că era foarte afectat, dar nici nu știa ce sumă se afla în servietă.

— C-ce sumă, totuși? întrebă Fandorin.

— Din câte știu, mai mult de un milion de ruble, spuse încet Ecaterina Aleksandrovna.

Erast Petrovici șuieră uluit, grosolănie pentru care își ceru imediat scuze. Cu siguranță, toate aceste

noutăţi nu-i plăceau deloc. O activitate secretă? Ce mare activitate secretă poate avea un general-aghiotant, ofiţer de infanterie şi comandant al unui corp de armată? Şi ce era cu hârtiile care se dovedise că au existat totuşi în seif? Când Fandorin, în prezenţa şefului poliţiei, se uitase în seif, acesta era cu desăvârşire gol. De ce hotărâse Gukmasov să ascundă hârtiile, pentru ca acestea să nu nimerească pe mâna anchetatorilor? Astea doar nu sunt nişte glume. Şi, mai important, era vorba de o sumă enormă, pur şi simplu incredibilă! De ce i-or fi trebuit lui Sobolev atâţia bani? Iar întrebarea e: unde au dispărut?

Privind la faţa îngrijorată a asesorului colegial, Ecaterina Aleksandrovna începu să vorbească repede, cu patimă:

— El a fost ucis, ştiu asta. Pentru milionul ăla nenorocit. Mai apoi i-au înscenat o moarte chipurile naturală. Michel era puternic, un adevărat taur, inima lui ar fi făcut faţă şi la o sută de lupte şi emoţii puternice. El era creat pentru astfel de emoţii!

— Da, încuviinţă compătimitor Erast Petrovici, toţi spun asta.

— De aceea nici nu am insistat să ne căsătorim, continuă fără să îl asculte Golovina, cu faţa rumenă din cauza trăirilor tumultuoase, simţeam că nu am dreptul, că el are altă misiune, că nici nu poate fi doar al unei singure femei, iar de resturi de la mesele altora eu nu am nevoie... Doamne, despre ce vorbesc! Mă scuzaţi... Îşi acoperi ochii cu mâinile şi, în continuare, vorbi mai rar, cu efort. Când a venit ieri telegrama de la Gukmasov, am alergat imediat la gară. Nici atunci nu credeam că l-a lăsat inima, iar când am mai aflat şi despre dispariţia servietei... A fost omorât, fără îndoială. Îl apucă deodată de mână

pe Fandorin și acesta se miră câtă putere aveau acele degete subțiri. Găsiți-l pe ucigaș! Prohor Ahrameevici zice că sunteți un geniu, că le puteți rezolva pe toate. Rezolvați-o și pe asta. Michel nu putea să moară de inimă. Nu l-ați cunoscut așa cum l-am cunoscut eu!

Și aici ea izbucni în sfârșit în hohote, ascunzându-și ca un copil fața în pieptul asesorului colegial. Cuprinzând-o neîndemânatic de umeri, Erast Petrovici își aminti cum, cu puțin timp în urmă, în cu totul alte circumstanțe, o cuprindea pe Wanda, aceiași umeri firavi și fără apărare, același miros al părului. Era clar de ce Sobolev făcuse o pasiune pentru cântăreață: ea nu putea să nu-i amintească generalului de iubita sa de la Minsk.

— Bineînțeles că nu l-am cunoscut atât de bine ca dumneavoastră, spuse cu blândețe Fandorin, dar l-am cunoscut destul pentru a pune la îndoială circumstanțele morții lui. Oamenii de felul lui nu mor așa.

Erast Petrovici o așeză pe tânăra care plângea în hohote în fotoliu, iar el traversă camera și, dintr-odată, bătu din palme de opt ori la rând.

Ecaterina Aleksandrovna tresări și se uită speriată la el, cu ochii strălucind de lacrimi.

— Nu mă băgați în seamă, se grăbi Fandorin să o liniștească. Este un exercițiu oriental pentru c-concentrare. Mă ajută să înlătur gândurile secundare și să mă concentrez asupra celor importante. Să mergem.

El ieși cu hotărâre în coridor, iar Golovina se repezi năucită și surprinsă în urma lui. Erast Petrovici îi aruncă în treacăt lui Masa, care îl aștepta lângă ușă:

— Ia sacul de voiaj cu instrumente și vino după mine.

O jumătate de minut mai târziu, când Fandorin și însoțitoarea lui coborau scara, japonezul sufla deja în ceafa stăpânului său. În mână, acesta ținea un sac de voiaj, în care erau păstrate toate instrumentele necesare desfășurării unei anchete, o mulțime de obiecte utile și chiar indispensabile unui detectiv.

Ajuns în vestibul, Erast Petrovici chemă paznicul de noapte și îi porunci să deschidă numărul 47.

— Nu e posibil, acesta desfăcu cu neputință mâinile. Domnii polițiști au sigilat ușa, iar cheile le-au luat, spuse el cu voce scăzută. Acolo e decedatul, fie-i țărâna ușoară. Va fi luat când se va lumina de ziuă, că dimineața e înmormântarea.

— Sigiliu? Bine că n-au pus și gardă de onoare, mormăi Fandorin. Ce prostie ar mai fi fost, gardă de onoare în dormitor. Lasă, o să deschid și singur. Vino cu mine, să aprinzi lumânările.

Intrând în coridorul aripii „ocupate" de Sobolev, asesorul colegial smulse cu o mână hotărâtă sigiliul, scoase din sacul de voiaj un mănunchi de șperacle, iar după un minut era deja în apartament.

Paznicul aruncă o privire temătoare spre dormitor, își făcu semnul crucii și aprinse lumânările. Ecaterina Aleksandrovna se uită și ea la dreptunghiul alb, în spatele căruia zăcea corpul încă neîmbălsămat. Privirea ei încremeni de parcă i se făcuse o vrajă, buzele i se mișcară mut, dar Fandorin n-avea timp acum pentru profesoară și sentimentele ei. Erast Petrovici lucra. Celui de al doilea sigiliu îi veni de hac așa cum îi venise și primului, dar de șperaclu nu avu nevoie, pentru că dormitorul nu era încuiat.

— De ce stai? îl dojeni Fandorin nerăbdător pe servitor. Adu lumânările.

Și intră în împărăția morții.

— Doamnă, strigă Erast Petrovici cu fața spre salon, v-aș ruga să nu intrați aici. O să mă încurcați. Și, în japoneză, către Masa: Repede, un felinar!

Înarmându-se cu un felinar electric englezesc, se duse imediat la seif. Lumină gaura cheii și strigă peste umăr:

— Lupa numărul patru. Așa, așa. Mulți au ținut de ușița asta, ia te uită câte amprente.

Cu doi ani în urmă, în Japonia, Erast Petrovici cercetase și rezolvase cu succes, cu ajutorul profesorului Garding, cazul unui dublu asasinat, folosind metoda amprentelor. Noua metodă stârnise adevărate furori.

— A, ce păcat, sunt niște amprente atât de clare. Și chiar lângă gaura cheii. Ia să vedem ce avem înăuntru? Lupa numărul șase.

Sub lupă se vedeau zgârieturi proaspete, așadar seiful nu fusese deschis cu cheia, ci cu șperaclul. Și, încă mai straniu, în gaura cheii rămăseseră urmele unei substanțe albicioase. Fandorin luă o pensetă miniaturală și cercetă substanța. Părea a fi ceară. Curios.

— El stătea acolo? se auzi o voce subțire, încordată.

Erast Petrovici se întoarse nemulțumit. În pragul ușii stătea Ecaterina Aleksandrovna, care se ținea de coate. Femeia nu se uita la sicriu, se străduia chiar să îl evite: privea spre fotoliul în care se spunea că ar fi murit Sobolev. Chiar n-are de ce să afle unde a murit, își spuse Fandorin.

— V-am rugat doar să nu intrați aici! strigă el profesoarei pe un ton sever, pentru că, în asemenea cazuri, severitatea acționează mai bine decât compătimirea. Era bine ca iubita generalului să-și amintească de ce au intrat ei aici în toiul nopții, să-și amintească și să nu-și piardă cumpătul.

Golovina se întoarse cu spatele și intră în salon.

— Luați loc! spuse tare Fandorin. Toate astea ar putea să dureze.

Percheziția minuțioasă a apartamentului a durat mai mult de două ore. Paznicul nu se mai temea de sicriu. Își făcu loc într-un colț, se liniști și începu să picotească. Masa umbla ca o umbră în urma stăpânului său, miorlăind o melodie și, din când în când, îi întindea instrumentele necesare. Ecaterina Aleksandrovna nu se mai arătă în dormitor. Fandorin se uită o dată și o văzu cum stă la masă, cu capul lăsat pe brațele încrucișate. Parcă simțind privirea lui, se ridică brusc, îl săgetă cu privirea, dar nu îl întrebă nimic.

Abia spre dimineață, când felinarul devenise inutil, Fandorin găsi o verigă. Pe pervazul geamului din stânga observă o amprentă abia vizibilă de talpă îngustă, parcă de femeie, dar botina care o lăsase era fără îndoială a unui bărbat. Cu ajutorul lupei, reuși chiar să observe un desen abia perceptibil format din cruci și steluțe. Erast Petrovici ridică capul. Gemulețul era deschis. Dacă n-ar fi fost urma, nici n-ar fi dat prea mare importanță acestui fapt, pentru că gemulețul era prea îngust.

— Ei, stimabile, ia trezește-te, îl chemă el pe ușierul adormit, s-a făcut curățenie în acest apartament?

— Nu, să trăiți, răspunse omul frecându-se la ochi. Ce fel de curățenie? Vedeți și singur, clătină el din cap în direcția sicriului.

— Dar geamurile le-ați deschis?

— Nu știu, dar nu-mi vine să cred. Acolo unde stă un mort, geamurile nu se deschid.

Erast Petrovici cercetă și celelalte două ferestre, dar nu observă nimic demn de luat în seamă. La patru și jumătate, fu nevoit să încheie percheziția.

Apăruse *grimeur*-ul cu ajutoarele sale pentru a-l pregăti pe Ahile de ultimul drum.

Asesorul colegial îl lăsă pe uşier să plece şi îşi luă rămas-bun de le Ecaterina Aleksandrovna, căreia nu-i mai spuse nimic. Ea îi strânse cu putere mâna, îl privi iscoditor în ochi şi reuşi astfel să vorbească fără cuvinte. Am spus deja, o adevărată spartană.

Erast Petrovici ardea de nerăbdare să rămână singur pentru a analiza rezultatele percheziţiei şi pentru a întocmi un plan de acţiune. Cu toate că avusese o noapte albă, nu îi era deloc somn şi nu se simţea câtuşi de puţin obosit. Întorcându-se în camera sa, începu să analizeze situaţia.

Cu toate că nu ieşiseră prea multe la suprafaţă în urma percheziţionării apartamentului 47, tabloul se înfăţişa destul de clar.

La drept vorbind, la început, versiunea cum că eroul naţional ar fi fost omorât din cauza banilor nu i se păruse lui Erast Petrovici plauzibilă, ci mai degrabă primitivă. Totuşi, cineva a intrat prin ferestruică în noaptea aceea, a deschis seiful şi a furat servieta. Iar politica nu are vreun amestec aici. Hoţul nu luase documentele păstrate în lădiţa ignifugă, cu toate că hârtiile acelea erau atât de importante, încât Gukmasov socotise de cuviinţă să le ia de acolo înaintea venirii autorităţilor. Reiese că hoţul era interesat doar de servietă?

Ce e de reţinut: hoţul ştia că Sobolev nu se va afla în noaptea aceea în apartament şi că nu va veni pe neaşteptate, pentru că seiful fusese deschis cu migală, fără grabă. E curios că seiful furat nu a fost lăsat vraişte, ci închis cu gijă, acţiune pentru care este necesară o şi mai mare abilitate şi mai mult timp decât pentru deschiderea lui. De ce a fost nevoie să

riște în plus dacă lipsa servietei avea să fie oricum descoperită de proprietar? Și de ce să intre pe ferestruică, dacă poți intra direct pe fereastră?

Concluzii...

Fandorin se ridică și începu să umble prin cameră.

Hoțul știa că Sobolev nu se va mai întoarce. În orice caz, că nu se va mai întoarce viu. Asta-i unu.

Știa și că, în afară de general, nimeni n-ar fi observat lipsa servietei, pentru că despre milion știa doar Sobolev. Asta-i doi.

Toate acestea presupun un nivel fantastic de documentare a celui care a furat. Asta-i trei.

Și, bineînțeles, patru: hoțul trebuie căutat. Măcar și pentru simplul fapt că el, posibil, nu e doar hoț, ci și criminal. Milionul e un stimulent serios.

Ușor de zis: trebuie găsit. Dar cum?

Erast Petrovici se așeză la masă și trase mai aproape un top de hârtie de scris.

— Pana și călimara? sări Masa, care până în acel moment stătuse nemișcat lângă perete și chiar sforăise, mai încet ca de obicei, pentru a nu-și împiedica stăpânul să atingă sensul Măreței Spirale, de care depind toate cauzele și urmările, atât cele mari, cât și cele minuscule.

Fandorin dădu din cap, continuând să gândească.

Timpul e scump. Cineva s-a îmbogățit aseară cu un milion. Pesemne că hoțul și prada lui sunt deja departe. Dar, dacă e inteligent – iar după toate semnele se vede că e –, acest hoț nu face mișcări nechibzuite și s-a dat la fund.

Cine oare îi cunoaște pe hoții profesioniști? Excelența sa Evgheni Osipovici. Să-i fac o vizită? Dar el doarme, prinde puteri înaintea unei zile dificile. Și nici nu păstrează cartoteca criminalilor acasă. Iar la

poliție nu e nimeni așa devreme. Să aștept până își încep serviciul?

Of, dar oare au o cartotecă? Înainte, pe când lucra Fandorin la Criminalistică, nu erau atâtea subtilități. Nu, n-are rost să aștepte până dimineață.

Între timp, Masa fărâmițase într-un castronaș un bețișor de tuș, picurase apă, înmuie pensula și i-o întinse cu respect lui Fandorin, iar el se așeză în spate, pentru a nu-și sustrage stăpânul de la exercițiul de caligrafie.

Erast Petrovici ridică încetișor pensula, așteptă o clipă și scrise cu mare grijă „răbdare", străduindu-se să se gândească doar la un singur lucru: semnul să iasă perfect. Dar ieși naiba știe ce: linii nefirești, elemente fără nici o armonie, plus o pată de cerneală într-o parte. Foaia boțită zbură pe podea. După ea urmară a doua, a treia, a patra. Periuța se mișca mai repede, cu o tot mai mare încredere. La a optsprezecea încercare, ideograma ieși impecabil.

— Uite, păstreaz-o. Fandorin îi dădu lui Masa capodopera sa.

Acela o admiră, plescăi încuviințător și puse foaia într-o mapă specială din hârtie de orez.

Acum Erast Petrovici știa ce trebuie să facă. Dar faptul că găsise o soluție simplă și justă, îi ușură sufletul. Soluțiile bune sunt întotdeauna simple. S-a spus doar: un bărbat virtuos nu se va apuca de un lucru necunoscut până când nu va primi înțelepciune de la un învățător.

— Pregătește-te, Masa, spuse Fandorin, mergem în vizită la bătrânul învățător.

Ksaveri Feofilaktovici Grușin, fostul șef al Departamentului de Criminalistică, iată cine era mai prețios decât orice cartotecă. Sub îndrumarea lui paternă

își începuse tânărul Erast Petrovici cariera de agent secret. Nu le-a fost dat să lucreze prea mult împreună, dar Fandorin învățase multe de la el. E bătrân Grușin și e de mult în rezervă, dar cunoaște toate cuiburile tâlharilor din Moscova, le-a bătut în timpul slujbei în lung și în lat. Se întâmplase că Fandorin, tinerelul de numai douăzeci de ani, să meargă împreună cu el prin Hitrovka ori, să zicem, prin Graciovka cea plină de tâlhari și să se minuneze. Lume de pe lume se apropia de Grușin: mutre de bandiți, rufoși, filfizoni dați cu pomadă și cu privirea alunecoasă, și toți își scoteau pălăriile, se închinau, îl salutau. Cu unul Ksaveri Feofilaktovici șușotea, altuia îi dădea fără răutate o palmă peste ureche, iar altuia îi strângea mâna. Și tot acolo, dându-se puțin într-o parte, îi explica curierului neexperimentat: „Ăsta e Tișca Molâul, hoț de trenuri, își duce veacul în gări, smulge din fugă valizele din vagoane. Iar ăsta e Gulia, muncitor de schimb de prima clasă". „Muncitor de schimb?" întreba timid Erast Petrovici, uitându-se la cel care părea a fi un domn cumsecade, fiindcă purta cilindru și baston. „Da, vinde aur pe sub mână. Schimbă foarte abil un inel adevărat pe o făcătură. Arată unul de aur, iar când să-l vândă, îl schimbă cu un fleac de cupru aurit. Respectabilă meserie, cere o mare dexteritate." Se oprea Grușin lângă niște „jucători" dintre cei care îi amăgeau pe prostălăi „la trei degetare" și-i arăta: „Vezi, tinere, cum Stiopka a pus biluța de pâine sub degetar? Nu crede ochilor, biluța e lipită de unghia lui, ea nu va rămâne nici o clipă sub degetar." „Și de ce nu îi arestăm pe șarlatani?" exclama impresionat Fandorin, iar Grușin doar zâmbea: „Toți trebuie să trăiască, hulubașule. Eu

doar una le cer – să știe de rușine și să nu dezbrace pe nimeni până la piele".

Șeful poliției se bucura de o mare autoritate în lumea hoților din Moscova și pe bună dreptate, pentru că le permitea tuturor să câștige o bucățică de pâine și, mai ales, pentru că nu se căpătuia pe seama lor. Ksaveri Feofilaktovici nu aduna biruri, nu era ca alții din poliție și de aceea nu își clădise palate, iar după ce ieși la pensie, se retrăsese într-o căsuță modestă, cu grădină, undeva lângă Moscova. În timp ce slujea în îndepărtata Japonie, în serviciul diplomatic, Erast Petrovici primea din când în când vești de la fostul său șef. Iar când fu transferat la Moscova, se gândi să-l viziteze, dar după ce avea să se stabilească cât de cât. Dar uite că trebuie să îl viziteze chiar acum.

În timp ce birja trecea cu zgomot pe podul Moscvorețk, inundat de primele raze ale soareleui, Masa întrebă îngrijorat:

— Stăpâne, dar *Gulusin sensei* e un simplu *sensei* sau e *onsi*? Și își explică îndoielile clătinând acuzator din cap: E prea dimineață pentru a-i face o vizită unui *sensei*, iar pentru a-i face o vizită unui *onsi*, cu atât mai mult.

Sensei e simplu învățător, iar *onsi* e ceva mai mult decât un învățător, pentru el nutrești o recunoștință sinceră și profundă.

— Cred că e *onsi*. Erast Petrovici se uită la linia roșie a răsăritului, întinsă pe jumătate de cer, și recunoscu fără fasoane: E cam devreme, desigur, dar Grușin probabil că are insomnie.

Într-adevăr, Ksaveri Feofilaktovici nu dormea. Stătea la geamul căsuței sale, într-un labirint de străduțe, pe Ordînka, și cugeta la particularitățile

stranii ale somnului. Faptul că la bătrânețe omul doarme mai puțin decât în tinerețe e, pe de-o parte, logic și drept. De ce să pierzi timpul aiurea dacă, foarte curând, te vei sătura oricum de somn? Pe de altă parte, când ești tânăr, parcă ai nevoie de mai mult timp. Altădată se întâmpla să alerge de dimineață până noaptea târziu, de cădea din picioare, încă o oră, două și toate treburile ar fi fost puse la punct, iar 8 ore trebuiau totuși jertfite pentru somn. Uneori îi era și milă să piardă timpul prețios, dar nu putea face nimic, natura își cerea drepturile. Acum însă, dacă dormi o oră, două în grădinița din fața casei, după aceea nu mai poți închide un ochi toată noaptea și nici nu ai cu ce să te ocupi. S-au schimbat timpurile, s-au schimbat și regulile. Călușul bătrân fusese lăsat să-și ducă zilele în grajdul călduț. Desigur că e păcat să se plângă. Soția, fie-i țărâna ușoară, s-a dus de trei ani. Unica lui fiică, Sașenka, s-a măritat cu un miciman, un fluieră-vânt, și a plecat cu el tocmai la capătul lumii, la Vladivostok. E adevărat că bucătăreasa Nastasia și spală, și gătește, dar vrei totuși să mai ai cu cine schimba o vorbă. Ce să vorbești cu o proastă? Despre prețul gazului și semințelor?

Dar Grușin încă mai putea fi de folos, ei, încă mai putea. Nici forțele nu l-au lăsat încă, nici mintea, slavă Domului, nu i-a ruginit. O să calci și tu greșit, domnule șef al poliției. Ai prins mulți răufăcători prin metodele dumitale prostești? În Moscova a devenit primejdios să te plimbi, portofelul îți poate fi șterpelit în doi timpi și trei mișcări, iar noaptea te poți lesne pomeni și cu un glonț în cap.

După o ceartă imaginară cu fosta conducere, pe Ksaveri Feofilaktovici îl apuca de obicei plictiseala.

Şeful trecut în rezervă era foarte sincer cu sine însuşi: poliţia se descurca de bine de rău şi fără el, însă îl apăsa o mare tristeţe. Eh, pe timpuri, când ieşeai de dimineaţă la vreo anchetă, înăuntrul tău totul suna, de parcă cineva strânsese acolo nişte arcuri până la refuz. Capul, după cafea şi prima pipă, îi era limpede, iar mintea alcătuia fără greş planul de acţiune. Reiese că aceea a fost fericirea, a fost viaţa adevărată. Doamne, n-am trăit puţin, dar aş mai vrea, oftă Gruşin, uitându-se cu dezaprobare la soarele ce ieşea de după acoperişuri. Îl aştepta iar o zi lungă şi pustie.

Şi Dumnezeu parcă îl auzi. Îşi miji Ksaveri Feofilaktovici ochii ce sufereau de prezbitism spre strada nepietruită şi i se păru că vede o trăsură ce venea, într-un nor de praf, dinspre Piatniţkaia. În trăsură erau doi inşi: unul cu cravată, iar celălalt scund, îmbrăcat în ceva verde. Cine vine oare atât de dimineaţă?

După îmbrăţişările, sărutările şi întrebările obligatorii, la care Gruşin răspundea foarte pe larg, iar Fandorin extrem de concis, trecură la treabă. Erast Petrovici nu intră în amănuntele istoriei, cu atât mai mult nu suflă o vorbă despre Sobolev, ci prezentă numai circumstanţele problemei.

Într-un hotel oarecare a fost prădat un seif. Hoţul a operat în felul următor: lacătul a fost deschis fără prea mare grijă şi, judecând după zgârieturi, tâlharul se chinuise destul de mult. O particularitate: în gaura cheii au rămas urme de ceară. Infractorul are o constituţie firavă, pentru că a reuşit să se strecoare printr-o ferestruică de şapte ţoli pe paisprezece. Era încălţat în cizme sau pantofi bărbăteşti cu desen în formă de cruciuliţe şi steluţe pe talpă. Talpa are lungimea de aproximativ nouă ţoli şi lăţimea

ceva mai mică de trei... Fandorin nu reuși să termine enumerarea datelor problemei pentru că fu întrerupt de Ksaveri Feofilaktovici:

— Cizme.

Asesorul colegial se uită speriat la japonezul care picotea într-un colț. Oare n-au venit degeaba, nu și-o fi ieșit din minți bătrânul?

— C-ce?

— Cizme, repetă Ksaveri Feofilaktovici, nu pantofi. Cizme de box, care lucesc ca oglinda. Nu poartă altceva.

Fandorin simți că îi îngheață măruntaiele. Întrebă încet, de parcă se temea să nu-l sperie:

— Oare într-adevăr e cunoscut individul?

— E foarte cunoscut. Grușin zâmbi satisfăcut cu toată fața brăzdată de riduri, care parcă avea mult mai multă piele decât i-ar fi trebuit țestei sale. Ăsta e Mișa Mititelul, n-are cum să fie altul. Un singur lucru e ciudat, că s-a chinuit mult cu seiful. Pentru el e o joacă să deschidă un seif de hotel. Numai Mișa poate intra pe ferestruică, iar șperaclurile lui sunt mereu unse cu ceară. E foarte sensibil, nu suportă scârțâitul.

— Mișa Mititelul? C-cine e?

— Cum adică? Ksaveri Feofilaktovici deschise chiseta cu tutun și, fără să se grăbească, își umplu pipa. E regele „afaceriștilor" din Moscova. E cel mai bun spărgător de sefuri, și nici de la omoruri nu se dă în lături. E un fel de „motan", cumpără și vinde obiecte furate și e căpetenia unei bande. E un maestru cu profil larg, un Benvenuto Cellini penal. E micuț, doi arșini și doi verșoci[1], și firav. Se îmbracă șic. E

1 Un arșin = 71 cm; un verșoc = 4,4 cm.

şmecher, descurcăreţ şi nemilos ca un animal. O persoană destul de cunoscută pe Hitrovka.

— O asemenea persoană nu e încă la ocnă? se miră Fandorin.

— Hm... Șeful poliției trase cu satisfacție din pipă – primul fum e cel mai dulce.

— Încearcă dumneata! Eu n-am reușit și mă îndoiesc că vor reuși cei de acum. El, ticălosul, are oamenii lui la poliție, de asta sunt sigur. De câte ori am încercat să-i trag clapa! Nimic! Reușește să scape de orice razie. Îl previn cei care îi vor binele. Dar se și tem de Mișa, o, ce se mai tem. Are o bandă alcătuită numai din ucigași. Chiar dacă toți cei de la Hitrovka mă respectă, despre Mișa Mititelul nu mi-au spus nimic niciodată, nu poți scoate ceva de la ei nici cu cleștele. Că eu nu le voi scoate nimic cu cârligul, în cel mai rău caz, le voi da un pumn în dinți, iar Mișa nu cu cârligul, ci cu cleștele încins în jăratic îi va scotoci. O dată, acum vreo patru ani, aproape că îi dădusem de urmă. O prelucrasem pe una dintre iubitele lui, bună fată, încă nu era pierdută de tot. Și chiar înainte de operație, înainte să-l ridicăm pe Mișa din vizuină, în fața Departamentului a fost aruncat un sac, iar în el era informatoarea mea tăiată în douăsprezece bucăți... Ei, Erast Petrovici, dragule, eu ți-aș povesti multe despre trăsnăile făcute de el, dar înțeleg că nu ai timp. Altfel n-ai fi venit aici la cinci și jumătate.

Și Ksaveri Feofilaktovici, mândru de mintea sa ageră, își miji șmecher ochii.

— Tare am nevoie de Mișa Mititelul, spuse Fandorin încruntându-se. E greu de crezut, dar el este într-un fel legat de... Din păcate, nu am dreptul... dar vă asigur că acest caz are o importanță de s-stat și trebuie rezolvat de urgență. Ce-ar fi să mergem

chiar acum să-l înhățăm pe acest Benvenuto al dumneavoastră?

Grușin își desfăcu agitat brațele:

— Multe vreți. Eu, pe Hitrovka, cunosc toate intrările și ieșirile, dar unde înnoptează Mișa nu știu. E nevoie de o razie generală. Și să meargă totul de sus, fără șefuleți de poliție și polițiști de sector, altfel va fi prevenit. Trebuie încercuită toată Hitrovka și lucrul acesta trebuie făcut cu migală, fără grabă. Dacă nu pe Mișka, poate îi prindem pe alții din banda lui sau alți criminali. Dar pentru această operațiune avem nevoie de vreo cinci sute de oameni, nu mai puțin. Și care nici până în ultimul minut să nu știe pe cine și pentru ce. Asta cu siguranță.

***

Și iată că Erast Petrovici cutreiera de dimineață orașul cuprins de durere și alerga între Bulevardul Tverskoi și Porțile Roșii, în căutarea celor mai suspuși șefi. Iar timpul prețios se scurgea fără milă. Cu atâta bănet, Mișa Mititelul putea să o zbughească spre Odessa cea veselă, spre Rostov ori spre Varşovia. Imperiul e mare, un om norocos are unde se distra. De două nopți deja, Mișa are în mâini o pradă la care nici nu visase. Logic ar fi să aștepte un pic, să se dea la fund, să vadă ce și cum, dacă va fi tărăboi sau nu. Mișa e trecut prin ciur şi dârmon, știe ce trebuie să facă, numai că banii îi ard inima. Nu va rezista mult, va apărea el. Dacă nu cumva a și apărut deja. Vai, cât de rău pică ceremonia funerară.

La un moment dat, când de sicriu se apropie Kiril Aleksandrovici și în biserică se lăsă o liniște plină de respect, Fandorin prinse privirea general-guvernatorului și începu să-i facă disperat semne pentru a-i

atrage atenția Excelenței Sale, dar cneazul îi răspunse printr-o înclinare a capului, oftă și își îndreptă cu tristețe privirea spre candelabrul în care toate lumânările erau aprinse. În schimb, gesticulația asesorului colegial a fost observată de Înălțimea Sa ducele de Lichtenburg, care stătea în mijlocul acelui lux bizantin cu un aer un pic confuz și nu își făcea cruce ca toți ceilalți, ci invers, de la stânga la dreapta. Se vedea că nu se simte în apele lui. Ridicând un pic sprâncenele, Evgheni Maximilianovici își opri un pic privirea asupra cinovnicului care făcea niște semne și, zăbovind un pic, atinse cu un deget umărul lui Hurtinski, a cărui pieptănătură bine netezită se ivea peste epoleții de guvernator. Piotr Parmenovici se dovedi a fi mai ager decât șeful său: înțelese imediat că se petrecuse ceva ieșit din comun și, arătând cu bărbia intrarea laterală, îl invită acolo pe Fandorin la o discuție.

Erast Petrovici se strecură iar prin mulțimea deasă, dar, de această dată, în altă direcție, nu spre centru, ci în diagonală, așa ieșea mai repede. Și tot timpul cât asesorul colegial își făcu loc printre cei îndoliați, sub cupola catedralei răsună vocea profundă și plină de bărbăție a marelui cneaz, pe care îl ascultau toți cu mare atenție. Și nu doar pentru că Kiril Aleksandrovici era fratele iubit al țarului. Mulți dintre cei care asistau la slujba de pomenire știau prea bine că acest general chipeș, cu fața cam sălbatică, de uliu, nu conduce doar armata, ci se poate spune chiar că e adevăratul cârmuitor al imperiului. Tot el conduce și Ministerul de Război, și Departamentul de Poliție și, foarte important, Corpul Special de Jandarmi. Iar cel mai important e că țarul, se zvonește, nu ia nici o hotărâre cât de cât serioasă

fără să se sfătuiască mai întâi cu fratele său. Făcându-și loc spre ieșire, Erast Petrovici trăgea cu urechea la cuvântarea marelui cneaz și se gândea că natura a făcut o glumă proastă cu Rusia: dacă s-ar fi născut un frate cu doi ani mai devreme, iar altul cu doi ani mai târziu, atunci țar al întregii Rusii devenea nu Alexandru – încet, nepăsător, ursuz –, ci Kiril –inteligent, perspicace și hotărât. O, cum s-ar fi schimbat viața adormită a Rusiei! Cum ar mai fi strălucit puterea ei pe arena mondială! Dar degeaba te superi pe natură. Dacă e să-i reproșezi ceva cuiva, atunci trebuie să-i reproșezi nu mamei natură, ci Providenței. Providența însă nu face nici un pas fără voința divină și, dacă nu îi e sortit imperiului să renască sub cârma unui împărat precum Petru, înseamnă că Domnul nu are nevoie de asta. El pregătește pentru cea de a treia Romă o altă soartă, neștiută și nebănuită de nimeni. Ar fi bine să pregătească una luminoasă și plină de bucurii. La gândul acesta, Fandorin își făcu semnul crucii, ceea ce făcea extrem de rar, dar această mișcare nu atrase atenția nimănui, pentru că în jurul său toți își făceau semnul crucii la fiecare minut. Poate că se gândeau la același lucru?

Vorbele lui Kiril aveau greutate și noblețe, erau spuse din suflet:

— Multă lume regretă că acest brav erou, speranța Rusiei, a plecat dintre noi atât de brusc și, de ce să nu recunoaștem, atât de stupid. Cel care, datorită legendarelor sale succese militare, era supranumit Ahile, pe care norocul l-a salvat de atâtea ori de la pierzanie, n-a căzut pe câmpul de luptă, ci a avut o moarte tihnită, de civil. Dar oare chiar așa stau lucrurile? Vocea lui răsuna ca bronzul vechi. Inima lui Sobolev a încetat să mai bată pentru că a fost

slăbită de anii grei de trudă în numele Patriei, a fost slăbită de numeroasele răni pe care duşmanii noştri i le-au făcut pe câmpul de luptă. Nu trebuia să fi fost supranumit Ahile, o, nu! Protejat cu siguranţă de apa Stixului cea dătătoare de nemurire, Ahile era păzit de săgeţi şi de tăişurile spadelor şi, până în ultima zi a vieţii sale, nu a vărsat nici o picătură din sângele său. Dar Mihail Dmitrievici avea pe trup urmele a paisprezece răni, fiecare dintre ele apropiindu-i pe ascuns sfârşitul. Nu, nu cu norocosul Ahile trebuia să fie comparat Sobolev, ci mai degrabă cu Hector – un simplu muritor ce şi-a riscat viaţa luptând cot la cot cu ostaşii săi!

Erast Petrovici nu auzi sfârşitul acestei cuvântări pline de patimă, pentru că în acel moment ajunse în sfârşit la uşa mult-râvnită, unde îl aştepta şeful secţiei secrete a cancelariei guberniale.

— Ei, ce s-a mai întâmplat? întrebă consilierul, încreţindu-şi fruntea înaltă şi palidă, şi îl târî pe Fandorin în curte, departe de urechile curioşilor.

Erast Petrovici îi explică succinct esenţa problemei, cu obişnuita lui exactitate matematică, şi încheie cu cuvintele:

— Razia trebuie făcută imediat, nu mai târziu de această noapte. Asta-i cinci.

Hurtinski ascultase încordat, exclamase de două ori, iar, spre sfârşit, chiar îşi descheiase gulerul strâmt.

— M-aţi omorât, Erast Petrovici, pur şi simplu m-aţi omorât, murmură el. Ăsta e un scandal mai rău decât unul cu spioni. Dacă eroul Plevnei a fost omorât din cauza nenorociţilor de bani, ne facem de ruşine în faţa întregii lumi. Chiar dacă un milion e o sumă destul de impunătoare... Piotr Parmenovici

își pocnea degetele în timp ce căuta soluții. Doamne, oare ce e de făcut, ce e de făcut? La Vladimir Andreevici nu ne putem băga, n-are nici un rost, luând în considerare starea lui de acum. Nici Karacențev nu ne poate fi de folos, nu are nici un om liber. Spre seară se așteaptă o mare agitație, mai ales că au venit și multe persoane sus-puse, iar fiecare dintre ele trebuie păzită de anarhiști. Nu, stimabile domn, azi nu va ieși nimic cu razia, nici nu vă gândiți.

— Îl vom scăpa, aproape că suspină Fandorin. Va fugi.

— Probabil că a și fugit deja, zise sumbru Hurtinski.

— Dacă a fugit, atunci urmele lui sunt încă proaspete. Așa vom putea să descoperim vreun fir de legătură.

Piotr Parmenovici își luă foarte delicat interlocutorul de braț:

— Aveți dreptate, e o crimă să pierdem timpul. Sunt la curent cu tainele Moscovei nu de un an sau doi. Îl cunosc și pe Mișa Mititelul. De mult îi caut urmele, dar e foarte abil, bestia. Și iată ce îți pot spune, dragă Erast Petrovici. Vocea consilierului de curte suna tandru, cu încredere, ochii lui mai mereu mijiți se deschiseră larg și se dovediră a fi deștepți și ageri. La drept vorbind, nu mi-ai prea plăcut la început. Adică nu mi-ai plăcut deloc. M-am gândit că ești un vântură-lume, un șobolan de birou. Ai venit aici la totul de-a gata, pe tot ce a fost dobândit cu sânge și sudoare. Dar Hurtinski e gata mereu să recunoască dacă n-a avut dreptate. Am greșit în privința dumitale, iar evenimentele din ultimele două zile au fost destul de grăitoare din acest punct

de vedere. Văd că sunteţi un om deştept, cu experienţă şi un detectiv de primă mână.

Fandorin făcu o plecăciune, aşteptând ce va urma.

— Şi iată ce v-aş propune. Asta numai dacă nu o să vă fie frică... Piotr Parmenovici se dădu mai aproape şi începu să îi sopteaşcă la ureche. Ca seara de azi să nu treacă în zadar, oare n-ar fi bine să faceţi o plimbare prin cuiburile de hoţi din Hitrovka, aşa o mică cercetare? Ştiu că sunteţi un neîntrecut maestru al deghizării, aşa că pentru dumneavoastră e floare la ureche să te prefaci în băiat de gaşcă. Iar eu vă voi spune unde aţi putea da de urma lui Mişa. Deţin unele informaţii. Iar eu îţi voi face rost şi de nişte însoţitori, cei mai buni agenţi ai mei. Ce spuneţi, nu v-ar fi silă să faceţi o astfel de muncă? Sau poate teamă?

— Nu mi-e nici silă, nici teamă, răspunse Erast Petrovici, căruia „mica propunere" din partea consilierului de curte i se părea destul de inteligentă. Într-adevăr, dacă organizarea unei operaţii este azi imposibilă, de ce să nu încerce singur ?

— Iar dacă vă agăţaţi de ceva, continuă Hurtinski, atunci, spre dimineaţă, putem organiza şi o razie. Numai să-mi trimiteţi de veste. Desigur, nu vă voi putea trimite cinci sute de oameni, dar nici nu va fi nevoie de atâţia, pentru că, presupun, spre dimineaţă, cercul căutărilor se strânge. Îmi veţi trimite unul dintre oamenii mei, iar restul voi face singur. Ne vom descurca şi fără Excelenţa Sa Evgheni Osipovici.

Erast Petrovici se încruntă, prinzând în aceste cuvinte ecourile intrigilor din Moscova, pe care în acest moment trebuia să le uite.

— M-mulţumesc pentru ajutorul propus, dar nu voi avea nevoie de oamenii dumneavoastră, spuse

el. Sunt obişnuit să mă descurc singur. Am un ajutor foarte p-priceput.

— Japonezul dumneavoastră? se arătă destul de informat Hurtinski. Deşi nici nu era de mirare, doar asta îi era meseria – să stie totul despre toţi.

— Da. Îmi e de-ajuns d-doar el. De la dumneavoastră aş vrea să aflu un singur lucru: unde l-aş putea găsi pe Mişa Mititelul?

Consilierul de curte îşi făcu evlavios semnul crucii când răsună pe neaşteptate un dangăt de clopot.

— Pe Hitrovka e un locşor mizerabil, o cârciumă. „Ocnă" i se spune. Ziua arată ca un birt obişnuit, dar noaptea se adună acolo tot felul de „afacerişti" – aşa li se zice bandiţilor din Moscova. Şi Mişa Mititelul îşi face deseori apariţia pe-acolo. Dacă nu el, atunci vine neapărat vreunul dintre ciracii săi. Să fiţi atent şi la stăpân, e un adevărat tâlhar.

Hurtinski clătină dezaprobator din cap:

— Nu e prudent să-i refuzaţi pe agenţii mei, e un loc periculos. Astea nu-s secretele Parisului, ci Hitrovka. Te-a străpuns cu cuţitul şi caută-i urma. Acceptaţi măcar să vă conducă unul dintre ai mei până la Ocnă şi să stea de pază afară. Nu vă mai opuneţi.

— Vă mulţumesc din suflet, dar mă voi descurca şi singur, răspunse Fandorin cu o prea mare încredere în sine.

CAPITOLUL 8,
în care are loc o catastrofă

— Nastasia, ce urli așa, de parcă te-ar tăia cineva? spuse supărat Ksaveri Feofilaktovici năpustindu-se pe coridor, de unde venea gălăgia.

Bucătăreasa era o muiere proastă, bună de gură și fără pic de respect față de stăpân. Dacă totuși Grușin o ținea, era numai din obișnuință și pentru că proasta cocea niște plăcinte delicioase cu ficăței și revent. Numai că vocea ei tunătoare, pe care Nastasia nu și-o cruța defel în veșnicile ei bătălii cu vecina Palașa, cu sergentul de stradă Silîci sau cu cerșetorii, îl sustrăgea pe Ksaveri Feofilaktovici de la citirea „Noutăților poliției din Moscova", de la reflecțiile lui filozofice și chiar de la dulcele somn de după-amiază.

Iată, și acum blestemata asta de babă făcea atâta zarvă, încât Grușin fu nevoit să renunțe la plăcuta sa moțăială. Și îi părea rău, pentru că visa că e o căpățână de varză care crește în grădină, nu șef de poliție în rezervă. În vis, capul lui ieșea din pământ direct în rândul de zarzavat, iar alături stătea un corb care îl ciupea de tâmpla stângă, dar pe el nu-l durea deloc, ci dimpotrivă, i se părea plăcut și liniștitor. Nu trebuia să meargă nicăieri, nici să se grăbească sau să se impacienteze. O adevărată fericire. Dar apoi, corbul începuse să se poarte ca un huligan: ciocănea tare, nu glumă, adevărate pocnituri și

cârâia asurzitor, mârșavul. Grușin se trezi cu o durere de cap și auzi imediat țipetele Nastasiei.

— Să dea Domnul să te cocoșezi și mai tare! urla de dincolo de perete bucătăreasa. Și tu, necuratule, ce caști ochii? Că acușica te plesnesc cu cârpa asta peste capul tău de bostan!

Ksaveri Feofilaktovici ascultă răcnetele ei și se întrebă: Cine s-a cocoșat acolo, Doamne iartă-mă? Se ridică mormăind și plecă să facă ordine.

Sensul cuvintelor Nastasiei deveni limpede când Grușin ieși în pridvor.

Clar, iar cerșetorii. Ăștia umblă de colo până colo pe străduțele sărăcăcioase, de dimineața până seara. Unul dintre ei era un cocoșat bătrân ce aproape că atingea pământul cu nasul și se sprijinea în două bețe. Altul, un kirghiz negricios, purta un caftan unsuros și o căciulă roasă. Doamne, când te gândești numai pe cine aruncă soarta în bătrâna Moscovă.

— Ajunge, Nastasia, că surzesc de răul tău! se răsti Grușin la ea. Dă-le câte o copeică și să-și vadă de drum.

— Păi, pe dumneata te caută! se întoarse foarte supărată bătrâna. Aista, uite-l (și făcu semn cu capul în direcția cocoșatului) zice: „Trezește-ți stăpânul, că avem o treabă cu el". Ți-oi arăta eu „trezește-l"! Nu vezi că am și zbughit-o să-l trezesc? Nici să doarmă nu poate omul de răul vostru!

Ksaveri Feofilaktovici se uită mai atent la calici. Ia stai așa! Kirghizul parcă îmi e cunoscut, dar ăsta nici nu e kirghiz. Șeful poliției își duse mâna la inimă:

— A pățit ceva Erast Petrovici? Unde e?

Ei, da, el nu prea ne înțelege limba.

— Tu, moșule, vii din partea lui Fandorin? zise Grușin aplecându-se spre cocoșat. Ce s-a mai întâmplat?

Invalidul se ridică și se dovedi că era cu două capete mai înalt decât agentul în rezervă.

— Ei, dacă nici dumneata, Ksaveri Feofilaktovici, nu m-ai re-c-cunoscut, înseamnă că deghizarea e bună, spuse el cu glasul lui Erast Petrovici.

Grușin se minună:

— Păi, cum să te recunosc? Ai făcut totul cu atâta dibăcie. Dacă nu era servitorul dumitale, nici nu-mi trecea prin cap. Dar nu e prea obositor să umbli așa cocoșat?

— Nu-i nimic. Depășirea obstacolelor este una dintre plăcerile vieții.

— Sunt gata să discutăm pe această temă, spuse Grușin, lăsând oaspeții să intre în casă. Nu chiar acum, desigur, ci la un ceai în jurul samovarului. Din câte înțeleg, sunteți gata de expediție?

— Da. Vreau să dau o raită prin Hitrovka, la crâșma care poartă romanticul nume „La ocnă". S-se spune că Mișa Mititelul are acolo un fel de stat-major.

— Cine spune?

— Piotr Parmenovici Hurtinski, seful secției secrete a cancelariei general-guvernatorului.

Ksaveri Feofilaktovici își desfăcu larg brațele.

— Ei, asta mult înseamnă. El are peste tot ochi și urechi. Vasăzică mergeți la Ocnă?

— Exact. Povestiți-mi ce e cu cârciuma asta, ce obiceiuri sunt și mai ales cum să ajung acolo, îl rugă Fandorin.

— Ia loc, dragule. Mai bine pe scaunul ăla, nu în fotoliu, că aveți niște haine... Ksaveri Feofilaktovici se așeză și el și își răsuci o țigară. S-o luăm de la capăt. Întrebarea numărul unu: ce e cu cârciuma asta? Răspuns: e proprietatea consilierului de stat Eropkin.

— Cum așa? se miră Fandorin. Eu credeam că e un c-cuib de hoți, o speluncă.

— Aşa e, dar casa aparţine generalului şi îi aduce Excelenţei Sale un venit considerabil. Generalul fireşte că nu calcă pe-acolo, ci închiriază odăile. Banii, după cum bine ştiţi, nu au miros. La etaj sunt camere libere, cu femei ieftine de-o rublă şi jumătate, iar în subsol e un birt. Dar nu acestea sunt lucrurile cele mai de preţ din casa generalului. Acolo, pe timpul ţarului Ioan Vasilievici, era o închisoare subterană, cu camere de tortură. Închisoarea a fost demult dărâmată, dar labirintul subteran a rămas. Timp de trei sute de ani au mai fost săpate si altele, aşa că acolo însuşi necuratul s-ar rătăci. Încearcă numai să-l găseşti acolo pe Mişa Mititelul. Acum a doua întrebare: care sunt obiceiurile la Ocnă? Ksaveri Feofilaktovici plescăi din buze. De mult nu se mai simţise atât de bine, nici capul nu-l mai durea. Păi, sunt obiceiuri sinistre, banditeşti. Nici poliţia, nici legea nu pătrund la Ocnă. Pe Hitrovka rezistă doar două soiuri de oameni: cel care se culcă sub cel puternic şi cel care îl calcă pe cel slab. Cale de mijloc nu există. Iar Ocna e un fel de scenă deschisă: acolo intră în circuit marfa furată, banii grei. Ocnei îi dau târcoale toţi hoţii cu notorietate. Are dreptate Hurtinski, doar aşa se poate ajunge şi la Mişa Mititelul. Întrebarea e: cum? Direct nu e bine să te bagi.

— A treia întrebare n-a fost despre asta, îi aminti amabil, dar ferm Fandorin, ci despre unde se află Ocna.

— Ei, asta n-am să vă spun, zâmbi Ksaveri Feofilaktovici, rezemându-se de speteaza fotoliului.

— De ce, mă rog?

— Pentru că eu vă voi duce acolo. Şi nu mă contraziceţi, nici nu vreau să aud. Observând gestul de protest al interlocutorului său, şeful poliţiei se prefăcu că îşi astupă urechile. În primul rând, fără

mine nu o veți găsi niciodată. În al doilea, dacă o găsiți, înăuntru nu aveți cum să intrați. Și dacă intrați cumva, nu mai ieșiți vii.

Văzând că argumentele lui nu aveau nici un efect asupra lui Erast Petrovici, Grușin se rugă:

— Nu mă omorî, dragule! În amintirea vechii noastre prietenii! Fie-ți milă de un biet bătrân, că m-am uscat stând aici fără nici o treabă. Așa, ne-am mai plimba puțin împreună!

— Ksaveri Feofilaktovici, spuse cu multă răbdare Fandorin, de parcă s-ar fi adresat unui copil mic, pe Hitrovka vă cunosc până și câinii vagabonzi.

Grușin zâmbi șmecherește.

— Ei, asta nu e grija dumitale. Chiar crezi că numai dumneata te poți deghiza ca un maestru?

Și începu o discuție lungă și plicticoasă.

Când se apropiară de casa lui Eropkin, se lăsase deja seara. Fandorin nu mai avusese ocazia să se plimbe prin rău-famata Hitrovka după lăsarea serii. Sinistre locuri, o împărăție subterană unde locuiesc umbre, nu oameni. Pe străzile întortocheate nu ardea nici un felinar, căsuțele urâte se lăsau când pe stânga, când pe dreapta, iar movilele de gunoi răspândeau o duhoare greu de suportat. Pe aici nu mergeau pur și simplu, ci alunecau, treceau șontâc-șontâc pe lângă pereți. Dintr-un gang ori din spatele unei uși obscure ieșea câte o umbră sură. Făcea câțiva pași și se topea iar în vreo gaură. O țară de șobolani, gândi Erast Petrovici, șchiopătând și sprijinindu-se în cârjele sale. Numai că șobolanii nu cântă din toți bojocii cu voci de bețivi, nu înjură și nu plâng, nu mormăie din urmă amenințări nedeslușite.

— Iată și Ocna. Grușin îi arătă o casă sumbră, cu un singur etaj, cu ferestre ce împrăștiau o lumină

chioară, lugubră, și își făcu semnul crucii. Dă, Doamne, să ne facem treaba și să ne putem lua cu bine tălpășița.

Intrară după cum se înțeleseseră, întâi Ksaveri Feofilaktovici, apoi, după o vreme, Fandorin. Aceasta a fost condiția pusă de asesorul colegial. „Să nu luați în seamă că japonezul meu nu vorbește rusa", explică Erast Petrovici, „a trecut prin atâtea încurcături, încât simte instinctiv pericolul. Reacția lui e fulgerătoare, și mânuiește cuțitul precum Pirogov bisturiul. Dacă ești cu Masa, poți fi sigur că spatele îți este asigurat. Iar dacă dăm buzna toți trei, vom trezi suspiciuni, vom arăta ca o întreagă echipă de arest."

Până la urmă îl convinsese pe Ksaveri Feofilaktovici.

E cam întuneric la Ocnă. Populației de aici nu-i prea place lumina. Doar pe tejghea arde o lampă cu gaz, ca să se poată număra banii, iar pe mesele butucănoase de lemn câte o lumânare grosolană făcută din untură. Când flacăra pâlpâie, pe bolta de piatră se perindă umbre schimonosite. Dar ochiul ager nu se teme de semiîntuneric. Dacă stai un pic și te obișnuiești, observi tot ce trebuie să observi. Iată, într-un colț, la o masă bogată și chiar acoperită cu un șervet, stă un grup cam taciturn de „afaceriști". Se bea cu măsură, se mănâncă puțin, se schimbă replici scurte, care nu sunt pe înțelesul celor străini de grup. Se vede că așteaptă ceva băieții ăștia: fie au de făcut vreo escapadă, fie urmează o discuție serioasă. În rest, public mărunt, neinteresant. Fete de moravuri ușoare, cerșetori beți criță și bineînțeles clienții fideli, hoții de buzunare și tâlharii mărunți. Aceștia, cum se și cuvine, împart prada adunată în timpul zilei, se apucă de piept, socotesc în cele mai mici amănunte care și ce a luat, cine și cât merită. Unul dintre ei a fost deja aruncat sub masă și este

pisat cu picioarele. El urlă, încearcă să scape, dar este împins înapoi și i se strigă în față: „Să nu mai șterpelești de la ai tăi, auzi? Să nu mai șterpelești!"

Deodată intră un bătrânel cocoșat. Stătu un pic la ușă, își roti cocoașa în toate direcțiile, privi în jur și porni șchiopătând către un colț, mânuindu-și cu abilitate cârjele. Pocitania avea la gât o cruce grea care atârna de un lanț coclit, cu niște verigi ciudate în formă de stele. Cocoșatul fornăi și se așeză la o masă. Bun locșor: în spate are peretele, iar vecinii sunt liniștiți. În dreapta, un cerșetor orb: își holbează albeața tulbure și își mișcă ritmic maxilarele, ia cina. În stânga, cu capul picat și părul negru împrăștiat pe masă, doarme cu somn de mort o fată care ține strâns o butelcă pe jumătate goală – se vede că e fata vreunui „afacerist". E îmbrăcată mai curat decât celelalte, are cercei de peruzea și, mai cu seamă, nimeni nu încearcă s-o agațe. Se vede că nu se cade.

Se apropie ospătarul și întrebă cu suspiciune:

— De pe unde ești, bătrânelule? Nu te-am mai văzut pe-aici.

Cocoșatul își arătă dinții putrezi și începu să turuie:

— De unde? De peste tot, din cele patru zări, când urc în deal, când cobor la vale ca o gogoașă. Tu adă-mi, hulubașule, o vodcă. Am mers mult azi, am obosit să tot umblu așa cocoșat. Să nu crezi că n-am bani, spuse el zornăind câteva monede. Le e milă de mine pravoslavnicilor, că-s un calic schilod.

Bătrânelul îi făcu cu ochiul, își scoase de sub haină sulul de vată, își îndreptă umerii și se întinse. Cocoașa, ia-o de unde nu-i.

— Of, sărmanele mele oscioare oropsite de muncă grea. Acum nu mi-ar strica o masă bună și-o femeie caldă.

Aplecându-se spre dreapta, vorbărețul o împunse pe fata care dormea:

— Ei, matroană! A cui ești? N-ai chef să mângâi un moșneguț?

Și mai departe începu să înșire atâtea, încât ospătarul mormăi:

— Vesel moșneguț. Apoi îl sfătui: Nu te băga la Fiska, nu e de nasul tău. Iar dacă vrei să te tăvălești cu o muiere, du-te pe scara aia. Ia cu tine o rublă jumate și o jumate de vodcă.

Bătrânelul primi o butelcă, dar nu se grăbi pe scară în sus. Se vede că și aici îi era bine. Dădu peste cap paharul, mieună cu glas subțirel un cântec și începu să arunce în jur priviri agere. Ochii îi sclipeau tinerește. Cuprinse dintr-o privire întreaga societate, își opri ochii asupra „afaceriștilor" și se întoarse la tejghea, unde cârciumarul Abdul, un tătar liniștit și musculos, pe care îl cunoștea și de care se temea întreaga Hitrovkă, discuta ceva cu jumătate de gură cu un vânzător ambulant de vechituri. Vorbea mai mult acesta, iar cârciumarul răspundea monosilabic, fără prea mare chef, ștergând agale, cu o cârpă slinoasă, un pahar cu fațete. Dar vânzătorul de vechituri, un ins cu barbă sură, îmbrăcat într-un palton bun de nanchin și cu galoși deasupra cizmelor, nu-l lăsa în pace, îi tot șoptea ceva, aplecându-se peste tejghea și, din când în când, împungea cu degetul cutia de pe umărul însoțitorului său, un kirghiz scund, care se uita în jur cu ochi mici și neastâmpărați.

Deocamdată, totul mergea conform planului. Erast Petrovici știa că Grușin joacă rolul unui speculant care a cumpărat la preț de chilipir un set de scule pentru hoți și caută un cumpărător bun, care știe meserie. Ideea nu era rea, dar lui Fandorin

nu-i plăcea atenția cu care îl urmăreau „afaceriștii" pe vânzătorul de vechituri. Oare chiar l-or fi mirosit? Dar cum? Ksaveri Feofilaktovici se deghizase iscusit. N-aveai cum să-l recunoști.

Iată, și Masa presimțise un pericol, căci se ridicase, își băgase mâinile în buzunare și își deschisese pe jumătate pleoapele groase. În mânecă avea un pumnal, iar poziția lui însemna că e gata oricând să respingă orice lovitură, indiferent din ce parte ar fi venit.

— Ei, tu, ăla sașiu! strigă unul dintre „afaceriști" ridicându-se. Tu din ce neam te tragi?

Vânzătorul de vechituri se întoarse iute ca fulgerul.

— E kirghiz, om bun, spuse el amabil, dar fără timiditate. E un orfan schilod. Basurmanii i-au tăiat limba, pentru mine însă e numai bun. Ksaveri Feofilaktovici făcu un semn șiret cu degetele. Cioca-boca-trandaloca, așa că nu prea am nevoie de vorbăreți.

Masa se întoarse și el cu spatele la tejghea, intuind de unde putea veni primejdia. Își închisese iar ochii, dar, din când în când, îi mai trecea câte o scânteie printre pleoape.

„Afaceriștii" schimbară priviri. Cuvintele enigmatice ale vânzătorului de vechituri avură, din considerente inexplicabile, un efect liniștitor asupra lor. Erast Petrovici se liniști. E dezghețat Grușin, știe cum să se apere. Răsuflă ușurat și își scoase de sub masă mâna care stătea deja pe patul revolverului Herstal.

Dar nu era cazul s-o scoată.

Folosindu-se de momentul când amândoi se întorseseră cu spatele, cârciumarul înșfăcă pe neașteptate de pe tejghea o greutate de doi pfunzi și, cu o mișcare aparent ușoară, dar înspăimântător de puternică, îl lovi pe kirghiz în ceafă. Se auzi o bufnitură și Masa

căzu ca un sac la podea, iar ticălosul de tătar îl lovi în tâmpla stângă pe Grușin care încercă să se întoarcă, dar nu mai reuși.

Neînțelegând nimic, Erast Petrovici răsturnă masa și scoase revolverul de sub haină.

— Nici o mișcare! urlă el cu o voce nebună. Poliția!

Unul dintre „afaceriști" își vârî mâna sub masă și Fandorin trase fără să stea pe gânduri. Tânărul țipă, apucându-se cu ambele mâini de piept, căzu și începu să se zbată convulsiv. Ceilalți încremeniră.

— Dacă se mișcă cineva, îl împușc!

Erast Petrovici îndrepta țeava revolverului când spre afaceriști, când spre cârciumar și se întreba ce să facă mai departe și dacă îi vor ajunge gloanțele pentru toți. Un medic, au nevoie de un medic! Deși loviturile fuseseră atât de puternice, încât medicul n-ar mai fi avut ce să facă... Fandorin aruncă o privire prin încăpere. În spate avea un perete, flancurile erau în regulă, orbul stătea la locul lui, fata se trezise din cauza împușcăturii și își ridicase fața drăgălașă, dar schimonosită de băutură. Avea ochii negri, lucioși, se vedea că e țigancă.

— Iar ție, nemernicule, primul glonț! îi strigă Fandorin tătarului. Nu voi aștepta judecata, te...

Dar nu apucă să-și termine vorba, pentru că țiganca se ridică tăcută ca o pisică și îl lovi cu o sticlă în cap. Erast Petrovici nu mai văzu asta. Doar i se făcu negru înaintea ochilor, așa, dintr-odată, fără nici un motiv.

Capitolul nouă,
în care pe Fandorin îl așteaptă noi zguduiri

Erast Petrovici își venea în fire treptat, simțurile i se trezeau pe rând. Primul își reveni mirosul. În jur duhnea a acru, a praf și a vechi. Apoi își reveni simțul tactil: obrazul îi era lipit de o suprafață din lemn zgrunțuros, iar încheieturile mâinilor îl frigeau. În gură simțea gust sărat de sânge. Și în sfârșit își reveniră auzul și văzul, iar odată cu ele începu să lucreze și creierul.

Fandorin înțelese că stătea culcat pe podea, cu fața în jos, iar mâinile îi erau legate la spate. Asesorul colegial întredeschise un ochi și văzu o dușumea acoperită cu scuipat, un gândac roșcat care o zbughi într-o parte și câteva perechi de cizme. Una dintre ele era foarte elegantă: cizme de box, cu ferecătură de argint la bot și parcă prea mici, de copil. Un pic mai încolo, în spatele cizmelor, Erast Petrovici văzu ceva ce îl făcu pe dată să-și amintească tot: la el se uita ochiul mort al lui Ksaveri Feofilaktovici.

Șeful poliției era și el întins pe jos și avea o față nemulțumită, chiar supărată, de parcă voia să zică: „A ieșit o mare prostie". Alături se vedea ceafa acoperită cu păr negru și stropită cu sânge a lui Masa. Erast Petrovici închise ochii, de parcă voia să se afunde în beznă, să nu mai vadă și să nu mai audă nimic, dar vocile stridente care îi străpungeau dureros creierul nu îi permiteau s-o facă.

— Şi Abdul, voinic, nu glumă! spuse un tip agitat, cu faţă de sifilitic. Ce-a mai luat-o şi ăsta pe coajă, chiar mă gândeam că nu e ăla care ne trebuia, iar când Abdul l-a pocnit o dată cu greutatea, vai de steaua lui!

O voce domoală, joasă, care mânca ultima silabă a cuvintelor în manieră tătară, spuse:

— Cum nu e ăla, cap sec! S-a spus doar: să fie pocnit cel care e împreună cu chinezoiul saşiu.

— Păi ăsta nu e chinezoi, e kirghiz.

— Kirghiz eşti tu! Ai văzut oare mulţi din ăştia cu ochi înguşti să se plimbe prin Hitrovka? Şi dacă ai fi încurcat tu ceva, mare brânză, i-am fi aruncat în râu şi cu asta, basta.

— Da' Fiska! Cât de bine s-a descurcat, începu a treia voce, una un pic mai curioasă, dar isterică. Dacă nu era ea, bătrânelul ăsta ne-ar fi terminat pe toţi. Tu, Mişa, ziceai că vor fi doi, dar uite că au venit trei. Şi pe Felioară l-au găurit. S-a dus Felioară, Mişa. I-a pârjolit bătrânelul cu un glonţ toate măruntaiele.

Auzind numele „Mişa", Fandorin renunţă definitiv să se afunde în beznă. Îl durea ceafa lovită, dar alungă durerea, o goni în neant, în acel întuneric din care ieşise nu demult... Nu îi ardea acum de durere.

— Tu, Fiska, ar trebui s-o încasezi cu biciul peste bot, să nu mai bei atâta, pronunţă, obosită şi lungită, vocea cu falset, dar te iert cu prilejul acestui caz. Foarte frumos l-ai mai pocnit pe prepelicarul ăsta.

Două cizmuliţe roşii de marochin se apropiară şi se opriră în faţă cizmelor de box:

— Poţi să-mi dai şi peste bot, Mişenka, scânci melodios vocea răguşită a femeii, numai nu mă alunga. Nu te-am văzut de trei zile, vulturaşul meu. Mor de dorul tău. Vino să te mai mângâi.

— După ne vom mângâia. (Cizmele elegante de box se apropiară de Fandorin.) Iar până una-alta,

să vedem ce fraier ne-a făcut această vizită. Hai, întoarce-l cu fața, Șura. Ia te uită ce-i mai lucește ochiul.

Erast Petrovici fu întors cu fața în sus.

Iată deci cum e Mișa Mititelul. Trece doar un pic de umărul țigăncii, iar în comparație cu „afaceriștii" e chiar un pitic. Are o față îngustă, o expresie alarmată, iar gura îi tremură.

Are ochi răi și, când se uită la tine, parcă nu te-ar privi un om, ci un pește. Dar, în linii mari, e un bărbat frumușel. Părul îi este pieptănat cu cărare la mijloc, la vârfuri e ondulat. Un detaliu neplăcut: mustățile lui negre sunt exact ca ale lui Erast Petrovici și sunt răsucite la fel. Fandorin își jură că nu își va mai răsuci niciodată așa mustățile, însă îi trecu prin minte în aceeași clipă că nici nu va mai avea o astfel de ocazie.

Șeful banditilor ținea într-o mână revolverul Herstal, iar în cealaltă stiletul pe care Fandorin îl purta la gleznă. Asta înseamnă că l-au percheziționat.

— Ei și cine, mă rog, ești? întrebă printre dinți Mișa Mititelul.

Dacă te uitai la el de jos, nu părea deloc mititel, din contră, parcă era Guliver.

— De prin ce unitate o fi? De pe Miasnițkaia oare? Se vede că de-acolo. Toți prigonitorii mei s-au adunat acolo, vampiri nesătui.

În primul rând, Erast Petrovici se miră de „prigonitori" și „vampiri", iar în al doilea reținu pentru viitor că cei de la Miasnițkaia nu iau, pare-se, mită. Informație utilă dacă, desigur, va mai avea ocazia s-o folosească.

— De ce ați venit trei? îi puse Mișa o întrebare care nu se dovedi prea clară. Ori tu ești singur, iar ceilalți sunt de capul lor?

Erast Petrovici era cât pe ce să răspundă, dar hotărî că mai bine ar fi să tacă și să vadă ce va urma.

Urmă ceva prost. Mișa își făcu vânt și îl lovi cu piciorul în regiunea inghinală. Erast Petrovici văzu mișcarea și se pregăti să primească lovitura. Își închipui că sare într-o copcă. Apa înghețată îl tăie la oase atât de puternic, încât, în comparație cu ea, lovitura cu cizma potcovită i se păru o nimica toată. Nici nu crâcni.

— E tare moșul, se miră Mișa. Se vede că ne va da bătaie de cap. Dar nu-i nimic, e mai interesant așa, că timp avem destul. Până una-alta aruncați-l în beci, băieți. Să mai îmbucăm și noi ce ne-a trimis Dumnezeu până să ne facem de cap. M-oi încinge, m-oi juca, iar după, Fiska mă va răcori.

Pe fundalul unor hohote stridente de femeie, asesorul colegial fu târât de picioare după tejghea. Scârțâi capacul ușii care ducea în beci, iar în clipa următoare Erast Petrovici căzu în beznă și se lovi la umăr și la șold.

— Ține-ți și cârjele, cocoșatule! îi strigară cei de sus râzând. Mai plimbă-te pe-acolo, mai adună pomană!

Peste Fandorin căzură, una după alta, cele două cârje scurte. Pătratul palid de deasupra dispăru cu zgomot, iar Erast Petrovici închise ochii, pentru că oricum nu se vedea nimic.

Îndoindu-și degetele, pipăi legătura care îi strângea încheieturile mâinilor. Un fleac, o simplă frânghie. Are nevoie de o suprafață colțuroasă, cât de cât tare, și de o anumită răbdare. Ce o fi acolo? A, e scărița de care s-a lovit adineauri. Fandorin se întoarse cu spatele la scăriță și începu să frece repede și ritmic frânghia de stâlpul de lemn cu muchii ascuțite. Avea de lucru vreo jumătate de ceas.

Numără în minte până la o mie opt sute, dar nu pentru a-și trece așa timpul, ci pentru a nu se mai gândi la grozăvii. Gândurile negre se înfigeau însă ca niște ace în biata inimă a asesorului colegial și nici o numărătoare nu le putea opri.

Ce boacănă ai făcut tu, domnule Fandorin! Nu ai iertare și nu o vei avea niciodată.

Cum ai putut să-l aduci pe bătrânul tău învățător în această menajerie! Bunul Ksaveri Feofilaktovici l-a crezut pe tânărul său prieten, s-a bucurat că încă mai poate fi de folos patriei și uite ce-a ieșit. Și nu soarta e de vină, nu providența, ci neatenția și incompetența celui în care bătrânul șef de poliție avea atâta încredere. Șacalii din Hitrovka îl așteptau pe Fandorin, îl așteptau mai bine zis pe cel care avea să vină cu „chinezoiul". Fandorin, un detectiv de nimic, îi ducea pe cei mai apropiați lui la pierzanie sigură. Și doar l-a prevenit Grușin că Mișa Mititelul a cumpărat toată poliția. S-a scăpat Hurtinski către cineva și acel cineva a trimis veste la Hitrovka. Nici că se poate mai simplu. Vor scoate la iveală cine e Iuda în Departamentul Secret, dar Masa și Grușin nu vor mai putea fi aduși înapoi. O gafă de neiertat! Nu, nu e gafă, e crimă!

Erast Petrovici gemu din cauza unei dureri sufletești de nesuportat, începu să-și miște și mai iute mâinile și frânghia, mai repede decât s-ar fi așteptat, se rupse. Dar asesorul colegial nu se bucură, ci doar își luă fața în mâini și începu să plângă. Ah, Masa, Masa...

Cu patru ani în urmă, la Yokohama, pe când era al doilea secretar al ambasadei ruse, Fandorin îi salvase viața unui tânăr yakuza. De atunci, Masahiro îi era prieten devotat, ba chiar mai mult, devenise unicul său prieten și îi salvase nu o dată

viața diplomatului amator de aventuri, dar tot credea că îi e veșnic dator. În numele cărei cauze, domnule Fandorin, l-ai cărat încoace, peste mări și țări, într-o lume absolut străină, pe acest bun și onest japonez? Ca să moară stupid, din vina ta?

Erast Petrovici era amărât, nespus de amărât, și dacă nu și-a spart capul de peretele umed al pivniței a fost numai datorită intuiției și credinței că în cele din urmă se va răzbuna. Ah, cât de neîndurător va fi cu criminalii! Lui Ksaveri Feofilaktovici, că e creștin, poate îi e totuna, dar sufletul de japonez al lui Masa, care așteaptă o nouă viață, se ba bucura negreșit.

Lui Fandorin nu-i mai era teamă pentru propria-i viață. Mișa Mititelul avusese o șansă bună de a termina cu asesorul colegial, acolo sus, când acesta era culcat la podea, legat și fără armă. Iar acum, să am iertare, Înălțimea Voastră banditească. Cum zic jucătorii, ai tras o carte proastă.

Crucea de aramă și verigile ciudate în formă de steluțe se bălăbăneau în continuare la gâtul fostului cocoșat. Și tâmpiții ăștia îi mai aruncaseră ceva de ajutor, cârjele. Asta însemna că Erast Petrovici avea la dispoziție un adevărat arsenal japonez.

Își scoase lanțul de la gât și îl desfăcu steluță cu steluță. Le pipăi vârfurile și laturile. Erau tăioase ca briciul. Steluțele se numeau *shuriken*, iar îndemânarea de a le arunca fără a da greș ținea de prima treaptă a pregătirii unui Ninja. În cazuri serioase, colțurile steluțelor erau unse cu otravă, dar Fandorin se gândise că se va descurca și fără ea. Acum îi rămăsese doar să monteze din verigile pe care le avea o armă mai cumplită decât orice spadă.

Erast Petrovici își scoase de la gât crucea și lanțul. Puse crucea deoparte, desfăcu lanțul și legă la capetele

lui cârjele sale micuțe. Se dovedi că acestea aveau niște cârlige speciale anume pentru lanț. Fără a se ridica de jos, tânărul flutură deasupra capului arma gata pregătită, descrise în aer un opt și rămase pe deplin satisfăcut de realizare. Avea cu ce să își servească oaspeții, doar să vină.

Pipăi în beznă până găsi prima treaptă și urcă scara. Împinse trapa cu capul, dar era încuiată. Ei, n-avem ce face, așteptăm. Nu merge fânul la capră.

Sări jos, se așeză pe vine și începu să măture podeaua cu mâinile. După un minut, dădu de o rogojină putredă, care trăsnea insuportabil a mucegai. Dar nu-i nimic, nu-i ardea lui de astfel de sensibilități.

Erast Petrovici își sprijini capul de perna improvizată. Era destul de liniște, doar că se mai auzeau foșnind în întuneric niște animăluțe, probabil șoareci ori chiar șobolani. O, de-ar veni mai repede, reuși să își mai spună Fandorin înainte de a fi doborât de somn – doar nu închisese un ochi noaptea trecută.

Se trezi la scârțâitul ușiței care se deschidea și își aminti imediat unde se afla și cu ce ocazie. Nu îi era clar doar cât timp trecuse.

Pe scăriță cobora clătinându-se un ins îmbrăcat într-un palton cu crețuri în talie și încălțat cu cizme de iuft. În mână ținea o lumânare. Erast Petrovici îl recunoscu pe unul dintre acoliții lui Mișa. Apoi se arătară cunoscutele cizme de box, cu ferecături de argint.

În total erau cinci, Mișa Mititelul în persoană și încă patru din cei de ieri. Pentru deplina lui plăcere mai lipsea doar Abdulah, iar din cauza asta Fandorin se agită un pic, ba chiar oftă.

— Da, da, copoiule, oftează, zise Mișa. Zâmbi crispat, arătându-și dinții albi. Acușica vei începe să urli așa de tare, încât până și șobolanii se vor ascunde în găurile lor. Ce faci? Îmbrățișezi un hoit? Frumos, n-am ce zice! Curând și tu vei ajunge așa.

Fandorin se uită la rogojina care îi servise drept pernă și tresări înspăimântat. De pe podea se holba la el un trup în stare de descompunere. „Afaceriștii" începură să râdă . Fiecare, în afară de Mișa Mititelul, ținea câte o lumânare, iar unul avea și un clește.

— Ia te uită, se pare că nu ți-a plăcut! aruncă în bătaie de joc piticul. Toamna trecută am prins un copoi, tot de pe Miasnițkaia. Îl cunoști au ba? Și iar hohote, apoi glasul lui Mișka deveni blând, tărăgănat: Mult s-a chinuit, dragul de el. Iar când am început să-i scoatem mațele, și-a amintit și de mămuca, și de tătucu.

Erast Petrovici l-ar fi putut omorî chiar atunci: în mâinile ținute la spate strângea câte o stea. Dar un bărbat nobil nu se lasă prea ușor pradă emoțiilor. Trebuia să mai discute cu Mișa. Vorba lui Aleksandr Ivanovici Pelikan, consulul rus din Yokohama: „acumulase" niște întrebări. Firește că mai întâi putea anihila fără probleme suita măriei sale din Hitrovka. Parcă prea bine erau plasați toți în spațiu, anume pentru asta: doi pe stânga, doi pe dreapta. Arme de foc n-aveau, doar Mișa se juca rotind butoiașul bijuteriei de Herstal. Dar asta nu e grav. Mișa nu știe de buton, așa că nu va putea trage cu piedica pusă.

Mai bine să încerce să scoată ceva de la Mișa, cât timp acesta se mai simte stăpân pe situație, căci nu se știe dacă va mai dori să vorbească după. Se vede că piticul are nerv, așa că s-ar putea împotrivi.

— Eu caut o servietă, Mișutka. În servieta aia sunt mulți bani, sunt mii și mii, începu Fandorin cu

vocea melodioasă a cerşetorului cocoşat. Unde ai dosit-o, ai?

Mişa se schimbă la faţă, iar unul dintre tovarăşii lui întrebă fonfăit:

— Ce meliţează ăsta, Mişa? Ce mii?

— Bagă minciuni, căţeaua! mârâi „regele". Vrea să strecoare zâzanie între noi. Dar acuşica îmi vei tuşi cu sânge, mârşavule.

Mititelul scoase din cizmă un cuţit lung şi îngust şi făcu un pas înainte.

Erast Petrovici trase concluziile. Mişa este cel care a luat servieta. Asta-i unu. Cei din bandă nu ştiu nimic, aşadar Mişa nu are de gând să împartă prada. Asta-i doi. S-a speriat să nu fie demascat şi de aceea acuşica îi va închide prizonierului gura. Asta-i trei. Trebuia să-şi schimbe tactica.

— Tu nu te grăbi, Mişenka, eu nu-s un simplu moşneguţ, turui Fandorin, tu îmi dai cu ghiontul, eu îmi înghit limba. Dacă mă iei cu blândeţe, poate o să-ţi mai spun câte ceva.

— Nu te grăbi să-l termini, Mişa, îl apucă de mânecă fonfăitul. Lasă-l să trăncănească.

— De la Piotr Parmenovici Hurtinski plecăciuni,

Fandorin îi făcu Mititelului cu ochiul şi îl fixă cu privirea. De această dată, Mişa nici nu clipi.

— Moşneguţul vrea să pară prostănac. L-a târât aici pe nu ştiu care Parmenîci. Dar nu-i nimic, acuşica îi punem creierii la loc. Kuş, tu aşază-te pe picioarele lui. Iar tu, Pronea, dă cleştele. Acuşica va cânta ca un cocoşel, cioara spurcată.

Şi Erast Petrovici înţelese că nu va afla nimic interesant de la monarhul din Hitrovka, prea se păzea de ai săi.

Fandorin inspiră adânc și închise pentru o clipă ochii. Unul dintre cele mai periculoase sentimente este bucuria care te copleșește atunci când arzi de nerăbdare. Din cauza acestui sentiment, multe dintre misiunile importante se duc pe apa sâmbetei.

Erast Petrovici deschise ochii, îi zâmbi lui Mișa și aruncă de după spate întâi palma dreaptă, apoi, pe cea stângă. Șih-șih, șuierară două umbre rotunde. Prima intră în gâtul lui Kuș, iar a doua în cel al lui Pronea. Ăia încă mai horcăiau împroșcând cu sânge, încă se mai clătinau fără să înțeleagă că mor, când asesorul colegial luă de jos *nunceak*-ul și sări în picioare. Mișa Mititelul nu numai că nu reuși să tragă piedica revolverului, nu reuși nici măcar să ridice mâna, că lemnul îl lovi la tâmplă, dar nu foarte tare. Doar cât să-l amețească. Tânărul roșcat pe care acesta îl numise acum o clipă Șuha nici nu apucă să caște bine gura, că primi o puternică lovitură în cap, se prăbuși pe spate și nu se mai mișcă. Ultimul dintre „afaceriști", a cărui poreclă Fandorin n-o știa, se dovedi a fi cel mai abil dintre tovarășii săi: se feri de nunceak, scoase din tureatcă un cuțit finlandez și scăpă și de cea de a doua lovitură. Dar nunceakul necruțător îl izbi în cele din urmă peste mâna care ținea cuțitul, iar apoi îi crăpă banditului capul. Erast Petrovici încremeni și își reglă respirația. Doi bandiți se zvârcoleau la pământ și zadarnic încercau să oprească sângele ce țâșnea șuvoi din gâtlejurile lor tăiate. Doi zăceau nemișcați. Mișa Mititelul bâțâia din cap ca un prost. Oțelul revolverului Herstal lucea într-un colț.

Fandorin își spuse: Am omorât adineauri patru oameni și nu regret deloc. În această noapte de groază, sufletul asesorului colegial devenise mai aspru.

Pentru început, Erast Petrovici îl luă pe cel năucit de după guler, îl scutură binișor și îi dădu câteva palme, nu pentru a se răzbuna, ci pentru a-l aduce mai repede în simțiri. Dar palmele avură un efect magic. Mișa Mititelul își strânse capul între umeri și scânci:

— Bunicuțule, nu mă bate! O să-ți spun totul! Nu mă omorî! Nu-mi lua viața, sunt prea tânăr!

Fandorin privea mutrișoara simpatică, acum plângăreață și neajutorată, și nu-i venea să-și creadă ochilor. Imprevizibilitatea naturii umane nu înceta să-l uimească pe Erast Petrovici. Cine și-ar fi închipuit că țarul banditilor, spaima poliției din Moscova se va înmuia așa de la câteva palme. Pentru a experimenta, Fandorin învârti de câteva ori nunceak-ul și Mișa încetă ca prin farmec să mai scâncească. Cu capul vârât între umeri, se uită vrăjit la bucata însângerată de lemn și începu să tremure. Ia uite, și-a făcut efectul! Excesul de cruzime e cealaltă față a fricii, gândi filozofic Erast Petrovici. Ceea ce nu e de mirare, pentru că acestea două sunt cele mai rele trăsături ale oamenilor.

— Dacă vrei să te duc la poliție și să nu-ți pun capăt zilelor chiar aici, atunci ar fi bine să răspunzi la întrebări, spuse cu vocea sa naturală asesorul colegial.

— Dacă răspund, nu mă vei ucide? întrebă speriat Mișa și smiorcăi din nas.

Fandorin se încruntă. Era ceva în neregulă. Smiorcăitul n-avea cum să înspăimânte întreaga lume criminală a unui oraș atât de mare. Pentru asta trebuia să ai o voință de fier și un caracter foarte puternic. Sau ceva ce ar putea substitui cu succes aceste calități. Ce oare?

— Unde e milionul? întrebă sumbru Erast Petrovici.

— Unde a fost, acolo a și rămas, răspunse repede Mititelul.

Nunceak-ul începu să șuiere iar amenințător.

— Adio, Mișa, eu te-am prevenit. Cred că e și mai bine așa. O să fim chit dacă răzbun moartea prietenilor mei.

— Eu spun adevărul! Și omulețul acela pipernicit și speriat își acoperi capul cu mâinile, iar lui Fandorin i se făcu o scârbă cumplită la vederea acestei scene.

— Eu, tătucule, spun drept. Uite, mă jur pe Dumnezeu. Banii cum au fost în servietă, așa și sunt.

— Și servieta unde e?

Mișa înghiți în sec, își mișcă buzele și răspunse abia auzit:

— Aici, într-o debara secretă.

Erast Petrovici aruncă nunceak-ul cât colo, nu mai avea nevoie de el. Ridică revolverul și, dintr-o mișcare, îl săltă pe Mișa pe picioare.

— Hai să-mi arăți.

În timp ce Mititelul urca scările, Fandorin îi propti în fund țeava revolverului și continuă să-i pună întrebări.

— De „chinezoi" de la cine ai aflat?

— De la dumnealor, de la Piotr Parmenovici. Mișa se întoarse și își ridică mâinile. Că noi, de, suntem oameni neînsemnați. El e stăpânul nostru, el e ocrotitorul. Drept că e și aspru cu noi, ne ia aproape jumătate.

Nemaipomenit, scrâșni din dinți Erast Petrovici. Șeful Direcției Secrete, mâna dreaptă a guvernatorului e căpetenia și protectorul criminalilor din Moscova. Acum e limpede de ce acest prăpădit de Mișka nu poate fi prins și de ce are atâta putere în Hitrovka. Bravo, Hurtinski, bravo, consilierule de stat.

Ieşiră într-un coridor întunecat, apoi merseră printr-un labirint de coridoare înguste, cu miros stătut. Cotiră de două ori la stânga şi o dată la dreapta. Mişa se opri la o uşă joasă, care nu îţi atrăgea prin nimic atenţia şi ciocăni în ea într-un fel complicat, anume stabilit. Deschise Fiska. Era doar în cămaşă, avea părul despletit şi faţa somnoroasă, umflată de băutură. Nu se miră deloc când îl văzu pe Mişa, la Fandorin nici nu se uită. Îşi târî picioarele până la pat, se trânti şi începu imediat să sforăie. Într-un colţ se găsea o măsuţă elegantă de toaletă, ajunsă aici, fără îndoială, direct din budoarul unei doamne. Pe măsuţă fumega o lampă cu ulei.

— La ea îi ascund, zise Mititelul. E o proastă, nu mă va trăda.

Erast Petrovici îl înşfăcă pe prăpădit de gâtul subţire, îl trase spre el şi, privindu-l direct în ochii rotunzi, ca de peşte, îl întrebă accentuând fiecare silabă:

— Ce ai făcut cu generalul Sobolev?

— Nimic, Mişa îşi făcu de trei ori, iute, semnul crucii. Nimic, să mă zbat în ştreang dacă i-am făcut eu ceva. Nu ştiu nimic despre general. Piotr Parmenîci mi-a spus să scot servieta din seif şi să lucrez ca lumea. Mi-a spus că acolo nu va fi nimeni şi n-o să bage nimeni de seamă şi nici nu se vor apuca de căutat. Ei, eu am scos-o, a fost un fleac. Mi-a mai zis că atunci când se vor mai aşeza lucrurile, vom împărţi banii pe jumătate, iar pe mine, cu documente curate, mă va scoate din Moscova. Iar dacă se-ntâmplă ceva, mă vor găsi şi sub pământ. Piotr Parmenîci te poate găbji oriunde, aşa-i el.

Mişa smulse de pe perete covoraşul care îl înfăţişa pe Stenka Razin, deschise o uşiţă şi pipăi cu

mâna. Fandorin stătea lângă el, scăldat într-o sudoare rece și încercând să înțeleagă sensul sinistru al celor auzite.

Nu va fi nimeni acolo și nimeni nu își va da seama, așa îi spusese Hurtinski ajutorului său? Înseamnă că știa consilierul de curte că Sobolev nu se va întoarce viu!

Erast Petrovici îl subapreciase pe acest „rege" din Hitrovka. Mișa nu era prost și nici smiorcăit nu era, cum încerca să pară. Uitându-se peste umăr și văzând că detectivul, uluit de cele aflate, își lăsase în jos mâna în care ținea revolverul, omulețul se întoarse brusc. Erast Petrovici văzu ațintită asupra lui țeava tăiată a unei carabine și abia reuși s-o abată într-o parte. Carabina bubui asurzitor și glonțul îi trecu pe lângă ureche ca un vânt fierbinte. Din tavan se scurse tencuială. Degetul asesorului colegial apăsă involuntar pe trăgaci și revolverul lui, care avea siguranța ridicată, trase ascultător. Mișa Mititelul se apucă cu mâinile de burtă, se așeză pe podea și începu să geamă încetișor. Ținând minte întâmplarea cu sticla, Erast Petrovici aruncă o privire spre Fiska. Dar femeia nici măcar nu-și ridicase capul, ci se mulțumise să-și tragă perna peste ureche.

Iată, așa se explică docilitatea lui Mișa. Bine jucat, a distras totuși atenția detectivului și l-a adus acolo unde și-a dorit. De unde putea să știe Erast Petrovici că omulețul era renumit pentru reacția lui fulgerătoare chiar și în rândurile „celor ce se furișează"?

Dar servieta o fi aici? Erast Petrovici împinse cu piciorul corpul care se zvârcolea de durere și băgă mâna în nișa din perete. Degetele lui pipăiră o suprafață denivelată, din piele. Este!

Fandorin se apleacă spre Mișa, care clipea des și își lingea spasmodic buzele palide. Pe frunte îi sticleau broboane de sudoare.

— Vai! gemu rănitul. Spun totul, nu mai ascund nimic!

Rana e adâncă, observă Erast Petrovici, dar Herstal e de calibru mic, așa că, dacă va fi dus repede la spital, s-ar putea să scape cu viață. Și e musai să rămână în viață, pentru că e un martor important.

— Stai aici și nu te zvârcoli, spuse cu voce tare Fandorin. O să chem o trăsură. Iar dacă încerci să fugi, o să fugă și viața din tine.

În cârciumă era pustiu. Prin ferestruicile mohorâte pătrundea lumina slabă a dimineții. Chiar în mijlocul încăperii, pe podeaua slinoasă dormeau un bărbat și o femeie. Femeia avea rochia ridicată. Erast Petrovici își întoarse privirea. În rest, parcă nu mai era nimeni. Ba nu, în colț, pe un scaun, dormea orbul de ieri: sub cap avea o traistă, iar la picioare un toiag. Hangiul Abdulah, cel pe care tare mai dorea Erast Petrovici să-l întâlnească, nu se vedea nicăieri. Dar ce se aude, parcă sforăie cineva încetișor în magazie?

Erast Petrovici dădu foarte încet perdeaua la o parte și sufletul îi tresări de bucurie: acolo era, mârșavul. Stătea întins pe o ladă, avea barba ridicată în sus, iar gura mare și cărnoasă îi era întredeschisă.

Asesorul colegial îi băgă țeava armei între dinți și îi spuse vesel:

— Scoală, Abdulah. Dimineața e un sfetnic bun.

Tătarul deschise ochii. Erau negri, mați, lipsiți de orice expresie.

— Încearcă numai să fugi, îl rugă Fandorin, iar eu te voi omorî ca pe un câine.

— Ce să mai fugit, răspunse liniștit ucigașul și căscă. Nu sunt copil să fugit.

— Ștreangul te-așteaptă, îi spuse Erast Petrovici privindu-l cu ură în ochii mici și indiferenți.

— Asta cum a vrut legea, încuviință hangiul, toată e în voia lui Allah.

Asesorul colegial se lupta din răsputeri cu mâncărimea de la degetul arătător.

— De Allah îți amintești tu acum, lepădătură! Unde sunt cei pe care i-ați ucis?

— În cămăruț i-a dus, comunică cu plăcere bestia. Gândeam să le dau în râu. Uite unde-i cămărutul, și arătă spre o ușă din scânduri. Era zăvorâtă.

Erast Petrovici legă mâinile tătarului cu o curea de piele și, cu inima frântă, trase zăvorul. Înăuntru era întuneric beznă.

Așteptând un pic, asesorul colegial făcu un pas, apoi încă unul și primi din spate o lovitură cu muchia palmei peste gât. Fără să înțeleagă nimic, căzu secerat. Zăcea cu fața la podea, iar cineva se urcase pe el și îi sufla fierbinte în ureche:

— Unde stăpânul? Omorât câinele!

Cu chiu cu vai, cu poticneli, pentru că lovitura fusese puternică și se nimerise chiar în locul unde fusese lovit în ajun cu sticla, Fandorin bălmăji în japoneză:

— Ai învățat totuși câteva cuvinte, netrebnicule?

Erast Petrovici nu se mai putu abține și izbucni în plâns.

Dar zguduirile sale nu se sfârșiră aici. Când, după ce îi pansă lui Masa rana de la cap și chemă o trăsură, se întoarse după Mișa Mititelul în cămăruța Fiskăi, țiganca nu mai era acolo, iar Mișa nu mai ședea rezemat de perete, ci lungit pe podea. Era mort. Și nu murise de la rana de glonț. Cineva îi tăiase cu mare măiestrie gâtul.

Cu revolverul pregătit, Erast Petrovici o zbughi pe coridorul umed, dar de-acolo porneau alte

coridoare care se pierdeau în întuneric. Aici nu numai că nu poţi găsi un om, ci, Doamne fereşte, te poţi rătăci şi singur.

Ieşind din Ocnă, Erast Petrovici îşi miji ochii, orbit de soarele care se ridicase deasupra acoperişurilor. Masa stătea în trăsură, strângând într-o mână servieta care îi fusese încredinţată, iar în cealaltă gâtul lui Abdulah, care avea mâinile legate fedeleş. Alături zăcea o legătură voluminoasă: corpul lui Ksaveri Feofilaktovici, înfăşurat într-o rogojină.

— Mână! strigă Erast Petrovici, sărind pe capră alături de vizitiu. Să ieşim mai repede din locul ăsta blestemat. Mână spre Malaia Nikiţkaia, la poliţie!

CAPITOLUL ZECE,
în care general-guvernatorul bea cafea cu cozonac

Vagmistrul care era de gardă la ușa Secției guberniale de poliție din Moscova (Malaia Nikițkaia 20) se uită curios, dar fără prea mare mirare, la cele trei personaje ciudate care coborau din trăsură. Multe îți e dat să vezi când ai o asemenea slujbă. Mai întâi, împiedicându-se de scăriță, coborî, cu mâinile legate la spate, un tătar cu barbă neagră. După el, împingând prizonierul din urmă, coborî un omuleț cu ochii înguști, îmbrăcat într-un palton lung, jerpelit și care purta pe cap un turban alb, iar în mâini ținea o servietă scumpă de piele. Ultimul, de pe capra trăsurii sări un bătrânel rufos și parcă prea sprinten pentru vârsta lui. Privind un pic mai atent, vagmistrul observă că bătrânelul avea în mână un revolver, iar omulețul cu ochi înguști nu purta turban, ci avea capul înfășurat într-un șervet pătat de sânge. Lucrurile sunt cât se poate de clare, câțiva agenți secreți s-au întors din misiune.

— Evgheni Osipovici este? întrebă bătrânul cu o voce de boier tânăr, iar polițistul, om cu experiență, nu întrebă nimic, ci doar îl salută:

— Da, să trăiți, de juma' de oră e venit.

— Ia cheamă-l tu, f-frățioare, pe ofițerul de serviciu, spuse gângăvind deghizatul. Să-l ia în p-primire pe arestat. Iar acolo – și arătă cu tristețe

spre trăsura în care rămăsese rogojina – e mortul nostru. El trebuie să fie pus deocamdată la gheață. E Grușin, fostul șef al Penalului.

— Cum să nu, Înălțimea Voastră, îl ținem bine minte pe Ksaveri Feofilaktovici, am mâncat împreună un pud de sare.

Vagmistrul își scoase chipiul și își făcu semnul crucii.

Erast Petrovici traversă iute holul larg, atât de iute, încât Masa abia reușea să se țină pe urmele lui, bălăbănind servieta umflată, a cărei burtă de piele stătea gata să crape din cauza numeroaselor pachete cu bancnote. La o oră atât de matinală, în secție era cam pustiu, dar în acest loc vizitatorii oricum nu s-ar călca în picioare. Din capătul îndepărtat al coridorului, de după ușa închisă pe care sclipea tăblița cu inscripția „Sala de gimnastică a ofițerilor", se auzeau strigăte și sunete metalice. Fandorin clătină sceptic din cap: de ce oare ar avea nevoie un ofițer de poliție să poată mânui spada? Cu cine s-ar putea încăiera? Cu anarhiștii care pun bombe? Asta nu e decât o reminiscență a trecutului. Mai bine i-ar învăța tehnici de luptă orientale ori, în cel mai rău caz, box englezesc.

Înainte de a intra în anticamera șefului poliției, Erast Petrovici îi spuse lui Masa:

— Stai aici până vei fi chemat. Păzește servieta. Te mai doare capul?

— Eu am un cap tare, răspunse cu mândrie japonezul.

— Slavă Domnului. Ai grijă să nu te miști din loc.

Masa își umflă supărat orajii. Probabil socotise că această remarcă nu-și avea rostul.

Anticamera se dovedi a fi în spatele ușii duble. Din anticameră, dacă era să judeci după tăblițe, poți nimeri sau în cabinetul șefului de poliție, sau, dacă

o iei la stânga, în aripa secretă a clădirii. De fapt, Evgheni Osipovici avea o cancelarie specială, pe bulevardul Tverskoi, dar prefera cabinetul de pe Malaia Nikiţkaia, asta ca să fie mai aproape de mecanismele maşinăriei de stat.

— Încotro? se interesă aghiotantul de serviciu ridicându-se în întâmpinarea zdrenţărosului.

— Sunt asesorul colegial Fandorin, cinovnic împuternicit cu misiuni speciale aflat în subordinea general-guvernatorului. Am o chestiune care nu suferă amânare.

Aghiotantul dădu din cap şi se repezi să anunţe. După o jumătate de minut, în anticameră apăru însuşi Karacenţev şi încremeni când dădu cu ochii de cerşetor.

— Erast Petrovici! Chiar dumneata? Doamne, ce tipic! Ce s-a întâmplat?

— S-au întâmplat multe.

Fandorin intră în cabinet şi închise uşa în urma lui.

După ce privi curios în urma neobişnuitului vizitator, aghiotantul se ridică de la masă şi aruncă o privire pe coridor. Nimeni, doar că vizavi de uşă stătea un kirghiz. Atunci ofiţerul se apropie în vârful picioarelor de uşa şefului şi îşi lipi urechea de ea. De dincolo se auzea vocea echilibrată a cinovnicului cu împuterniciri speciale, care din când în când era întreruptă de exclamaţiile de bas ale generalului. Din păcate, doar acestea puteau fi desluşite.

Replicile sunau aşa:

— Ce servietă?

...

— Şi cum aţi putut face asta?

...

— Şi el?

...

— Doamne!

...

— La Hitrovka?!

***

În acest moment, ușa care dădea spre coridor se deschise și aghiotantul abia apucă să sară într-o parte. Se prefăcu că tocmai se pregătea să bată la ușa generalului și se întoarse nemulțumit spre intrus, un ofițer necunoscut care ducea sub braț o servietă. Ofițerul ridică palma în semn că nu vrea să deranjeze și arătă spre ușa laterală, cea care ducea în aripa secretă a clădirii. Parcă ar fi vrut să spună: Nu vă faceți griji, eu încolo merg. Străbătu repede camera spațioasă și dispăru.

— Groaznic! exclamă Evgheni Osipovici cuprins de emoție.

Și un minut mai târziu:

— Hurtinski? Incredibil!

Aghiotantul se lipi cu tot corpul de ușă, în speranța că va descifra barem câteva cuvinte din povestea asesorului colegial, dar tocmai atunci dădu buzna peste el curierul cu un colet și fu nevoit să-l primească și să-l înregistreze.

Peste două minute, din cabinet ieși generalul, roșu la față și emoționat. Însă, judecând după sclipirile din ochii lui, veștile nu erau totuși proaste. În spatele lui Evgheni Osipovici venea misteriosul cinovnic.

— Trebuie să terminăm treaba cu servieta, iar apoi ne vom ocupa de Vaniușa Kain, spuse șeful poliției frecându-și mâinile. Unde e japonezul dumitale?

— Așteaptă pe c-coridor.

Aghiotantul se ivi de după canatul ușii și văzu că generalul și cinovnicul se opriseră în fața kirghizului.

Acesta se ridică și făcu o plecăciune ceremonioasă, lipindu-și palmele de șolduri.

Asesorul colegial îl întrebă foarte neliniștit ceva, într-o limbă necunoscută.

Asiaticul se închină iar și spuse ceva încercând să-l calmeze.

Cinovnicul ridică glasul, vădit nemulțumit.

Generalul se uita când la unul, când la celălalt. Sprâncenele lui roșcate se încruntară întrebător.

Apucându-se cu mâna de frunte, asesorul colegial se întoarse spre aghiotant:

— A trecut pe aici vreun ofițer cu o servietă?

— Întocmai. S-a dus în aripa secretă.

Cinovnicul îl împinse destul de grosolan pe șeful poliției, apoi pe aghiotant și se repezi din anticameră spre ușa laterală. Ceilalți îl urmară. După ușa cu tăbliță începea un coridor îngust, ale cărui ferestre dădeau în curte. Una dintre ele era deschisă. Asesorul colegial se aplecă peste pervaz.

— Pe pământ sunt urme de cizme! A sărit! suspină cinovnicul emoționat și lovi din răsputeri cerceveaua geamului cu pumnul. Lovitura fu atât de puternică, încât sticla se împrăștie afară cu zgomot.

— Erast Petrovici, ce s-a întâmplat? se impacientă generalul.

— Nu înțeleg nimic, își desfăcu brațele a neputință asesorul colegial. Masa îmi spune că s-a apropiat de el un ofițer, i s-a adresat pe nume, i-a înmânat un colet sigilat, a luat servieta și chipurile mi-a adus-o mie. Ofițerul într-adevăr a fost, numai că a sărit în curte prin această fereastră, luând cu el servieta. E un coșmar!

— Colet? Unde e coletul? întrebă Karacențev.

Cinovnicul bombăni iar ceva în japoneză.

Bărbatul în palton jerpelit, care dădea semne de mare neliniște, scoase de sub haină un pachet și, făcând o plecăciune, i-l întinse generalului.

— Hm. „Pentru Direcția gubernială de poliție a orașului Moscova. Din partea secției de supraveghere a ordinii și securității publice a orașului Petersburg." Deschise plicul și începu să citească. „Strict secret. Domnului șef al poliției orașului Moscova. Pe baza articolului 16 al Regulamentului despre măsurile de supraveghere a ordinii de stat și a liniștii publice și în acord cu general-guvernatorul Petersburgului, îi este intezis moașei Maria Ivanovna Ivanova să locuiască în orașele Sankt-Petersburg și Moscova, din cauză că e bănuită de atitudine politică ostilă, fapt despre care am onoarea să Vă înștiințez. Adjunctul șefului Secției, rotmistrul Șipov." Ce prostii mai sunt și astea?

Generalul roti hârtia pe toate părțile.

— Este o circulară obișnuită. Ce amestec are aici servieta?

— C-ce e d-de înțeles? spuse abătut asesorul colegial, care de necaz începuse iar să se bâlbâie. Cineva s-a folosit foarte bine de faptul că Masa nu prea înțelege rusește și are un mare respect față de oamenii în uniformă, mai ales dacă vede și o sabie la șold.

— Întrebați-l cum arată ofițerul, ordonă generalul.

Cinovnicul ascultă nerăbdător explicația confuză a asiaticului și dădu din mâini a lehamite.

— Spune că avea părul galben și ochii inexpresivi... Pentru el, noi toți avem aceeași față.

Fandorin se adresă aghiotantului:

— Dar dumneata ce ne poți spune despre a-acest ins? Cum arăta?

— Să am iertare, desfăcu a neputință mâinile aghiotantul și roși un pic, nu prea l-am studiat. Era

blond. Înalt. Avea uniformă obişnuită de poliţist. Epoleţi de căpitan.

— Pe dumneata nu te-au învăţat să fii atent şi să poţi face verbal un p-portret? întrebă furios cinovnicul. De la masă până la uşă sunt doar zece paşi!

Aghiotantul tăcea. Roşise şi mai tare.

— E o catastrofă, E-excelenţă, constată deghizatul. A dispărut un milion. Dar cum, în ce fel? E un adevărat mister! Ce ne facem acum?

— Fleacuri, dădu din mână Karacențev, parcă în milionul ăsta stă problema? Va fi găsit, cum altfel? Sunt aici lucruri mai importante. Trebuie să-i facem o vizită scumpului Piotr Parmenovici. Ce figură! Evgheni Osipovici zâmbi cu răutate. El ne va da explicaţii şi va limpezi lucrurile. Ia uite cât de interesant s-au aşezat toate. Ei, iată că a venit şi sfârșitul dragului de Iuri Dolgorukoi. Am încălzit la sân un şarpe, și încă cu atâta dragoste!

Asesorul colegial tresări.

— Da-da, să mergem la Hurtinski. Numai să nu fie prea târziu.

— Întâi o să fim nevoiţi să mergem la cneaz, oftă șeful poliţiei. Fără aprobarea lui e imposibil să facem ceva. Nu-i nimic, o să urmăresc cu satisfacție cum va încerca să iasă din încurcătură această vulpe bătrână. Nici vorbă, Luminăţia Voastră, nu veţi reuşi. Sbercinski! generalul se întoarse spre aghiotant. Să-mi fie adusă cât mai repede trăsura. O trăsură cu o echipă de arest să meargă în spatele meu spre casa general-guvernatorului. Să fie în civil. Cred că trei sunt de-ajuns. Sper că, în acest caz, ne vom lipsi de împușcături, încheie zâmbind veninos.

Aghiotantul petrecu cortegiul cu ochii, ridică receptorul telefonului şi învârti manivela. Spuse

numărul și, uitându-se neliniștit spre ușă, întrebă cu jumătate de gură:

— Domnul Vedișcev? Svercinski la telefon.

***

Fură nevoiți să aștepte în anticameră. Secretarul guvernatorului se scuză cu amabilitate față de șeful poliției, dar declară cu fermitate că Luminăția Sa e foarte ocupat și a poruncit să nu fie lăsat nimeni să intre, ba chiar nici să nu i se raporteze cine îl caută. Karacențev se uită la Erast Petrovici și zâmbi într-un fel aparte, adică lasă-l pe bătrân să-și mai facă de cap, ca la sfârșit. După ce trecu nu mai puțin de un sfert de ceas, în spatele ușii monumentale cu desene aurite se auzi sunetul unui clopoțel.

— Iată, Înălțimea Voastră, acum îi voi raporta, zise secretarul ridicându-se de la masă.

Când intrară în cabinet, văzură ce muncă serioasă și de neamânat avea cneazul: lua micul dejun. De fapt, dejunul era deja luat și Vladimir Andreici trecuse la cafea. Ședea într-un fotoliu, cu un șervețel moale de in legat cu precizie la gât, și muia în ceașcă un dumicat de cozonac de la Filippov. Avea o căutătură destul de blajină.

— Bună dimineața, domnilor, zâmbi cu blândețe cneazul, înghițind o bucățică. Nu vă supărați că v-am făcut să așteptați. Frol al meu e foarte sever. Nu mă lasă să mă întrerup atunci când încep să mănânc. Nu doriți o cafea? Cozonacul este excelent, ți se topește în gură. Aici guvernatorul se uită mai atent la însoțitorul generalului și clipi mirat. În drum spre Tverskaia, Erast Petrovici își scosese barba sură și peruca, dar la zdrențe nu avea cum să renunțe, așa că arăta într-adevăr cam neobișnuit.

Vladimir Andreevici clătină din cap dojenitor și tuși.

— Erast Petrovici, eu v-am zis că puteți intra la mine fără uniformă, dar chiar așa, dragule, parcă e prea de tot. Ați pierdut la cărți? În vocea cneazului se simțea o neobișnuită severitate. Firește că sunt un om fără prejudecăți, dar v-aș ruga să nu mai apăreți în fața mea în asemenea hal. Nu e bine.

Clătină din cap cu reproș și se apucă iarăși să molfăie cozonac. Dar expresiile șefului poliției și asesorului colegial erau atât de stranii, încât Dolgorukoi încetă să mestece și întrebă:

— S-a întâmplat ceva domnilor? Nu cumva un incediu?

— Mai rău, Înălțimea Voastră. Mult mai rău, zise cu voluptate Karacențev și, fără să aștepte vreo invitație, se așeză în alt fotoliu. Fandorin rămase în picioare. Șeful cancelariei dumneavoastră secrete este hoț, criminal și protector al tuturor infractorilor din Moscova. Domnul asesor colegial are toate dovezile. Suntem într-o mare încurcătură, domnule general, într-o mare încurcătură. Nici nu știu cum o să ieșim din asta. Făcu o scurtă pauză ca bătrânul să înțeleagă mai bine mesajul și continuă insinuant: Eu am avut onoarea să raportez deseori Înălțimii Voastre despre comportamentul neadecvat al domnului Hurtinski, dar dumneavoastră nu ați dat prea multă atenție acestor rapoarte. Bineînțeles, mie nici nu mi-a trecut prin cap că ocupațiile lui Piotr Parmenovici sunt atât de criminale.

General-guvernatorul ascultă cu gura întredeschisă această cuvântare emoționantă și de efect. Erast Petrovici aștepta strigăte de revoltă, întrebări și probe, dar cneazul nu-și pierdu nici un pic liniștea. Când șeful poliției tăcu, așteptând reacția cneazului, acesta sfârși de mestecat și sorbi gânditor o gură de cafea. Într-un târziu, oftă cu reproș.

— E foarte rău, Evgheni Osipovici că nu v-a trecut prin cap. Doar sunteți, cum-necum, șeful poliției din Moscova, stâlpul legii și al ordinii. Eu nu sunt polițist și duc în spate nu mai puține treburi decât ale dumitale, pentru că am luat asupra mea toată administrarea orașului. Iar pe Petrușa Hurtinski de mult îl suspectez.

— Oare? întrebă ironic șeful poliției. Și de când asta?

— Cam de multișor, răspunse tărăgănat cneazul. Petrușa de mult a încetat să-mi mai placă. Hăt, cu trei luni în urmă, am scris ministrului dumneavoastră, contelui Tolstoi, că, după informațiile pe care le dețin, consilierul de stat Hurtinski nu numai că e un mare amator de mită, ci e și tâlhar și răufăcător. Cneazul începu să foșnească hârtiile de pe masă. Era pe undeva și o copie a scrisorii mele... A, iată. Ridică o hârtie, o fâlfâi și o aruncă la loc. Unde e oare? Aha. Luă altă hârtie, cu monogramă. Să vă citesc? Ministrul m-a liniștit și mi-a indicat să nu mă mai impacientez din cauza lui Hurtinski.

Guvernatorul își puse monoclul.

— Ia ascultați. „Cu privire la îndoielile care pot apărea în legătură cu activitatea consilierului de curte Hurtinski, mă grăbesc să vă anunț că acest cinovnic, chiar dacă se comportă uneori într-un mod greu de explicat, nu o face din considerente criminale, ci doar îndeplinește o misiune secretă de stat, despre care știu și eu, și Înălțimea Sa țarul. De aceea, aș vrea să vă liniștesc, scumpul meu Vladimir Andreevici, și să vă spun încă o dată că misiunea pe care o îndeplinește Hurtinski nu e îndreptată împotriva..." Hm, da, astea deja nu mai au legătură cu cazul nostru. Așa că, domnilor, vedeți și singuri, aici nu

e ceva ce mă priveşte pe mine, Evgheni Osipovici. Oare am avut eu vreun motiv să nu cred ce-mi spune Ministerul Afacerilor Interne?

De emoţie, şeful poliţiei îşi pierdu răbdarea. Se ridică brusc şi întinse mâna după scrisoare – un gest destul de prostesc, pentru că în astfel de cazuri serioase mistificările sunt excluse, e foarte uşor să verifici tot. Cneazul întinse cu bunăvoinţă hârtia generalului roşcovan.

— Da, bolborosi acesta. E semnătura lui Dmitri Andreevici. Nu încape nici o îndoială.

Cneazul întrebă pe un ton compătimitor:

— Oare şefii dumneavoastră n-au găsit de cuviinţă să vă informeze? Vai, vai, vai, nu e bine. E chiar lipsă de respect. Aşadar nu ştiţi ce misiune secretă îndeplinea Hurtinski?

Karacenţev tăcea, absolut răpus.

Fandorin se gândea însă la o circumstanţă care îl intriga: cum de nişte hârtii vechi de trei luni se aflau chiar sub mâna cneazului, printre documentele curente? Dar cu voce tare asesorul colegial spuse altceva:

— Nici eu nu ştiu în ce a constat misiunea secretă a d-domnului Hurtinski, dar, de această dată, el cu siguranţă a trecut peste hotarele ei. Legătura lui cu bandiţii de pe Hitrovka este in-incontestabilă şi nu poate fi îndreptăţită de nici un interes de stat. Şi ce e mai important: Hurtinski este direct implicat în moartea generalului Sobolev.

Şi Fandorin explică clar, pe puncte, istoria milionului furat.

Guvernatorul ascultă cu atenţie, iar la sfârşit spuse hotărât:

— Canalie, e o canalie, fără doar şi poate. Trebuie să-l arestăm şi să-l interogăm.

— Pentru aceasta am și v-venit la dumneavoastră, Vladimir Andreevici.

Pe un ton absolut diferit de cel cu care i se adresase la început, șeful poliției se interesă cu respect și vioiciune:

— Îmi permiteți să execut, Înălțimea Voastră?

— Desigur, dragule, aprobă Dolgorukoi. Lasă că nemernicul va răspunde pentru toate.

Străbătură în viteză coridoarele lungi, iar în urma lor tropăiau agenții în civil.

Erast Petrovici nu scotea nici un cuvânt și în general se străduia să nu privească spre Karacențev. Înțelegea cât de greu îi era acestuia să își recunoască înfrângerea, iar cel mai neplăcut și neliniștitor era că s-a dovedit că există niște lucruri secrete, pe care șefii nu le-au încredințat șefului poliției din Moscova, ci veșnicului său rival, șefului Direcției secrete a Cancelariei Guberniale.

Urcară la etajul doi, unde erau autoritățile. Erast Petrovici îl întrebă pe ofițerul de gardă dacă domnul Hurtinski era acolo. Se dovedi că era acolo chiar de la prima oră.

Karacențev se însufleți și grăbi pasul, zburând parcă pe coridor ca o ghiulea de tun, de-i zăngăneau pintenii și îi păcăneau eghileții.

În anticamera șefului secției secrete așteptau mulți oameni.

— E aici? îl întrebă sacadat generalul pe secretar.

— Întocmai, Excelență, dar a rugat să nu fie deranjat. Porunciți să-i raportez?

Șeful poliției dădu a lehamite din mână, se uită la Fandorin, zâmbi pe sub mustață și deschise ușa.

La început, lui Erast Petrovici i se păru că Piotr Parmenovici stă pe pervaz și privește pe geam. Dar în clipa următoarea deveni clar: nu stătea, ci atârna.

CAPITOLUL UNSPREZECE, **în care situația ia o întorsătură neașteptată**

Încruntându-se, Vladimir Andreevici Dolgorukoi citea, deja a treia oară, rândurile înșirate în grabă de o mână care îi era foarte cunoscută: „Eu, Piotr Hurtinski, sunt vinovat că, din lăcomie, am săvârșit o crimă împotriva datoriei mele sfinte și l-am trădat pe cel căruia trebuia să-i slujesc cu credință și să îl sprijin în misiunea sa atât de grea. Dumnezeu să mă judece". Rândurile erau strâmbe, se atingeau, ca și cum autorul obosise la un moment dat de atâta căință.

— Așadar, ce a mărturisit secretarul? întrebă rar guvernatorul. Povestiți-mi încă o dată și te rog, Evgheni Osipovici, dragule, fă-o mai detaliat.

A doua oară, Karacențev prezentă mai liniștit și mai închegat un întreg șir de amănunte:

— Hurtinski a venit la slujbă ca de obicei, la ora zece. Arăta obișnuit, secretarul nu a observat nici un semn de tulburare sau exaltare. După ce a citit corespondența, Hurtinski a început să primească vizitatori. Pe la 10 și 55, de secretar s-a apropiat un ofițer de poliție și s-a prezentat drept căpitanul Pevțov, curier din Petersburg, venit la consilierul de curte cu o chestiune urgentă. Căpitanul ducea o servietă maro, care, conform descrierii, semăna leit cu cea furată. Pevțov a fost lăsat să intre imediat, iar primirea celorlalți vizitatori a fost amânată. În scurt timp,

a sosit Hurtinski și a poruncit să nu fie lăsat nimeni să intre până când nu va da el o indicație specială și, în general, să nu fie deranjat nici cu, nici fără motiv. Conform spuselor secretarului, șeful lui părea extrem de agitat. Peste zece minute, căpitanul a ieșit și a confirmat că domnul consilier este ocupat și a interzis cu strictețe să fie deranjat, pentru că are de studiat niște hârtii secrete. Iar peste un sfert de ceas, la 11 și 20, am apărut eu cu Erast Petrovici.

— Ce zice doctorul? Nu e omor?

— Spune că tabloul e tipic. S-a spânzurat singur: și-a legat de gât frânghia de la galerie și a sărit. E o ruptură caracteristică a vertebrelor cervicale. Și scrisoarea, vedeți dumneavoastră, nu ne mai lasă motiv de îndoială. Varianta unei imitări a scrisului este exclusă.

General-guvernatorul își făcu semnul crucii și conchise:

— „Și aruncând arginții în templu, el ieși, plecă și se sugrumă." Acum soarta criminalului e în mâinile unui judecător cu mult mai drept decât noi, domnilor.

Erast Petrovici își spuse că un asemenea deznodământ îi convine cum nu se poate mai bine cneazului. În schimb șeful poliției își pierdu vizibil dispoziția: se gândea că numai ce prinseseră un fir prețios care duce la lâna de aur și firul hop! s-a și rupt.

Asesorul colegial nu se gândea însă la secretele de stat și la intrigile între departamente, ci la misteriosul căpitan Pevțov. E absolut clar că anume acest om, cu patruzeci de minute înainte de a apărea în anticamera lui Hurtinski, a luat de la Masa, printr-un șiretlic, servieta cu milionul lui Sobolev. De pe Malaia Nikițkaia, căpitanul (sau, cum presupunea Fandorin,

cineva îmbrăcat în uniformă albastră) s-a dus direct pe Tverskaia. Secretarul l-a studiat mai bine decât aghiotantul generalului și l-a descris așa: înălțimea doi arșini, șapte verșoace, umeri lați, părul de culoarea paiului. O trăsătură particulară: ochii foarte deschiși, aproape străvezii. La acest detaliu lui Erast Petrovici i se făcuse pielea de găină. În tinerețe, avusese prilejul să întâlnească un om cu asemenea ochi, dar nu-i plăcea să-și amintească acea veche poveste care îl costase prea scump. Neplăcuta amintire nu avea însă nici o legătură cu acest caz și Fandorin se strădui să alunge umbra ei lugubră cât mai departe.

Întrebările se ordonau după cum urmează. Este într-adevăr acest necunoscut polițist sau nu? Dacă da (și cu atât mai mult dacă nu), care este rolul său în afacerea Sobolev? Și, foarte important, de unde această cunoaștere diabolică, această omniprezență fantastică? Formulase astfel întrebările care îl interesau și pe general-guvernator. Ce-i drept, în versiunea lui Dolgorukoi ele sunau un pic altfel:

— Ce vom face, domnilor detectivi? Ce propuneți să comunicăm sferelor înalte? Sobolev a fost ucis sau a murit de moarte bună? Cu ce se ocupa sub nasul nostru sau, mai bine-zis, al dumneavoastră, Evgheni Osipovici? Unde a dispărut milionul? Cine mai e și acest Pevțov? În vocea cneazului care afișa o bunătate falsă se făcea simțită o amenințare. Ce aveți de spus, Excelență, apărătorul nostru scump?

Emoționat, generalul își sterse cu batista fruntea transpirată:

— În direcția mea nu există nici un Pevțov. E posibil ca acesta să fi venit, într-adevăr, de la Petersburg și să fi luat legătura direct cu Hurtinski, ocolind autoritatea gubernială. Karacențev se trase nervos

de unul dintre favoriții roșcați. Hurtinski îndeplinea, ținând secret de dumneavoastră și de mine... Șeful poliției înghiți în sec. Îndeplinea misiuni confidențiale venite de sus. Printre ele intra, se vede, și urmărirea vizitei lui Sobolev. De ce a fost nevoie de asta, nu știu. După cum se vede, Hurtinski a aflat de undeva că Sobolev are la el o mare sumă de bani și că suita lui nu e la curent cu aceasta. În noaptea de joi spre vineri, lui Hurtinski i se anunță moartea subită a lui Sobolev. Se prea poate că vestea i-a fost adusă de agenții secreți care îl urmăreau pe Sobolev și... După cum știm, consilierul era hapsân și nu avea mare talent la metode. S-a lăsat învins de tentația de a pune mâna pe o sumă frumușică și l-a trimis pe slugoiul său, „ursarul" Mișa Mititelul, să ridice servieta din seif. Dar acțiunea gândită de Hurtinski a fost descoperită de căpitanul Pevțov, care probabil primise ordin să-l urmărească, fapt deseori întâlnit la noi în direcție. Pevțov a luat servieta și, înfățișându-se la Hurtinski, l-a acuzat de joc dublu și tâlhărie. Imediat după plecarea căpitanului, consilierul de stat a înțeles că situația lui e fără ieșire și, după ce a scris o scrisoare în care își recunoștea vina, s-a spânzurat... Iată singura explicație care îmi vine acum în minte.

— E foarte verosimil, recunoscu Dolgorukoi. Și ce propuneți să întreprindem?

— Să trimitem imediat o interpelare la Petersburg referioare la persoana și împuternicirile căpitanului Pevțov. Iar eu cu Erast Petrovici ne vom ocupa deocamdată de cercetarea hârtiilor sinucigașului. Voi lua cu mine conținutul seifului, iar domnul Fandorin se va apuca să studieze agenda lui Hurtinski.

Asesorul colegial schiță un zâmbet involuntar, gândindu-se cât de șmecherește a împărțit generalul

prada: el și-a orit conținutul unui seif, iar lui i-a lăsat doar o simplă agendă care stătea în ochii tuturor, pe masa de scris a decedatului.

Dolgorukoi bătu darabana pe masă, iar apoi, cu un gest devenit tic, își îndreptă peruca.

— Așadar, Evgheni Osipovici, concluziile dumneavoastră se reduc la următoarele: Sobolev nu a fost ucis, ci a murit de moarte bună. Hurtinski este o victimă a lăcomiei, iar Pevțov e un om al Petersburgului. Sunteți de acord cu acestea, Erast Petrovici?

Fandorin răspunse scurt:

— Nu.

— Curios, se învioră guvernatorul. Ia să vedem ce o să ne mai spuneți: „asta-i unu",„asta-i doi"...

— Cu plăcere, Luminăția Voastră.

Tânărul făcu o pauză, dorind pesemne să-și impresioneze cât mai mult asistența, și începu cu hotărâre:

— Generalul Sobolev participa la organizarea unei acțiuni secrete, al cărei scop nu ne este deocamdată cunoscut. D-dovezi? A adunat în taină o sumă uriașă. Asta-i unu. În seiful de la hotel erau păstrate documente secrete pe care ofițerii g-generalului le-au ascuns de autorități. Asta-i doi. Faptul că Sobolev era urmărit – iar eu cred că Evgheni Osipovici are dreptate, Sobolev era într-adevăr urmărit. Asta-i trei.

Erast Petrovici adăugă în gând: „Mărturiile duduiei Golovina, asta-i patru", dar nu vru să pomenească aici și numele profesoarei de la Minsk.

— Nu sunt încă pregătit să trag concluzii, însă voi îndrăzni să-mi împărtășesc p-presupunerile. Sobolev a fost ucis. Printr-o metodă foarte abilă, care imită moartea naturală. Hurtinski e o victimă a lăcomiei scăpate de sub control, un om care și-a pierdut capul pentru că nu a fost pedepsit la timp. Aici sunt

iarăși de acord cu Evgheni Osipovici. Iar criminalul adevărat, actorul principal din spatele scenei e cel pe care îl cunoaștem drept „căpitanul Pevțov". Acesta l-a speriat de moarte pe vicleanul și t-tâlharul de Hurtinski. El are servieta. Pevțov le știe pe toate și reușește să ajungă la timp peste tot. Mie nu-mi prea place abilitatea aceasta a lui ieșită din comun. Trebuie căutat cu orice preț acest blond cu ochi spălăciți, care a apărut de două ori purtând uniformă de polițist.

Șeful poliției își frecă obosit pleoapele:

— Nu exclud că Erast Petrovici are dreptate, iar eu mă înșel. În privința deducției, asesorul colegial e mult mai bun decât mine.

Cneazul se ridică gâfâind, se duse la fereastră și privi timp de cinci minute trăsurile care curgeau ca un râu pe bulevardul Tverskoi.

Se întoarse și spuse pe un ton de afaceri care nu îi era caracteristic:

— Voi raporta șefilor imediat, printr-o depeșă cifrată. Vă voi chema cum primesc răspunsul. Să nu plecați nicăieri. Evgheni Osipovici, unde stați acum?

— Voi fi la sediul de pe Tverskoi. Mă ocup de hârtiile lui Hurtinski.

— Eu voi fi la Dusseau, raportă Fandorin. La drept vorbind, cad din picioare, n-am mai dormit de două nopți.

— Duceți-vă, hulubașule, mai dormiți un ceas, două. Veniți-vă, în sfârșit, în fire. Voi trimite după dumneavoastră.

Erast Petrovici nu avea de gând să doarmă, dar intenționa să se mai împrospăteze, să se afunde într-o cadă cu gheață, iar după aceea nu i-ar fi stricat un masaj. De somn nici nu poate fi vorba când aici se întâmplă atâtea. Oare poți adormi în aceste condiții?

— Stăpâne, eu nu am iertare, nu am iertare, nu am iertare. Nu l-am ocrotit pe *onsi* al dumitale, n-am putut păstra servieta de piele. Dar păcatele mele nu s-au sfârşit aici. Nemaiputând îndura ruşinea, am decis să-mi curm zilele şi am îndrăznit să mă folosesc, în acest scop, de sabia dumitale, dar sabia s-a rupt şi asftel am mai săvârşit încă o crimă groaznică.

Frântă la jumătate, sabia de paradă a lui Fandorin zăcea pe masă.

Erast Petrovici se aşeză pe podea alături de suferind. Îl mângâie cu atenţie pe cap, dar chiar şi prin prosop simţea umflătura unui cucui uriaş.

— Masa, tu nu eşti vinovat de nimic. Pe *sensei* Gruşin eu l-am nenorocit şi nu-mi voi ierta asta niciodată. Şi nici în ce priveşte servieta tu nu ai nici o vină. Nu ţi-a fost frică, n-ai dat dovadă de slăbiciune. Pur şi simplu viaţa aici e altfel, are alte reguli cu care tu încă nu eşti obişnuit. Iar sabia asta e un nimic. E ca o andrea de împletit ciorapi, nu te poţi împunge cu ea. O să cumpărăm alta, nu costă mai mult de cinci ruble. Nu e o sabie de familie.

Masa îşi îndreptă spatele. Pe faţa lui schimonosită curgeau lacrimi mari.

— Şi totuşi eu insist, stăpâne. Nu pot trăi după ce v-am dezonorat în halul ăsta. Eu merit o pedeapsă.

— Bine, oftă Fandorin. Vei învăţa pe de rost următoarele zece file din dicţionar.

— Nu, douăzeci!

— Cum vrei. Dar nu acum, mai târziu, după ce ţi se vindecă rana de la cap. Pregăteşte-mi deocamdată o cadă cu gheaţă.

Masa se repezi jos cu o găleată goală, iar Erast Petrovici se aşeză la masă şi deschise agenda lui Hurtinski. La drept vorbind, nici nu era o agendă,

ci un *schedule-book* englezesc, un caiet cu calendar, care avea rezervată câte o filă penntru fiecare zi a anului. Era o găselniță comodă, Erast Petrovici mai văzuse așa ceva. Începu să o răsfoiască, fără speranța că va găsi acolo ceva important. Consilierul de curte ținea informațiile cât de cât secrete în seif, iar în agendă își nota diverse mărunțișuri, așa, pentru a nu le uita – orele întâlnirilor de afaceri, ale audiențelor și rapoartelor. Multe nume erau notate cu o singură literă sau cu două. Ar trebui să le clarifice pe toate. Pentru 4 *July, Tuesday* (cum ar fi 22 iunie, marți, conform calendarului nostru) privirea asesorului colegial fu atrasă de o pată de cerneală lunguiață, destul de ciudată. Până la ea, nu mai întâlnise în agendă vreo pată sau vreo ștersătură. Se vedea că Hurtinski fusese un om deosebit de îngrijit. Și forma petei era stranie, de parcă cerneala nu picurase de pe peniță, ci fusese turnată dinadins. Fandorin privi foia la lumină. Nu, era imposibil să descifreze ceva. Trecu cu atenție vârful degetului peste hârtie. Se pare că acolo fusese scris ceva.

Răposatul folosise o peniță de oțel, care apăsa mai tare hârtia, însă Fandorin nu reuși să deslușească ce fusese scris acolo.

Masa se întoarse cu gheață și o turnă cu zgomot în cadă. Începu să curgă apa.

Erast Petrovici deschise sacul de voiaj și scoase instrumentele necesare. Întoarse foaia cu pata, lipi pe cealaltă parte a ei o coală foarte subțire din hârtie de orez și trecu de câteva ori peste ea cu un rulou de cauciuc. Hârtia de orez nu era obișnuită, ci una îmbibată cu o soluție specială care reacționa la cea mai mică denivelare a suprafeței. Cu degetele tremurând de nerăbdare, asesorul colegial ridică foița. Pe

suprafața ei mată ieșeau în evidență slab, dar foarte clar cuvintele: *Metropol N19 Klonov.*

Însemnarea e făcută pe 22 iunie. Ce zi a fost asta? Comandantul corpului 4, generalul de infanterie Sobolev a încheiat manevrele și a cerut superiorilor un concediu. Iar la hotelul Metropol, în apartamentul nr. 19 se afla un oarecare domn Klonov. Ce legătură o fi între aceste două însemnări? Probabil nici una. Dar ce-i trebuia lui Hurtinski să mâzgălească numele și adresa? Foarte interesant.

Erast Petrovici se dezbrăcă și intră în apa rece ca gheața, ceea ce îl făcu să uite pentru o clipă de orice altceva. Baia rece îi solicită ca de obicei mobilizarea tuturor forțelor fizice și sufletești. Fandorin se scufundă cu totul și numără până la o sută douăzeci, iar când ieși la suprafață și deschise ochii se făcu roșu ca racul și scoase un strigăt de uimire: în tocul ușii stătea încremenită contesa Mirabeau, soția morganatică a alteței sale Evgheni Maximilianovici, duce de Lichtenburg. Era la fel de roșie.

— Vă rog să mă iertați, domnule Fandorin, susură contesa în franceză. Sluga dumneavoastră m-a lăsat să intru și mi-a arătat această ușă. Am crezut că aici se află cabinetul dumneavoastră de lucru.

Instinctul de om educat, care nu-i permitea să stea așezat în prezența unei doamne, îl împinse pe Erast Petrovici, cuprins în acele momente de panică, să sară în picioare, dar în clipa următoare se aruncă înapoi în cadă, cuprins de o panică și mai mare. Contesa, roșie toată, se retrase după ușă.

— Masa! urlă Fandorin cu glas turbat. Masa!!!

Ticălosul și călăul apăru cu halatul în mână și făcu o plecăciune.

— Mai doriți ceva, stăpâne?

— Acușica îți arăt eu „mai doriți" urlă în neștire Erast Petrovici, desfigurat de supărare. Iată pentru asta voi porunci să îți spinteci burdihanul! Și nu cu o andrea de împletit, ci cu un bețișor pentru orez! Ți-am explicat nu o dată, bursuc fără creier, că în Europa baia e o chestiune intimă! M-ai pus într-o situație ridicolă, iar pe doamnă ai făcut-o să ardă de rușine! Și, trecând la rusă, asesorul colegial strigă: Vă rog să mă iertați! Luați loc, contesă, vin imediat! Și în japoneză: Adu-mi pantalonii, redingota și cămașa, caracatiță nesuferită!

Fandorin intră în cameră complet îmbrăcat. Își făcuse o cărare impecabilă, dar era încă roșu la față. După cele întâmplate, nu-și imagina cum o va putea privi în ochi pe contesă. Totuși, surprinzător, musafira lui se liniștise și studia cu interes gravurile japoneze de pe perete. Scrută fața confuză a cinovnicului și ochii ei, atât de caracteristici pentru neamul Sobolevilor, se luminară într-un zâmbet, apoi, imediat, deveniră extrem de serioși.

— Domnule Fandorin, am îndrăznit să vă fac o vizită pentru că sunteți un vechi prieten de-al lui Michel și cercetați circumstanțele morții sale. Soțul meu a plecat ieri împreună cu marele cneaz, avea de rezolvat niște chestiuni importante. Eu voi însoți corpul fratelui meu la moșie. Zianida Dmitrievna se poticini, de parcă se întreba dacă merită să continue. În cele din urmă, foarte hotărâtă, ca și cum s-ar fi aruncat într-o prăpastie, spuse: Soțul meu a plecat la repezeală, iar servitoarea a găsit asta într-una din redingotele sale. Ejen e atât de împrăștiat!

Contesa îi întinse o coală împăturită, iar Fandorin observă că în mâna ei mai era o hârtie. Pe un formular al Corpului 4 de armată era scris lăbărțat, în

franceză: „Ejen, să fii în 25 dimineața la Moscova pentru lămurirea definitivă a cazului despre care știi tu. A sosit timpul. Mă voi opri la Dusseau. Te îmbrățișez cordial. Al tău, Michel."

Erast Petrovici se uită întrebător la contesă, așteptând explicații.

— E foarte ciudat, zise ea, nu se știe de ce, în șoaptă. Soțul meu nu mi-a spus că trebuie să se întâlnească cu Michel la Moscova. Eu nici nu știam că fratele meu e la Moscova. Ejen mi-a zis doar că trebuie să facem niște vizite, iar după aceea ne vom întoarce la Petersburg.

— Într-adevăr, ciudat, fu de acord Fandorin, observând că depeșa fusese trimisă de la Minsk, în data de 16, cu un curier special. Dar de ce nu l-ați întrebat pe Alteța Sa despre asta?

Mușcându-și buza de jos, contesa îi întinse cea de a doua foaie.

— Pentru că Ejen mi-a ascuns-o.

— Ce anume?

— O scrisorică de la Michel, care îmi era adresată. Probabil că a fost trimisă împreună cu depeșa, de aceea Ejen nu mi-a transmis-o.

Erast Petrovici luă scrisorica. Se vedea că fusese scrisă în ultimul moment, în mare grabă.

„Dragă Zizi, să vii neapărat cu Ejen la Moscova. E foarte important. Acum nu pot să-ți povestesc nimic, dar se poate întâmpla (mai departe e șters jumătate de rând) să nu ne mai vedem mult timp."

— Nu trebuie să vă chinuiți, am descifrat-o deja, spuse Zianida Dmitrievna, și vocea îi tremură. Acolo e scris: „ca această întâlnire să fie ultima".

Asesorul colegial își trecu mâinile prin părul ud. Reiese că Sobolev era la curent cu pericolul care îl

păștea? Știa și ducele despre aceasta? Iată, deci, cum stau lucrurile...

Se întoarse cu fața spre contesă:

— Nu vă pot spune nimic acum, d-doamnă, dar vă promit că voi cerceta toate circumstanțele. Și, privind în ochii plini de panică ai Zinaidei Dmitrievna, adăugă: Voi fi cât se poate de delicat.

De îndată ce contesa plecă, Erast Petrovici se așeză la masă și, ca de obicei când voia să se concentreze, se apucă să facă exerciții de caligrafie. Începu să scrie „liniște", dar când ajunse la a treia încercare, iar până la perfecțiune era încă mult, cineva bătu la ușă cu insistență.

Masa se uită cu teamă la stăpânul său care avea de făcut ceva sacru și porni cu pași mărunți, în vârful degetelor, să deschidă ușa.

Acolo stătea Ecaterina Aleksandrovna Golovina, iubita cu păr auriu a răposatului Ahile. Ardea de mânie și de aceea părea și mai frumoasă.

— Ați dispărut! exclamă ea în loc de binețe. Eu aștept, îmi ies din minți că nu știu nimic! Ce ați mai descoperit, Fandorin? V-am comunicat niște lucruri atât de importante, iar dumneavoastră stați aici și desenați! Vă cer explicații!

— Cucoană, o întrerupse brusc asesorul colegial, eu vă cer explicații. Vă rog să luați loc.

O luă de mână, o duse până la fotoliu și o așeză, apoi își trase un scaun.

— Mi-ați comunicat mai puține decât știați. Ce plănuia Sobolev? De ce îi era teamă pentru viața lui? Ce era a-atât de periculos în călătoria pe care intenționa s-o facă? De ce a avut nevoie de atâția

bani? Şi de ce atâta m-mister? Şi, în sfârşit, de ce v-aţi c-certat? Din cauza informaţiilor dumneavoastră incomplete, Ecaterina Aleksandrovna, eu n-am evaluat cum trebuie situaţia şi, în consecinţă, a murit un om foarte bun. Şi câţiva răi, dar care, deşi nu ştiau asta, aveau şi ei suflet.

— Da, am minţit că nu ştiu în ce era implicat Michel. El credea că Rusia moare şi dorea fierbinte s-o salveze. În ultima vreme vorbea doar despre Ţarigrad şi ameninţarea germană, despre o Rusie măreaţă... Iar cu o lună în urmă, în timpul ultimei noastre întâlniri, a început deodată să vorbească despre Bonaparte şi mi-a propus să fiu Josefina lui... M-am îngrozit. Am avut mereu păreri diferite. El credea în misiunea istorică a slavilor şi într-o cale deosebită, rusească, iar eu credeam şi cred că Rusia nu are nevoie de Dardanele, ci de învăţământ şi constituţie. Elena Aleksandrovna nu-şi mai putu stăpâni vocea şi ridică pumnul. Când a amintit de Josefina, m-am speriat. M-am speriat că Michel, asemeni unui fluture viteaz, va arde în flăcările spre care îl poartă propria lui vanitate... Iar cel mai mult mă temeam că va obţine, până la urmă, ce vrea. Ar fi reuşit. E atât de cutezător, de puternic, de norocos... A fost. În ce s-ar fi putut transforma dacă ar fi avut posibilitatea să decidă soarta a milioane de oameni? Îmi e groază să mă gândesc. Nu mai era Michel, era cu totul alt om.

— Şi dumneata l-ai denunţat? întrebă brusc Erast Petrovici.

Înspăimântată, Golovina făcu un pas înapoi.

— Cum vă poate trece prin minte asemenea lucru? Eu doar i-am zis: alege – ori eu, ori ceea ce pregăteşti. Ştiam care va fi răspunsul... Îşi şterse cu

răutate lacrimile. Dar n-aş fi putut bănui că toate se vor sfârşi printr-o farsă atât de proastă şi de banală. Că viitorul Bonaparte va fi omorât pentru un pumn de bani... Doar se spune în Biblie: „Şi cei mândri vor fi umiliţi".

Ecaterina Aleksandrovna flutură din mâini, ceea ce voia să însemne că gata, puterile au părăsit-o. Incapabilă să se mai abţină, izbucni în hohote de plâns.

Fandorin aşteptă să trecă punctul culminant şi spuse cu jumătate de glas:

— După cum se vede, aici e vorba de bani.

— Dar de ce? suspină Ecaterina Aleksandrovna. Michel a fost totuşi omorât, nu-i aşa? Eu cred, nu ştiu de ce, că dumneavoastră veţi descoperi adevărul. Juraţi că îmi veţi spune tot adevărul despre moartea lui.

Erast Petrovici se întoarse tulburat cu spatele, gândindu-se că femeile sunt mult mai bune decât bărbaţii, mai devotate, mai sincere, mai dintr-o bucată. Bineînţeles, dacă iubesc cu adevărat.

— Da, da, neapărat, bombăni el, ştiind că nu-i va povesti niciodată şi pentru nimic în lume cum a murit iubitul ei.

Aici discuţia fu întreruptă, pentru că după Fandorin fusese trimis un agent de legătură de la cancelaria general-guvernatorului.

— Ce spuneţi despre conţinutul seifului, Excelenţă? întrebă asesorul colegial. Aţi descoperit ceva interesant?

— O mulţime de lucruri, răspunse cu un aer mulţumit şeful poliţiei. Tabloul afacerilor dubioase ale răposatului a devenit mult mai limpede. Trebuie

să mai lucrăm la descifrarea însemnărilor referitoare la bani. Albinuța noastră aduna nectar de la multe flori, nu doar de la Mișa Mititelul. Dumneavoastră ce aveți?

— Am și eu câte ceva, răspunse Fandorin cu modestie.

Discuția avea loc în cabinetul general-guvernatorului. Dolgorukoi nu era, deocamdată, de față. Excelența Sa, conform spuselor secretarului, termina de luat prânzul.

Apăru în sfârșit și Vladimir Andreevici. Intră cu un aer misterios și plin de importanță, se așeză și tuși oficial.

— Domnilor, am primit un răspuns telegrafic de la Petersburg referitor la raportul meu minuțios. După cum vedeți, lucrurile au fost considerate de mare importanță, așa că ne-am descurcat și fără a mai trage sfori. În cazul dat, eu sunt doar o verigă. Iată ce scrie contele Tolstov: „Stimate domnule Vladimir Andreevici, ca răspuns la depeșa dumneavoastră, țin să vă aduc la cunoștință următoarele: căpitanul Pevțov este, într-adevăr, în subordinea șefului Corpului de poliție și actualmente se află la Moscova, într-o misiune specială. Căpitanul are misiunea de a sustrage o servietă în care se presupune că se află documente de stat de o mare importanță. Ancheta referitoare la moartea general-aghiotantului M.D. Sobolev se declară, conform ordinului imperial, încheiată, fapt care va fi confirmat printr-o depeșă ce va fi trimisă lui Evgheni Osipovici. Conform aceluiași ordin imperial, pentru samavolnicie și implicarea în cercetarea secretă a unei persoane particulare, ce a dus la moartea acesteia, cinovnicul cu împuterniciri speciale Fandorin să fie tras la

răspundere, să fie înlăturat de la anchetă și pus în arest la domiciliu. Ministrul afacerilor interne D.A. Tolstov".

Cneazul își desfăcu dezolat brațele și îi spuse lui Fandorin, care stătea împietrit:

— Ia te uită, dragule, cum s-au întors toate. Ei, dar șefii știu mai bine.

Pălind, Erast Petrovici se ridică încet. Nu această pedeapsă, care nici nu e prea gravă, ci mai degrabă îndreptățită, îi îngheață inima. Mai rău e că a picat atât de rușinos versiunea lui, pe care a înaintat-o cu atâta aplomb. A luat un agent guvernamental secret drept răufăcător principal! Ce greșeală rușinoasă!

— Eu și Evgheni Osipovici vom mai discuta, iar dumneata, nu te supăra, du-te la hotel și odihnește-te, spuse compătimitor Dolgorukoi. Și nu fi abătut. Mi-ai ajuns așa aproape de inimă, încât voi interveni pentru dumneata la Petersburg.

Asesorul colegial se îndreptă morocănos spre ieșire. Când ajunse aproape de ușă, fu strigat de Karacențev:

— Ce ați găsit acolo, în agendă? întrebă generalul și îi făcu complice cu ochiul. Adică, lasă, nu-i nimic, se va rezolva.

Erast Petrovici ezită o clipă, apoi spuse:

— Nimic demn de luat în seamă, Excelență.

La hotel, Fandorin declară din pragul ușii:

— Masa, sunt dezonorat și pus sub arest. Unu: din cauza mea, a murit Grușin. Doi: nu mai am nici o idee. Și trei: viața mea s-a terminat.

Erast Petrovici ajunse până la pat, căzu secerat fără să se dezbrace și adormi imediat.

CAPITOLUL DOISPREZECE,
în care se închide capcana

Primul lucru pe care îl zări Fandorin când deschise ochii fu geamul roz, inundat de razele unui minunat apus de soare.

Pe podea, lângă pat, stătea Masa, cu mâinile așezate ceremonios pe genunchi. Purta un kimono de sărbătoare, avea o expresie gravă, iar capul îi era legat cu o basma curată.

— Ce mi te-ai împopoțonat așa, mă rog? întrebă curios Erast Petrovici.

— Stăpâne, ai spus că ai fost dezonorat și că nu mai ai idei.

— Da, și ce-i cu asta?

— Am eu o idee. M-am gândit și propun o ieșire demnă din situația complicată în care am nimerit amândoi. La numeroasele mele năzdrăvănii am mai adăugat una, am încălcat eticheta europeană, care interzice femeii să intre în camera de baie. Faptul că eu nu înțeleg obiceiul acesta straniu, nu mă îndreptățește. Am învățat 26 de file din dicționar, începând cu un cuvânt ușor – „putulos", adică „om care miroase urât" – și terminând cu imposibilul „întrazutolale", care înseamnă să te ajuți reciproc, dar nici această grea încercare n-a putut să-mi ridice greutatea de pe suflet. Iar în ce te privește, stăpâne, chiar tu ai spus că viața ta s-a terminat. Hai dar să

ieșim din viața asta împreună. Am pregătit totul, până și tușul și pensula pentru poemul de rămas-bun.

Fandorin se întinse și simți niște dureri ciudate în articulații.

— Ia mai lasă-mă în pace, Masa, spuse el căscând, am o idee mai bună. Ce miroase așa frumos?

— Am cumpărat *covligi* proaspeți, care, după femei, sunt cel mai bun lucru din Rusia, răspunse trist servitorul. Supa din varză acră de care mănâncă toată lumea aici e groaznică, dar covligii sunt o invenție minunată. Eu doresc să-mi răsfăț burta înainte de a o tăia cu pumnalul.

— Ba eu am să te tai, îl amenință asesorul colegial. Ia dă-mi un covrig, sunt foarte flămând. Să mâncăm ceva și să ne apucăm de lucru.

— Domnul Klonov, de la 19? întrebă încă o dată chelnerul (așa erau numiți, în manieră germană, ospătarii de la Metropol). Cum să nu, îl ținem foarte bine minte. A fost pe-aici un domn așa, era dintre negustori. Iar dumneavoastră, sir, îl cunoașteți?

Spre seară, asfințitul idilic se retrăsese deodată, alungat de un vânt rece și de norii care se adunau. Cerul se posomorâse și începuse o ploaie deasă, care amenința să se transforme într-un potop. Observând condițiile atmosferice, Fandorin se îmbrăcase în așa fel încât să poata ține piept stihiei: un chipiu cu cozoroc de mușama, o haină suedeză impermeabilă din piele de căprioară, mănuși, galoși de cauciuc. Arăta ca un străin și asta explica de ce chelnerul i se adresase într-o manieră neobișnuită. Fie ce-o fi, hotărî asesorul colegial, tot era el arestatul fugit din arestul de la domiciliu. Aplecându-se peste tejghea, șopti:

— Nu-i sunt nici un cunoscut, stimabile. Eu sunt căpitanul de cavalerie Pevțov, iar cazul acesta este foarte important și secret.

— Am înțeles, răspunse chelnerul tot în șoaptă. Vă voi raporta imediat – și începu să frunzărească registrul. Iată. Negustorul de prima ghildie Nikolai Nikolaevici Clonov. Au sosit în dimineața de 22 de la Riazan. Au binevoit să părăsească hotelul în noaptea de joi spre vineri.

— Ce-ai spus? exclamă Fandorin. În 24 spre 25? Noaptea?!

— Întocmai. Eu n-am fost prezent când a plecat, dar e aici o însemnare, dacă binevoiți să aruncați o privire. Plata a fost făcută la ora patru și jumătate, în schimbul de noapte.

Inima lui Erast Petrovici se strânse cu o patimă cunoscută doar de vânătorii înrăiți și el întrebă cu o indiferență prefăcută:

— Cum arăta Klonov ăsta?

— Un domn serios, solid. Într-un cuvânt, negustor de prima ghildie.

— La ce te referi? Barbă? Burtă mare? Descrie-mi-l. Avea niște trăsături deosebite?

— Nu, n-are barbă și nici nu e gras. Nu e din categoria burtoșilor, mai degrabă dintre noii comercianți. Se îmbracă în stil european. Arată... Chelnerul se gândi un pic. Arată obișnuit. E bălai. Particularități... Poate doar ochii. Parcă prea deschiși. Asemenea ochi au doar finlandezii.

Fandorin lovi puternic tejgheaua cu palma. Direct la țintă! Iată și personajul principal. A sosit marți, cu două zile înaintea venirii lui Sobolev, și a plecat fix la ora când ofițerii aduceau corpul neînsuflețit al lui Sobolev în apartamentul 47, care era deja prădat. Fierbinte, foarte fierbinte!

— Zici că e om serios? Cred că veneau să-l viziteze parteneri de afaceri.

— Nu, deloc. Doar de câteva ori l-au căutat curieri cu depeșe. Se vedea că omul n-a venit la Moscova cu afaceri, ci mai degrabă să se distreze.

— De ce „se vedea"?

— Cum a ajuns, a și început să se intereseze de femei și să întrebe care sunt cele mai elegante dudui din Moscova. Zicea că vrea una blondă, zveltă și neapărat cu talie. Domnul avea gusturi fine.

Erast Petrovici se posomorî. Ciudat lucru. Căpitanul Pevțov n-avea de ce să se intereseze de „blonde".

— A discutat asta cu dumneata?

— Nu, dar mi-a povestit Timofei Spiridonîci. Era chelner la noi, chiar aici. Oftă cu o prefăcută părere de rău. Sâmbătă și-a dat duhul, Dumnezeu să-l ierte. Mâine e slujba de pomenire.

— Cum adică „și-a dat duhul"? întrebă Fandorin. Din ce cauză?

— Obișnuită. Mergea seara spre casă, a alunecat și s-a lovit cu capul de-o piatră. Aici, nu departe, într-o curte interioară. A fost omul și nu mai e. Totul e în voia Domnului. Chelnerul își făcu semnul crucii. Eram ajutorul lui, iar acum am fost avansat. Ei, ce milă îmi e de Timofei Spiridonîci...

— Deci Klonov a vorbit cu el despre femei? întrebă asesorul colegial, simțind acut că ceața de pe ochi stătea să i se destrame și că, în scurt timp, tabloul celor întâmplate avea să se contureze clar și logic. Dar Timofei Spiridonîci n-a povestit nimic mai amănunțit?

— Cum să nu, răposatului îi plăcea să-și scarpine limba. Spunea că i-a dat numărului 19 (așa numim noi oaspeții, după numărul camerei) o listă cu numele tuturor blondelor de clasă din Moscova.

Cel mai mult numărul 19 era interesat de mamzela Wanda, din Roza Alpină.

Erast Petrovici închise o clipă ochii. Se deapănă, se deapănă ghemul și uite că se arată și capătul firului.

***

— Dumneata?

Wanda stătea în pragul ușii, înfășurată într-o mantie, și se uita speriată la asesorul colegial, a cărui scurtă de piele udă leoarcă reflecta lumina lămpii și părea încadrată de un nimb strălucitor. În spatele vizitatorului ei întârziat cădea zgomotos peretele de sticlă al ploii, iar dincolo de el era întuneric beznă. De pe scurta lui Erast Petrovici se scurgeau pe podea pârâiașe.

— Intrați, domnule Fandorin, sunteți ud până la piele.

— Ce mă miră cel mai mult, spuse Erast Petrovici în loc de salut, e că dumneavoastră, *mademoiselle*, mai sunteți în viață.

— Datorită dumitale, spuse duduia, ridicând din umeri. Am mereu în fața ochilor cuțitul care se apropie, se tot apropie de gâtul meu... De atunci, nu mai pot dormi noaptea. Și nici nu mai pot cânta.

— Nu-l aveam în vedere pe herr Knabe, ci pe Klonov. Fandorin se uită direct în ohii ei mari și verzi. Povestiți-mi despre acest domn interesant.

Wanda se miră sau poate doar se prefăcu mirată.

— Klonov? Nikolai Klonov? Ce amestec are el aici?

— Păi, asta vom încerca să c-clarificăm acum.

Intrară în salon, se așezară. Ardea numai o lampă de masă, acoperită cu un șal verde, și de aceea întreaga cameră semăna cu o lume subacvatică. Împărăția unei vrăjitoare marine, îi trecu prin cap

lui Erast Petrovici, dar gândurile străine fură alungate repede și cu fermitate.

— Povestiți-mi despre n-negustorul Klonov.

Wanda luă scurta lui și o puse pe podea, fără să-i pese că udă covorul persan pufos.

— Un bărbat foarte atrăgător, spuse ea visătoare și Erast Petrovici simți împunsătura unui ghimpe de gelozie, la care el, cinstit vorbind, nu avea nici un drept. Liniștit, sigur de sine. Om bun. Da, un bărbat dintre cei mai buni, rar îți e dat să-i întâlnești. Seamănă întru câtva cu dumneavoastră. Ea schiță un zâmbet și Fandorin nu se simți în apele sale gândindu-se că vrea să-l vrăjească. Dar nu înțeleg de ce vă interesează persoana lui?

— Acest om nu este cine spune că este. Nu e n-negustor.

Wanda se întoarse, iar privirea ei deveni absentă.

— Nimic nu mă mai miră, deja m-am obișnuit. Lumea e plină de taine. Mă străduiesc să nu mă amestec în treburi care nu mă privesc.

— Sunteți o femeie perspicace, *mademoiselle*, fără această calitate mă îndoiesc că ați fi reușit în... profesia dumneavoastră. Erast Petrovici se rușină, înțelegând că nu se exprimase tocmai potrivit. Chiar nu ați simțit pericolul care venea de la acest om?

Cântăreața se întoarse repede spre el:

— Ba da. Uneori. Dar de unde le știți pe toate?

— Am toate temeiurile să presupun că acest Klonov e un om foarte periculos. Și imediat, fără să facă vreo legătură: Spuneți-mi, el v-a făcut cunoștință cu Sobolev?

— Nu, nici gând, răspunse Wanda la fel de repede.

Oare nu prea repede?

Se pare că și ei i se păru că negase prea repede, așa că socoti de cuviință să se corecteze:

— În orice caz, nu e implicat în nici un fel în moartea generalului, vă jur! Totul s-a petrecut exact așa cum v-am povestit.

Acum spunea adevărul sau credea că spune adevărul. Toate indiciile: modularea vocii, gesturile, mișcările mușchilor faciali erau așa cum trebuie să fie. De altfel, nu poate fi exclus faptul că doamna Tolle are talent de actriță.

Erast Petrovici schimbă tactica. Maeștrii psihologiei ne învață: dacă există o suspiciune că persoana interogată nu e sinceră, ci doar se joacă de-a sinceritatea, trebuie să verși asupra ei un potop de întrebări rapide, neașteptate, care cer un răspuns monosilabic.

— Klonov știa despre Knabe?

— Da. Dar ce...

— Vorbea despre servietă?

— Despre ce servietă?

— L-a pomenit pe Hurtinski?

— Cine e ăsta?

— Poartă armă?

— Se pare că da, dar oare legea inter...

— V-ați întâlnit?

— Da, adică...

Wanda păli și își mușcă buzele. Erast Petrovici înțelese că acuși va începe să mintă și, iute, înainte ca ea să apuce, i se adresă altfel: serios, sincer, chiar cordial:

— Trebuie să-mi spuneți unde e. Dacă greșesc și el nu e cel care cred eu că este, trebuie să eliminăm bănuielile chiar acum. Iar dacă nu greșesc, atunci este un om sinsitru, nu cine îl credeți. Din câte îi înțeleg eu logica, nu vă va lăsa în viață, nu e conform regulilor sale. Mă mir cum de încă nu ați ajuns în morga secției de poliție de pe Tverskaia. Spune-ți-mi odată cum să-l găsesc pe acest Klonov al dumneavoastră!

Ea tăcea.

— Vorbiți-mi. Fandorin îi luă mâna. Era rece, dar pulsul zvâcnea tare, tare. V-am salvat o dată și sunt gata să vă salvez iar. Vă jur că dacă nu-i el ucigașul, nu-l voi atinge.

Wanda îl privea cu pupilele lărgite. În ea se dădea acum o luptă grea și Fandorin nu știa cum să încline balanța de partea lui. În timp ce el cugeta frenetic, privirea Wandei căpăta fermitate. Unul dintre gândurile ei trăgea mai greu și Erast Petrovici nu știa care.

— Nu știu unde e, spuse în sfârșit Wanda.

Fandorin se ridică, făcu o plecăciune și ieși fără a spune nici un cuvânt. Avea oare vreun rost?

Important e că ea se va mai întâlni cu acest Klonov-Pevțov. Petru a ajunge la țintă e destul să fie urmărită cum trebuie. Asesorul colegial se opri în mijlocul Petrovkăi, fără să-i pese de ploaia care curgea mereu, ce-i drept nu atât de năvalnic ca mai devreme.

Ce urmărire, la dracu! El e în arest la domiciliu și nu trebuie să-și scoată nasul din hotel. Nu va avea ajutoare, iar de unul sigur e imposibil să organizezi o urmărire de calitate, aici ai avea nevoie de minimum cinci, șase agenți experimentați.

Pentru a-și concentra gândurile, Fandorin bătu zgomotos din palme de opt ori. Trecătorii ascunși sub umbrele se feriră speriați din calea nebunului, iar pe buzele asesorului colegial apăru un zâmbet de mulțumire. Îi venise o idee originală.

Intrând în foaierul spațios de la Dusseau, Erast Petrovici se întoarse imediat spre tejghea și i se adresă funcționarului cu o voce gravă:

— Fii amabil, fă-mi legătura cu apartamentele Anglia de pe Petrovka, iar apoi poți pleca, voi avea o discuție c-confidențială.

Omul, obișnuit cu comportamentul misterios al locatarului de la 20, făcu o plecăciune, urmări cu degetul lista abonaților atârnată pe perete, găsi numărul și luă cornetul telefonului.

— „Anglia", domnule Fandorin, spuse el și îi întinse aparatul.

Din receptor se auzi un glas pițigăiat:

— Cine sună?

Erast Petrovici se uită cu subînțeles la paznic și acesta se retrase delicat în cel mai îndepărtat colț al încăperii.

Abia atunci Fandorin spuse, lipindu-și buzele de cornet:

— Vă rog să o chemați pe doamna Wanda. Spuneți-i că o cheamă urgent domnul Klonov. Da, da, Klonov!

Inima tânărului începu să bată năvalnic. Ideea care îi venise era nouă și nerușinat de simplă. Totul se reducea la faptul că legătura telefonică care devenise atât de populară în rândurile locuitorilor Moscovei, chiar dacă era comodă, mai avea mult până la perfecțiune. Sensul cuvintelor rostite putea fi mai mereu deslușit, dar timbrul și nuanțele glasului nu puteau încă fi transmise de membrana aparatului. În cel mai bun caz, reușeai să deosebești o voce de femeie de una de bărbat, dar nu mai mult. Ziarele scriau că marele inventator, domnul Bell, lucrează la un nou model, care va transmite sunetul mult mai bine. Însă, conform înțelepciunii chineze, și lucrurile imperfecte au farmecul lor. Erast Petrovici încă nu auzise ca cineva să se dea drept altcineva la telefon. De ce să nu încerce el asta?

În cornetul acustic răsună un glas subțirel, întrerupt de păcănituri, care nu semăna nicidecum cu vocea de contralto a Wandei:

— Kolea, tu ești? Ce fericire că ți-a trecut prin gând să-mi telefonezi!

„Kolea"? „Tu"? Hm!

Wanda strigă în receptor, înghițind silabele:

— Kolea, ești în pericol! Tocmai a fost la mine unul care te caută!

— Cine? întrebă Fandorin și înmărmuri. Acușica îl va desconspira.

Dar Wanda îi răspunse în doi peri:

— Un detectiv. E foarte deștept și abil. Kolea, mi-a spus despre tine niște lucruri sinistre!

— Prostii, răspunse scurt Erast Petrovici, gândindu-se că femeia fatală e îndrăgostită, nu glumă, de căpitanul de poliție-negustor.

— Într-adevăr! Știu, dar tot m-am speriat. Kolea, de ce mă cauți? S-a schimbat ceva?

Fandorin tăcea, gândindu-se cu înfrigurare ce să răspundă.

— Nu ne mai întâlnim mâine? Pe fir se auzi un ecou și asesorul colegial își astupă urechea liberă, pentru că îi era tot mai greu să descifreze discursul rapid al Wandei. Doar tu mi-ai promis că nu vei pleca fără să-ți iei rămas-bun! Să nu îndrăznești-ești! Kolea de ce taci-aci? Întâlnirea noastră se amână-ână?

— Nu.

Adunându-și curajul, Fandorin spuse o frază mai lungă:

— Am vrut doar să verific dacă ai reținut totul cum trebuie.

— Ce? Ce să verifici?

Se vede că și Wanda auzea destul de greu, dar aceste circumstanțe erau cât se poate de oportune.

— Ai reținut totul cum se cuvine? strigă Fandorin.

— Da, da, sigur-igur! La șase, la hanul Troițki, camera 7, intrarea din curte. Să bat de două ori, apoi

de trei, apoi iarăși de două ori. Poate mai bine nu la șase, ci mai târziu-iu? Nu m-am trezit de o sută de ani așa, cu noaptea în cap-ap.

— Bine, la șapte, spuse asesorul colegial, care prinsese curaj și își repeta în gând: șase, șapte, dinspre curte, doi-trei-doi. Dar nu mai târziu. Am treabă.

— Bine, la șapte! strigă Wanda. Ecoul și pocniturile dispăruseră, iar vocea ei răsună atât de clar, încât era ușor de recunoscut. Și cu atâta bucurie, încât lui Fandorin i se făcu rușine.

— Închid, spuse el.

— De unde telefonezi? Unde ești?

Erast Petrovici puse cornetul acustic înapoi și roti manivela.

Iată, a fost foarte simplu să se dea drept altcineva la telefon și să fie crezut. Pe viitor, trebuie să țină cont de această experiență, ca să nu fie prins chiar el cu asemenea șiretlicuri. Să gândească pentru fiecare interlocutor o parolă? Ei, nu chiar pentru fiecare, măcar pentru agenți sau pentru cazuri confidențiale.

Dar nu avea timp să le pună la punct pe toate acum.

De arestul la domiciliu poate uita. Acum are ce le prezenta șefilor. Klonov-Pevțov cel imposibil de capturat, cel imaterial, poate fi găsit mâine, la șase dimineața, la hanul Troițki. Naiba știe pe unde o fi asta, dar fără Karacențev sigur nu o va scoate la capăt. Trebuie să-l aresteze neapărat, conform legii. Să nu cumva să fugă, e destul de abil.

***

Casa șefului poliției de pe Bulevardul Tverskoi era considerată una dintre cele mai frumoase clădiri din Moscova. Cu fațada ei care dădea spre un bulevard respectabil, de-a lungul căruia, în zilele

frumoase, se plimba spuma societății moscovite, clădirea cu trei etaje, vopsită într-un galben banal, părea că ocrotește, ba chiar, s-ar putea spune, blagoslovește publicul bine-crescut pentru o petrecere elegantă și tihnită a timpului liber. Plimbați-vă, adică, doamnelor și domnilor din înalta societate, pe acest bulevard îngust, european, trageți în piept aroma teilor în floare și să nu vă neliniștească sforăitul acestui imens oraș semiasiatic, populat cu precădere de oameni inculți, needucați. Puterea e aici, iat-o, stă de strajă, apără civilizația și ordinea. Puterea nu doarme niciodată.

Erast Petrovici se convinse de justețea ultimei sale afirmații când, cu puțin înainte de miezul nopții, sună la ușa celebrei clădiri. Nu îi deschise valetul, ci un polițist echipat cu sabie și revolver, care ascultă cu severitate explicațiile vizitatorului nocturn și, fără să-i spună un cuvânt, îl lăsă să aștepte la ușă. Atâta doar, că apăsă butonul unei sonerii și chemă aghiotantul de serviciu. Din fericire, aghiotantul se dovedi a fi un cunoscut, căpitanul Svercinski. El îl recunoscu fără efort în englezul ferchezuit pe cerșetorul zdrențăros care stârnise dimineața atâta panică în direcție și, într-o clipită, deveni amabilitatea întruchipată. Se dovedi că, înainte de somn, Evgheni Osipovici obișnuia să facă o mică promenadă pe bulevard. Îi plăcea să se plimbe noaptea pe jos și nu renunța la plimbarea asta nici pe vreme urâtă sau ploaie.

Erast Petrovici ieși, merse un pic în direcția statuii din bronz a lui Pușkin și se convinse de justețea celor spuse de Svercinski. În întâmpinarea lui venea, pășind agale, bine-cunoscuta siluetă înfășurată într-o manta lungă de cavalerie, cu gluga trasă peste frunte. Dar fu de ajuns ca asesorul colegial să o zbughească în întâmpinarea generalului,

că de undeva, parcă din pământ, răsăriră două umbre care se postară în stânga și în dreapta lui, iar în spatele șefului poliției apărură alte două, la fel de hotărâte. Erast Petrovici clătină din cap: iată cum arată singurătatea iluzorie a omului de stat într-o epocă a atentatelor. Nici un pas fără pază. Doamne, încotro se îndreaptă Rusia...

Iar umbrele îl luaseră deja de subsuori, blând, dar destul de strâns.

— Erast Petrovici, v-a adus Dumnezeu! se bucură Karacențev și se răsti la agenți: Plecați de-aici! Ia uite, dar eu mă plimb pe aici și mă gândesc la dumneata. N-ai rezistat prea mult în arest?

— N-nu, Excelență. Evgheni Osipovici, să intrăm în casă, lucrurile nu suportă amânare.

Generalul nu-i mai puse întrebări, ci porni imediat spre casă. Mergea cu pași mari, uitându-se cu coada ochiului la însoțitorul său.

Intrară în cabinetul mare, oval și se așezară unul în fața altuia la o masă lungă acoperită cu postav verde. Seful poliției strigă:

— Svercinski, să stai pe-aproape! S-ar putea să am nevoie de dumneata.

Când ușa capitonată cu piele se închise fără zgomot, Karacențev întrebă nerăbdător:

— Ce-i? Ai dat de vreo urmă?

— Mai mult decât atât, spuse Fandorin, am dat de criminal în persoană. Îmi p-permiteți să fumez?

Pufăind din țigară, asesorul colegial prezentă rezultatele cercetărilor sale.

Karacențev se încrunta tot mai tare și mai tare. Ascultă până la capăt, își scărpină contrariat fruntea bombată și dădu la o parte o șuviță roșcată.

— Și cum explicați șarada asta?

Erast Petrovici scutură scrumul.

— Sobolev punea la cale o acțiune foarte îndrăzneață. Posibil o rebeliune în spiritul secolului al XVIII-lea. În linii mari, ceva ce nemții ar numi „puci". Știți bine cât de p-popular era Mihail Dmitrievici în rândurile armatei și în popor. Autoritatea puterii supreme însă a căzut atât de mult... Nici nu are rost să vă explic, aveți în subordine o întreagă direcție de poliție care culege zvonuri.

Șeful poliției încuviință cu o mișcare a capului.

— Despre rebeliune nu știu nimic. Fie Sobolev și-a închipuit că e Bonaparte, fie – ceea ce pare a fi mai verosimil – voia să ridice pe tron una dintre rudele țarului. Nu știu și nu vreau să g-ghicesc. Oricum, pentru misiunea noastră nu e un lucru esențial.

La auzul acestor cuvinte, Karacențev își înălță brusc capul și își descheie gulerul brodat cu aur. Deasupra rădăcinii nasului îi apăruseră broboane se sudoare.

— Așadar, Ahile al nostru punea la cale ceva important, nu glumă, continuă, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, asesorul colegial și scoase un inel de fum de toată frumusețea. Dar Sobolev avea dușmani t-tainici, foarte influenți, care știau despre p-planurile lui. Klonov, alias Pevțov, e unul dintre oamenii lor. Cu ajutorul acestuia, partida anti-Sobolev a hotărât să-l înlăture pe noul Bonaparte, înscenându-i, fără prea multă zarvă, o moarte naturală. Zis și făcut. Executorul a fost ajutat și de cunoscutul nostru Hurtinski, care are legătură cu p-partida anti-Sobolev și care reprezintă, după cum se vede, interesele ei la Moscova.

— Erast Petrovici, mai rar, se rugă șeful poliției, și așa mi se învârte capul. Ce partidă? Unde? La noi, în Ministerul de Interne?

Fandorin ridică din umeri:

— Tot ce-i p-posibil. În orice caz, șeful dumneavoastră, contele Tolstov sigur e implicat. Amintiți-vă de scrisoarea care îl îndreptățea pe Hurtinski și depeșa ce acoperea acțiunile lui Pevțov. Hurtinski s-a dovedit a fi un prost executant. De lacom ce era, consilierul de curte a fost ispitit de m-milionul lui Sobolev și s-a hotărât să îmbine utilul cu plăcutul. Dar figura centrală în toată acestă istorie este cea a blondului cu ochii foarte deschiși.

Aici asesorul colegial se învioră, înseninat de o nouă idee.

— Stați un pic... Lucrurile pot fi și mai c-complicate! Desigur!

Sări în picioare și începu să măsoare cabinetul în lung și-n lat. Generalul doar îl urmărea cum se zbuciumă, fiindu-i probabil teamă să nu-i distragă atenția.

— Nu putea ministrul de interne să organizeze asasinatul general-aghiotantului Sobolev, orice n-ar fi pus la cale acesta din urmă. E un non-sens!

De emoție, Erast Petrovici încetă să se mai bâlbâie.

— Klonov al nostru mai degrabă nu e acel căpitan Pevțov despre care scrie contele. Pevțov cel adevărat probabil că nu mai e în viață. Aici miroase a intrigă, o intrigă foarte șireată, gândită în așa fel încât, în caz de eșec, vina să cadă pe direcția dumneavoastră!

Asesorul colegial se deda năvalnic fanteziilor.

— Așa, așa, așa! Să presupunem că ministrul știe despre complotul lui Sobolev și organizează o urmărire secretă. Asta-i unu. Despre complot mai știe cineva și acest cineva vrea să-l omoare pe Sobolev. Asta-i doi. Spre deosebire de ministru, acest cineva – mai bine-zis acești oameni pe care îi vom numi

contracomplotiști, nu sunt legați de lege și își urmăresc scopurile.

— Ce scopuri? întrebă în sfârșit, cu voce stinsă, șeful poliției, zăpăcit de-a binelea de scenariile lui Fandorin.

— Probabil să ia puterea, răspunse Erast Petrovici. Ce alte scopuri mai pot avea când intrigile se desfășoară la un asemenea nivel? Contracomplotiștii au avut la îndemână un executant neobișnuit de inventiv și de întreprinzător, care ne este cunoscut sub numele de Klonov. Nu încape îndoială că acest Klonov nu e negustor. E un om neobișnuit, cu capacități extraordinare. E invizibil, imposibil de prins, invulnerabil. E omniprezent. Și-a făcut apariția peste tot înaintea noastră și a dat lovitura primul. Cu toate că și noi am fost destul de rapizi, ne-a lăsat mereu cu buza umflată.

— Dar dacă totuși e căpitan de poliție și acționează la ordinul ministrului? întrebă Karacențev. Dacă... Înghiți în sec. Dacă înlăturarea lui Sobolev e sancționată de sus? Scuzați-mă, Erast Petrovici, dar suntem profesioniști și știm că pentru a apăra interesele statului uneori ești nevoit să recurgi la metode netradiționale.

— Și atunci de ce să fure servieta, și încă de la Direcție? zise Fandorin ridicând din umeri. Doar servieta ajunsese deja la poliție și dumneavoastră ați fi trimis-o, conform regulamentului, la Petersburg, aceluiași conte Tolstov. De ce trebuia să se ajungă aici pe la Vladivostok? Nu, ministerul nu are nici un amestec. Iar a omorî un erou național nu e tot una cu a strânge de gât în temniță pe un oarecare general Pîșegria. Să ridici mâna asupra lui Mihail Dmitrievici Sobolev? Fără judecată, fără anchetă?

Nu, Evgheni Osipovici, chiar luând în calcul imperfecțiunile puterii noastre, e prea de tot. Nu cred.

— Da, aveți dreptate, recunoscu Karacențev.

— Și apoi, ușurința cu care ucide Klonov nu pare a fi cea a unui ins aflat în serviciul statului.

Seful poliției ridică mâna:

— Stați un pic, stați un pic, vă ia valul. Despre ce crime vorbiți? Noi n-am aflat încă dacă Sobolev a fost omorât sau a murit de moarte bună. Potrivit rezultatelor examinării *post mortem*, a murit din cauze naturale.

— Nu, a fost omorât, îl contrazise Erast Petrovici tăios, chiar dacă nu e clar cum au fost șterse urmele. Dacă am fi știut atunci ceea ce știm acum, poate i-am fi cerut profesorului Velling să facă autopsia mai minuțios. El doar era sigur de la bun început că moartea survenise pe cale naturală, iar această siguranță a avut o mare importanță. Asesorul colegial se opri în fața generalului. Și, la urma urmelor, n-avem de furcă doar cu moartea lui Sobolev. Klonov a lichidat toate verigile. Eu sunt sigur că moartea misterioasă a lui Herr Knabe e opera lui. Gândiți-vă și singur, oare și-ar fi eliminat nemții un ofițer din propriul lor stat- major, chiar dacă s-ar fi speriat destul de tare? În țările civilizate nu se procedează așa. În cel mai rău caz, l-ar fi obligat să se împuște. Dar să-i înfigă un satâr de măcelar între coaste? E incredibil! Lui Klonov însă i-ar fi convenit toate acestea. Noi eram convinși că acest caz e rezolvat. Dacă nu apărea servieta cu milionul, l-am fi clasat deja. E foarte suspectă și moartea chelnerului de la Metropol. Acest nenorocit, Timofei Spiridonîci, s-a făcut vinovat doar de faptul că i-a ajutat lui Klonov să o găsească pe Wanda. Ah, Evgheni Osipovici, acum totul mi

se pare suspect! exclamă Fandorin. Chiar și moartea lui Mișa Mititelul, chiar și sinuciderea lui Hurtinski!

— Ei, asta e prea de tot, se strâmbă șeful poliției. Există bilețelul scris înainte de moarte.

— Spuneți-mi cu mâna pe inimă, își punea oare Piotr Parmenovici lațul de gât doar pentru că era în prag de a fi desconspirat. Era el un om de așa mare onoare?

— La drept vorbind, nu prea. Acum îi venise rândul lui Karacențev să sară de pe scaun și să se plimbe prin odaie. Mai degrabă ar fi încercat să fugă. Judecând după hârtiile găsite în seiful lui, răposatul avea un cont într-o bancă din Zürich. Dacă nu reușea să fugă, cerșea milă, dădea mită judecătorilor. Cunosc bine soiul ăsta. Astfel de oameni sunt foarte greu de stârpit. Hurtinski ar fi preferat mai degrabă ocna decât ștreangul, fără nici o îndoială. Totuși scrisoarea a fost scrisă cu mâna lui. Nu există dubii...

— Cel mai mult mă înspăimântă că, în toate cazurile, nu e suspectat nimeni de omor sau, ca în cazul lui Knabe și Mișa Mititelul, bănuiala cade pe altcineva. În primul caz, pe agenții germani, iar în al doilea, pe Fiska. Acesta e un semn de mare profesionalism. Erast Petrovici își miji ochii: Eu unul nu înțeleg cum de a lăsat-o în viață pe Wanda... Apropo, Evgheni Osipovici, trebuie să trimiteți imediat o echipă s-o ridice din hotelul Anglia. Dacă îi telefonează Klonov cel adevărat? Sau, și mai rău, Klonov hotărăște să-și repare greșeala?

— Svercinschi! strigă generalul și ieși în anticameră să dea ordin.

Când se întoarse, asesorul colegial stătea lângă harta orașului și trasa pe ea linii cu degetul.

— Unde e hanul Troițki? întrebă el.

— „Hanul Troițki" sunt numite camerele mobilate de pe Pokrovka, nu departe de biserica Trei Ierarhi. Iată, arătă generalul, străduța Hohlovsk. Acolo a fost cândva curtea unei mănăstiri, iar acum e un labirint alcătuit din cocioabe, anexe, magazii, barăci. De obicei, camerele închiriate sunt numite simplu „Troița". Un loc tare rău-famat, de acolo până pe Hitrovka sunt doi pași. Totuși, Troița adună un public format din oameni care încă nu sunt pierduți definitiv: actorași, manechine, comercianți ruinați. Locatarii nu rămân mult timp acolo: fie reușesc să revină în lumea bună, fie se scufundă în abisul de pe Hitrovka.

Răspunzând pe larg la întrebarea pusă de Fandorin, șeful poliției se gândea la altceva și se vedea că nu găsea prea ușor un răspuns la frământările sale. Când generalul termină de explicat, se instală o pauză. Erast Petrovici înțelese că discuția lor intră în faza finală.

— Bineînțeles că acesta este un pas foarte riscant, Evgheni Osipovici, spuse încet asesorul colegial. Dacă p-presupunerile mele sunt greșite, vă puteți ruina cariera, iar dumneavoastră sunteți un om ambițios. Tocmai din acest motiv am venit la dumneavoastră și nu m-am dus la Vladimir Andreevici, care desigur că n-ar fi mers la risc. E prea prudent, vârsta își spune cuvântul. Pe de altă parte, și poziția lui e mai delicată decât a dumneavoastră. În orice caz, ministerul a țesut în spatele dumneavoastră o intrigă în care, scuzați-mi sinceritatea, v-a fost rezervat rolul de... mazetă. Contele Tolstov n-a socotit de cuviință să vă informeze, ca pe un șef al poliției din Moscova, despre cazul Sobolev, ci a preferat să îi încredințeze informația lui Hurtinski, un om de nimic, ba chiar mai mult decât atât, un criminal. Cineva și mai șiret decât

ministrul a organizat o operațiune proprie. N-ați fost implicat în toate aceste afaceri, dar, în cele din urmă, răspunderea va cădea pe umerii dumneavoastră. Prin urmare mă tem că tocmai dumneavoastră veți plăti pentru oalele sparte, iar cel mai neplăcut e că nu veți afla niciodată cine le-a spart și de ce. Pentru a afla scopul adevărat al acestei intrigi, trebuie să-l prindeți pe Klonov. Atunci veți avea asul în mână.

— Și dacă e totuși un agent guvernamental și voi zbura cu surle și trâmbițe în rezervă? Asta în cel mai bun caz, îi răspunse posomorât Karacențev.

— Evgheni Osipovici, mă îndoiesc că acest caz ar putea fi mușamalizat, dar chiar ar fi păcat, și nu atât din cauza lui Sobolev, cât din teamă. Ce forțe se joacă oare cu soarta Rusiei? Cu ce drept? Și ce vor mai născoci aceste forțe mâine?

— Faceți aluzie la masoni? se miră generalul. Contele Tolstov e într-adevăr membru al Lojei și Viaceslav Konstantinovici Plevako, directorul Departamentului de Poliție, la fel. Aproape jumătate din oamenii influenți din Petersburg sunt masoni. Numai că ei n-au nevoie de asasinate politice, ei și fără asasinate pot face praf pe oricine. Legal.

— Ei, masonii. Fandorin își încreți necăjit fruntea netedă. Despre ei știe toată lumea. Aici însă se întrevede un complot adevărat, nu unul de operetă. Iar în caz de succes, Excelență, dumneavoastră ați putea primi cheia de la peștera a lui Aladdin.

Evgheni Osipovici își ridică sprâncenele roșcate. Tentant, foarte tentant. N-ar fi rău să fie trași binișor în țeapă și Iuda de Viaceslav Konstantinovici (tovarăș se numește), și contele Tolstov însuși. Să nu mai glumească pe seama lui Karacențev, să nu mai facă din el un măscărici. V-ați întrecut cu joaca, domnilor, și o s-o pățiți! Să zicem că, în ceea ce

privește urmărirea secretă a complotistului, treburile sunt clare. În asemenea circumstanțe e nevoie de delicatețe. Dar când, sub nasul vostru, e omorât un erou național, situația a scăpat de-a binelea de sub control, deșteptilor de la Petersburg. Acum probabil vă smulgeți părul din cap, tremurați în fotoliile voastre. Evgheni Osipovici va aduce capul infractorului pe tavă: iată-l pe răufăcător! Hm, dar poate să ducă tava asta cuiva mai de sus? Cazul este de mare amploare, he-he.

Și în mintea șefului poliției începură să se deschidă perspective atât de largi și de înălțătoare, încât i se tăie răsuflarea. Dar, în același timp, începu să-l apese ceva la lingurică. De teamă.

— Bine, spuse precaut Karacențev. Să zicem că îl arestăm pe Klonov, dar el își pune lacăt la gură și tace mizând pe protectorii săi. Ce facem în acest caz?

— Rezonabilă întrebare, admise asesorul colegial, fără să arate că era satisfăcut de trecerea discuției de la stadiul teoretic la cel practic. Și eu m-am gândit la asta. Nu va fi ușor să-l prindem pe Klonov, iar să-l punem să vorbească va fi de o sută de ori mai greu. De aceea am o propunere.

Evgheni Osipovici își ciuli urechile, știind din experiență că tânărul acesta dezghețat nu va propune prostii și va lua tot greul asupra lui.

— Oamenii dumneavoastră vor înconjura Troița, în așa fel încât să nu se poată strecura de acolo nici un gândac. Fandorin se apropie cu patimă de hartă. Aici ar trebui amplasat un cordon, și aici. Curțile de t-trecere să fie blocate în toată vecinătatea – bine că va fi dimineața devreme, mulți vor dormi. În jurul Troiței trebuie puși câțiva dintre cei mai buni agenți, vreo trei-patru oameni, nu mai mulți. Ei trebuie să acționeze cu mare precizie și să fie deghizați cu

iscusință. Să nu dea Domnul să-l speriem. Oamenii noștri vor trebui să aștepte semnalul meu. Eu voi intra în camera închiriată de Klonov singur și voi încerca să mă joc cu el de-a sinceritatea. Nu mă va omorî imediat, pentru că va dori să afle cât de multe știu, de unde m-am luat și ce interese urmăresc. Vom interpreta un grațios *pas de deux*: eu îi voi deschide un pic cortina, iar el, la rândul lui, va fi sincer cu mine. Voi urma iar eu, apoi, iar el. Sigur că m-ar putea lichida în orice clipă, dar trag speranța că va fi vorbăreț. Nu găsesc o metodă mai bună.

— Dar e un mare risc, obiectă Karacențev. Dacă aveți dreptate și e un mare maestru în ale crimei, se poate întâmpla, Doamne ferește...

Erast Petrovici ridică din umeri nepăsător.

— Cum a spus Confucius, bărbatul virtuos trebuie să poarte răspunderea greșelilor sale.

— Atunci, să ne ajute Dumnezeu. E un lucru mare. Ori pieptul plin de medalii, ori capul în nisip. Vocea șefului poliției tremura de emoție. Generalul strânse mâna lui Fandorin. Duceți-vă la hotel, Erast Petrovici, și trageți un pui de somn. Nu vă faceți griji, eu personal voi pregăti operațiunea și voi face totul cum se poate mai bine. Dimineața duceți-vă la Troița să vă convingeți că oamenii mei sunt deghizați ca la carte.

— Parcă ați fi Vasilisa cea Înțeleaptă, Excelență, râse asesorul colegial arătându-și dinții albi și frumoși. Dormi, Ivanușka, dimineața e un sfetnic bun. Ce să zic, eu sunt într-adevăr cam obosit, iar mâine mă așteaptă o treabă serioasă. La șase fix voi fi la Troiță. Semnalul la care oamenii dumneavoastră vor trebui sa alerge la mine va fi un fluierat. Până la fluierat să nu se amestece în nici un caz... Iar dacă

se întâmplă ceva, nu-l lăsați să fugă. Asta e rugămintea mea p-personală, Evgheni Osipovici.

— Nu vă faceți griji, spuse generalul cu seriozitate, încă strângând mâna tânărului. Vom executa o lucrare de bijutier. Îi voi deghiza pe agenții mei cei mai buni, vor fi prezenți acolo într-un număr mai mult decât suficient. Dar dumneata, înverșunat cum ești, nu te lăsa dus de val, fii mai atent.

Erast Petrovici era obișnuit să se trezească la ora la care își propunea. Exact la cinci dimineața, el deschise ochii și zâmbi, pentru că tocmai își făcea apariția un soare care semăna cu un om chel, cu capul rotund, care se uita prin geam.

Fredonând aria din *Elixirul dragostei*, Fandorin se bărbieri și își admiră cu satisfacție în oglindă frumoasa și minunata sa față. Unui samurai nu i se cuvine să ia micul dejun înainte de bătălie, de aceea, în loc de cafeaua de dimineață, asesorul colegial făcu niște exerciții cu halterele și se ocupă minuțios de echipare. Se înarmă până în dinți, pentru că și dușmanul era unul pe potrivă.

Masa își ajută stăpânul să se pregătească, manifestând o neliniște crescândă. În cele din urmă nu mai rezistă:

— Stăpâne, de obicei, aveți o astfel de față atunci, când moartea e pe undeva pe aproape.

— Doar știi că un adevărat samurai trebuie să se trezească în fiecare dimineață fiind pe deplin pregătit să moară, glumi Erast Petrovici, îmbrăcând sacoul de șantung.

— În Japonia mă luați mereu cu dumneavoastră, se plânse japonezul. Știu că deja de două ori v-am dat de sminteală, dar nu se va mai repeta. Jur! Dacă

nu, să mă nasc în cealaltă viață meduză! Luați-mă, stăpâne. Vă rog mult.

Fandorin îi dădu cu blândețe un bobârnac peste vârful nasului:

— De această dată chiar nu mi-ai putea fi de folos. Trebuie să fiu singur. De fapt, nu voi fi deloc singur, voi avea în jurul meu o armată de polițiști, iar dușmanul meu va fi singur, singurel.

— E primejdios?

— Foarte. E cel care a putut să ia din mâinile tale, printr-un șiretlic, servieta cu bani.

Masa începu să smiorcăie, își ridică sprâncenele rare și nu mai spuse nimic.

***

Erast Petrovici se hotărî să ajungă la Pokrovka pe jos. O, și cât de frumoasă era Moscova după ploaie. Prospețimea, cerul roz al zilei care se instala, liniștea. Dacă o fi să mor, atunci să mor într-o așa dimineață dumnezeiască, își spuse asesorul colegial și se apostrofă imediat pentru slăbiciunea de a cădea în melodramă. În pas de plimbare, fluierând, ieși pe Lubianka, unde, la o fântână, birjarii își adăpau caii. Coti spre Solianka și trase fericit în piept aroma de pâine caldă ce se ridica de la ferestrele deschise ale unei brutării aflate la demisol.

Iată și mahalaua cu pricina. Casele deveniră mai sărăcăcioase, trotuarul mai îngust, iar la intrarea în Troiță peisajul își pierdu cu totul aerul idilic: băltoace pe caldarâm, garduri prăbușite, pereți coșcoviți. Necătând la dezvoltatul său spirit de observație, Erast Petrovici nu văzu nici un cordon de polițiști și acest fapt îl bucură nespus.

La intrarea pe străduță, se uită la ceas: șase fără cinci. E timpul. Porți de lemn, iar pe ele o tăbliță

lăsată un pic pe-o parte: „Hanul Troițki". Casele sunt toate cu un singur etaj, iar fiecare număr are intrare separată. Numărul 7 părea a fi după colț, la stânga.

Numai să nu înceapă Klonov să tragă imediat, fără nici o vorbă. Trebuie să pregătesc o introducere cu care îl voi deruta. De exemplu: „Salutări de la doamna Wanda". Sau ceva mai subtil: „Știți oare că Sobolev de fapt trăiește?" Numai să nu pierd inițiativa. Mai departe voi merge după intuiție.

Greutatea liniștitoare a revolverului Herstal îi trăgea în jos buzunarul.

Erast Petrovici intră hotărât pe poartă. Un ins într-un șorț murdar dădea leneș cu mătura printre băltoace. Se uită pe sub sprâncene la domnul elegant și Erast Petrovici îi făcu, pe neobservate, cu ochiul. Convingător măturător, n-ai ce zice.

La poartă mai stătea un agent care o făcea pe beatul: sforăia cu șapca trasă peste ochi. Nu-i rău nici ăsta. Fandorin aruncă o privire în urmă și văzu cum pe stradă merge cu pași mărunți o muiere grasă, îmbrăcată într-un palton, cu basmaua trasă peste ochi. Ei asta e prea de tot. Miroase deja a farsă.

Numărul 7 era într-adevăr primul de după colț, în curtea interioară. Pe ușă, cu vopsea, era scris „k 7".

Erast Petrovici se opri, trase din răsputeri aer în piept și îl suflă înapoi în câteva expirații de intensitate egală.

Ridică mâna și ciocăni încet.

De două ori, de trei, apoi iar de două.

Partea a doua

AHIMAS

Skirovsk

1

Tatălui îi spuneau Pelef, ceea ce în ebraica veche înseamnă „fugă". În anul nașterii lui, „frații întru Hristos" care trăiau în Moravia de două sute de ani fuseseră loviți de o nenorocire. În acel an, împăratul anulase privilegiul care scutea comunitatea de serviciul militar, pentru că începuse un mare război cu alt împărat și avea nevoie de cât mai mulți ostași.

Comunitatea a purces la drum într-o noapte, părăsindu-și pământurile și casele. S-a strămutat în Prusia. „Fraților întru Hristos" nu le păsa dacă împărații aveau ceva de împărțit sau nu, credința le interzicea să slujească suveranilor de pe pământ, să poarte armă și uniforme și nasturi cu stemă care, în viziunea lor, reprezentau amprenta de pe sigiliul Satanei. De aceea, cămășile lungi și cafenii, a căror croială nu se schimbase nici un pic în două sute de ani, nu se încheiau cu nasturi. „Frații" foloseau doar șnururi.

În Prusia trăiau coreligionarii lor. Cândva, cu mult, mult timp în urmă, ei veniseră aici salvându-se de Antihrist. Regele i-a împroprietărit pe vecie cu pământ și i-a scutit de serviciul militar, cu condiția ca ei să sece nemărginitele mlaștini ale Prusiei. Două generații de frați s-au luptat cu mlaștinile, iar

cea de a treia a reuşit să le înfrângă şi să înceapă un trai îmbelşugat şi liber pe pământurile bogate. Fraţii prusaci i-au primit cordial pe coreligionarii din Moravia, au împărţit cu ei tot ce aveau şi au continuat să trăiască în pace şi bună înţelegere.

Când a împlinit douăzeci şi unu de ani, Pelef s-a căsătorit. Domnul i-a dat o femeie bună, care i-a născut, la timpul cuvenit, un băiat. Dar, după aceasta, Mântuitorul hotărî să îşi supună credincioşii slujitori la grele încercări. La început, a venit o molimă şi mulţi au murit, iar printre ei, soţia şi fiul lui Pelef.

Pelef nu-şi blestemă soarta, cu toate că viaţa lui îşi schimbase culoarea: din albă se făcuse neagră. Dar Celui de Sus i se păru puţin şi hotărî să le arate celor aleşi cât de severă şi crudă poate fi dragostea Sa. Un rege care venise la cârma ţării hotărî că toţi trebuie să fie egali şi amână decizia altui rege care, demult, tare demult îi eliberase pe „fraţi" de armată. Acum, şi evreii, şi menoniţii, şi Fraţii întru Hristos erau obligaţi să slujească în oaste şi să-şi apere patria cu arma în mână. Dar patria fraţilor nu era în mijlocul mlaştinilor desecate, ci în ceruri. De aceea, conventul stareţilor duhovniceşti se sfătui şi hotărî că trebuie să plece spre răsărit, la ţarul Rusiei. Era şi acolo o comunitate, iar de acolo veneau uneori veşti care ajungeau greu, cu ajutorul unor oameni de nădejde, pentru că poşta de stat era în slujba Necuratului. În acele scrisori, coreligionarii lor le spuneau că pământul e gras, iar autorităţile sunt îngăduitoare şi se mulţumesc cu biruri mici.

Şi-au adunat lucrurile, au vândut ce-au putut, iar restul au aruncat. Au mers cu căruţele de şapte ori câte şapte zile şi au poposit în ţara cu un nume

greu de pronunțat, *Melitopolstșcina*. Pământul era într-adevăr gras, dar cele douăsprezece tinere familii și, împreună cu ele, văduvul Pelef au vrut să meargă mai departe, pentru că nu văzuseră niciodată munții, doar citiseră despre ei în Cărțile Sfinte. Era de neînchipuit cum de suprafața tare a pământului se ridică spre cer la o înălțime de mii de coți și ajunge în nori. Cei tineri voiau să vadă asta, iar lui Pelef îi era totuna. Lui începuse să-i placă să meargă în căruțele trase de boi prin păduri și peste câmpii, pentru că astfel scăpa de gândurile despre Rahila și micul Ahave care rămăseseră pentru vecie în pământul umed al Prusiei.

Munții s-au dovedit a fi exact așa cum erau descriși în cărți. Ei se numeau Caucaz și se întindeau în toate cele patru zări, cât vedeai cu ochii. Pelef a uitat de Rahila și Ahave, pentru că aici totul era altfel și chiar mersul era altul, de sus în jos și de jos în sus. Chiar în primul an, el se căsători.

S-a întâmplat așa: Frații întru Hristos tăiau pădurea de pe singura pantă blândă, pregătind terenul pentru pășune. Fetele din partea locului se uitau cum bărbații străini, îmbrăcați în haine lungi și caraghioase, tăiau cu spor pinii seculari și scoteau din pământ buturugile. Fetișcanele își dădeau coate și mâncau nuci. Una dintre ele, Fatima, care avea cincisprezece ani, îl sorbea din ochi pe voinicul cu părul și barba bălaie. Era puternic, dar liniștit și bun, cu totul altfel decât bărbații din aulul ei, răi și foarte aprigi.

Fatima fu nevoită se se boteze și să poarte altfel de haine: o rochie neagră și o scufie albă. Fu nevoită să-și schimbe și numele, să nu mai fie Fatima, ci Bătrâna, să lucreze în gospodărie din zori până în noapte, să învețe o limbă străină, iar duminica trebuia să se

roage și să cânte în casa de rugăciuni, care a fost ridicată înainte de a fi ridicate casele de locuit. Dar pe Fatima n-o speriau toate acestea, pentru că ei îi era bine cu Pelef cel cu părul alb și pentru că știa că Allah nu le hărăzise femeilor o viață ușoară.

În vara următoare, când Sara-Fatima se chinuia să nască, din munți au coborât războinicii ceceni, au ars grâul și le-au luat vitele. Pelef privea cum i se duc calul, doi boi, trei vaci și se ruga la Dumnezeu să nu îl lase și să nu dea voie mâniei să iasă din el. De aceea, fiul său, al cărui prim strigăt se auzi în clipa când pe pereții ciopliți ai casei de rugăciuni începură să șerpuiască limbi lacome de foc, primi numele Ahimas, ceea ce înseamnă „fratele mâniei".

În cel de-al doilea an, arbecii veniră iar după pradă, dar plecară fără nimic, pentru că la marginea satului nou construit se înălța un *Blockhaus*, iar în el locuiau un plutonier-major și zece soldați. Pentru aceasta, frații plăteau șefului militar cinci sute de ruble.

Băiețelul se născuse voinic. Sara-Fatima mai că n-a murit atunci când el ieșea la lumina zilei. Mai mulți ea nu mai putea naște, dar nici nu-și dorea, pentru că nu putea să-i ierte soțului că stătea și se uita cum tâlharii le iau calul, boii și vacile.

Ahimas a avut în copilărie doi Dumnezei și trei limbi. Dumnezeul tatălui, sever și răzbunător îl învăța așa: dacă te vor lovi peste un obraz, întinde-l și pe celălalt; cine se bucură în viața asta va plânge în cealaltă; nu trebuie să te temi de tristețe și suferință, pentru că ele sunt un semn al iubirii Celui de Sus. Dumnezeul mamei, despre care nu se cădea să vorbești cu glas tare, era bun: îți dădea voie să te bucuri și să te joci și nu-ți permitea să-i ierți pe cei care te-au supărat. Despre Dumnezeul bun putea vorbi doar în șoaptă, dar și atunci când, în afară de

mama, nu mai era nimeni lângă el, iar asta însemna că Dumnezeul tatălui era cel mai important. El vorbea în limba care se numea *Die Sprache*, care era un fel de amestec de olandeză și germană. Dumnezeul mamei vorbea în cecenă. Mai era și limba rusă, pe care o învățase de la soldații din *Blockhaus*. Băiatul era foarte atras de armele și baionetele lor, care îi erau interzise, deplin interzise, pentru că Dumnezeul cel mai important nu îi dădea voie să se atingă de arme. Iar mama îi șoptea că nu-i nimic, se poate. Ea își ducea fiul în pădure, îi povestea despre luptătorii viteji ai neamului ei, îl învăța să pună piedică si să lovească cu pumnul.

Când Ahimas avea șapte ani, Melhisedek, fiul de șapte ani al fierarului, îi mânji intenționat abecedarul cu cerneală. Ahimas îi puse piedică și îi dădu un pumn după ureche. Melhisedek fugi plângând să-l pârască la părinții săi.

A avut loc o discuție grea și apăsătoare cu tata. Ochii lui Pelef, tot atât de albaștri ca ai fiului, erau supărați și triști. După aceea, Ahimas fu pedepsit să stea toată seara în genunchi și să citească psalmi. Dar gândurile lui nu erau îndreptate spre Dumnezeul tatălui, ci spre Dumnezeul mamei. Băiețelul se ruga ca, din albi, ochii lui să se facă negri, ca ai mamei și fratelui ei vitreg, Hasan. Ahimas nu-l văzuse niciodată pe unchiul său Hasan, dar știa că e puternic, viteaz, norocos și că nu-i iartă niciodată pe dușmani. Strecurându-se pe cărările tainice din munți, unchiul aducea covoare groase din Persia și baloturi de tutun din Turcia, iar înapoi ducea arme. Ahimas se gândea deseori la Hasan. Își închipuia cum stă Hasan în șa privind cu atenție spre trecătoarea din pantă, să vadă dacă nu e ascunsă pe undeva paza de graniță. În închipuirea lui Ahimas, unchiul Hasan

purta o papahă mițoasă, o pelerină caucaziană, iar pe umăr o carabină cu patul gravat.

2

În ziua când Ahimas a împlinit zece ani, a stat, chiar de dimineață, încuiat în cămara din curte. Din vina lui. Mama îi dăruise pe ascuns un pumnal mic, dar adevărat, cu tăiș lustruit și mâner de corn și îi spuse să îl ascundă, dar Ahimas nu se putuse abține și fugise în curte să-l încerce. Acolo a fost surprins de tatăl său. Pelef întrebă de unde are arma, iar când înțelese că nu va primi nici un răspuns, își pedepsi fiul.

Așa că Ahimas stătu o jumătate de zi în cămară. Îi era foarte milă de pumnalul pe care tata i-l confiscase și, în plus, îi era urât. Iar după-amiază, când i se făcu foame și sete, se auziră împușcături și strigăte.

Abrecul Mahoma, însoțit de patru cunaci, i-a atacat pe soldații care își spălau cămășile în pârâu, pentru că aveau zi de baie. Bandiții au tras de după tufișuri, au omorât doi soldați, iar alți doi au fost răniți. Ceilalți o luară la fugă spre Blockhaus, dar abrecii au urcat pe cai, i-au ajuns din urmă și i-au tăiat pe toți cu săbiile. Plutonierul-major care nu se dusese la pârâu s-a încuiat în casa din bârne, cu geamuri mici și bine întărită, și a tot tras cu arma. Mahoma așteptă până când rusul își încărcă arma și se ivi iar din ascunzătoare. Atunci l-a ochit. Glonțul mare și greu a nimerit fix în fruntea plutonierului-major.

Ahimas nu văzu toate astea. În schimb, cu fața lipită de crăpăturile dintre scânduri, el a văzut cum în curte intră un bărbos cu un singur ochi. Bărbosul purta pe cap o căciulă albă, flocoasă și ținea în mână o armă lungă (acesta era chiar Mahoma). Se opri în

fața părinților lui Ahimas care ieșiseră repede în curte și le spuse ceva – băiatul nu deslușí ce anume. După, o luă pe mama cu o mână de umăr, iar cu alta de bărbie și îi ridică fața spre el. Pelef stătea împietrit, plecându-și capul său de leu, și își mișca buzele. Se roagă, înțelese Ahimas. Sara-Fatima nu se rugă, ci rânji și îl zgârie pe cel cu un singur ochi.

Femeia n-are voie să se atingă de fața bărbatului, de aceea Mahoma își sterse sângele de pe obraz și o omorî pe ghiaură cu o lovitură de pumn la tâmplă. Apoi, îi omorî soțul, pentru că, după toate astea, nu se cădea să îl lase în viață. Trebui să-i omoare și pe ceilalți săteni. Se vede că așa avu să fie acea zi.

Abrecii au adunat toate vitele, au încărcat în două căruțe cele mai folositoare și prețioase lucruri, au dat foc sătucului din patru părți și au plecat.

Cât timp cecenii îi omorau pe cei din sat, Ahimas a stat în debara fără să scoată un sunet. El nu voia să fie ucis ca toți ceilalți. Dar, când bătăile copitelor și scârțâitul roților se îndepărtară în direcția trecătorii Karamîksk, băiatul a rupt cu umărul o scândură și a ieșit în curte. Oricum trebuia să iasă din cămară. Peretele din spate luase foc și prin crăpături începuse să pătrundă un fum înecăcios.

Mama era culcată pe spate. Ahimas se așeză pe vine și îi atinse pata vânătă dintre ochi și ureche. Mama era ca vie, dar nu se uita la Ahimas, ci la cer. Cerul o atrăgea acum mai mult decât fiul ei. Cum să nu o atragă, dacă acolo trăia Dumnezeu? Ahimas se apleacă spre tatăl său, dar ochii lui erau închiși, iar barba albă se făcuse roșie de tot. Băiețelul își trecu degetele prin ea, și degetele lui se făcură la fel de roșii.

Ahimas intră în toate curțile. Acolo văzu mulți morți: femei, bărbați, copii. Ahimas îi cunoștea pe toți foarte bine, dar ei nu-l mai recunoșteau. De fapt,

cei pe care îi știa nu mai erau aici. Ahimas întrebă întâi un Dumnezeu, pe urmă îl întrebă pe celălalt ce să facă. Așteptă, dar nu primi nici un răspuns.

Totul în jur ardea. Casa de rugăciuni care era și școală scoase un geamăt și aruncă spre cer un nor de fum când îi căzu acoperișul.

Ahimas privi în jur. Văzu munții, cerul, pământul în flăcări și nici un suflet. În acea clipă, el înțelese că așa va fi mereu. Era singur și doar el putea hotărî dacă merită să rămână sau să plece, să moară sau să trăiască.

Își ascultă propriul glas, trase în piept aerul încins și fugi pe drum, care îl duse mai întâi în sus, printre munți, iar apoi în jos, spre o colină mare.

A mers atât cât a mai durat ziua, și toată noaptea. Spre dimineață, a căzut la marginea drumului. Îi era foarte foame, dar și mai mult îi era somn și Ahimas adormi. Se trezi de foame. Soarele stătea exact la mijlocul cerului. Băiatul merse mai departe și, spre seară, ajunse la o staniță de cazaci.

La marginea ei se întindeau straturi lungi de castraveți. Ahimas privi în jur. Nici țipenie. Mai înainte nici nu i-ar fi trecut prin cap să ia ceva de la alții, pentru că Dumnezeul tatălui i-ar fi spus „Nu fura!", dar aici nu era nici tata, nici Dumnezeul lui și Ahimas se lăsă în patru labe și începu să mănânce din castraveții tari și buboși. Pământul îi scrâșnea între dinți și nu auzi cum din spate se furișase stăpânul, un cazac voinic, încălțat în cizme moi. El îl înșfăcă pe Ahimas de după gât și îl arse de câteva ori cu cravașa repetând întruna: „Nu fura, nu fura, nu fura". Băiețelul nu plângea și nici nu cerea îndurare, doar se uita de jos în sus cu ochii lui spălăciți, de lup. Asta îl înfurie și mai mult pe cazac, care începu să-l lovească pe lupișor cu toată

puterea, până când acestuia îi ieși printre dinți o pastă verde de castraveți. Atunci cazacul îl luă pe Ahimas de ureche, îl târî în drum și îi dădu un șut.

Ahimas mergea și se gândea că tata a murit, dar Dumnezeu e viu și legile Lui sunt de asemenea vii. Spatele și umerii îi ardeau încă mai tare decât îi ardeau măruntaiele.

Lângă un râu mic și repede, lui Ahimas îi ieși în cale un băiat mai mare, de vreo 14 ani. Căzăcelul ducea o pâine sură și un urcior cu lapte.

— Dă-mi, spuse Ahimas și îi smulse pâinea.

Băiatul mai mare puse urciorul jos și îl lovi cu pumnul în nas. Din ochi îi ieșiră scântei și Ahimas căzu, iar băiatul mai mare, care era și mai puternic, se așeză deasupra și începu să îl lovească în cap. Atunci Ahimas luă o piatră și îl izbi pe căzăcel în sprânceană. Acesta se rostogoli într-o parte, își acoperi fața cu mâinile și începu să scâncească. Ahimas ridică piatra să-l lovească încă o dată, dar își aminti că legea Domnului spune „Să nu ucizi!" și nu-l mai lovi. În timpul bătăii, urciorul se răsturnase și laptele se vărsase, dar pâinea rămase la Ahimas și asta îi era de ajuns. Plecă pe drum și mâncă, mâncă, mâncă până termină și ultima firimitură.

Nu trebuia să-l asculte pe Dumnezeu, trebuia să-l omoare pe băiat. Ahimas înțelese asta când, pe la amurg, l-au ajuns din urmă doi călăreți. Unul purta pe cap un chipiu cu bor albastru, iar în spatele lui stătea căzăcelul cu fața umflată de vânătăi.

— Uite-l, nene Kondrat! urlă căzăcelul. E el, ucigașul!

Noaptea, Ahimas a stat în beci și a ascultat cum uriadnikul Kondrat și străjerul Kovalciuk îi hotărau soarta. Ahimas nu le-a spus nici un cuvânt, chiar dacă ei au încercat să afle cine e și de unde vine, chiar

dacă l-au tras de urechi și l-au plesnit peste față. Într-un târziu, l-au crezut surdomut și l-au lăsat în pace.

— Ce să facem cu el, Kondrat Panteleici? întrebă străjerul, care stătea cu spatele la Ahimas, mânca ceva și bea din urcior. Chiar să-l ducem în oraș? Poate îl ținem până dimineața și îl trimitem încotro îl vor duce ochii?

— Eu te-oi trimite, răspunse șeful, care stătea față în față cu el și scria ceva cu o pană de gâscă într-un catastif. Fiul atamanului mai că n-a rămas cu mutra pocită. Ar trebui trimis la Kizlyar, animalul, la închisoare.

— Nu vă e milă, tocmai la Kizlyar, la închisoare? Știți bine, Kondrat Panteleici, ce pățesc băiețeii acolo.

— În altă parte n-avem unde, iar aici nu-l putem ține, n-avem nici un azil.

— Parcă în Skirovsk măicuțele primesc orfani, nu?

— Numai fete. La închisoare cu el, Kovalciuk, la închisoare. Mâine de dimineață o să-l și duci. Numai să întocmesc eu toate hârtiile.

Dar a doua zi dimineață, Ahimas era deja departe. Când uriadnikul plecă, iar străjerul adormi și începu să sforăie, Ahimas se cățără până la fereastră, reuși să se strecoare printre două zăbrele groase de fier și sări pe pământul moale.

Despre Skirovsk mai auzise, era cam la 40 de verste spre asfințit.

Din toate acestea reieșea că Dumnezeu totuși nu există.

3

La azilul de la Skirovsk Ahimas a ajuns deghizat în fetiță: furase de pe o sfoară de rufe o rochiță de cit și o basma. Maicii starețe, căreia trebuia să i te

adresezi cu „maică Pelaghia", îi spuse că se numește Lia Velde, refugiată din localitatea Hoyesvelt, distrusă de munteni. Velde era numele lui de familie adevărat, iar Lia era numele verișoarei lui de-a treia, o fetiță cu pistrui și voce pițigăiată. Ultima oară Ahimas o văzuse culcată pe spate, cu fața despicată în două.

Maica Pelaghia o mângâie pe mica nemțoaică cu păr blond, tuns scurt, și întrebă: „Vei trece la ortodoxie?"

Și Ahimas deveni rus, pentru că acum știa sigur că Dumnezeu nu există, că rugăciunile sunt o prostie, iar asta însemna că noua credință, a rușilor, nu era cu nimic mai rea decât cea a tatălui său.

Îi plăcea la azil. Erau hrăniți de două ori pe zi, dormeau în paturi adevărate, doar că se rugau prea mult și poalele rochiei i se adunau mereu între picioare.

A doua zi, de Ahimas se apropie o fetiță cu față ascuțită și cu ochi mari și verzi. O chema Jenia, iar părinții ei fuseseră omorâți de bandiți, doar că mai înainte, toamna trecută.

— Ce ochi străvezii ai tu, Lia, parcă sunt de apă, spuse ea.

Ahimas se miră. De obicei, ochii lui prea spălăciți li se păreau oamenilor respingători. Chiar și uriadnikul, când îl bătea, îi zicea „finlandez cu ochii albi".

Fetița Jenia se ținea scai de Ahimas: unde se ducea el, venea și ea. În cea de a patra zi, îl surprinse pe Ahimas când el, ridicându-și poalele, urina după o magazie.

Iarăși deveni limpede că va trebui să fugă, numai cu nu era la fel de limpede încotro. Se hotărî să aștepte până-l vor alunga, dar nu l-au alungat. Jenia n-a spus nimănui nimic.

În cea de a șasea zi, sâmbătă, trebuia să meargă la baie. Dimineața, Jenia se apropie și îi șopti:

— Nu te duce. Spune-le că ai...

— Ce să am...? nu înțelese Ahimas.

— Asta e când nu poți să mergi la baie pentru că din tine curge sânge și nu e curat. Unele fete de-ale noastre au deja asta. Katia, Sonia, îi explică ea, numindu-le pe două dintre cele mai mari. Maica Pelaghia nu va sta să controleze, pentru că îi e scârbă.

Ahimas așa și făcu. Măicuțele s-au mirat că i s-a întâmplat atât de repede, dar i-au permis să nu meargă la baie. Seara, el îi spuse Jeniei:

— Sâmbăta următoare voi pleca.

Pe fața ei începură să curgă lacrimi.

— Vei avea nevoie de pâine pentru drum, zis ea.

Acum Jenia nu-și mai mânca pâinea, ci i-o dădea pe ascuns lui Ahimas și el aduna bucățelele într-un sac. Dar băiatul nu mai avu nevoie să fugă, pentru că în ajunul următoarei zile de baie, vineri seara, la azil sosi unchiul Hasan. Unchiul se duse la maica Pelaghia și o întrebă dacă fetița din sătucul ars de abrecul Mahoma era acolo. Hasan îi spuse că vrea să vorbească cu ea și să afle cum au murit sora și nepotul lui. Maica Pelaghia o chemă pe Lia Velde în chilie, iar ea plecă pentru a nu fi nevoită să asculte despre grozăviile întâmplate.

Hasan se dovedi a fi cu totul altfel decât și-l închipuia Ahimas. Avea fața rotunjoară, nasul roșu, barba neagră și deasă, iar ochii îi erau șireți și mici. Ahimas îl privea cu ură, pentru că unchiul arăta exact așa cum arătau cecenii care incendiaseră satul Neues Welt.

Discuția nu se lega. Orfana nu răspundea la întrebări sau, dacă răspundea, o făcea monosilabic, iar privirea ei care sticlea de sub sprâncenele albe era îndărătnică și înțepătoare.

— Nepotul meu nu a fost găsit, spuse Hasan gutural, în rusă. Poate Mahoma l-a luat cu el?

Fetița ridică din umeri.

Atunci Hasan căzu pe gânduri și scoase din geantă o salbă de argint.

— E un dar pentru tine. E frumoasă, am adus-o tocmai din Șemaha. Poți să te joci cu ea, iar eu deocamdată mă duc s-o rog pe egumenă să mă lase să rămân aici peste noapte. Am mers mult și am obosit. Doar n-oi dormi sub cerul liber.

Bărbatul ieși, dar arma și-o lăsă pe scaun. Abia se închise ușa în urma unchiului, că Ahimas lăsă baltă salba și înșfăcă sabia cu teacă neagră încrustată cu argint. Trase de mâner și din teacă ieși o fâșie de oțel care strălucea cu scântei de gheață în lumina lămpii. O adevărată Gurda, se gândi Ahimas, trecându-și degetul peste ornamentele arăbești.

Ușa scârțâi încet, iar Ahimas tresări și văzu cum prin crăpătura ei se uitau la el ochii zâmbitori ai lui Hasan.

— Ești din sângele nostru, spuse unchiul în cecenă, dezgolindu-și dinții albi. Sângele nostru e mai puternic decât cel nemțesc. Hai să plecăm de-aici, Ahimas. O să dormim în munți. Sub cerul înalt se doarme mai bine.

Mai târziu, când Skirovsk dispăru după deal, Hasan îi puse lui Ahimas mâna pe umăr.

— Te voi da la învățătură, dar mai întâi voi face bărbat din tine. Trebuie să te răzbuni pentru mamă-ta și tată-tu. N-ai ce face. Așa e legea.

Ahimas înțelese: era o lege dreaptă.

4

Dormeau pe unde se nimerea: în saklii părăsite, în duhanele de pe marginea drumurilor, la prietenii unchiului sau pur și simplu în pădure, înfășurați în

pelerine de blană. „Bărbatul trebuie să-şi poată găsi hrana, apa şi calea în munţi", îl învăţa Hasan legile sale. Şi încă: „Bărbatul trebuie să se apere pe sine şi onoarea neamului său". Ahimas nu ştia ce înseamnă „onoarea neamului". El nu avea neam, dar îşi dorea foarte mult să se poată apăra şi era gata să înveţe zi şi noapte.

„Ţine-ţi răsuflarea şi închipuie-ţi că din ţeavă iese o rază subţire. Pipăie mai întâi ţinta cu această rază", îl învăţa Hasan, suflându-i în ceafă şi îndreptându-i degetele de copil încleştate pe armă. „Nu-ţi trebuie forţă aici. Arma e ca o femeie sau ca un cal, are nevoie de mângâiere şi înţelegere." Ahimas se străduia să înţeleagă arma, asculta vocea ei nervoasă şi metalică, iar metalul începea să-i susure în ureche: „Mai la dreapta, iar acum trage". „Ha!" Unchiul ţocăia din limbă şi dădea din mâini. „Ai ochi de vultur! De la o sută de paşi ai nimerit sticla! Uite-aşa se va împrăştia şi capul lui Mahoma!"

Ahimas nu dorea să tragă în bărbatul cu un singur ochi de la o sută de paşi. El voia să-l omoare pe Mahoma tot aşa cum acesta o omorâse pe Fatima, printr-o lovitură în tâmplă. Şi mai mult îşi dorea să-i taie gâtul, aşa cum Mahoma i-l tăiase lui Pelef.

Cu pistolul se trăgea şi mai uşor. „Să nu ţinteşti niciodată", îi zicea unchiul. „Ţeava pistolului e o continuare a mâinii tale. Când arăţi spre ceva cu degetul, doar nu ţinteşti, ci arăţi o anumită direcţie. Gândeşte-te că pistolul e cel de-al şaselea deget al tău." Ahimas arătă cu degetul lung din metal spre o nucă ce stătea pe o buturugă, iar nuca se făcu pe dată fărâme.

Hasan nu-i dădea nepotului său sabia, spunea că trebuie să-i crească mai întâi mâna şi umărul, dar îi dărui chiar din prima zi un pumnal şi-i porunci

să nu se despartă niciodată de el. „Chiar și-atunci când te scalzi în râu, leagă-l la gât." Timpul a trecut și pumnalul a devenit pentru Ahimas o parte din propriul său corp, cum este acul pentru viespe. Cu el putea tăia lemne de foc, putea spinteca un cerb împușcat, putea ascuți un bețigaș pentru a se scobi cu el în dinți după ce mânca carne de cerb. La popasuri, când nu avea ce face, Ahimas arunca pumnalul în copaci din diferite poziții, ba culcat, ba șezând, ba stând în picioare. Această îndeletnicire nu-l plictisea niciodată. La început nimeri doar pinii, apoi și fagii tineri, iar apoi orice creangă de fag, oricât de subțire.

„Arma e un lucru bun", spunea Hasan, „dar bărbatul trebuie să știe să-i vină de hac dușmanului și fără armă: cu pumnii, cu picioarele, cu dinții, nu contează. Important e ca în inima ta să ardă focul sfânt al mâniei. El te va apăra de durere, îl va îngrozi pe dușman și îți va aduce victoria. Lasă sângele să ți se adune în cap, lasă lumea să se înfășoare într-o ceață roșie și atunci toate ți se vor da ușor. Nici nu vei simți dacă vei fi rănit sau ucis. Iată ce înseamnă mânie sfântă."

Ahimas nu-și contrazicea pe față unchiul, dar nu era de acord cu el. El nu voia să fie rănit sau omorât. Pentru a rămâne în viață trebuie să vezi bine totul în jurul tău, iar mânia și ceața roșie nu îți sunt de folos. Băiețelul știa că se poate descurca și fără ele.

Într-o zi, când era deja iarnă, unchiul se întoarse bucuros din duhan. Un om de încredere îi spusese că Mahoma s-a întors din Georgia cu pradă și benchetuiește acum în Cianaha. Era destul de aproape, două zile de drum.

În Cianaha, un aul mare și agitat, se opriră la un kunak de-al unchiului. Hasan se duse să afle una,

alta, lipsi mult timp și se întoarse târziu, destul de mâhnit. Îi spuse băiatului că va fi greu. Mahoma e șiret și puternic. Trei dintre cei patru care au fost cu el în satul nemțesc sunt aici, benchetuiesc împreună cu el. Pe cel de al patrulea, cu picioare strâmbe, l-au omorât svanii. Acum, în locul lui e Giafar din Nazran. Înseamnă că sunt cinci.

Seara, unchiul mâncă bine, se rugă și se culcă. Înainte de a adormi, îi spuse lui Ahimas: „La răsăritul soarelui, când Mahoma va muri, îți vei muia degetele în sângele celui care a omorât-o pe mama ta".

Hasan se întoarse cu fața la perete și adormi imediat, iar băiețelul îi luă cu mare grijă de la gât săculețul de mătase verde. În el era rădăcină pisată de ciupercă otrăvitoare. Unchiul spunea că, dacă te prind străjerii de la graniță și te închid într-un beci de piatră, de unde nu poți vedea nici munții, nici cerul, n-ai decât să-ți pui pe limbă praf din acesta, să aduni salivă și să înghiți. Nu vei apuca să rostești de cinci ori numele lui Allah și în temniță va rămâne doar trupul tău fără suflare.

Ahimas luă șalvarii, rochia și basmaua fiicei stăpânului. Mai luă din beci un urcior cu vin și turnă în el praful din săculeț.

În duhan ședeau bărbați care discutau, beau vin și jucau narde, dar Mahoma și tovarășii lui nu erau acolo. Ahimas se puse pe așteptat. În scurt timp, văzu că fiul duhanului duce brânză și lipii într-o cameră alăturată și înțelese că Mahoma e acolo.

Când băiatul duhanului plecă, Ahimas intră cu ochii plecați și, fără să spună nimic, puse urciorul pe masă.

— E bun vinul, fetițo? întrebă bărbosul cu un singur ochi, pe care îl ținea atât de bine minte.

Ahimas dădu din cap, se retrase într-un ungher mai îndepărtat și se așeză pe vine. Nu știa ce să facă cu Giafar din Narzan. Giafar era foarte tânăr, de vreo șaptesprezece ani. Poate să-l trimită să-și vadă calul, să-i spună că e nervos și roade funia? Dar Ahimas își aminti de căzăcel și înțelese că nu poate face asta. Giafar nu îi e dator cu nimic, dar tot va muri, pentru că asta este soarta lui.

Și Giafar muri primul. Bău din urcior împreună cu ceilalți și aproape că imediat căzu cu fața pe masă. Cel de-al doilea abrec începu să râdă, dar râsul lui se transformă în șuierat. Al treilea spuse doar: „Nu-i aer", se apucă de piept și căzu. „Ce se întâmplă oare cu mine, Mahoma?" întrebă al patrulea cu limba încâlcită, alunecă de pe scaun, căzu grămadă și înțepeni. Mahoma tăcea și fața lui era tot atât de purpurie ca vinul vărsat pe masă.

El se uită la tovarășii săi care mureau, apoi îl privi țintă pe Ahimas.

— Tu a cui ești, fetițo? întrebă Mahoma, articulând cu greu cuvintele. De ce ai ochii atât de albi?

— Nu sunt fetiță, răspunse băiatul. Sunt Ahimas, fiul Fatimei. Iar tu ești mort.

Mahoma își arătă dinții galbeni, de parcă tare se bucura la auzul acestor cuvinte, și încercă să tragă din teacă sabia cu mâner aurit. Dar nu mai reuși, ci începu să horcăie și se prăbuși pe podeaua din pământ bătătorit. Ahimas se ridică, scoase de sub rochie pumnalul și, privindu-l pe Mahoma în singurul lui ochi înțepenit, trase iute, dintr-o singură mișcare, o linie pe gâtul tâlharului, așa cum îl învățase unchiul Hasan.

Își muie degetele în sângele fierbinte care țâșni de acolo.

Evghenia

1

La douăzeci de ani, Ahimas Velde era un tânăr amabil și tăcut și arăta mult mai în vârstă. Atât pentru publicul care venea să se trateze la celebrele izvoare de la Solenovodsk, cât și pentru spuma societății autohtone, el era doar un băiat bine-crescut dintr-o bogată familie de negustori, student al Universității din Harkov, care își luase o vacanță mai lungă pentru a-și întrema sănătatea. Iar în cercul îngust și discret al cunoscătorilor care nu prea împărtășeau cu alții informațiile pe care le știau, Ahimas Velde avea faimă de om de încredere, serios, care duce întotdeauna până la capăt treburile de care se apucă. Cei care-l cunoșteau îl numeau pe la spate Aksahir, ceea ce înseamnă „Vrăjitorul Alb". Ahimas lua porecla ca atare: dacă e vrăjitor, vrăjitor să fie, cu toate că vrăjitoria nu avea nici un amestec aici. Totul ținea de calcule, sânge rece și psihologie.

Biletul de student al Universității Imperiale din Harkov îl costase pe unchiul său doar cincizeci de ruble. Atestatul de absolvire a gimnaziului, cu ștampilă timbrată și semnături adevărate, fusese însă mai scump.

După întâmplarea de la Cianah, Hasan își dădu nepotul la învățătură în tihnitul orășel Solenovodsk, plăti pe doi ani înainte și se întoarse în munți. Ahimas

stătea la pension împreună cu alți băieți, ai căror tați slujeau în garnizoane îndepărtate ori însoțeau caravane care mergeau de la vest spre est, de la Marea Neagră la cea Caspică, ori de la nord la sud, de la Rostov la Erzerum. Ahimas nu se prea împăca cu semenii săi, nu avea nimic în comun cu ei. El știa lucruri pe care ei nu le știau și era puțin probabil că le va fi dat să le afle vreodată. Din cauza aceasta, chiar în primul an de pension, când Ahimas învăța în clasa pregătitoare pentru gimnaziu, apăru o dificultate. Un băiețel puternic și lat în spate, cu numele de familie Kikin, căruia îi știa de frică și i se supunea întregul pension, a prins pică pe „finlandez", iar după el s-au luat și ceilalți. Ahimas încercă să rabde, pentru că nu-i putea învinge pe toți de unul singur, dar situația se înrăutățea pe zi ce trece. Într-o seară, descoperi că toată fața lui de pernă era murdară de bălegar de vacă și înțelese că trebuie să facă ceva.

Ahimas cântări cu grijă toate variantele posibile.

Putea cere ajutorul unchiului, dar nu știa când se va întoarce acesta. Cel mai important însă era faptul că Ahimas nu dorea ca interesul și respectul care apăruseră în ochii lui Hasan după cele întâmplate la Cianah să se stingă.

Putea încerca să-i ardă o mamă de bătaie lui Kikin, dar nu prea avea șanse de izbândă, pentru că băiatul era mai înalt și mai puternic.

Putea să se plângă curatorului, dar tatăl lui Kikin era colonel, iar Ahimas nu se știe de-al cui e. Era doar ruda unui muntean sălbatic, care plătise pentru pension și gimnaziu cu monede de aur turcești, pe care le scosese dintr-un chimir de piele.

Cel mai simplu era să facă în așa fel încât acest Kikin să dispară pur și simplu. Ahimas își puse

mintea în mișcare și se gândi cum să facă treaba asta cu acuratețe.

Kikin îi dădea „finlandezului" coate, îi strecura după gât piuneze și scuipa spre el dintr-o țeavă hârtie mestecată în gură, iar Ahimas a răbdat până în luna mai, când elevii gimnaziului au fost lăsați să se scalde în Kumka. Încă de la începutul lui aprilie, când apa era foarte rece, Ahimas începuse să învețe să se scufunde. În mai, el știa deja să înoate pe sub apă cu ochii deschiși, studiase fundul râului și putea să-și țină fără efort respirația cam un minut. Totul era gata.

Lucrurile s-au întâmplat tot atât de simplu precum au fost gândite. Plecară cu toții la râu. Ahimas se scufundă, îl apucă pe Kikin de picior și îl trase sub apă. În cealaltă mână, Ahimas ținea un capăt de funie, celălalt capăt era strâns legat de o bucată de lemn înecat. Cândva, Hasan își învățase nepotul să lege lațuri kabardine, care par simple, dar cine nu le știe secretul nu le mai poate desface în veci.

Printr-o singură mișcare, Ahimas strânse lațul de glezna dușmanului său, ieși la suprafață, iar apoi la mal. Numără până la cinci sute și se scufundă din nou. Kikin zăcea pe fundul râului. Gura îi era larg deschisă, la fel și ochii. Ahimas își ascultă glasul interior și nu simți nimic altceva decât satisfacția calmă a lucrului bine făcut. Dezlegă funia și ieși la suprafață. Băieții strigau și se stropeau cu apă. Dispariția lui Kikin a fost observată destul de târziu.

După ce problema a fost rezolvată, viața în pension i-a devenit mult mai ușoară. Fără instigările lui Kikin, ceilalți l-au lăsat în pace pe „finlandez". Ahimas trecea clasa, dar nu învăța nici rău, nici bine. Simțea că dintre toate cunoștințele dobândite, puține îi vor fi de folos în viață. Hasan venea rar și de fie-

care dată își lua nepotul o săptămână, două, în munți, la vânătoare sau doar să doarmă sub cerul înstelat.

***

Când Ahimas termină clasa a șasea, apăru o nouă problemă. În afara orașului, la trei verste pe drumul spre Stavropol, era o casă veselă în care se adunau seara bărbații veniți să se odihnească la stațiune. De ceva vreme, la casa respectivă se ducea și Ahimas, care, la cei șaisprezece ani ai săi, era înalt, bine făcut și putea fi luat ușor drept un tânăr de douăzeci. Acolo, în casă, se întâmpla ceva „adevărat" și era mult mai interesant să-ți petreci timpul așa decât să înveți pe de rost, în greaca veche, pagini întregi din *Iliada*.

Dar se întâmplă o dată să nu-i meargă bine. Jos, în sala comună, unde fete machiate strident beau limonadă și așteptau până le va duce cineva sus, se întâlni cu inspectorul gimnaziului, consilierul colegial Tenetov, care purta redingotă și barbă falsă. Tenetov înțelese dintr-o privire că fusese recunoscut, însă nu-i spuse nimic lui Ahimas, dar, din ziua aceea, începu să-l urască pe albiciosul dintr-a șasea cu cea mai cumplită ură. Curând, deveni foarte clar unde voia inspectorul să ajungă. Ahimas înțelese că urma să fie picat neapărat la examenele din vară.

Să repete anul era rușinos și plictisitor, prin urmare Ahimas începu să se gândească la o soluție.

Dacă n-ar fi fost Tenetov, ci vreunul dintre profesori, Hasan i-ar fi dat mită. Însă Tenetov nu lua mită și era foarte mândru de asta. Nici nu avea nevoie, pentru că, cu doi ani în urmă, se căsătorise cu văduva unui negustor care primise zestre o sută patruzeci de mii și cea mai bună casă din oraș.

Schimbarea relațiilor cu Tenetov era imposibilă: la o simplă privire către Ahimas, inspectorul începea să tremure de furie.

Analizând toate variantele posibile, Ahimas se opri la cea mai sigură.

În primăvara aceea, în Solenovodsk se întâmplau diverse nebunii: trecătorii întârziați erau atacați, înjunghiați cu pumnalul în inimă, după care erau prădați. Li se luau ceasul, portofelul și, dacă aveau, inelele. Se zvonea că din Rostov venise în turneu celebra bandă a „Măcelarilor".

Într-o seară, când inspectorul se întorcea acasă de la restaurantul lui Petrosov, pe o stradă întunecată și pustie Ahimas se apropie de el și îl lovi cu pumnalul în inimă. După ce bărbatul căzu, îi scoase ceasul cu lanț de aur și îi luă portofelul. Aruncă ceasul și portofelul în râu, iar banii, douăzeci și șapte de ruble în bancnote, îi păstră.

Crezuse că problema e rezolvată, dar până la urmă ieși rău.

O slujnică din casa de vizavi îl văzuse pe Ahimas cum se îndepărta repede de locul crimei ștergându-și pumnalul cu un smoc de iarbă. Slujnica îl denunță la poliție și Ahimas fu arestat.

Noroc că Hasan era în oraș.

Unchiul o amenință pe slujnică, iar aceasta, speriată că cineva ar putea să-i taie urechile și nasul, se duse la ispravnic și afirmă că n-a fost decât o confuzie. După aceea, Hasan se înfățișă și el la ispravnic și îi plăti cinci mii în argint, toți banii pe care îi adunase prin contrabandă. Arestatul fu eliberat.

Lui Ahimas i se făcu rușine. Când unchiul îl așeză în fața sa, Ahimas nu îl putu privi în ochi. Îi spuse tot adevărul, și despre Kikin, și despre inspector.

După o lungă tăcere, Hasan oftă și zise:

— Allah îi găsește fiecărei ființe un rost. Ți-ajunge atâta învățătură, băiete, ne vom apuca de treabă.

Și Ahimas începu o altă viață.

2

Mai înainte, Hasan aducea din Turcia și Persia marfă de contrabandă și o vindea precupeților. Acum începu s-o vândă singur la Ekaterinodar, Stavropol, Rostov și la bâlciul de la Nijnii-Novgorod. Vindea bine, pentru că nici nu ținea la preț. Bătea palma, bea adălmașul. Pe urmă, Ahimas îl ajungea din urmă pe cumpărător, îl omora, iar marfa o aducea înapoi, pentru următoarea afacere.

Cel mai bine le-a mers la Nijnii, în '59. Au vândut una și aceeași partidă de blănițe de miel, zece baloturi, de trei ori. Prima oară, pentru o mie trei sute de ruble (Ahimas îl ajunse din urmă pe negustorul însoțit de băiatul de la prăvălie pe un drum de pădure și îi înjunghie pe amândoi cu pumnalul); a doua oară, pentru o mie o sută (precupețul reuși doar să strige de mirare, când tovarășul său de drum, un student amabil și vesel, îi înfipse tăișul în ficat); a treia oară – cu o mie cinci sute (și ce noroc: în brâul armeanului mai găsi pe deasupra încă cel puțin trei mii).

Ahimas era liniștit și se întrista doar dacă victima nu murea imediat. Dar asta se întâmpla rar, pentru că el avea o mână sigură.

Așa a continuat trei ani. Între timp, cneazul Bariatinski îl făcuse prizonier pe imamul Șamil și războiul din Caucaz luă sfârșit. Unchiul Hasan se însură cu o fată dintr-o familie bună din oraș, apoi își mai luă o soție, dintr-un neam mai sărac, pe care, conform actelor, o tutela. Cumpără în Solenovodsk o casă cu grădină mare, iar prin grădină se plimbau

păuni care scoteau țipete stridente. Hasan se îngrășă și tare mult îi plăcea acum să stea în pridvor și să filozofeze la un pahar de șampanie spumoasă. Îi era lene să meargă în munți după marfă de contrabandă. Cunoscătorii veneau și singuri la el cu marfa. Dacă tratativele mergeau greu, Hasan trimitea după Ahimas. Acesta intra, își atingea delicat fruntea cu mâna și se uita țintă, cu ochii lui aproape albi, la cel care se încăpățâna. Privirea lui avea întotdeauna efect.

O dată, toamna, la un an după ce în Rusia fuseseră eliberați mujicii, la Hasan veni un kunak bătrân, Abîlgazi, și îi povesti că la Semigorsk a apărut un om nou, din cei convertiți la creștinism, pe nume Lazăr Medvedev. A venit omul anul trecut să se trateze de burtă, i-a plăcut acolo și a rămas. S-a căsătorit cu o fată frumoasă, dar care nu avea zestre, și-a construit pe deal o casă cu coloane și a cumpărat trei izvoare. Acum toți vin să bea apă minerală și să facă băi doar la Medvedev. Și mai vorbește lumea că, în fiecare săptămână, Medvedev trimite la Moscova și Petersburg câte zece sticle de apă minerală. Dar nici asta nu e cel mai interesant, ci faptul că Lazăr are o cameră metalică.

Convertitul nu crede în bănci, și bine face. E înțelept. Își păstrează grămada de bani într-un beci, sub casă. Acolo are o magazie cu pereții din fier, iar ușa e foarte groasă, nici gloanțele n-o pot străpunge. E greu să pătrunzi într-o asemenea cameră, spuse Abîlgazi, de aceea, pentru această informație el nu cere banii dinainte, ci e gata să aștepte cât trebuie. Și nici nu cere mult, doar câte zece copeici pentru fiecare rublă ajunsă la Hasan.

— Da, e complicat, nu glumă. Cameră metalică, încuviință plin de importanță Hasan, care n-auzise

până atunci despre astfel de camere. De aceea, dacă mă va ajuta Allah, vei primi, onorabile, câte cinci copeici la fiecare rublă.

Apoi își chemă nepotul, îi transmise cuvintele bătrânului Abîlgazi și îi spuse:

— Du-te la Semigorsk și vezi ce e cu camera aia.

3

Ahimas reuși să vadă camera metalică mult mai ușor decât se aștepta.

Se înființă la Medvedev îmbrăcat într-o haină cenușie și purtând un cilindru de asemenea cenușiu. La început, încă de la hotel, îi trimisese o carte de vizită pe care era scris cu litere de aur:

Casa de comerț Hasan Radaev
Afanasii Petrovici Velde, asociat

Medvedev îi răspunsese printr-o scrisoare că auzise multe lucruri bune despre casa de comerț a stimabilului Hasan Radaev și că îl invită imediat pe asociatul acestuia la o discuție. Ahimas porni spre marginea orașului, unde se înălța frumoasa casă, împrejmuită de un zid înalt de piatră. Nu casă, ci adevărată cetate ce ar fi putut rezista și unui asediu, îi trecu prin cap lui Ahimas care, după ce intră pe porțile de stejar, se minună și mai mult. Prin curte patrulau două santinele ce purtau carabine, iar alte două purtau uniformă militară, dar fără epoleți.

Stăpânul era chel, cu burtică, cu frunte lată și ochi negri și ageri. Îl pofti pe tânăr la masă și îl servi cu o cafea și un trabuc. După zece minute de discuții convenționale despre politică și prețul lânii, Medvedev întrebă cu ce i-ar putea fi de folos domnului Radaev.

Atunci Ahimas îi prezentă propunerea sa de afacere, pe care o ticluise ca pretext. Spuse că e necesar să se facă un schimb de apă minerală între Solenovodsk și Semigorsk.

— La dumneavoastră se tratează de stomac, la noi de rinichi. Mulți dintre cei veniți vor să-și trateze și una, și alta. Pentru ca oamenii să nu își piardă timpul urcând și coborând munții de la un izvor la altul, ar fi bine să deschidem la Solenovodsk un magazin al firmei Medvedev, iar la Semigorsk un magazin al casei de comerț Radaev. Și noi vom avea câștig, și dumneavoastră.

— Bună idee, încuviință convertitul, foarte bună. Doar că drumurile sunt împânzite de hoți. Cum îmi voi aduce banii de la Solenovodsk?

— De ce să-i aduceți? Îi puteți depune la bancă.

Medvedev își mângâie măturica de păr cârlionțat din jurul cheliei și zâmbi:

— Nu cred eu în bănci, Afanasii Petrovici. Prefer să țin banii acasă.

— Da e periculos, puteți fi prădat, dădu din cap Ahimas.

— Nu mă vor prăda niciodată! Medvedev îi făcu șiret cu ochiul. În primul rând, țin în casă soldați dintre cei trecuți în rezervă de la canton. Îmi păzesc curtea cu schimbul, și ziua, și noaptea. Iar mai mult decât pe ei mizez pe camera mea blindată. Acolo nu poate intra nimeni în afară de mine.

Ahimas vru să îl întrebe ce mai e și asta, dar nu reuși, pentru că stăpânul îi propuse și singur:

— Nu doriți să aruncați o privire?

În timp ce coborau la subsol (care avea o intrare specială, din curte), Medvedev îi povesti că acest depozit, cu ușă din oțel groasă de opt țoli, i-a fost construit de un inginer din Stuttgart. Ușa are un lacăt

special, cu o combinație din opt cifre pe care o știe numai Medvedev și o schimbă în fiecare zi.

Intrară în subsol, unde ardea un felinar roșu. Ahimas văzu un perete de oțel și o ușă ferecată cu butoane rotunde.

— Această ușă nu poate fi deschisă și nici nu poate fi aruncată în aer, se lăudă stăpânul. La mine își păstrează banii însuși primarul, șeful poliției și negustorii locali. Cer mult pentru depozitare, dar oamenilor le convine. Aici banii lor sunt mai în siguranță decât ar fi în oricare bancă.

Ahimas îl aprobă respectuos, arătându-se interesat de faptul că în camera blindată nu doar Medvedev își păstrează banii.

Însă acum convertitul spuse ceva surprinzător:

— Așa că transmiteți-i unchiului dumneavoastră, să-i dea Dumnezeu sănătate și succes în afaceri, să nu-și facă griji. Eu sunt un om nou în Caucaz, dar sunt bine informat. Plecăciuni din partea mea lui Hasan Muradovici și mulțumiri pentru atenția față de persoana mea. Ideea cu privire la schimbul de ape minerale e bună. E a dumneavoastră?

Îl bătu protector pe spate și îl invită să-l viziteze din nou joi, când se va aduna toată lumea bună din Semigorsk.

Că acest convertit se dovedea a fi un om abil și bine informat încă nu constituia o dificultate. Dificultatea cea mare a fost descoperită joi, când Ahimas, dând curs invitației, s-a prezentat la casa de deasupra prăpastiei pentru a studia amplasarea camerelor.

Deocamdată planul arăta așa: noaptea, după ce omoară paza, îi pune un pumnal la gât stăpânului și atunci se va vedea dacă Medvedev ține mai mult la viață sau la camera blindată. Planul era extrem

de simplu și nu-i prea plăcea lui Ahimas. În primul rând, nu se vor descurca fără ajutoare. În al doilea rând, sunt și oameni care țin mai mult la bani decât la propria lor viață, iar intuiția îi spunea tânărului că Lazăr Medvedev e unul dintre aceștia.

În joia aceea se adunară mulți oaspeți și Ahimas trăgea speranță ca mai târziu, când lumea se va așeza la masă și va începe să bea, va putea ieși pe neobservate pentru a studia casa. Dar nu s-a ajuns până la asta, pentru că la începutul serii apăru dificultatea pomenită mai sus.

Când Medvedev îl prezentă soției sale, Ahimas observă că bătrânul Abîlgazi nu mințise: femeia era tânără și frumoasă, avea păr auriu-cenușiu și ochi mari. O chema Evghenia Alekseevna. Dar nurii doamnei Medvedeva nu aveau nici o legătură cu planul lui, de aceea, după ce își apropie buzele de mâna subțire și albă, Ahimas trecu în salon și se așeză într-un colț mai ferit, de unde îi putea vedea foarte bine pe toți musafirii și supraveghea ușa care dădea spre dormitor.

Acolo îl găsi stăpâna casei. Femeia se apropie și îl întrebă încet:

— Tu ești, Lia? Apoi, tot ea răspunse: Tu. Nimeni nu mai are asemenea ochi.

Ahimas tăcea, cuprins de o înțepeneală de care nu mai avusese parte până atunci, iar Evghenia Alekseevna îi spuse grăbită, aproape în șoaptă:

— De ce ai venit aici? Soțul meu zice că ești un hoț și un criminal, că vrei să-l tâlhărești. E adevărat? Nu-mi răspunde. Îmi e totuna. Te-am așteptat atâta vreme, iar apoi am încetat să te mai aștept și m-am măritat, iar tu ai venit tocmai acum. Mă vei lua de aici? N-are importanță că nu te-am așteptat, nu te

superi, nu-i aşa? Doar mă ţii minte! Eu sunt Jenia, de la azilul din Skirovsk.

Atunci Ahimas văzu deodată în faţa ochilor un tablou de care nu îşi mai amintise niciodată în toţi aceşti ani: Hasan luându-l de la azil şi o fetiţă slăbuţă alergând în urma calului şi strigând: „Te voi aştepta, Lia!"

Această dificultate nu putea fi rezolvată printr-o metodă obişnuită. Ahimas nu ştia cum să-şi explice purtarea soţiei lui Medvedev. Poate asta e dragostea despre care se scrie în romane? Dar el nu credea în romane şi, după gimnaziu, nu se mai atinsese de nici unul. Era alarmat şi nu se simţea în apele sale.

Ahimas plecă de la serată fără să-i spună nimic Evgheniei Alekseevna. Sări pe cal şi se întoarse la Solenovodsk. Îi povesti unchiului despre camera metalică şi despre dificultatea ivită. Hasan se gândi şi în cele din urmă spuse:

— E rău când o soţie îşi trădează soţul. Dar nu noi vom despleti iţele încâlcite ale sorţii, trebuie doar să facem ce ne arată ea. Iar soarta ne cere să intrăm în camera ferecată cu ajutorul soţiei lui Medvedev. Asta e limpede.

4

Hasan şi Ahimas urcară spre casa lui Medvedev pe jos, pentru a nu atrage atenţia santinelelor. Lăsaseră caii într-un crâng, la poalele povârnişului. Jos se vedea ici-colo câte o luminiţă. Semigorskul deja dormea. Pe cerul negru-verzui alunecau nori străvezii şi, din cauza lor, noaptea îşi schimba faţa de la o clipă la alta: ba era luminoasă, ba întunecoasă.

Ahimas avea un plan.

Evghenia va deschide poarta când ei vor ciocăni într-un anume fel. Se vor furişa prin grădină spre casă, vor neutraliza santinela şi vor coborî în subsol. Evghenia va deschide uşa blindată, pentru că soţul ei i-a arătat cum se face, iar cifrul este scris pe o hârtie pe care Medvedev o ascunde în dormitor, în spatele icoanei. Se teme să nu uite combinaţia, căci atunci ar fi nevoit să spargă podeaua din piatră, pentru că altfel i-ar fi imposibil să pătrundă în camera metalică. Vor căra doar atât cât vor putea duce. Ahimas o va lua pe Evghenia cu el.

În timp ce puneau totul la cale, ea se uită brusc în ochii lui şi întrebă:

— Lia, n-o să mă minţi?

Ahimas nu ştia ce să facă. Unchiul nu-i dăduse nici un sfat. „Când va sosi clipa hotărâtoare, inima îţi va şopti ce să faci", spusese Hasan, dar luase doar trei cai. Unul era pentru el, altul pentru Ahimas, iar cel de al treilea pentru pradă. Ahimas se uitase tăcut la unchiul său care scotea din grajd iapa roşcată, calul roib şi pe cel negru, dar tăcuse.

Furişându-se pe lângă zidul alb, Ahimas se întrebă ce înseamnă să îţi şoptească inima. Inima nu îi şoptea deocamdată nimic.

Portiţa se deschise imediat, balamalele ei unse nici nu se auziră. În deschizătură stătea Evghenia. Purta papahă şi pelerină, era gata de drum.

— Mergi în urma noastră, femeie, sopti Hasan şi ea se dădu într-o parte şi le făcu loc.

Medvedev angajase şase soldaţi în rezervă, care făceau de gardă câte doi, schimbându-se la fiecare patru ore.

Ahimas se lipi de trunchiul unui măr şi începu să urmărească ce se petrecea în curte. Una dintre

santinele moțăia cu arma în mâini, așezată pe un scaun lângă poartă. A doua făcea curse de la poartă până la casă și înapoi: treizeci de pași într-un sens, treizeci în celălalt.

Trebuia, bineînțeles, să omoare paznicii. În discuția cu Evghenia, atunci când căzuseră de acord că doar îi va ameți și îi va lega, el știa că nu se va putea ține de cuvânt.

Ahimas așteptă până când santinela care era trează se opri să își aprindă pipa, se furișă din spate, încălțat în cipici care nu făceau nici un zgomot, și o lovi cu boxul mai sus de ureche. Boxul e de neînlocuit când trebuie să omori foarte repede. E mai bun decât cuțitul, pentru că tăișul trebuie scos din rană și pentru asta ai nevoie de o secundă în plus.

Soldatul nu țipă, iar Ahimas luă în brațe corpul ce căzu moale. Cel de-al doilea dormea iepurește, se trezi din cauza zgomotului produs de ruperea unei coaste și întoarse capul.

Atunci Ahimas împinse trupul mort și din trei salturi mari ajunse lângă poartă. Sodatul căscă o gură întunecată, dar nu reuși să strige. După o lovitură în tâmplă, capul lui se clătină și se lovi surd de scândurile de stejar.

Pe unul dintre morți Ahimas îl cără la întuneric, iar pe al doilea îl puse să stea ca mai înainte.

Făcu un semn și în curtea luminată de lună se iviră Hasan și Evghenia. Femeia se uită la cadavrul care stătea așezat pe scaun și își cuprinse umerii cu mâinile. Dinții ei clănțăneau mărunt. Acum, la lumina lunii, Ahimas observă că sub pelerina din piei de miel purta o haină de cerchez cu tubușoare pentru păstrarea cartușelor.

— Du-te, femeie, deschide camera de fier, o împinse din urmă Hasan.

Coborâră treptele ce duceau în pivniță. Evghenia deschise ușa cu cheia. Jos, într-o încăpere pătrată, cu unul dintre pereți tot din oțel, Evghenia aprinse lampa. Apucă roata de pe ușa blindată și începu să o rotească ba la stânga, ba la dreapta, trăgând cu ochiul într-o hârtie. Hasan privea curios și clătina din cap. În ușă se auzi o pocnitură și Evghenia trase spre ea, dar oțelul se dovedi prea greu pentru slabele ei puteri.

Hasan o dădu la o parte, scoase o icnitură și lespedea începu să se deschidă, întâi mai greu, apoi tot mai ușor.

Ahimas luă lampa și intră. Camera era mai mică decât își închipuise: vreo zece pași în lățime și vreo cincisprezece în lungime. În ea erau lăzi, saci, mape de cancelarie.

Hasan deschise o ladă și o închise imediat la loc. Era plină cu lingouri de argint. Din astea nu poți să cari prea multe, sunt grele. În schimb, în săculeți zornăiau monede de aur și unchiul plescăi mulțumit din buze. Începu să vâre săculeți în sân, iar apoi să îi arunce pe pelerină.

Ahimas era mai interesat de mape, în care se aflau acțiuni și obligațiuni. Începu să le aleagă pe cele cu tiraj și cu nominal mai mare. Acțiunile Rothschild, Krupp și ale manufacturilor de la Hludov prețuiau mai mult decât aurul, dar Hasan era un om cu mentalitate învechită și nu ar fi crezut niciodată că așa ceva e cu putință.

Își ridică gâfâind legătura grea în spate și aruncă, cu părere de rău, o privire în urmă. Rămâneau o mulțime de săculeți. Oftă și se îndreptă spre ieșire.

Ahimas ascunsese la piept un pachet voluminos cu hârtii de valoare. Evghenia nu luă nimic.

Când unchiul începu să urce treptele ce dădeau spre ieșirea în curte, se auzi o împușcătură. Hasan zbură înapoi și căzu pe scară cu capul în jos. Fața lui semăna leit cu fața unui om răpus de o moarte fulgerătoare. Din pelerina care se desfăcuse curgea zornăind un râuleț de aur.

Ahimas se aplecă, iar apoi urcă înceti;or pe scară și încercă să privească afară. În mână avea un revolver american Colt, încărcat cu patru gloanțe.

În curte nu era nimeni. Vrăjmașii se instalaseră pe veranda casei și nu puteau fi văzuți de jos. Dar nici ei nu-l puteau vedea pe Ahimas, pentru că treptele erau cufundate în beznă.

— Unul dintre voi e mort! se auzi vocea lui Lazar Medvedev. Cine, Hasan sau Ahimas?

Ahimas ochi în direcția vocii, dar nu trase, nu-i plăcea să dea greș.

— Hasan, a fost Hasan, strigă cu încredere convertitul. Dumneata, domnule Velde, ești mai zvelt. Ieși, tinere. Nu ai unde să te ascunzi. Știi oare ce înseamnă curent electric? Când ușa depozitului se deschide, la mine în dormitor se pune în funcțiune un semnal. Suntem aici patru, eu și trei soldați de-ai mei. Pe cel de-al patrulea l-am trimis după șeful poliției. Ieșiți, să nu mai pierdem timpul, că e oră târzie!

Au mai tras câteva focuri, se vede pentru intimidare. Gloanțele loviră pereții de piatră.

Evghenia șopti din spate:

— Voi ieși eu. E întuneric, port pelerină și nu vor desluși nimic. Vor crede că ești tu, vor ieși din ascunziș și tu îi vei împușca pe toți.

Ahimas analiză propunerea ei. Acum ar fi putut să o ia pe Evghenia cu el, se eliberase un cal – doar că nu mai aveau cum să ajungă în crâng.

— Nu, spuse el. Prea se tem de mine și vor începe imediat să tragă.

— Nu cred, răspunse Evghenia. Voi ieși cu mâinile ridicate.

Ea sări cu ușurință peste Ahimas, care era culcat, și păși în curte cu mâinile ridicate deasupra capului. Merse așa vreo cinci pași, după care se auziră împușcături.

Evghenia se prăbuși înapoi. Dinspre galeria întunecată coborâră patru umbre care se îndreptară repede spre corpul neînsuflețit. Am avut dreptate, își spuse Ahimas, au deschis totuși focul – și îi ucise pe toți patru.

În anii care au urmat nu s-a gândit prea des la Evghenia. Doar dacă din întâmplare ceva îi amintea de ea.

Ori în vis.

Maestrul Likol

1

La treizeci de ani, lui Ahimas Velde îi plăcea să joace la ruletă. Și nu era vorba de bani, banii îi câștiga prin alte metode și avea mulți, mult mai mulți decât ar fi putut cheltui. Lui îi plăcea să domine stihia cifrelor, să iasă câștigător în fața întâmplării oarbe. Ruleta se rotea scârțâind plăcut și sclipind din lemnul ei roșu, poleit, iar rotirea avea loc după niște legi proprii pe care se pare că le cunoștea doar ea. Dar calculele corecte, stăpânirea de sine și controlul emoțiilor aveau aici același rol ca și în celelalte situații atât de bine cunoscute lui Ahimas. Așadar legea era aceeași, știută din copilărie. Unicitatea vieții în toată diversitatea formelor ei, iată ce îl preocupa cel mai mult pe Ahimas. Fiecare nouă confirmare a acestui adevăr îi făcea inima să bată într-un ritm din ce în ce mai iute.

În viața lui apăreau uneori și perioade binefăcătoare de trândăvie, când trebuia să-și omoare timpul cu ceva. Englezii inventaseră ceva foarte potrivit pentru asemenea cazuri. Acest ceva se numea hobby. Iar Ahimas avea două asemenea hobby-uri: ruleta și femeile. Prefera femeile cele mai pricepute, cele mai adevărate, profesionistele. Ele erau previzibile și nu cereau prea multe, înțelegeau că există reguli

care trebuie respectate. Femeile erau foarte diferite și alcătuiau, în viziunea lui, o singură Femeie, una care nu se schimbă niciodată. Ahimas apela la agențiile pariziene și, de obicei, comanda femei pentru o lună. Dacă nimerea una foarte bună, prelungea contractul cu încă un termen, dar niciodată mai mult, asta era regula.

În ultimii doi ani, Ahimas locuia în stațiunea germană Ruletenburg, pentru că aici, în cel mai vesel oraș din Europa, ambele lui pasiuni puteau fi practicate fără nici o reținere. Ruletenburgul semăna cu Solenovodskul: aceleași ape minerale, aceleași mulțimi de oameni leneși, petrecăreți, un loc unde nimeni nu se interesează de nimeni și nimeni nu cunoaște pe nimeni. Lipseau doar munții, dar impresia generală de stare momentană, de ireal era exact aceeași. Lui Ahimas i se părea că stațiunea e o machetă exactă și curățică a vieții, executată la scara 1:500 sau 1:1000. Omul trăiește pe pământ cinci sute de luni – dacă e foarte norocos, o mie –, iar în Ruletenburg vine pentru o lună. Înseamnă că existența unui locuitor al stațiunii durează în medie treizeci de zile, așadar cu această periodicitate se schimbau aici generațiile. În acest termen încăpea tot: bucuria sosirii, acomodarea, primele semne de plictiseală, tristețea legată de întoarcerea într-o altă lume, mai mare. Aici se desfășurau scurte idile, izbucneau patimi tumultuoase, dar efemere, existau celebrități și senzații fulgerătoare. Iar Ahimas era un spectator constant al acestui teatru de păpuși. El își fixase singur un termen de existență, diferit de al celorlalți.

Locuia în unul dintre cele mai bune apartamente ale hotelului Kaiser, unde trăgeau nababii indieni, proprietarii de mine de aur americani și marii cneji ruși care călătoreau incognito. Intermediarii știau

unde poate fi găsit. Când Ahimas se angaja în vreo afacere, apartamentul rămânea închiriat și stătea pustiu săptămâni întregi, ba, uneori, chiar luni, în funcție de dificultatea misiunii.

Viața era plăcută. După perioadele de încordare urmau perioade de odihnă, când ochiul se bucura de stofa verde, iar urechea de păcănitul ritmic al roții de ruletă. În jur clocoteau patimi concentrate pe scara timpului: domnii solizi păleau sau se înroșeau la față, doamnele cădeau în leșin, iar unii scoteau din portofel, cu mâini tremurânde, ultima bancnotă. Ahimas nu se plictisea niciodată să urmărească acest spectacol care îți tăia răsuflarea. El însă nu pierdea niciodată, pentru că avea un sistem.

Sistemul era atât de simplu și de clar, încât e de mirare că nu-l mai foloseau și alții. Ceilalți n-aveau pur și simplu răbdare, stăpânire de sine și puterea de a-și ține sub control emoțiile, calități de care Ahimas se bucura cu prisosință. Trebuia doar să mizezi pe unul și același sector, mărind permanent miza din doi în doi. Dacă ai bani mulți, mai devreme sau mai târziu ți-i vei recupera și vei câștiga și ceva în plus. Acesta e tot secretul. Numai că nu trebuie să mizezi pe o cifră oarecare, ci pe un sector mai mare. Ahimas miza pe o treime din masă.

Se apropia de masa unde nu era impusă o limită a mizelor, aștepta până când câștigul ocolea unul dintre sectoare de șase ori consecutiv și abia atunci intra în joc. La început, miza pe unu galben. Dacă treimea nu pica, miza pe doi, apoi pe patru, apoi pe opt și tot așa, până când bilușa cădea acolo unde trebuie.

Ahimas putea ridica miza cât de sus dorea. Avea destui bani. O dată, în ajunul ultimului Crăciun, cea de a doua treime a mesei pe care mizase el nu căzuse de douăzeci și două de ori consecutiv – șase

aruncări de pregătire și șaisprezece pe miză. Dar Ahimas nu se îndoia de succes, pentru că fiecare eșec mărea șansa câștigului.

Aruncând pe masă cecurile pe care tot creștea numărul zerourilor, el își aminti un caz din perioada americană.

Se întâmplase în '66. Atunci primise o comandă serioasă din Louisiana: trebuia să lichideze un comisar al guvernului federal, care îi împiedica pe *carpetbaggeri* să împartă concesiunile. „Carpetbaggeri", adică „sacvoiajnici" erau numiți afaceriștii aventurieri din Nord care veneau în Sudul înfrânt cu un sac mic de voiaj și se întorceau cu trăsuri proprii.

Vremurile erau tulburi, iar viața omului nu prețuia mult în Louisiana. Însă pe capul comisarului dădeau bani buni, pentru că era foarte greu să ajungi la el. Comisarul știa că este vânat și se comporta ca un om înțelept: nu ieșea deloc din reședința lui. Dormea, mânca și semna acte între patru pereți. Casa era păzită zi și noapte de soldați în uniforme albastre.

Ahimas, care trăsese la un hotel aflat la trei sute de pași de reședință, nu reuși cu nici un chip să se strecoare mai aproape. Din camera lui se vedea fereastra de la cabinetul comisarului. Dimineața, fix la șapte și jumătate, obiectivul ridica storurile. Această activitate dura exact trei secunde. De la o asemenea distanță, în trei secunde nu poți nici măcar să ochești cum se cade. Geamul era despărțit în două de o ramă destul de lată. Atunci când dădea într-o parte perdelele, comisarul se poziționa ba un pic mai la dreapta de ramă, ba un pic mai la stânga. Se putea trage doar o singură dată. Ai dat greș, ești pierdut, altă ocazie nu se mai ivește. De aceea Ahimas trebuia să acționeze la sigur.

Variante erau doar două: ținta se putea plasa ori în stânga, ori în dreapta. Dreapta să fie, hotărî Ahimas. Nu contează. Arma cu țeavă lungă și cu patul fixat într-o menghină era ațintită la șase țoli în dreapta ramei, chiar la nivelul pieptului. Mai sigur ar fi fost să instaleze două arme, și în stânga, și în dreapta. Pentru asta i-ar fi trebuit un asistent, însă pe-atunci (ba și acum, cu excepția unor cazuri deosebite) prefera să se descurce fără ajutoare.

Glonțul era deosebit, exploziv, se deschidea ca o floare. Înăuntru avea esență de ptomaină. Era destul să ajungă în sânge o cantitate infimă de otravă pentru ca până și cea mai mică rană sa devină mortală.

Totul era gata. În prima dimineață, comisarul se apropie din stânga. În a doua, la fel. Ahimas nu se grăbea, el știa că a treia zi sau a patra zi perdelele se vor mișca din dreapta și atunci el va apăsa pe trăgaci.

Dar comisarul parcă se schimbase. Din ziua în care fusese instalată arma cu lunetă, șase zile la rând trăsese storurile nu din dreapta, ci din stânga.

Ahimas hotărî că în viața subiectului se instalase rutina și mută luneta cu șase țoli mai la stânga. Atunci, în cea de-a șasea dimineață, comisarul se apropie din dreapta! Și în a opta dimineață, și în a noua.

Când e vorba să te lași în voia oarbă a întâmplării, important e să nu te agiți și Ahimas știa asta. El aștepta răbdător. În cea de a unsprezecea dimineață, comisarul apăru de unde trebuia și misiunea fu îndeplinită.

Așa se întâmplase și de Crăciunul trecut, abia a șaptesprezecea oară, când miza urcase până la șaizeci și cinci de mii: bila căzuse în sfârșit unde trebuia și Ahimas câștigase aproape două sute de mii. Suma acoperea tot ce jucase până atunci și îi mai rămăsese și ceva în plus.

2

Acea dimineață de septembrie 1872 începuse obișnuit. Ahimas luase micul dejun împreună cu Azalia, o chinezoaică finuță, suplă, cu glas de clopoțel. De fapt, o chema altfel, dar, tradus din chineză, numele ei însemna „azalee". Toate acestea le aflase la agenție. I-o trimiseseră de probă, un exemplar dintr-o marfă nouă, apărută de curând pe piața europeană. Prețul era de două ori mai mic decât cel obișnuit, iar dacă domnul Velde ar fi dorit să înapoieze fata înainte de termen, banii i-ar fi fost restituiți. În schimbul acestor înlesniri, agenția ruga expertul și clientul său permanent să-și spună părerea atât referitor la aptitudinile Azaliei, cât și la perspectivele mărfii galbene în general.

Ahimas era înclinat să îi dea notă maximă. Diminețile, când Azalia cânta așezată în fața oglinzii venețiene, în pieptul lui Ahimas se strângea ceva și asta nu-i plăcea deloc. Chinezoaica era prea frumoasă, deosebită. Și dacă te obișnuiești și nu mai vrei să te desparți de ea? Așadar Ahimas hotărî să o trimită înapoi înainte de termen. Dar nu va cere banii și îi va da o recomandare excelentă, pentru a nu-i strica fetei cariera.

La două și un sfert, ca de obicei, Ahimas intră în sala de joc. Purta un sacou de culoarea cafelei cu lapte, pantaloni în carouri și mănuși galbene. În întâmpinarea clientului fidel se năpustiră pe dată slujitorii, care îi luară din mâini bastonul și cilindrul. Cei din localurile cu jocuri de noroc din Ruletenburg erau obișnuiți cu Herr Velde. La început, priviseră maniera lui de joc ca pe un rău inevitabil, dar mai târziu, observaseră și ei că dublarea permanentă a mizelor practicată de blondul taciturn cu ochi reci

și deschiși la culoare îi ațâța pe vecinii lui de masă. Așa că Ahimas deveni un oaspete prețuit.

Își bău obișnuita cafea cu lichior, frunzări ziarele. Anglia și Rusia nu se puteau înțelege cu privire la granița Afghanistanului. Franța întârzia plata reparațiilor de război și Bismark trimisese la Paris o notă ultimativă. În Belgia trebuia să înceapă procesul Deratizatorului din Bruxelles.

După ce își fumă țigara, Ahimas se apropie de masa 12, unde mizele erau mari.

Jucau trei, iar un domn cărunt stătea pur și simplu acolo și clămpănea capacul unui ceas de aur. Văzându-l pe Ahimas, își înfipse în el privirea. Experiența și intuiția îl făcură să înțegeagă că e un client și nu ajunsese aici din întâmplare: îl aștepta. Dar Ahimas nu arătă nimic. Să se apropie singur, dacă are nevoie.

Peste opt minute și jumătate, căzu treimea: de la 24 la 26. Miză un *friedrichsdor*[1]. Câștigă trei. Bărbatul cărunt îl urmărea, era palid. Ahimas așteptă încă unsprezece minute, până căzu și cel de al treilea sector. A doua oară, a pus doi galbeni. A căzut zero. A pus patru galbeni. A picat 8. Câștigul a fost de 12 friedrichsdori. Cinci monede de aur în plus. Totul decurgea normal, fără surprize.

Aici bărbatul cărunt se ridică în sfârșit. Se apropie și întrebă cu jumătate de glas:

— Domnul Velde?

Ahimas dădu din cap, continuând să urmărească rotirea discului.

— Am venit la recomandarea baronului de... (căruntul spuse numele unui intermediar din Bruxelles). Avea emoții din ce în ce mai mari. Explică

1 Friedrich d'or („Friedrich de aur"), monedă prusacă din aur care a circulat între 1771 și 1855.

în șoaptă: Am o treabă foarte importantă pentru dumneavoastră...

— N-ați dori să ne plimbăm un pic? îl întrerupse Ahimas, îndesând în portmoneu monedele câștigate.

Domnul cărunt se dovedi a fi Leon Fehtel, proprietarul celebrei bănci belgiene Fehtel & Fehtel. Bancherul avea o problemă serioasă.

— Ați citit cumva despre Deratizatorul din Bruxelles? întrebă el după ce se așezară pe o bancă în parc.

Toate ziarele scriau că în sfârșit a fost prins maniacul care răpea fetițe. *Le Petit Parisien* scria că poliția l-a arestat pe „domnul F.", proprietar al unei vile de lângă Bruxelles. Îl denunțase grădinarul care auzise noaptea, din beci, scâncete înăbușite de copii.

Poliția a intrat pe ascuns în casă, a făcut percheziție și a descoperit o ușă care dădea în subsol. Iar în spatele ei, după cum afirmau cei de la ziar, fusese găsit „un tablou atât de îngrozitor, încât nici hârtia nu ar rezista la descrierea lui". Cu toate acestea, tabloul era descris chiar în alineatul următor, cu lux de amănunte. În butoaie de stejar, poliția descoperise părți marinate din trupurile a șapte fetițe dispărute din Bruxelles și din împrejurimi în ultimii doi ani. Unul dintre cadavre s-a dovedit a fi destul de proaspăt, cu urme de tortură nemaipomenită. În total, în ultimii doi ani, au dispărut fără urmă paisprezece fetițe cu vârstele cuprinse între șase și paisprezece ani. De câteva ori fu observat un domn bine îmbrăcat, cu favoriți negri și deși, care lua la el în trăsură micile târgovețe de flori și țigări. O dată un martor auzi cum omul cu favoriți o îndupleca pe dispăruta Lusile Lanoux, o florăreasă de unsprezece ani, să ducă întreg coșul cu flori la el acasă, iar pentru aceasta îi promitea să-i arate o frumoasă pianină mecanică, care cânta singură melodii minu-

nate. După acest caz, ziarele au încetat să-l mai numească pe monstru „Barbă albastră" și l-au botezat „Deratizatorul din Bruxelles", făcând o analogie cu Deratizatorul din poveste care îi ademenea pe copii prin sunete fermecate.

Despre arestat se spunea că este din înalta societate, dintre copiii de bani gata. Avea într-adevăr favoriți negri și lungi, iar la vila sa exista o pianină mecanică. Motivul crimei este clar, scria „Evening Standard", plăcerea de a provoca durere, în spiritul marchizului de Sade. Data și locul procesului fuseseră deja stabilite: 24 septembrie, orașul Merlen, care se afla la o jumătate de oră de mers din capitala Belgiei.

"Am citit despre Deratizatorul din Bruxelles", spuse Ahimas și îl grăbi cu privirea pe interlocutorul său care tăcea de ceva vreme. Acesta din urmă exclamă frângându-și degetele împovărate de inele scumpe: „Domnul F. este singurul meu fiu, Pierre Fehtel! Îl așteaptă eșafodul! Salvați-l!"

"Ați fost informat greșit despre genul meu de activitate. Eu nu salvez vieți, eu le pun capăt", zâmbi cu buzele lui subțiri Ahimas. Bancherul începu să șoptească înflăcărat: „Mi s-a spus că faceți minuni. Dacă dumneavoastră nu vă veți apuca de asta, înseamnă că nu mai am nici o speranță. Vă implor. Voi plăti. Sunt un om foarte bogat, domnule Velde, foarte".

După o pauză, Ahimas întrebă: „Sunteți sigur că aveți nevoie de un astfel de fiu?" Fehtel senior răspunse fără ezitare, se vedea că aceeași întrebare și-o pusese și singur: „Alt fiu nu am și nici nu voi avea. Întotdeauna a fost un băiețel flușturatic, dar are o inimă bună. M-am văzut cu el la închisoare. E atât de speriat!"

Atunci Ahimas îl rugă să povestească despre procesul ce urma să aibă loc.

Moștenitorul „flușturatic" trebuia să fie apărat de doi dintre cei mai scumpi avocați. Linia apărării era construită pe dovedirea nevinovăției acuzatului. Dar, conform cuvintelor bancherului, șansele pentru un verdict favorabil din partea medicilor, care erau atât de porniți împotriva băiețelului că nici n-au vrut să accepte un onorariu „fără precedent de mare", erau minime. Ultima circumstanță se vede că îl zguduise pe Fehtel senior cel mai tare.

În ultima zi a procesului, avocații trebuiau să declare dacă cel apărat de ei își recunoaște vinovăția. Dacă da, verdictul avea să fie dat de judecător, dacă nu, hotărârea trebuia să fie luată de jurați. În caz că expertiza psihiatrică îl va socoti pe Pierre Fehtel răspunzător de faptele sale, apărarea recomanda să se meargă pe cea de a doua cale.

Iar călăii de la minister, explica părintele neconsolat, n-au ales întâmplător localitatea Merlen. Trei dintre fetițele dispărute locuiau în acel orășel. „În Merlen nu va fi o judecată cinstită", își dădu cu părerea bancherul. Locuitorii orășelului sunt foarte iritați. În jurul clădirii unde va avea loc procesul ard toată noaptea ruguri. Alaltăieri în închisoare era cât pe ce să intre o gloată pentru a-l linșa pe arestat. Fură nevoiți să mărească de trei ori numărul celor de la pază.

Domnul Fehtel a dus tratative secrete cu judecătorul și acesta se dovedi a fi un om înțelegător. Dacă hotărârea va depinde de el, băiețelul va fi închis pe viață. Dar asta nu va rezolva nimic. Preconcepțiile publicului față de Deratizatorul din Bruxelles sunt atât de puternice, încât procurorul va contesta cu siguranță această decizie și va cere o reaudiere a cazului.

Toată speranța e în dumneavoastră, domnule Velde, spuse în încheiere bancherul. Eu m-am crezut

întotdeauna un om pentru care nu există lucruri imposibil de înfăptuit. Dar, în acest caz, sunt neputincios și e vorba de viața unicului meu fiu.

Ahimas privi curios la fața roșie a milionarului. Se vedea că acesta nu este obișnuit să se lase cuprins de emoție. De exemplu, în acest moment de mare durere, buzele lui groase schițau un zâmbet prostesc, iar pe obraz îi curgea o lacrimă. Foarte interesant: fața care nu era obișnuită cu o mimică expresivă era incapabilă să înfățișeze o grimasă de adâncă durere. „Cât?" întrebă Ahimas. Fehtel înghiți spasmodic. „Dacă băiețelul va rămâne în viață, jumătate de milion de franci. Nu belgieni, ci francezi", adăugă el în grabă, văzând că interlocutorul său nu zice nimic.

Ahimas încuviință și în ochii bancherului se aprinse o luminiță de nebunie. Așa începeau să sclipească și ochii demenților care își mizau pe zero, la ruletă, toți banii. Această luminiță însemna „Și dacă?...", cu o singură deosebire: banii promiși de domnul Fehtel cu siguranță nu erau ultimii lui bani. „Dar dacă veți reuși nu doar să îi salvați lui Pierre viața, ci să îi și redați libertatea, veți primi un milion".

Lui Ahimas încă nu îi propusese nimeni un asemenea onorariu. El transformă, din obișnuință, suma în lire sterline (nu mai puțin de treizeci de mii), în dolari americani (șaptezeci și cinci de mii) și în ruble (îi ieșise mai mult de trei sute de mii). Mult, foarte mult.

Mijind un pic ochii, Ahimas spuse: „Fiul dumneavoastră trebuie să refuze analiza psihiatrică, să se declare nevinovat și să ceară verdictul juraților. Iar avocații dumneavoastră scumpi pot fi concediați. Eu singur voi găsi un avocat".

3

Étienne Likol regreta un singur lucru: că măicuța lui n-a ajuns să vadă zilele astea. Cât de mult a visat ea ca băiatul ei să devină avocat, să îmbrace în sfârșit mantia neagră și să-și pună cravată albă, dreptunghiulară. Plata pentru învățătură îi mânca toată pensia ei de văduvă. Măicuța se zgârcea să cheltuiască banii pe medicamente și doctori și de aceea a murit în primăvara trecută. Étienne a strâns din dinți și a încercat să treacă peste această tragedie. Ziua alerga la ore, iar noaptea mânca manualele și termină până la urmă facultatea, primind mult râvnita diplomă cu ștampilă regală. Măicuța putea fi mândră de fiul ei.

Ceilalți absolvenți îl chemau pe Étienne să meargă cu ei la un restaurant din afara orașului pentru a „uda" mantia de avocat, dar acesta refuză. Nu avea bani pentru petreceri, iar ce era mai important, își dorea să fie singur în această zi. Cobora încet scara de marmură a Palatului Justiției, unde avusese loc ceremonia festivă. Întreg orașul, cu turnurile, cabestanele și statuile sale de pe acoperișuri, se întindea la poalele dealului. Étienne se opri să admire peisajul, care i se părea prietenos și primitor. Bruxelles își deschidea parcă brațele în întimpinarea maestului Likol și îi promitea o mulțime de surprize, cele mai multe dintre ele plăcute.

Diploma e numai jumătate de treabă, nu poate fi nici o discuție. Fără legături și cunoștințe utile nu vei găsi un client potrivit. Dar nici bani să își deschidă un cabinet propriu nu are. Va fi nevoit să meargă să îl ajute pe profesorul Wiener sau pe profesorul Van Helen. Dar nu-i nimic, oricum îi vor plăti un salariu.

Étienne Likol strânse la piept mapa în care se afla diploma cu ștampilă roșie, își expuse chipul soarelui cald de septembrie și își miji ochii din cauza sentimentelor care îl copleșeau.

În această stare îl găsi Ahimas Velde.

Ahimas remarcă băiatul încă din sală, când asculta discursurile plicticoase și pompoase. După tip, tânărul se potrivea de minune: drăguț, dar nu foarte arătos. Subțirel, cu umerii mici. Cu ochii sinceri, larg deschiși. Când ieși să spună cuvintele jurământului, Ahimas văzu că și vocea este una potrivită: răsunătoare, băiețească, tremurând de emoție. Se vedea că nu e un boiernaș oarecare, ci e un om muncitor, cu os de plebeu.

Cât a durat ceremonia care părea că nu se va mai sfârși, Ahimas se documentă. Așa că reuși să își spulbere și ultimele îndoieli. E un material ideal. Rămâneau de rezolvat niște lucruri de nimic.

Se apropie pe nesimțite de tânărul slăbuț și tuși.

Étienne tresări, deschise ochii și se întoarse. În fața lui stătea, apărut nu se știe de unde, un domn cu baston, îmbrăcat într-o redingotă de călătorie. Ochii necunoscutului erau serioși, atenți. Și aveau o culoare cam neobișnuită, parcă prea deschiși. „Maestrul Likol?", întrebă omul, cu un ușor accent. Pentru prima oară cineva îl numea pe Étienne „maestru" și asta îi provocă plăcere.

Cum și era de așteptat, fața băiatului se lumină, aflând că i se propune să rezolve un caz, dar când sună numele clientului, tânărul se înspăimântă. Cât timp se revolta, mătăhăia din mâini și afirma că nu-l va apăra niciodată pe acest nemernic, pe acest monstru, Ahimas tăcea. Vorbi doar atunci când Likol, epuizându-și rezerva de furie, murmură: „Și nici nu îmi este pe puteri acest caz. Vedeți dumneavoastră,

deocamdată nu am experiența necesară, abia mi-am luat diploma".

Aici veni rândul lui Ahimas. El spuse: „Vreți să lucrați douăzeci sau chiar treizeci de ani pentru nimic, câștigând bani și slavă pentru alți avocați? Da, până în anul 1900 o să adunați, într-un sfârșit, câțiva bănuți pentru un cabinet propriu, dar veți fi deja un ghinionist chel, fără dinți și cu ficatul bolnav și ce e mai important, din dumneavoastră va fi stoarsă și ultima picătură de vlagă. Viața o să vi se scurgă printre degete, scumpule maestru, picătură cu picătură, în schimbul unor bănuți nenorociți. Eu însă vă propun mai mult chiar acum. Deja la douăzeci și trei de ani veți obține mulți bani și veți avea un nume. Chiar și dacă procesul va fi pierdut. Numele, în profesiunea dumneavoastră e chiar mai important decât banii. Da, adevărat, slava dumneavoastră va avea un iz de scandal, dar asta e mai bine decât să fii ogarul cuiva întreaga viață. Veți primi bani destui pentru a vă deschide un cabinet propriu. Mulți vă vor urî, dar vor fi și dintr-acei care vor aprecia bărbăția tânărului avocat care nu s-a temut să meargă împotriva întregii societăți".

Ahimas așteptă un minut, ca băiatul să aibă timp să conștientizeze cele auzite, și trecu la cea de a doua parte, care, în viziunea lui, trebuia să aibă asupra băiatului un efect hotărâtor.

„Sau poate pur și simplu vă este frică? Am auzit adineaori cum jurați „să apărați dreptatea și drepturile omului la apărare judiciară, în pofida oricăror presiuni și obstacole". Știți de ce, dintre toți, v-am ales anume pe dumneavoastră? Pentru că ați fost singurul care a pronunțat aceste cuvinte cu suflet. În orice caz, așa mi s-a părut."

Étienne tăcea simţind cu groază că este luat de un şuvoi puternic, căruia nu i se poate împotrivi. „Şi ce e mai important, necunoscutul îşi coborî simţitor glasul, Pierre Fehtel e nevinovat. Nu e nici un fel de Deratizator, ci o jertfă a circumstanţelor nefaste și a râvnei poliţieneşti. Dacă nu vă veţi implica, un om nevinovat va merge la eşafod. Da, vă va fi nespus de greu. Peste dumneavoastră vor cădea avalanşe de insulte, nimeni nu va dori să mărturisească în favoarea „monstrului", dar nu veţi fi singur. Vă voi ajuta eu. Rămânând în umbră, eu voi deveni ochii și urechile dumneavoastră. Eu am deja câteva probe, care, chiar dacă nu dovedesc pe deplin nevinovăţia lui Pierre Fehtel, măcar pun la îndoială dovezile acuzării. Şi eu voi mai găsi altele".

„Ce dovezi?", întrebă cu voce stinsă Étienne.

4

În mica sală a judecătoriei oraşului Merlen, care avea doar o sută de locuri, se înghesuiau cel puţin trei sute de oameni. Şi mai multă lume aştepta afară.

Apariţia procurorului Renan a fost întâmpinată cu o explozie de ovaţii. Iar când fu adus criminalul, un bărbat palid, cu buze subţiri, ochi negri, apropiaţi și favoriţi altădată îngrijiţi, dar acum încâlciţi și crescuţi alandala, în sală se instală o linişte mormântală. Apoi, porni o asemenea furtună, încât judecătorul, maestrul Wicksen, rupse clopoţelul cu care încerca să facă ordine în sală.

Judecătorul îl chemă pe avocatul apărării și abia acum fu observat tânărul slăbuţ, căruia mantia de avocat îi era vizibil prea mare. Ba pălind, ba roşind, maestrul Likol bălmăji ceva abia auzit, iar la întrebarea nerăbdătoare a judecătorului dacă inculpatul

își recunoaște vinovăția, strigă deodată cu o voce pițigăiată:

— Nu, Înălțimea Voastră!

Sala explodă iar, revoltată.

— Și pare un tânăr cumsecade! strigă o femeie.

Procesul dură trei zile.

În prima zi au luat cuvântul martorii acuzării. La început, polițiștii care descoperiseră sinistra cameră și îl interogaseră pe inculpat. Din cuvintele comisarului, Pierre Fehtel tremura, se încurca în declarații, nu putea explica nimic și promitea sume fabuloase, dacă va fi lăsat în pace.

Grădinarul care anunțase poliția despre țipetele suspecte nu apăru la proces, dar nici nu era nevoie de el. Procurorul a chemat martori care au descris cu lux de amănunte desfrânarea lui Fehtel care cerea întotdeauna, în bordeluri, să i se aducă cele mai tinere și mai fine fete. Proprietara unei case de toleranță a povestit cum acuzatul le chinuia pe fete cu cleștele de păr înfierbântat și cum bietele de ele răbdau, pentru că le plătea pentru asta câte un galben.

Sala a aplaudat cu frenezie, când omul care a văzut cum a plecat cu trăsura florăreasa Lucille Lanoux, al cărei cap cu ochii scoși și nasul tăiat fu găsit după aceasta în butoi, îl recunoscu în Fehtel pe domnul care îi explicase fetei posibilitățile minunate ale pianinei mecanice.

Juraților le-au fost prezentate dovezile: armele de tortură, un aparat de fotografiat cu plăci, găsit în camera ascunsă. A luat cuvântul și fotograful Brul, care, cu trei ani în urmă, îl învățase pe Pierre Fehtel arta fotografică.

La sfârșit, juraților le-a fost prezentat un album cu poze găsit în beciul groazei. Albumul n-a fost

arătat publicului și jurnaliștilor, dar unul dintre jurați a leșinat, iar altul a început să vomite.

Avocatul Likol stătea cu capul plecat, ca un elev, și scria sârguincios toate mărturiile într-un caiet. Când i-au fost prezentate pozele, s-a făcut alb ca varul și s-a clătinat. „Privește, privește, deșteptule!" strigă cineva din sală.

Seara, după ședință, avu loc un incident: când Likol ieșea din sală, de el se apropie mama unei fetițe moarte și îl scuipă în față.

***

În cea de a doua zi, martorii au fost interogați de apărător. Acesta îi întrebă pe polițiști dacă au strigat la inculpat. („Nu, noi ne-am pupat cu el, răspunse sarcastic comisarul de poliție, susținut de hohotele aprobatoare ale sălii").

Pe martorul care a văzut cum a fost răpită Lusile Lanoux l-a întrebat dacă l-a văzut pe răpitor „en face". Martorul a răspuns că nu, nu l-a văzut, dar îi ține foarte bine minte favoriții.

Apoi, maestrul Likol a dorit să știe ce fel de fotografii făcea Pierre Fehtel, când învăța să fotografieze. (Această informație a fost întâmpinată cu fluierături și strigăte de dezaprobare, după care judecătorul a poruncit să fie scoși afară din sală jumătate din spectatori).

În încheiere, avocatul ceru să fie adus cu forța martorul principal, grădinarul, iar ședința fu întreruptă pentru o jumătate de oră.

În pauză, de Likol s-a apropiat preotul din localitate și l-a întrebat dacă crede în Dumnezeul nostru Iisus Hristos. Likol a răspuns că da și că Iisus ne învață să fim milostivi cu cei care au păcătuit.

După ce ședința a fost reluată, șeful poliției a declarat că grădinarul nu e de găsit și că nimeni nu

l-a mai văzut de trei zile. Avocatul îi mulțumi și declară că nu mai are întrebări pentru martori.

Urmă clipa astrală a procurorului, care îl interogă într-un mod strălucit pe inculpat. Pierre Fehtel nu putu să răspundă satisfăcător la nici o întrebare. Iar la pozele care îi erau prezentate privi lung, înghițind în sec, după care spuse că le vede pentru prima oară. La întrebarea dacă lui îi aparține aparatul fotografic Weber & Sons răspunise abia după ce se sfătui cu avocatul: da, dar interesul față de arta fotografică și l-a pierdut cu un an în urmă, a pus aparatul undeva în podul casei și de atunci nu l-a mai văzut. Întrebarea dacă poate inculpatul să se uite în ochii părinților a stârnit ovațiile sălii, însă, la cererea apărării, a fost retrasă.

Seara, întorcându-se la hotel, Étienne văzu că hainele lui sunt aruncate afară, pe jos. Roșind la față se chinui, stând în patru labe, să își adune izmenele cârpite și plastroanele cu gulerașe de hârtie, murdare de noroi.

O gloată întreagă se adună să admire scena, acoperindu-l cu înjurături pe acest „animal vândut". Când Étienne își adună în sfârșit lucrurile în sacul de voiaj cumpărat special pentru această călătorie, de el se apropie proprietarul unui birt din localitate și îi trase îndârjit două palme, declarând cu glas răsunător: „Astea sunt pe deasupra onorariului".

Pentru că nici unul dintre cele trei hoteluri nu a vrut să-l cazeze pe Likol, primăria i-a pus la dispoziție casa căpitanului de poștă, care murise luna trecută și care încă nu fusese ocupată de un chiriaș nou.

Dimineața, pe zidul alb al casei apăruse o inscripție în cărbune: „Vei muri ca un câine!"

În cea de a treia zi, procurorul Renan se întrecu pe sine însuși. Ținu o excelentă pledoarie de acuzare, de la zece dimineața până la trei după amiaza. În sală lumea plângea și blestema. Jurații, bărbați solizi, care plăteau fiecare nu mai puțin de cinci sute de franci pe an impozit, erau furioși și încrâncenați.

Avocatul era palid și asistența observă că, de câteva ori, privise întrebător spre clientul său. Dar acesta stătea cu capul între umeri, acoperindu-și fața cu mâinile. Când procurorul ceru pedeapsa cu moartea, publicul se ridică dintr-un singur imbold și începu să scandeze „E-șa-fod, e-șa-fod!" Umerii lui Fehtel începură să tremure convulsiv, fură nevoiți să îi dea pe la nas cu săruri.

Apărării i-a fost dat cuvântul după-amiază, la ora patru.

Mult timp lui Likol nu i-a fost permis să vorbească, oamenii făceau intenționat zgomot cu picioarele, scârțâiau din scaune, își suflau zgomotos nasul. Avocatul, roșu de emoție, aștepta mototolind în mâini o foaie scrisă citeț, cu litere rotunde de premiant.

După ce începu să vorbească, Étienne nu se mai uită pe hârtie. Iată discursul lui, cuvânt cu cuvânt, publicat în toate edițiile de seară ale ziarelor, însoțit de cele mai distrugătoare comentarii.

„Înălțimea Voastră, domnule judecător, domnilor jurați. Clientul meu este un om slab, stricat și chiar vicios. Dar nu îl judecați pentru aceasta... Un singur lucru e clar: în casa inculpatului, mai exact într-o cameră ascunsă la subsol, despre existența căreia Pierre Fehtel putea să nu știe, a avut loc o crimă monstruoasă. Un șir de crime. Întrebarea este cine le-a săvârșit. (O voce din sală: «Da, ce să zic, complicată întrebare.» Râsete). Apărarea are o altă versiune. Eu cred că omorurile au fost săvârșite de grădinarul

Jean Voiture, cel care a comunicat poliției despre strigătele suspecte. El își ura stăpânul pentru că acesta îi micșorase salariul din cauza bețiilor repetate. Există martori care, în caz de nevoie, pot fi chemați și ei vor confirma acest lucru. Grădinarul are un caracter ciudat, e nesociabil. Cu cinci ani în urmă, l-a părăsit nevasta care a luat și copiii. Este cunoscut faptul că la oamenii de soiul lui Voiture se poate dezvolta o sensibilitate bolnăvicioasă asociată cu agresivitatea. El știa foarte bine planul casei și ar fi putut amenaja acea cameră fără știrea stăpânului său. Putea și să ia din pod aparatul de fotografiat de care se plictisise domnul Fehtel și să învețe să-l folosească. Putea chiar să îmbrace hainele stăpânului, când acesta era deseori plecat. Putea să-și lipească favoriți falși, care i-ar imita pe cei ai stăpânului și care pot fi atât de lesne recunoscuți. Fiți de acord că dacă Pierre Fehtel ar fi săvârșit aceste odioase crime, ar fi scăpat de mult de trăsătura aceasta atât de lesne recognoscibilă. Înțelegeți-mă corect, domnilor jurați. Eu nu afirm că grădinarul ar fi făcut asta, ci doar că ar fi putut-o face. Iar principala întrebare este de ce grădinarul care a dat impuls anchetei a dispărut atât de brusc? Răspunsul poate fi doar unul: s-a speriat că, în timpul procesului, implicarea lui în acest caz va fi descoperită și atunci va trebui să primească pedeapsa ce i se cuvine..." Până în acest moment, maestrul Likol a vorbit închegat și chiar vioi, dar aici se poticni brusc. „...Și iată ce mai doresc să vă spun. În această istorie sunt multe lucruri neclare. Dacă e să fiu sincer, nu știu dacă inculpatul e vinovat sau nu. Dar dacă rămâne măcar o umbră de îndoială, omul nu poate fi condamnat. La universitate m-au învățat că e mai bine să îi dai

dreptate un vinovat decât să nedreptățești un nevinovat... Cam atâta am avut de spus, domnilor."

La patru și zece, cuvântare era deja încheiată. Avocatul se așeză la locul său, ștergându-și fruntea transpirată. În sală se auziră ici-colo râsete, dar impresia generală era una de confuzie. Un reporter al ziarului *Le Soir* auzi (și scrise după aceea în ziar) că celebrul avocat Ian Van Brevern îi spusese vecinului său, de asemenea jurist: „Băiatul are, în esență, dreptate. Din punctul de vedere al sensului înalt al jurisprudenței. Dar în acest caz, asta nu schimbă nimic".

Judecătorul sună din clopoțel și clătină dojenitor din cap, uitându-se la apărătorul pipernicit: „Credeam că discursul maestrului Likol va dura până la sfârșitul ședinței de azi și toată dimineața de mâine. Iar acum sunt în dificultate... Declar ședința de azi închisă. Îndemnul meu pentru jurați îl voi spune mâine-dimineață. După care, domnilor, vă veți retrage pentru a da verdictul".

Dimineața ședința nu avu loc.

Noaptea avusese loc un incendiu. Fusese incendiată căsuța căpitanului de poștă. Maestrul Likol arsese de viu, pentru că ușa fusese blocată de afară. Pe peretele ars a rămas inscripția: „Vei muri ca un câine". Nimeni nu s-a grăbit s-o șteargă. Martori nu s-au găsit.

Procesul fu întrerupt pentru câteva zile. În opinia publică se produseră schimbări mici, dar incontestabile. Ziarele au publicat cuvântarea maestrului Likol încă o dată, dar fără comentarii în bătaie de joc, ci cu compasiune din partea unor cunoscuți juriști. Au apărut reportaje înduioșătoare despre viața scurtă și grea a băiatului, care provenea dintr-o familie nevoiașă și care a învățat cinci ani la facultate pentru a deveni avocat pentru mai puțin de o săptămână.

Din paginile ziarelor priveau către cititori ochii mari și sinceri ai băiatului.

Ghilda avocaților a publicat o declarație în apărarea unei proceduri judiciare libere și obiective, care nu trebuie să se lase dominată de emoțiile unei societăți gata oricând pentru o răfuială rapidă.

Ultima ședință a avut loc a doua zi după înmormântare.

La început, la propunerea judecătorului, i-a fost cinstită memoria lui Étienne Likol printr-un minut de reculegere. În picioare s-au ridicat toți, chiar și părinții fetițelor moarte. În cuvântul său de îndrumare, judecătorul Wicksen a recomandat juraților să nu cedeze influențelor din afară și le-a amintit că, atunci când e vorba de pedeapsa cu moartea, verdictul „vinovat" se consideră validat, dacă pentru el au votat cel puțin două treimi dintre jurați.

Jurații au dezbătut trei ore și jumătate. Șapte din doisprezece au spus „nevinovat" și au cerut eliberarea lui Pierre Fehtel pentru că nu erau suficiente dovezi pentru acuzare.

***

Cazul acesta extrem de dificil fusese rezolvat impecabil. Cadavrul grădinarului zăcea într-o groapă cu var nestins. Iar în ce-l privește pe tânărul avocat, acesta muri fără să se chinuie. Ahimas îl ucise în somn, înainte să dea foc căsuței căpitanului de poștă.

Troița

1

Când împlini patruzeci de ani, lui Ahimas Velde îi trecu prin minte că venise timpul să se lase de treburi.

Nu, nu se săturase de muncă, ea îi aducea în continuare satisfacții și făcea ca inima lui liniștită să bată un pic mai tare. Ahimas era încă în formă, ba mai mult decât atât, ajunsese la apogeu.

Dar munca sa nu mai avea nici un sens.

Însuși procesul omorului nu îi aducea satisfacții, excluzând acele rare cazuri, de implicare personală.

Cu omorurile era simplu. Ahimas se simțea singur în întreg Universul, înconjurat din toate părțile de diverse forme de viață străină: plante, animale, oameni. Această viață era într-o continuă mișcare: se năștea, se transforma, se sfârșea. Îi urmărea cu interes metamorfozele și încerca să o influențeze prin acțiunile sale. O făcea cu pasiune. Dacă strivești sub tălpi o vietate, puține se schimbă din cauza asta, iar viața, cu o admirabilă tenacitate, completează veriga lipsă. Uneori, viața i se părea lui Ahimas o pajiște deasă pe care el își desena linia vieții. Trebuia să dea dovadă de precizie și logică: să nu lase firicele în plus, dar nici să nu cosească prea multe, pentru a nu distruge conturul curat. Aruncând o privire în

urmă, Ahimas vedea nu iarba cosită, ci traiectoria ideală a trecerii sale prin lume.

Până în prezent, avusese două imbolduri în munca sa: să găsească soluții și să câștige bani.

Primul nu îl mai pasiona atât de mult ca înainte. Existau puține probleme cu adevărat dificile a căror rezolvare îi putea aduce satisfacții.

Încet, încet își pierdea sensul și cel de-al doilea imbold.

În contul său dintr-o bancă din Zürich se adunaseră nu mai puțin de șapte milioane de franci elvețieni. La Londra, în seiful băncii Bering păstra hârtii de valoare și lingouri de aur în valoare de cinci mii de lire sterline.

De câți bani să aibă nevoie un om dacă nu colecționează opere de artă sau briliante, dacă nu își construiește un imperiu financiar și nici ambiții politice nu are?

Cheltuielile lui Ahimas erau stabile: două-trei sute de franci pe an mergeau pentru necesitățile obișnuite și încă o sută de mii pentru întreținerea vilei. Banii pentru vilă, două milioane jumătate, fuseseră plătiți cu doi ani în urmă. Mult, desigur, dar la patruzeci de ani omul trebuie fie la casa lui. Familie poate să n-aibă, mai ales dacă e de o anumită factură, dar casă – neapărat.

Lui Ahimas îi era pe plac locuința sa. Casa reflecta întocmai caracterul stăpânului său.

Deasupra lacului Geneva, chiar pe marginea unei stânci, stătea de parcă era lipită de stâncă o vilă din marmură albă. Pe de-o parte, un spațiu pustiu și liber, iar pe de alta, chiparoși. După chiparoși, se înălța un perete de piatră, iar în spatele lui începea o pantă abruptă.

Ahimas era în stare să stea ore în șir pe veranda ce atârna deasupra apei, să privească lacul și munții

din depărtare. Lacul și munții erau de asemenea forme de viață, dar fără agitația și zarva caracteristice faunei și florei. Aceste forme de viață nu depindeau nici într-un fel de Ahimas și de aceea îi trezeau admirația și respectul.

În grădină, printre chiparoși, se vedea un mic și elegant ermitaj alb cu turnulețe pe la colțuri.

În ermitaj, locuia cercheza Leila. Ahimas a adus-o toamna trecută de la Constantinopol. Cu agenția pariziană și femeile de profesie o terminase de mult. Ahimas avea deja un gust bine format și anumite pretenții, mai ales că femeile nu i se mai păreau chiar atât de diferite.

Iar pretențiile erau următoarele: femeia trebuie să fie frumoasă, fără dulcegării, să aibă o grație naturală, să nu fie prea vorbăreață, să fie pătimașă, dar să nu-l sufoce, să nu fie curioasă și, ce e mai important, să aibă o intuiție feminină și să simtă dispoziția bărbatului și dorințele lui.

Leila era aproape femeia ideală. Ea putea să își pieptene de dimineața până seara părul negru și lung, să cânte, să joace singură narde. Nu se supăra niciodată, nu cerea prea multă atenție. În afară de limba maternă, ea știa turca și cecena. Putea vorbi doar cu Ahimas, iar cu servitorii se înțelegea prin gesturi. Dacă Ahimas dorea să se distreze, Leila știa multe istorii interesante din viața orașului Constantinopol, pentru că, mai înainte, făcuse parte din haremul marelui vizir.

În ultima vreme, Ahimas își lua rar de lucru, de două-trei ori pe an. Și o făcea sau pentru foarte mulți bani, sau pentru decorații de stat și diverse privilegii. De exemplu, în martie, primise o comandă secretă din partea guvernului italian. Trebuia să-l găsească și să-l lichideze pe anarhistul Gino Dzappa, poreclit

Șacalul, care plănuia să-l asasineze pe regele Umberto. Teroristul era considerat deosebit de periculos și imposibil de prins.

Cazul se dovedise a fi simplu. (Oamenii lui Ahimas au dat de urma Șacalului, iar el a trebuit doar să se deplaseze până la Lugano și să apese o dată pe trăgaci). În schimb, primise un onorariu destul de gras. În primul rând, Ahimas se pricopsise cu un pașaport diplomatic italian pe numele cavalerului Velde, iar în al doilea rând i se acordase un privilegiu: dreptul de a cumpăra insula Santa Croce din Marea Tireniană. Dacă Ahimas și-ar fi dorit să se folosească de privilegiu și să cumpere această bucățică de uscat, ar fi primit nu numai titlul de conte de Santa Croce, ci și drepturi extrateritoriale, ceea ce era deosebit de atrăgător.

Pe insula ta ești și rege, și poliție, și justiție.

Din curiozitate, Ahimas se dusese să vadă insula și fusese vrăjit.

Aparent, nimic deosebit: numai stânci, câteva crânguri de măslini și un golf mic. Toată insulița putea fi măsurată cu piciorul într-un ceas. În ultimii patru sute de ani, aici nu mai locuise nimeni, rareori se mai opreau pescarii pentru a-și reface rezervele de apă. Ahimas nu era prea atras de titlul de conte, chiar dacă, în călătoriile sale prin Europa, i-ar fi prins bine. Dar o insulă? Acolo va fi singur cu marea și cerul. Acolo își va putea crea o lume proprie, care să îi aparțină doar lui. Era ispititor.

Să se retragă în liniște. Să plutească sub pânze umflate de vânt, să vâneze capre de munte, să simtă cum timpul se oprește în loc și se face una cu eternitatea.

Îi ajung atâtea aventuri! Nu mai e un băiețandru.

Să își întemeieze poate o familie?

Nu că s-ar fi gândit serios la asta, mai degrabă făcuse o gimnastică a minții. Ahimas știa că nu va avea niciodată o familie. El se temea că, dacă nu va mai fi singur, va începe să se teamă de moarte. Cum se tem atâția alții.

Nu-i era frică de moarte. Acest fapt constituia fundamentul pe care se înălța colosul numit Ahimas Velde. Dacă vreodată pistolul nu va mai lua foc sau ținta se va dovedi prea abilă și norocoasă, Ahimas va muri. Atât. Nimic mai mult. Unul dintre antici, Epicur se pare, a spus: „Cât sunt eu, nu există moarte, iar când va veni ea, nu voi mai fi eu".

Ahimas Velde trăise destul și văzuse destule. Numai de dragoste n-avusese parte, din cauza profesiei. Când te legi de cineva, devii mai slab, iar dragostea te face vulnerabil, neajutorat. Ahimas n-avea puncte slabe.

Ia încearcă să prinzi un om care nu se teme de nimic și nu ține la nimeni!

Dar o insulă proprie... Hm, ar trebui să se mai gândească la asta.

Apăruse deci o nouă problemă. Una financiară. Cumpărarea privilegiului l-ar fi costat cam mult. Așa s-ar fi dus toate economiile din băncile de la Zürich și Londra. Și atunci cum să-și mai amenajeze comitatul? Poate să vândă vila? Banii nu-i vor ajunge oricum. Are nevoie de un capital mai solid.

Sau mai bine să-și alunge fanteziile din minte?

Totuși, o insulă proprie e mai mult decât o stâncă proprie, iar o mare e mai mare decât un lac. Poți oare să te mulțumești cu mai puțin dacă ți se propune mai mult?

***

Aceste gânduri îl frământau pe Ahimas când a fost vizitat de omul cu mască.

2

Întâi majordomul Archibald îi aduse o carte de vizită, o bucățică de carton alb cu margine aurie pe care scria cu litere gotice: „Baronul Evghenius von Steinitz". De ea era lipită o scrisorică în germană: „Baronul von Steinitz îl roagă pe domnul Velde să îl primească azi, la ora zece seara, pentru o discuție confidențială".

Ahimas observă că partea de sus a foii este tăiată. Cel care urma să-l viziteze nu dorea să-i fie văzută monograma, asta însemna că de fapt chiar dacă și era un „von", nu era nicidecum Steinitz.

Vizitatorul veni exact la zece, minut în minut. O asemenea punctualitate îți permitea să presupui că este într-adevăr neamț. Fața baronului era acoperită cu o semi-mască de catifea neagră, fapt pentru care oaspetele se scuză politicos, motivându-și gestul printr-o extremă delicatețe a cazului. Ahimas nu observă nimic deosebit în chipul lui von Steinitz: păr deschis, favoriți îngrijiți, ochi albaștri, neliniștiți. Baronul purta impermeabil, cilindru, o cămașă scrobită, cravată albă și frac negru.

S-au așezat pe terasă. Sub ei, sclipea lacul luminat de razele lunii. Von Steinitz ignoră peisajul liniștit și preferă să-l urmărească pe Ahimas prin orificiile măștii de operetă. Nu se grăbea să înceapă discuția, se așeză picior peste picior și își aprinse o țigară.

Ahimas așteptă răbdător până când oaspetele se hotărî să vorbească:

— Eu mă adresez dumneavoastră la recomandarea domnului du Valle, spuse în sfârșit oaspetele, care m-a rugat să vă transmit respectele și dorințele sale de deplină....adică nu, de perfectă bunăstare.

Auzind numele intermediarului de la Paris și parola lui, Ahimas îl încuviință printr-o mișcare a capului.

— Eu vă propun un caz de o foarte mare importanță și de o extremă confidențialitate, îi comunică cu voce joasă von Steinitz.

— Anume cu din astea mi se adresează lumea, remarcă fără patimă Ahimas.

Până în acel moment, discuția avea loc în germană, după care interlocutorul trecu la rusă. Vorbea curat, corect, doar graseia un pic.

— Comanda este pentru Rusia, va trebui să mergeți la Moscova. Avem nevoie de un străin care știe foarte bine obiceiurile și limba rusă. Dumneavoastră sunteți omul ideal. Noi ne-am documentat.

„Ne-am documentat"? „Noi"? Lui Ahimas nu-i plăcură aceste nuanțe. Avu intenția să întrerupă discuția, dar tipul care graseia spuse:

— Pentru îndeplinirea acestei misiuni complicate și delicate veți primi un milion de franci francezi în avans, iar la îndeplinirea... m-m... contractului nostru veți primi și un milion de ruble.

Asemenea sumă ar fi marcat onorabil încheierea unei cariere strălucite. Ahimas își aminti de conturul ciudat al insuliței Santa Croce, când se arăta în zare și semăna cu o pălărie aruncată pe o bucată de catifea verde.

— Dumneata, domnule, ești doar un intermediar, iar eu sunt obișnuit să am de furcă direct cu cei care comandă. Condițiile mele sunt următoarele. Transferați imediat avansul pe contul meu la banca din Zürich, după care eu mă voi întâlni cu clientul într-un loc indicat de el și mi se va explica în ce constă misiunea mea și dedesubturile operației. Dacă cele

expuse nu-mi vor conveni, eu voi întoarce jumătate din avans.

Baronul Evghenius von Steinitz se lovi indignat cu palma peste genunchi (pe degetul arătător de la mâna lui dreaptă sclipi un safir vechi), dar Ahimas era deja în picioare.

— Voi vorbi doar direct cu clientul. Sau găsiți-vă alt executor.

3

Întâlnirea cu clientul avu loc la Sankt Petersburg, pe o străduță tihnită, unde Ahimas fu adus într-un faeton închis ce avea perdele bine trase. Echipajul a tot cotit de pe o uliță pe alta. Acest exces de zel îi smulse lui Ahimas un zâmbet.

Nici nu încercă să țină minte drumul, cu toate că știa perfect geografia capitalei ruse. Onorase aici câteva contracte serioase. Oricum, nici nu era nevoie să privească pe ascuns prin crăpături și să numere cotiturile. Ahimas se îngriji de securitatea sa. În primul rând, venise bine înarmat. În al doilea, adusese cu sine patru ajutoare.

Spre Rusia a mers în tren împreună cu oamenii lui, niște adevărați profesioniști care aveau locuri în vagonul alăturat și care acum îl urmau în două trăsuri. Ahimas știa: nu-l vor scăpa din ochi și nici nu se vor deconspira.

Faetonul se opri. Vizitiul taciturn care îl așteptase pe Ahimas la gară (judecând după ținuta de ofițer, numai vizitiu nu era), deshise ușița și, printr-un gest, îi porunci să vină după el.

Pe stradă nici o suflare. O clădire fără etaj. Modestă, dar curată. Un singur lucru i se păru neobișnuit: chiar dacă era vară, toate geamurile erau închise și draperiile trase. Una dintre draperii tremură un

pic, iar buzele subțiri ale lui Ahimas schițară un zâmbet. Îl amuzau aceste șiretlicuri de diletant. Era clar: avea de furcă cu niște aristocrați care se jucau de-a complotul.

Călăuza îl ghida printr-un labirint de camere întunecoase. În fața celei din urmă, se opri și îl lăsă să treacă primul. Ahimas intră. Ușa fu închisă. Se auzi zgomotul unei chei întoarse în broască.

Ahimas aruncă o privire curioasă. Interesantă cămăruță, n-are nici un geam. Din mobilă, avea doar o masă rotundă, nu prea mare și, lângă ea, două fotolii cu spetezele înalte. De altfel, era destul de complicat să studiezi încăperea, pentru că ardea doar o singură lumânare, iar lumina ei nu ajungea până în colțurile care se pierdeau în beznă.

Ahimas studia pereții așteptând să i se obișnuiască ochii cu întunericul. Nu descoperi nimic suspect: nici geamuri secrete, nici uși în plus. În cel mai îndepărtat colț, mai era un scaun.

Ahimas se așeză în fotoliu. Peste vreo cinci minute ușa se deschise și intră un bărbat înalt. Nu folosi cel de al doilea fotoliu, ci, fără să se salute, trecu și se așeză pe scaun.

De aici reieșea că acest client nu era unul simplu. Folosea o stratagemă excelentă: Ahimas stătea la vedere, în lumina lumânării, iar interlocutorul său într-o umbră deasă. Nu i se vedea fața, doar silueta.

Acesta, spre deosebire de „baronul von Steinitz", nu pierdu vremea și trecu direct la subiect.

— Ați dorit să vă întâlniți nemijlocit cu clientul, spuse în rusă omul din colț, iar eu am venit. Aveți grijă să nu mă dezamăgiți, domnule Velde. Nu mă voi prezenta, pentru dumneavoastră sunt *monsieur* NN.

După ton, părea a fi un om din înalta societate, iar după glas, avea vreo patruzeci de ani. Poate mai

puțin. Vocea era obișnuită să comande și asemenea voci indică de obicei o vârstă mai mare decât cea reală. După maniere, omul părea extrem de serios.

Concluzia: dacă e un complot al aristocraților, nu e unul de glumă.

— Puteți să-mi expuneți esența misiunii mele? spuse Ahimas.

— Vorbiți foarte bine rusește, dădu din cap umbra. Mi-au raportat că ați fost suspus al Rusiei. Foarte bine. Nu aveți nevoie de explicații în plus și nici nu va trebui să vă explic cât de importantă e persoana pe care trebuie s-o ucideți.

Ahimas remarcă claritatea uimitoare a expresiilor, fără echivoc, fără „lichidați" sau „neutralizați".

Iar *monsieur* NN îi comunică lejer, fără a face vreo pauză:

— Este Mihail Sobolev.

— Cel supranumit Generalul Alb? preciză Ahimas. Eroul ultimelor războaie și cel mai popular comandant de armată din Rusia?

— Da, general-aghiotantul Sobolev, cel care conduce Corpul 4 de armată, confirmă fără pic de emoție silueta.

— Vă rog să mă iertați, dar trebuie să vă răspund cu un refuz, spuse blând Ahimas, încrucișându-și mâinile pe peipt.

Conform științei despre gesturi, această poză înseamnă liniște și hotărâre fermă. Degetele mâinii stângi pipăiră mânerul micului revolver pe care Ahimas îl ținea într-un buzunar special al jiletcii. Revolverul se numea „Velodog" și fusese creat special pentru bicicliștii care sunt atacați de câini vagabonzi. Are patru gloanțe mici de calibrul 22. E o jucărie, desigur, dar în situații ca aceasta îți poate fi de un mare folos.

După ce obiectivul fusese deja numit, era destul de periculos să refuzi comanda. În caz de pericol, Ahimas se gândea să acţioneze în felul următor: să îi trimită clientului un glonţ în frunte şi să sară în cel mai întunecat colţ al odăii. Ar fi destul de complicat să îl înşface de acolo.

La intrare nu fusese percheziţionat, aşa că tot arsenalul lui rămase neatins: şi revolverul Colt făcut la comandă, şi cuţitul de aruncare, şi cuţitul spaniol cu arcuri. S-ar fi putut apăra un minut, două, aşa că Ahimas era încordat, dar liniştit.

— Oare chiar şi dumneata te afli printre simpatizanţii lui Sobolev? întrebă iritat clientul.

— N-am nici o treabă cu Sobolev, eu sunt partizanul unei judecăţi sănătoase. Iar judecata sănătoasă îmi dictează să nu mă implic în misiuni care presupun înlăturarea ulterioară a celui care va executa comanda, adică, în cazul dat, a mea. După acţiuni de o asemenea amploare, martorii sunt lichidaţi. Vă sfătuiesc să căutaţi un om printre novici. Un asasinat politic nu e o treabă chiar atât de complicată.

Ahimas se ridică şi se îndreptă spre uşă, gata să tragă în orice moment.

— Aşezaţi-vă! Bărbatul din colţ îi arătă poruncitor un fotoliu. N-am nevoie de un novice, ci de cel mai bun din branşa dumneavoastră, pentru că acest caz este deosebit de complicat. O să vă convingeţi şi singur. Dar, pentru început, o să vă dezvălui câteva circumstanţe care vă vor alunga suspiciunile.

Se simţea că *monsieur* NN nu era obişnuit să dea explicaţii şi abia se abţine să nu-şi iasă din fire.

— Acesta nu este asasinat politic şi nici complot. Dimpotrivă, Sobolev însuşi este un criminal de stat şi un complotist – Sobolev, care nu mai are linişte din cauza laurilor Corsicanului. Eroul nostru a pus

la cale nici mai mult nici mai puțin decât o lovitură de stat militară. La complot participă atât ofițerii corpului condus de Sobolev, cât și foștii tovarăși de luptă ai generalului care acum slujesc în gardă. E foarte periculos, pentru că Sobolev e popular nu doar în armată, ci și în toate păturile societății. Iar noi, curtea și guvernul, trezim nemulțumiri și ură fățișă. Prestigiul tronului a scăzut mult după vânarea rușinoasă a țarului, care s-a sfârșit cu omorârea lui. Unsul lui Dumnezeu a fost hăituit ca un iepure la o vânătoare cu câini!

Vocea celui care vorbea se umplu de o forță înspăimântătoare și în spatele lui Ahimas se auzi imediat un scârțâit de ușă. Cel care vorbea despre curte și guvern folosind pronumele „noi" făcu nerăbdător un semn cu mâna în mănușă albă și ușa se închise. Misteriosul domn continuă mai liniștit:

— Ne este cunoscut planul complotiștilor. Sobolev organizează niște manevre, dar scopul lor adevărat este repetiția complotului. După aceea, însoțit de acoliții săi, va pleca la Moscova, pentru ca acolo, mai departe de Petersburg, să se întâlnească cu câțiva dintre generalii din gardă, să se asigure de sprijinul lor și să gândească planul final. Lovitura va fi dată în primele zile ale lui iulie, în timpul trecerii în revistă a trupelor la Țarskoe Selo. Sobolev intenționează să-i ia pe membrii familiei împărătești în „ocrotire temporară", spre binele lor și în numele salvării patriei. Aici vocea clientului sună sarcastic. Sobolev va declara că patria e în pericol și va instala o dictatură militară. Avem temeiuri serioase să credem că acest proiect nebunesc va fi susținut de o bună parte de armată, de dvoreni, negustori și chiar de țărani. Generalul Alb este cum nu se poate mai potrivit pentru rolul de salvator al patriei!

Monsieur NN se ridică și începu să se plimbe supărat de-a lungul peretelui pocnindu-și degetele. De altfel, stătea ca și mai înainte în umbră și nu-și arăta fața. Ahimas îi desluși doar nasul aristocratic și favoriții stufoși.

— Așadar, să știți, domnule Velde, că în acest caz nu veți comite nici o crimă, pentru că Sobolev a fost condamnat la moarte de către cei mai înalți demnitari ai imperiului. Din douăzeci de judecători supremi, șaptesprezece au votat pentru pedeapsa cu moartea. Iar sentința a fost aprobată de împărat. Judecata a avut loc în secret, dar nu și în afara legii. Acel domn pe care l-ați crezut intermediar era unul dintre judecători și acționa în interesul securității internaționale și al păcii în Europa. După cum probabil știți, Sobolev este șeful Partidului Militar Slav și venirea lui la putere ar duce la un război cu Germania și Austro-Ungaria.

Omul de stat se opri și îl privi pe interlocutorul său care părea netulburat.

— De aceea, nu aveți de ce să vă temeți pentru viața dumneavoastră. Nu aveți de-a face cu niște criminali, ci cu puterea supremă a unui imperiu. Nu vi se propune un rol de ucigaș, ci de călău. Explicațiile mele v-au satisfăcut?

— Să admitem. Ahimas își puse mâinile pe masă: după cum se vede, împușcături nu vor fi. Dar în ce constă totuși dificultatea acestui caz? De ce generalul nu poate fi pur și simplu otrăvit sau, în cel mai rău caz, împușcat?

— Aha, deci sunteți de acord. *Monsieur* NN se așeză pe scaun. Acum vă voi explica de ce am avut nevoie de un specialist cu autoritate. În primul rând, la Sobolev se ajunge destul de greu. El e înconjurat zi și noapte de aghiotanți și ordonanțe care îi sunt credincioși ca niște fanatici. Și nici nu-l putem omorî

pur și simplu, pentru că se va ridica toată Rusia. El trebuie să moară natural, fără ca dispariția lui să trezească suspiciuni. Însă nici aceasta nu e de ajuns. Și singuri l-am fi putut otrăvi pe criminal, dar complotul a ajuns prea departe. Complotiștii își vor duce treaba până la capăt, considerând că îndeplinesc învățăturile lui Sobolev. S-ar putea să nu le mai iasă nimic, dar Rusia va fi cuprinsă de un haos sângeros, iar puterea supremă va fi compromisă pentru totdeauna. În comparație cu adepții lui Sobolev, decembriștii par niște puștani. Și acum vă voi prezenta această misiune dificilă pe care trebuie să o îndepliniți în toată complexitatea ei, zise el energic și tăie întunericul cu mănușa albă. Sobolev trebuie nimicit în așa fel încât moartea lui să pară naturală și să nu stârnească revolte. Îi vom organiza funeralii pompoase, îi vom ridica un monument și chiar vom numi în cinstea lui vreun vas de război. Nu vom priva Rusia de unicul său erou național. Dar, în același timp, Sobolev trebuie să moară pentru ca adepții lui să fie demoralizați. Rămânând un erou pentru gloată, el trebuie să își piardă aureola printre complotiști. După cum vedeți, un novice nu ar fi în stare să îndeplinească această misiune. Spuneți-mi, poate fi îndeplinită?

Era prima oară când în vocea clientului apăruse o umbră de îndoială.

Ahimas întrebă:

— Cum și unde voi primi restul banilor?

Monsieur NN răsuflă ușurat.

— Pregătirea complotului necesită multe cheltuieli. Când Sobolev va veni la Moscova, el va aduce toți banii adunați pentru complot, în jur de un milion de ruble. Omorându-l pe Sobolev, veți putea lua acești bani. Sper că problema va fi ușor de rezolvat.

— Astăzi, după stilul rusesc, suntem în 21 iunie. Spuneți că acest complot e programat pentru începutul lui iulie? Când pornește Sobolev spre Moscova?

— Mâine, cel târziu poimâine. Și va sta acolo până în 27, după care va vizita moșia sa de la Riazan, iar de acolo va merge direct la Petersburg. Noi știm că întâlnirile cu generalii sunt programate pentru 25, 26 și 27. Special pentru aceasta, generalii vor pleca de la Petersburg la Moscova... Nu mai dau nume. Fără Sobolev, generalii sunt inofensivi. Cu timpul, fără prea multă zarvă, îi vom trimite în rezervă. Totuși, ar fi bine ca întâlnirea lor cu Sobolev să nu mai aibă loc. Nu dorim ca niște generali cu merite să își păteze onoarea prin trădarea intereselor statului.

— În condițiile existente, asemenea tandrețuri sunt inadmisibile, observă Ahimas care nu se putuse abține de la o remarcă tăioasă. Cazul e destul de complicat și fără acești termeni limită. Dumneavoastră doriți să le fac pe toate până în 25 iunie, adică în doar trei zile. Cam puțin. Mă voi strădui, însă nu promit.

În aceeași zi, Ahimas își plăti oamenii și îi lăsă să plece. Nu mai avea nevoie de serviciile lor.

Iar el, cu trenul de noapte, porni spre Moscova.

4

Conform clasificării făcute cândva de Ahimas, sarcina era dintre cele mai dificile și corespundea nivelului patru: omorârea unei celebrități într-un termen limită, cu condiții suplimentare.

Dificultăți erau trei.

Prima: pază de corp puternică, devotată.

A doua: imitarea morții naturale.

A treia: în ochii publicului larg, moartea trebuia să arate decent, iar în ochii complicilor – dezonorant

Interesant.

Ahimas se așeză comod pe canapeaua de catifea a compartimentului de clasa întâi, anticipând o muncă intelectuală fecundă. Trebuia să folosească pentru aceasta cele zece ore de drum. N-avea neapărat nevoie de somn. Mulțumită unchiului Hasan și antrenamentelor, se putea lipsi de somn trei sau patru zile și nopți. *Also, der Reihe nach.*

Scoase informația primită de la client. Avea un dosar întreg cu date despre Sobolev, date care, după cum se vede, fuseseră adunate pe parcursul mai multor ani: o biografie detaliată cu statele de serviciu, preferințe, legături. Nu găsi nici o ciudățenie de care s-ar fi putut lega. Sobolev nu e pasionat de jocurile de noroc, nu e un împătimit de opium, nu e bețiv. În caracteristica sa personală prevala cuvântul „excelent": călăreț excelent, țintaș excelent, excelent jucător de biliard. În fine.

Ahimas trecu la rubrica „pasiuni"". Bea moderat, preferă Chateau d'Yquem, fumează țigări de foi braziliene, îi plac romanțele rusești, îndeosebi „Riabina" (compusă de domnul I. Surikov). Așa.

„Obiceiuri intime". Din păcate, și aici îl așteptau decepții. Sobolev nu e nici pederast, nici vreun urmaș al marchizului de Sade, nici pedofil. În trecut, ce-i drept, fusese un mare crai, dar în ultimii doi ani îi era credincios amantei sale Ekaterina Golovina, învățătoare la gimnaziul de fete din Minsk. Sunt informații că, cu o lună în urmă, el îi propusese să își legitimeze relațiile, dar Golovina îl refuză (nu se știe de ce) și relația lor se termină. Așa, aici e ceva.

Ahimas se uită gânditor pe geam. Luă următorul document. Numele și caracteristicile ofițerilor din suita lui Sobolev: toți veterani, trecuți prin ciur și dârmon. În călătoriile sale, generalul e însoțit de șapte-opt

oameni. Sobolev nu iese niciodată de unul singur. Asta nu e bine. Și mai rău e că mâncarea generalului e mereu controlată nu de un singur om, ci de doi: de ordonanța sa, esaulul Gukmasov și de valet.

Iar o moarte naturală, care să nu trezească suspiciuni poate fi imitată doar cu ajutorul otrăvii. Întâmplarea nefericită se exclude, pentru că nu miroase niciodată bine.

Așadar, cum îi poți da otravă lui Sobolev, evitând controlul? Și, cine s-ar mai putea apropia de el, în afară de ordonanță și valet?

Nimeni. La Minsk, generalul avea o persoană iubită și din mâinile ei mânca, cu siguranță, fără a controla hrana. Însă acea relație nu mai merge.

Dar stop. Gândurile lui Ahimas erau pe drumul cel bun. De un bărbat se poate apropia mai ușor o femeie, chiar și una pe care acesta o cunoaște de puțin timp. Bineînțeles, cu condiția ca între ei să existe o relație. În acest caz, aghiotanții și valeții vor trebui să îl aștepte în spatele ușii.

Așadar, când s-a încheiat relația cu amanta? Cu o lună în urmă. Înseamnă că e foarte flămând generalul, iar la manevre nu prea i-a ars de amoruri, altfel ar fi avut acum informații. Sobolev e un bărbat în floarea vârstei, temperamental. Mai mult chiar, plănuiește ceva foarte riscant, o lovitură care nu se știe cum și cu ce se va termina.

Ahimas miji ochii.

Vizavi stătea o doamnă cu fiul ei, cadet, și îl ruga, cu jumătate de gură, să se poarte cuviincios și să nu se mai învârtească atâta.

— Vezi doar, Serj, că domnul are de lucru, iar tu îți arăți nazurile, spuse doamna în franceză.

Băiatul privi la bărbatul blond îmbrăcat într-un sacou gri de bună calitate, care își înșirase pe

genunchi nişte hârtii plicticoase și strânse dispreţuitor din buze. Un nemţoi.

Nemţoiul privi spre băiat pe sub sprâncene și, deodată, îi făcu cu ochiul său străveziu.

Serj se bosumflă.

Renumitul Ahile are și el, asemenea lui Ahile din antichitate, călcâiul său, concluzionă Ahimas. Nu e cazul să inventeze acum praful de pușcă. Cu cât soluţia va fi mai simplă, cu atât va fi mai sigură.

Schema logică se construi de la sine.

O femeie ar fi momeala cea mai bună pentru acest bărbat puternic, obosit de abstinenţă, din neamul Sobolevilor.

Prin intermediul unei femei îi va fi cel mai ușor să strecoare otrava.

Destrăbălarea e socotită în Rusia de rușinea lumii și, în orice caz, nedemnă de un erou. Dacă eroul n-a murit pe câmpul de luptă si nici măcar pe un pat de spital, dar și-a dat duhul pe patul desfrâului, în braţele unei amante sau și mai și, în braţele unei prostituate, atunci, conform moralei rusești, acesta e un lucru a) rușinos, b) comic, c) pur și simplu prostesc. Unui erou nu i se va ierta asta niciodată.

Celelalte le va face suita. Aghiotanţii se vor rupe în patru pentru a ascunde circumstanţele rușinoase ale morţii Generalului Alb. Dar, printre ai săi, printre complotiști, vestea se va răspândi imediat. Și e greu să mergi împotriva ţarului însuși, atunci când n-ai în frunte un conducător puternic, dar mai ales atunci când deasupra capului flutură în vânt nu un steag cavaleresc, ci un cearșaf pătat. Generalul Alb va înceta să mai fie pentru acoliţii săi chiar atât de alb.

Așadar, metoda fu aleasă. Veni rândul tehnicii.

În valiză, printre alte obiecte, Ahimas avea și o colecţie bună de chimicale. În cazul dat, se potrivea

de minune extractul de ferigă amazoniană. Erau suficiente doar două picături de extract incolor de ferigă ca, la cea mai neînsemnată accelerare a pulsului, unui om sănătos să-i crape inima și să i se oprească respirația, iar moartea lui să pară absolut firească. Nimănui nici nu-i va trece prin cap să suspecteze ceva. În orice caz, după două, trei ore, urmele otrăvii nu mai puteau fi depistate.

Acest mijloc era sigur, verificat de nenumărate ori. Ultima oară, Ahimas îl folosise acum doi ani, îndeplinind comanda unui netrebnic din Londra, care voia să scape de unchiul său milionar.

O operație elegantă și simplă ca bună ziua. Nepotul iubit organiză o masă în cinstea scumpului său unchi. Printre cei invitați era și Ahimas. Întâi bău cu bătrânelul șampanie otrăvită, iar după, îi șopti milionarul că nepoțelul vrea să îl termine. Unchiul se înroși, se apucă de inimă și căzu ca secerat. Decesul se petrecu sub privirile mai multor martori.

Ahimas se întoarse la hotel în pas moderat pentru a permite otrăvii să fie absorbită puțin câte puțin și să-și piardă puterea.

Unchiul din Londra era un om în vârstă, cu o sănătate cam șubredă. Din experiență, Ahimas știa că asupra unui bărbat tânăr și puternic preparatul avea efect când pulsul ajungea la 80-85 de bătăi pe minut.

Așadar, întrebarea suna în felul următor: va ajunge oare pulsul generalului, în momentul culminant al unui act pătimaș de dragoste, la ritmul de 85 de bătăi pe minut?

Răspunsul: neapărat. Iar dacă obiectul patimii se va dovedi, la rândul lui, destul de înfocat, cu atât mai mult.

Lui Ahimas îi rămânea o nimica toată: să găsească o cocotă potrivită.

5

La Moscova, conform instrucțiunilor, Ahimas trase la noul și luxosul hotel Metropol sub numele de Nikolai Nikolaevici Klonov, negustor din Riazan.

Sună, pe un număr primit de la monsieur NN, reprezentantului clientului ce se afla la Moscova, pe care a primit indicații să-l numească „domnul Nemo". Aceste porecle stupide nu i se mai păreau lui Ahimas ridicole. Se vedea bine că lumea aici nu glumește.

— Vă ascult, fâșâi o voce în receptor.

— Sunt Klonov, spuse Ahimas. Am nevoie de domnul Nemo.

— Vă ascult, repetă vocea.

— Transmiteți-le că am nevoie urgent să mi se descrie în cuvinte portretul Ekaterinei Golovina.

Ahimas repetă încă o dată numele amantei lui Sobolev și închise.

Mda, vai de conspirația apărătorilor tronului! Ahimas luă de la chelner agenda telefonică și văzu cine e abonatul de la numărul 211. Consilierul de curte Piotr Parmenovici Hurtinski, șeful Cancelariei secrete a general-guvernatorului din Moscova. Nu e rău.

Peste două ore, curierul îi aduse o depeșă sigilată. Telegrama era scurtă:

„Blondă, ochi cenușii-albaștri, nas mic, coroiat, uscățivă, trasă prin inel, înălțimea doi arșini, patru verșoace, sân mic, talie subțire, aluniță pe obrazul drept, pe genunchiul stâng – semn de la o căzătură din șa. NN".

Informațiile despre genunchiul stâng și aluniță erau în plus. Important e că a fost clarificat tipul: blondă plăpândă, minionă.

— Ia spune-mi, stimabile, cum te cheamă?

Numărul 19 îl privea pe chelner cumva nedeterminat, de parcă se rușina. Slujitorul fiind un om trecut prin astfel de cazuri, înțelese pe dată despre ce poate fi vorba. Dând dovadă de multă înțelegere, el își alungă zâmbetul de pe față, pentru a nu-l intimida pe oaspete și răspunse:

— Timofei, jupâne. Ai cumva vreo însărcinare?

Numărul 19 (care, conform registrului, era un negustor de ghilda întâi din Riazan) îl duse pe Timofei spre geam, mai departe de tejghea, și îi împinse o rublă.

— Mă cam plictisesc, frățioare. Oare cum aș putea... asta... să îmi... îndulcesc... ă...

Negustorul clămpăni din genele sale albicioase și se îmbujoră. E plăcut să ai de furcă cu un om atât de delicat.

Chelnerul își desfăcu brațele:

— Nimic mai simplu, domnule. Noi, în Moscova, avem destule dudui vesele și dulci. Porunciți să vă spun vreo adresă?

— Nu, nu, n-am nevoie de adresă. Eu aș dori una mai deosebită, una care să aibă gărgăuni. Nu-mi plac mie astea ieftine, se înflăcără negustorul din Riazan.

— Ei, sunt și din astea, Timofei începu să-și îndoaie degetele. La Iar cântă Varea Serebrenaia, e o duduie care alege, nu merge cu oricine. Mai e mamzela Carmencita, e o fată foarte contemporană, cu ea te poți înțelege doar la telefon. La Roza Alpină cântă mamzela Wanda, o duduie de o calitate excepțională. Mai sunt două dansatoare de la Opereta

Franceză, Lizette și Anizette, foarte populare, foarte! Acum, printre actrițe...

— Da, da, da, uite, eu aș vrea o actriță, se învioră numărul 19. Dar să fie pe gustul meu. Eu, Timofei, nu le respect pe cele durdulii. Eu aș vrea una subțirică, de statură micuță, să aibă talie, așa, și să fie neapărat blondă.

Chelnerul se gândi și răspunse:

— Păi atunci iese că vi se potrivește Wanda, cea la Roză. E blondă și slăbuță, dar succes are. Celelalte sunt mai toate plinuțe. N-ai ce face, moda, dom'le.

— Ia spune-mi ce e cu Wanda asta.

— E nemțoaică. Are o comportare de doamnă, n-ai ce zice, își știe prețul. Și trăiește bine, acolo, are intrare separată. Își poate permite, nici vorbă. Ia câte 500 de ruble de-o singură plăcere. Și e din alea care alege, merge doar cu cel care îi e pe plac.

— Cinci sute? Ia te uită! negustorul devenise interesat. Da unde aș putea arunca o privire la Wanda asta, Timofei? Une se află Roza Alpină?

— Păi nu e departe de aici, pe Sofiika. Aproape în fiecare seară cântă. Restaurantul nu e cine știe ce. Nu se compară nici cu al nostru, nici cu Slaveanski Bazar. E plin de nemțoi, să am iertare, iar ai noștri, rușii, merg acolo doar să se holbeze la Wanda, iar cei cu intenții serioase, chiar să o angajeze.

— Și cum o angajează?

— Aaa, păi e nevoie să-i faci curte, începu să explice Timofei cu plăcere. Trebuie întâi s-o inviți la masă. Și nu simplu, că nu vine. În primul rând, trebuie să-i trimiți un buchet de albăstrele învelit într-o hârtie de o sută. Mamzela te va privi din depărtare. Dacă n-o să te placă, o să primești imediat suta înapoi. Iar dacă n-o va întoarce, înseamnă că

se va apropia de masa ta și se va așeza. Dar asta încă nu-i tot. Poate să se așeze, să vorbească una, alta, iar după, să te refuze. Și nici suta să n-o dea înapoi. A pierdut doar timpul cu tine, nu? Se spune că ea câștigă mai mult din sutele astea, pe care le adună de la refuzați, decât din cele de cinci. Uite astea sunt regulile ei, ale Wandei.

Seara, Ahimas stătea la Roza Alpină, savura un vin bun de Rin și o studia pe Wanda. Nemțoaica era, într-adevăr, frumoasă. Parcă era o preoteasă a zeului Bachus. Îndrăzneață și obraznică, fața ei nu semăna cu fața unei nemțoaice, iar ochii verzi aveau sclipiri de argint topit. Ahimas cunoștea foarte bine această nuanță care poate fi întâlnită doar la cele mai de preț reprezentante ale naturii feminine. Bărbații nu sunt ahtiați după buze cărnoase și nasuri subțiri, ci după acest argint sclipitor, din cauza căruia orbesc și își pierd cugetul. Dar ce glas mai avea! Ahimas, un fin cunoscător al frumuseților feminine, știa că jumătate din farmec se află în voce. Vocea aceasta care vine din piept, un pic răgușită, de parcă ar fost acoperită cu brumă sau, dimpotrivă, friptă pe jăratic, e periculoasă. Mai bine să te legi, ca Odiseu, de catarg, altfel poți să te scufunzi. Nu va rezista bravul general în fața acestei sirene, nu are cum să reziste!

Timpul era de partea lui Ahimas. E abia marți, iar Sobolev va ajunge la Moscova joi, așa că Ahimas avea posibilitatea s-o studieze pe *mademoiselle* Wanda mai bine.

În această seară, i-au fost trimise două buchete, în două rânduri. Unul pe care l-a primit de la un negustor grăsun ce purta o redingotă de culoarea murei, a fost expediat imediat înapoi, fără să fie atins. Negustorașul plecă imediat, tropăind zgomotos și înjurând de mamă.

Cel de-al doilea buchet a fost trimis de un colonel de gardă, cu cicatrice. Cântăreața a dus violetele la nas, a ascuns bancnota în mâneca dantelată, dar nu s-a apropiat prea repede de ofițer, iar atunci când s-a apropiat, n-a stat prea mult. Ahimas nu auzea ce vorbesc ei acolo, dar discuția se sfârși cu aceea că Wanda, dându-și capul pe spate, începu să râdă, îl lovi pe colonel cu evantaiul peste mână și plecă. Acesta ridică filozofic din umeri și, peste puțin timp, îi mai trimise un buchețel, pe care Wanda i-l înapoie imediat.

În schimb, când un oarecare blond cu obrajii rumeni, mai puțin impozant decât colonelul, îi făcu un semn cu degetul, Wanda cea mândră nu se lăsă așteptată, ci se așeză imediat la masa lui. Blondul îi spunea ceva afișând un aer leneș, lovind fața de masă cu degetele lui scurte, acoperite cu perișori roșcați, iar ea îl asculta cu atenție, fără veselie, și chiar îl încuviința. Să fie oare un pește, se miră Ahimas. Nu prea seamănă.

Dar, pe la miezul nopții, când Wanda ieși din scara laterală (Ahimas pândea afară), anume acel tânăr cu obrajii rumeni o aștepta într-o trăsură și Wanda plecă împreună cu el. Ahimas îi urmă, într-o trăsură de un singur loc, închiriată prevăzător la Metropol.

Au trecut podul Kuznețki și au cotit pe Petrovka. Trăsura se opri pe colț, la o casă mare. „Anglia", citi Ahimas inscripția de pe firma iluminată puternic. Wanda și însoțitorul ei au coborât și i-au dat liber vizitiului. Era oră târzie, iar asta însemna că urâțenia aia de cavaler va rămâne peste noapte. Cine o fi oare, vreun amant? Wanda n-avea totuși o față prea fericită.

Va trebui să se documenteze la domnul Nemo.

6

Pentru a nu risca şi a nu pierde timpul de pomană, Ahimas nu înveli violetele într-o bancnotă de-o sută, ci le fixă într-un inel cu smarald, pe care îl cumpărase dimineaţa dintr-un magazin de pe Kuzneţki. Femeia poate refuza banii, dar nu va refuza niciodată un bibelou scump.

Trucul avu desigur efect. Wanda examină cu interes cadoul, iar apoi, cu acelaşi interes, îl căută cu privirea pe cel care i-l dăruise. Ahimas făcu o mică plecăciune. Astăzi el purta un smoching gri şi cravată albă prinsă cu o agrafă cu briliante. Părea un lord englez sau un afacerist modern, o specie nouă, cosmopolită, ce începuse să dea tonul în Europa şi în Rusia.

Blondul impertinent din seara trecută, despre care Ahimas primise informaţii complete (şi destul de impresionante), nu era în sală.

Terminând de cântat melodia, Wanda se aşeză vizavi, se uită direct la Ahimas şi spuse pe neaşteptate:

— Ce ochi transparenţi. Parcă ar fi un izvor.

Ahimas avu o strângere de inimă. Îi trecu prin minte o amintire vagă, alunecoasă, dintre acelea pe care francezii le numesc *dejà vu*. El se încruntă un pic. Ce prostii, cine ca cine, dar Ahimas Velde nu se lasă prins în nada şiretlicurilor femeieşti.

— Negustor de prima ghildă, Nikolai Nikolaevici Klonov, preşedintele Societăţii Comerciale din Riazan, se prezentă el.

— Negustor? se miră femeia cu ochii verzi. Nu semănați a negustor. Mai degrabă a marinar. Sau a tâlhar.

Ea începu să râdă răgușit și Ahimas, pentru a doua oară, nu se simți în apele sale. Nimeni și niciodată nu-i mai spusese că ar semăna cu un tâlhar. El trebuia să arate obișnuit, ca un om de bun-simț. Era o condiție obligatorie pentru profesia lui.

Iar cântăreața continua să îl surprindă iar și iar.

— Și nici accentul nu e de Riazan, zise ea în bătaie de joc. Nu sunteți cumva străin?

Ahimas avea, într-adevăr, un ușor accent, unul aproape insesizabil, niște nuanțe metalice, rămase din copilărie și care nu aveau cum să fie rusești, dar, pentru a le simți, trebuia să ai un auz deosebit. Mai cu seamă, era uimitor să afli asemenea lucruri de la o nemțoaică.

— Am locuit mult timp la Zürich, spuse el. Acolo compania noastră are o reprezentanță, „In și cit rusesc".

— Ei, și ce doriți de la mine, domnule comerciant riazano-elvețian? continuă femeia ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Vreți să încheiem o afacere? Am ghicit?

Ahimas se liniști. Wanda cocheta pur și simplu cu el.

— Întocmai, spuse el serios și hotărât, așa cum vorbea de obicei cu femeile de acest tip. Am pentru dumneavoastră o propunere confidențială.

Ea izbucni în hohote de râs, arătându-și dinții mărunți și drepți.

— Confidențială? Ce frumos vă exprimați, domnule Klonov. La mine bărbații vin de obicei doar cu din astea.

Și Ahimas își aminti: același lucru i-l spuse el „baronului von Steinitz", cu o săptămână în urmă. Schiță involuntar un zâmbet, dar redeveni pe dată serios:

— Nu e ceea ce credeți, doamnă. Societatea Comercială din Riazan, al cărui președinte sunt, mi-a încredințat să-i fac un cadou neobișnuit unui pământean de-al nostru, unui om merituos și celebru. Eu pot să aleg acest cadou după bunul meu plac, dar cu o singură condiție: să fie pământeanul nostru mulțumit. La noi, în Riazan, îl iubesc și îl venerează. Dorim să-i facem un cadou delicat. Nu vrem să-l sâcâim, am prefera chiar să rămânem anonimi, iar el să nu afle că banii au fost adunați de negustorii din Riazanul lui iubit, cu semnătură. Eu m-am gândit mult ce am putea să-i dăruim acestui om, căruia soarta i-a oferit deja totul. Iar după ce v-am văzut, am înțeles că cel mai frumos cadou ar fi o femeie ca dumneata.

Surprinzător, ea roși.

— Cum îndrăzniți! Ochii ei aruncară fulgere. Nu sunt un obiect ca să mă dăruiți!

— Nu pe dumneavoastră, *mademoiselle,* ci doar timpul și măiestria dumneavoastră profesională, spuse cu severitate Ahimas. Sau am fost indus în eroare și nu sunt de vânzare nici timpul, nici măiestria dumneavoastră profesională?

Ea îl privea cu ură.

— Știi oare dumneata, negustorule de ghilda întâi, că va fi de ajuns doar un cuvânt de-al meu ca să fii aruncat afară?

El zâmbi doar cu buzele.

— Pe mine încă nu m-a dat nimeni afară de nicăieri, doamnă. Vă asigur că nu e posibil.

Se aplecă şi, privind-o direct în ochii ce-i scăpărau sălbatic, îi spuse:

— Nu poţi să fii curtezană doar pe jumătate, *mademoiselle*. Cel mai bine e să ai afaceri cinstite: munca în schimbul banilor. Sau vă faceţi meseria din plăcere?

Scânteile s-au stins, iar gura ei mare şi senzuală schiţă un zâmbet amar.

— Despre ce fel de plăcere poate fi vorba... Mai bine comandaţi-mi nişte şampanie. Eu beau doar şampanie, altfel, cu meseria mea, pot ajunge beţivă. Şi nu voi mai cânta aşa. Wanda îi făcu semn chelnerului şi acesta, ştiindu-i probabil obiceiurile, îi aduse o sticlă de Cliquot. Aveţi dreptate, domnule filozof. Nu poţi să te vinzi doar pe jumătate, oricât te-ai amăgi.

Ea bău paharul până la fund, dar nu permise să-i fie umplut iar. Totul mergea destul de bine, dar pe Ahimas îl neliniştea un singru lucru: spre el, spre alesul Wandei lumea se zgâia din toate părţile . Dar nu-i nimic, va pleca de la restaurant de unul singur, îl vor considera drept ghinionist şi îl vor uita imediat.

— Cu mine nu prea vorbeşte lumea aşa. De la şampanie, privirea ei nu deveni mai clară, ci, dimpotrivă, se făcu tristă. Ştiţi ce mi-aş dori?

— Ştiu. Bani. Libertatea pe care ţi-o dau banii, scăpă distrat Ahimas, gândindu-se la detaliile acţiunilor ulterioase.

Ea îl privi uluită.

— De unde ştiţi?

— Şi eu sunt aşa, răspunse el scurt. Deci, de câţi bani aţi avea nevoie ca să vă simţiţi în sfârşit liberă?

Wanda oftă.

— De o sută de mii. Am socotit mai de mult, când eram încă o prostuţă şi mă chinuiam să dau

lecții de muzică. Dar nu vreau să vorbesc despre asta... Am trăit mult timp în sărăcie, într-o sărăcie lucie. Până la douăzeci de ani. Într-o bună zi, am hotărât: gata, ajunge. Voi deveni bogată și liberă. Au trecut de atunci trei ani.

— Și ați devenit?

— Mai am nevoie de încă pe atât cât am acum și voi fi.

— Deci aveți deja vreo cincizeci de mii? Ahimas schiță un zâmbet. Cântăreața îi plăcea, fără nici o îndoială.

— Am, râse ea, dar fără sfidarea aceea dureroasă, ci mai mult cu înfocare, așa cum cânta șansonetele pariziene. Și asta îi plăcu lui Ahimas. Că nu-și plângea de milă.

— Aș putea să vă scurtez această ocnă cel puțin cu șase luni, spuse el, agățând cu furculița de argint o stridie. Societatea a adunat pentru cadou zece mii.

După expresia ei, Ahimas înțelese că femeia nu avea dispoziția necesară pentru o discuție cu sânge rece și acușica îl va trimite la dracu, cu tot cu cele zece mii ale lui. De aceea, se grăbi să adauge:

— Să nu vă grăbiți să refuzați, ca apoi să vă pară rău. Mai ales că nu știți despre cine e vorba. O, *mademoiselle* Wanda, acesta e un mare om. Pentru o noapte cu el, multe femei din înalta societate ar da de bunăvoie bani mulți.

El tăcu știind că acum Wanda nu va pleca. Nu s-a născut încă acea femeie pentru care mândria este mai presus decât curiozitatea.

Wanda se uita supărată pe sub sprâncene. Apoi, nu mai răbdă și a mormăi:

— Dar vorbește o dată, șarpe de Riazan.

— E vorba de însuşi generalul Sobolev, incomparabilul Ahile, moşier din Riazan, rosti cu o mină importantă Ahimas. Iată pe cine vi-l propun, nu pe un oarecare negustoraş cu burta până la genunchi. Iar apoi, în viața liberă, vă veți scrie memoriile. Zece mii plus Ahile pe deasupra. Nu e rău.

Wanda ezita.

— V-aș propune încă ceva, spuse încet de tot, aproape șoptit, Ahimas. Aș putea să vă scap pentru totdeauna de Herr Knabe, dacă doriți, desigur.

Wanda tresări speriată:

— Cine ești tu, Nikolai Klonov? Doar nu ești negustor, nu?

— Negustor, negustor. El pocni din degete cerând nota. Nu vă mirați că sunt atât de bine informat. Societatea mi-a încredințat o misiune importantă, iar mie îmi place să fac lucrurile bine.

— De aceea te holbai așa când stăteam aseară cu Knabe, spuse ea pe neașteptate.

E foarte atentă, se gândi Ahimas, fără să fi decis dacă e bine sau rău. Și faptul că Wanda începuse să-i zică „tu" trebuia analizat. Va trebui să aleagă între încredere și distanță.

— Și cum mă vei scăpa de el? întrebă interesată Wanda. Doar nu știi cine e. Și de unde ai scos asta?... Se întrerupse, nehotărâtă. De unde ai luat-o că aș vrea să scap de el?

— E treaba dumneavoastră, *mademoiselle*, ridică Ahimas din umeri, hotărând că păstrarea distanței e mai potrivită în acest caz. Deci, sunteți de acord?

— De acord, oftă ea. Îmi spune ceva că oricum nu mă vei lăsa în pace.

Ahimas încuviință:

—Sunteți o femeie foarte deșteaptă. Să nu veniți mâine aici, ci să fiți acasă, pe la cinci. Voi trece pe

la dumneavoastră și ne vom înțelege definitiv. Și străduiți-vă să fiți singură.

—Voi fi singură. Wanda se uita la el într-un anume fel, destul de straniu, dar Ahimas nu înțelegea ce înseamnă această privire.

Întrebă brusc:

— Kolea, nu mă vei minți?

Și nu atât cuvintele, ci mai mult intonația cu care au fost pronunțate i se păru lui Ahimas cunoscută până la durere.

Și el își aminti. Într-adevăr, era un *déjà vu*. Asta se mai întâmplase cândva.

Aceleași cuvinte i le spusese Evghenia, cu douăzeci de ani în urmă, înainte de spargerea camerei blindate. Și că are ochii străvezii tot ea, fetița Jenia îi spusese, în orfelinatul de la Skirovsk.

Ahimas își descheie gulerul scrobit. Îi era tot mai greu să respire.

Pronunță cu voce echilibrată:

— Pe onoarea mea de negustor. Așadar, *mademoiselle,* pe mâine.

7

La hotel, pe Ahimas îl aștepta o depeșă urgentă de la Petersburg.

„Și-a luat un concediu de o lună și a pornit cu trenul spre Moscova. Ajunge mâine, pe la cinci după prânz. Se va opri la hotelul Dusseau, strada Teatralnaia, camera 47. Îl însoțesc șapte ofițeri și un valet. Recompensa dumneavoastră e în servieta maro. Prima întâlnire e preconizată pentru vineri, ora 10 dimineața, cu comandantul garnizoanei din Petersburg, Ganețki. Vă reamintesc că nu este de dorit ca această întâlnire să aibă loc. NN."

***

Pe 24 iunie, joi, Ahimas, îmbrăcat într-o jachetă în dungi, cu cărarea bine pieptănată și canotiera pe cap, se învârtea de dimineață în vestibulul de la „Dusseau". Reușise deja să își facă relații cu ușierul, paznicul și servitorul care era responsabil de aripa care trebuia să fie închiriată de înaltul oaspete. Relațiile au fost făcute, în primul rând, cu ajutorul „domnului Nemo", care îi trimisese o adeverință ce confirma că e corespondentul ziarului *Moscovskie vedomosti* și în al doilea, cei trei au fost plătiți cum se cuvine: ușierul a primit o bancnotă de douăzeci și cinci de ruble, paznicul una de zece, iar servitorul una de trei). Cea mai utilă se dovedi a fi cea de a treia investiție. Servitorul l-a condus pe reporter la 47.

Ahimas se minună de atmosfera de lux, cercetă încotro dădeau ferestrele (în curte, spre Rojdestvenka, foarte bine), observă dulapul ignifug din peretele dormitorului. Și asta era de bine. Nu va mai trebui să răstoarne totul cu picioarele în sus și să caute banii. Servieta va fi, bineînțeles în seif, iar încuietoarea e cât se poate de obișnuită, belgiană, Van-Lippen, nu-i va lua decât cinci minute s-o deschidă. Mulțumindu-i pentru servicii, corespondentul de la *Moscovskie vedomosti* îi dădu îngrijitorului încă cincizeci de copeici, dar atât de neîndemânatic că moneda căzu și se rostogoli sub canapea. Cât timp băiatul se târî în genunchi, Ahimas umblă la zăvorul canatului lateral al geamului: îl mișcă în așa fel, încât abia se mai ținea. Ar fi fost destul doar un mic efort din afară ca geamul să se deschidă fără probleme.

La cinci și jumătate, Ahimas cu bloc-notes-ul de reporter în mână, stătea la intrare, în mulțimea de corespondenți și gură-cască, urmărind sosirea

marii personalități. Când Sobolev, în uniformă albă, ieși din caleașcă, în mulțime izbucniră urale, dar eroul privi atât de supărat spre moscoviți, iar aghiotanții începură să gesticuleze cu atâta disperare, încât ovațiile amuțiră înainte de a căpăta avânt.

Lui Ahimas i se păru că Generalul Alb seamănă foarte mult cu un somon: frunte încruntată, ochi un pic ieșiți din orbite, mustăți lungi și favoriți stufoși, împrăștiați, care semănau întru câtva cu niște branhii. Dar nu, somonul e totuși leneș și binevoitor, dar Sobolev arunca în mulțime niște priviri tăioase, încât Ahimas îl transferă imediat în categoria animalelor de pradă marine. Pește-ciocan și nicidecum unul mai mărunt.

Înainte plutea peștele-pilot, un esaul viteaz, ce își tăia loc prin mulțime cu ajutorul mănușilor sale albe. De ambele părți, generalul avea câte trei ofițeri. Procesiunea o încheia valetul, care însă, odată ajuns la ușă, făcu cale întoarsă spre echipaj și începu să dirijeze descărcarea bagajelor.

Ahimas reuși să observe că Sobolev duce în mâini o servietă din piele de bou, mare și, se pare, destul de grea. Era comic: victima căra singură onorariul pentru eliminarea sa.

Corespondenții se repeziră în vestibul în urma eroului, sperând că se vor pricopsi cu ceva. Sperau să îi pună vreo întrebare, să observe vreun detaliu. Ahimas se comportă altfel. El se apropie fără grabă de valet și tuși respectuos, anunțându-și parcă prezența. Dar nu se repezi cu întrebările, ci așteptă să fie luat în seamă. Valetul, un bătrân cu burtă mare și cu sprâncene cărunte și supărate, (Ahimas îi știa întreaga biografie, obiceiurile, slăbiciunile, inclusiv proasta obișnuință de a se drege dimineața după beție), îi aruncă o privire nemulțumită filfizonului

cu pălărie de paie, dar îi aprecie delicatețea și se întoarse spre el cu îngăduință.

— Sunt corespondentul ziarului *Moscovskie gubernskie vedomosti*, se folosi Ahimas imediat de șansa ce i se oferise. Nu îndrăznesc să-l deranjez pe erou cu întrebări sâcâitoare, dar aș vrea totuși să mă interesez, în numele locuitorilor Moscovei, care sunt planurile Generalului Alb pe timpul șederii în cea dintâi capitală a țării? Cine ar putea ști asta mai bine decât dumneavoastră, Anton Lukici?

— De știut, știm noi, numai că nu spunem oricui, răspunse aspru valetul, dar se vedea că era măgulit.

Ahimas își deschise bloc-notes-ul și se arătă gata de a nota cu pietate fiecare cuvânt prețios. Lukici își îndreptă spatele și adoptă un ton măreț:

— Pentru azi, avem planificată odihnă. Suntem obosiți după manevre și după călătoria cu trenul. Fără vizite, fără invitați la masă și ni s-a poruncit, ferească Dumnezeu, să nu lăsăm pe-aproape nici un confrate de-al dumitale. Nu primim delegații, nu primim adrese, nu, nu. Ni s-a poruncit să comandăm cina la restaurantul hotelului. La opt și jumătate. Dacă doriți să căscați gura, puteți rezerva o masă, până nu e prea târziu. Însă doar de la distanță și să nu vă băgați cu întrebările.

Ducându-și mâna la piept, în semn de supunere, Ahimas se interesă cu voce mieroasă:

— Dar ce planuri are Înălțimea Sa pentru seară?

Valetul se bosumflă:

— Ei, asta nu e treaba mea și cu atât mai puțin a dumitale.

Excelent, se gândi Ahimas. Întâlnirile importante erau planificate pentru ziua următoare, iar această seară era dedicată odihnei. Aici interesele noastre coincid.

Trebuia s-o pregătească pe Wanda. Ea nu îl lăsase de izbelişte. Îl aştepta în apartamentul ei şi era singură. Se uită la Ahimas într-un fel straniu, de parcă aştepta ceva de la el, dar când oaspetele începu să vorbească despre afacere, privirea ei deveni plictisită.

— Parcă ne-am înțeles, spuse ea într-o doară. Ce atâtea discuții? Eu, Kolea, îmi cunosc meseria. Ahimas studie camera care era şi salon şi budoar, în acelaşi timp. Totul cum se cuvine: flori, lumânări, fructe. Cântăreața îşi comandase şampanie, dar nu uitase nici de sticla de Chateau d'Iquem despre care fusese atenționată în ajun.

În rochia ei vişinie cu decolteu adânc şi talie evidențiată, croită anume pentru a-ți stârni imaginația, Wanda era nespus de atrăgătoare. Chiar şi aşa, va înghiți oare peştele nada? După toate eforturile lui Ahimas, trebuia să muşte.

Nici un bărbat normal şi sănătos nu putea rezista asaltului Wandei.

Iar dacă informațiile sunt adevărate, şi până acum *monsieur* NN n-a dat greş, Sobolev nu numai că e un bărbat normal, ci e unul care posteşte cel puțin de-o lună.

Mademoiselle Wanda semăna cu iubita generalului care rămăsese la Minsk şi pe care Sobolev o ceruse în căsătorie, dar fusese respins, iar mai apoi părăsit.

În linii mari, coletul cu praf de puşcă e gata. Dar pentru o mai mare siguranță, e nevoie şi de o scânteie.

— Ce-i, Kolea, de-ți încrețeşti aşa fruntea? Crezi că nu-i voi fi pe plac pământeanului tău? întrebă Wanda provocator, dar Ahimas simți în tonul ei o nelinişte ascunsă. Chiar şi cea mai frumoasă dintre femei, şi cea care poate zdrobi fără efort inima oricărui bărbat, are nevoie să i se confirme că este

irezistibilă. În inima oricărei femei fatale se zvârcolește un viermișor care îi șoptește: dar dacă farmecele tale nu mai au putere și, dintr-odată, minunea nu va mai avea loc?

Orice femeie are nevoie să i se amintească că e cea mai frumoasă și încântătoare dintre toate ori, dimpotrivă, să îi fie trezit spiritul de concurență. Ahimas era sigur că Wanda făcea parte din cea de a doua categorie.

— L-am văzut azi, oftă el, privind în direcția cântăreței cu îndoială. Mi-e frică să nu dau greș cu acest cadou. La noi, în Riazan, Mihail Dmitrievici are faima de zdrobitor de inimi, iar el e foarte serios. Dacă nu iese nimic și generalul nu va fi interesat de cadoul nostru?

— Ei, asta nu e durerea ta, ochii Wandei aruncară scântei. Treaba ta e să plătești. I-ai adus?

El puse în tăcere pe masă un pachet cu bani. Wanda luă banii, și, dinadins, începu să-i numere.

— Sunt cele zece mii? Deci așa. Ea îi atinse încetișor cu degetul vârful nasului. Tu, Kolea, să n-ai îndoieli. Voi, bărbații, sunteți un popor naiv. Nu va scăpa de mine eroul tău. Ia spune, îi plac cântecele? Acolo, la Dusseau, parcă au pian, nu?

Uite și scânteia pentru bombă, îi trecu prin cap lui Ahimas.

— Da, îi plac. Mai mult romanța „Riabina". O știți?

Wanda căzu pe gânduri și clătină din cap.

— Nu, eu cânt puține cântece rusești. Îmi plac mai mult europene. Dar nu-i nimic, acușica o găsesc.

Luă o culegere de pe pian, o răsfoi.

— Asta o fi?

Își plimbă degetele pe claviatură, îngână melodia fără cuvinte, apoi începu să cânte cu jumătate de glas:

De stejar scoruşul
Nu se poate-atinge,
Veşnic singuratic,
Vântul rău îl frânge.

— Ce tâmpenie sentimentală! Asta e, eroii sunt un public fragil. Se uită cu coada ochiului la Ahimas. Poţi să pleci acum. Va înşfăca generalul cadoul vostru de Riazan, cu ambele mâini îl va înşfăca, n-ai tu grijă!

Ahimas nu pleca.

— Unei doamne nu i se cade să vină singură la restaurant. Cum vom proceda?

Wanda îşi dădu ochii peste cap.

— Kolea, eu în comerţul tău cu in şi cât mă bag? Aşa că nu te băga nici tu în meseria mea.

El mai zăbovi un minut să asculte cum vocea joasă şi pătimaşă nu mai putea de dorul stejarului, după care se întoarse şi porni spre uşă.

Melodia se interupse şi Wanda îi aruncă din urmă:

— Şi nu-ţi pare rău, Kolea? Să mă dai altuia?

Ahimas se întoarse.

— Ei lasă, pleacă, flutură ea din mână. Afacerea e afacere.

8

În restaurantul hotelului Dusseau toate mesele erau ocupate, dar paznicul îmblânzit din timp nu îl dusese cu vorba, ci rezervase pentru domnul reporter cel mai comod loc: în colţ, de unde se vedea bine întreaga sală. La opt şi patruzeci, intrară, sunând din pinteni, întâi trei ofiţeri, apoi generalul însuşi, apoi încă patru. Ceilalţi oaspeţi, preveniţi cu severitate de ospătarul-şef să nu-l obosească pe erou cu

semne de atenție, se comportau delicat și se străduiau să arate că nu au venit la restaurant să se holbeze la un mare om, ci pur și simplu să mănânce.

Sobolev luă meniul, dar nu găsi acolo Chateau d'Iquem, așa că porunci să fie trimis cineva la magazinul Leve unde sigur îl aveau. Ofițerii preferară să comande șampanie și coniac.

Domnii militari discutau ceva cu jumătate de gură, iar de câteva ori răsunară râsete, dintre care se evidenția timbrul melodios al generalului. După cum se vedea, complotiștii aveau o stare de spirit bună. Asta îi convenea pe deplin lui Ahimas.

La nouă și cinci minute, când sticla cu Chateau d'Iquem nu numai că fusese adusă, ci și destupată, ușa restaurantului se deschise și, parcă mânată de un vânt fermecat, își făcu apariția Wanda. Ea încremeni acolo, ca într-un tablou, mlădiindu-și trupul. Fața îi era roșie, iar ochii ei sclipeau ca niște stele în miez de noapte. Sala se întoarse și înțepeni și ea vrăjită de minunatul tablou. Bravul general înghețase parcă de tot și nu reușea să ducă la gură furculița în care era înfipt un râșcov marinat.

Wanda menținu un timp poza, exact atât cât îi trebuia spectatorului pentru a aprecia efectul, dar fără a-i permite aceluiași spectator să își afunde iar capul în farfurie.

— Iată-l și pe eroul nostru! exclamă miraculoasa arătare.

Și năvalnic, ciocănind cu tocurile, intră în sală, foșnind din mătasea vișinie și clătinând pana de struț de la pălăria cu boruri mari. Ospătarul-șef plesni îngrozit din palme, aducându-și aminte de interdicție, dar se neliniștise degeaba. Sobolev nu se revoltă deloc, doar își șterse buzele lucioase cu un șervet și se ridică galant.

— De ce pierdeți timpul, domnii mei și nu cinstiți cum se cuvine slava pământului rusesc? se adresă ea cu înflăcărare celor din sală, fără să piardă nici o clipă inițiativa. Slavă lui Mihail Dmitrievici Sobolev! Ura!

Se pare că oaspeții atâta și așteptau. Săriră toți de pe scaune, începură să aplaude și, în consecință, răsună un „ura" atât de însuflețit, încât începu să se clatine lampadarul de cristal din tavan.

Generalul roși simpatic și se închină în toate părțile. Insensibil la celebritatea pe care o avea în Europa și la dragostea de care se bucura în Rusia, se vede că nu era obișnuit cu astfel de manifestări de simpatie.

Frumoasa femeie se apropie vertiginos de erou și își desfăcu brațele subțiri:

— Pemiteți-mi să vă sărut, în numele tuturor femeilor din Moscova! Și apucându-l strâns pe după gât, îl pupă direct pe buze, conform unei vechi tradiții moscovite.

Sobolev roși încă mai tare.

— Gukmasov, ia schimbă-ți locul, îl atinse el pe umăr pe esaulul mustăcios și arătă spre scaunul eliberat. Vă rog să mă onorați, doamnă.

— Nu, nu, în nici un caz! se sperie frumoasa blondă. Îndrăznesc eu oare? Dacă îmi permiteți, mai bine voi cânta pentru dumneavoastră cântecul care îmi e cel mai drag.

Și se îndreptă, la fel de năvalnic cum intrase în sală, spre pianul alb ce stătea în centru.

În opinia lui Ahimas, Wanda acționa prea direct, s-ar putea zice chiar brutal, dar se vedea că e foarte sigură pe sine și știe perfect ce are de făcut. E plăcut să lucrezi cu o profesionistă. Ahimas se convinse de asta definitiv când în sală începu să

plutească vocea adâncă, un pic răgușită a femeii și când i se strânse inima chiar de la primele note:

Tu de ce te clatini
Tremuri frunza verde,
Atingând cu ramul
Gardul de nuiele?

Ahimas se ridică și ieși încet. Nimeni nu îl luă în seamă. Toată lumea asculta cântecul.

Acum trebuia să se strecoare în apartamentul Wandei și să schimbe sticla cu Chateau d'Iquem.

9

Operațiunea s-a desfășurat plictisitor de ușor. Nu a avut nevoie decât de răbdare.

La douăsprezece și un sfert, de hotelul Anglia s-au apropiat trei trăsuri: în prima era Wanda cu generalul, iar în celelalte două – ofițerii, toți șapte.

Ahimas (care purta barbă falsă, ochelari și arăta ca un privat-docent) închiriase din timp un apartament de două camere, ale cărui ferestre dădeau în două părți și în curtea cu anexe, și în stradă. Stinse lumina, pentru ca de afară să nu îi fie observată silueta.

Generalul era bine păzit. Când Sobolev și însoțitoarea sa au dispărut după ușa apartamentului, ofițerii s-au pregătit să supravegheze odihna șefului lor: unul a rămas în stradă, la intrarea în apartament, altul a început să se plimbe prin curtea interioară, al treilea s-a strecurat în casă și a rămas probabil de gardă în coridor. Ceilalți patru se îndreptară spre bufet. După cum se vede, vor sta de pază pe rând.

Pe la unu fără douăzeci, s-a stins lumina electrică, iar pe storurile din apartament s-a așternut

o lumină roșie, slabă. Ahimas încuviință în gând acțiunile cântăreței care acționa conform regulilor științei pariziene.

Ofițerul din curte se uită în jur, se apropie de geamul cu lumină roșiatică, se ridică pe vârfuri, dar se dădu imediat înapoi, parcă rușinându-se și începu să se plimbe iar prin curte înainte și înapoi, fluierând cu o vioiciune exagerată.

Ahimas nu-și lua ochii de la acele ceasului. Dar dacă Generalul Alb, care a dat dovadă de atâta sânge rece în lupte, nu își pierde niciodată capul și pulsul lui nu crește nici chiar în momentele de patimă? Puțin probabil, pentru că ar fi împotriva fiziologiei umane. Doar se îmbujorase de la sărutările Wandei la restaurant, iar acum sigur nu se vor limita la sărutări.

În schimb, s-ar putea să nu se atingă de Chateau d'Iquem. Deși, ar trebui.

Dacă amanții nu s-au aruncat unul în brațele altuia din prima clipă, iar înainte de a se stinge lumina în budoar au trecut vreo douăzeci de minute, atunci și-au ocupat timpul cu ceva. De exemplu, au băut câte un pahar din vinul preferat. Iar dacă nu au băut din vin azi, vor bea cu siguranță mâine. Sau poimâine. Sobolev va sta la Moscova până în 27 și nu încape îndoială că de azi va prefera să înnopteze aici și nu în apartamentul 47 de la Dusseau. Societatea negustorilor din Riazan va acoperi cu plăcere acest abonament, pentru că primise de la *monsieur* NN destui bani în vederea acestor cheltuieli.

La unu și cinci, Ahimas auzi un strigăt înfundat de femeie, după care încă unul , mai puternic și mai lung, dar nu putu desluși cuvintele. Ofițerul din curte tresări și alergă spre anexă. Un minut mai

târziu, la geam apăru o lumină puternică, iar în spatele storurilor începură să se miște umbre.

Și gata.

***

Ahimas mergea fără grabă în direcția stradelei Teatralnaianaia și își flutura bastonul. Până la hotelul Dusseau erau șapte minute de mers cu pas moderat, iar el parcursese încă din timpul zilei această distanță scurtă și verificase timpul. Avea la dispoziție cel puțin o oră. Între timp, lumea se va agita panicată încercând să îl aducă pe general în simțiri și se va întreba dacă e cazul să cheme medicul în hotelul Anglia sau ar fi de bun-simț să-l ducă la Dusseau.

Avea însă altă problemă. Se întreba ce să facă acum cu Wanda. Conform regulilor elementare de igienă, se cădea să facă ordine, să rămână totul curat. Desigur că nu va fi nici o anchetă și nici o cercetare amănunțită a cazului. Ofițerii vor avea grijă. Dar nici *monsieur* NN nu va permite asta. E foarte puțin probabil ca Wanda să își dea seama că sticla cu vin a fost schimbată. Dar dacă va ieși totuși la suprafață povestea cadoului făcut de negustorul din Riazan, dacă se va dovedi că adevăratul Nikolai Nikolaevici Klonov nu părăsise nici o zi locul său de baștină, vor apărea niște complicații nedorite. Așa că, vorba aia, paza bună trece primejdia rea. Ahimas se încruntă. Din păcate, asemenea momente neplăcute făceau parte din munca lui.

Cu aceste gânduri triste, dar stimulatoare, el coti de pe Sofiica într-o curte interioară, prin care putea să ajungă foarte repede în curtea din spate a hotelului Dusseau, chiar sub ferestrele apartamentului închiriat de Sobolev.

Privind spre geamurile întunecate (chiriaşii hotelului dormeau de mult), Ahimas trase la perete o ladă pe care pusese ochii din timp. Împinse uşor geamul care se deschise fără zgomot, doar zăvorul de-abia clănţăni. După câteva secunde, Ahimas era deja înăuntru.

Mişcă arcul felinarului de buzunar şi lampa învie, străpungând întunericul cu o rază slabă, dar suficientă pentru a găsi fără probleme seiful.

Ahimas băgă în gaura cheii un şperaclu şi începu să îl rotească metodic ba la stânga, ba la dreapta. Când venea vorba de spargeri, se socotea diletant, dar într-o carieră atât de lungă ai ocazia să înveţi multe. În minutul patru se auzi un clănţănit. Acesta era primul din cele trei degete ale lacătului. Celelalte două îi luară mai puţin timp, cam vreo două minute.

Uşiţa metalică scârţâi. Ahimas băgă mâna şi pipăi nişte foi. Lumină cu felinarul: acolo erau liste cu nume, scheme. Probabil *monsieur* NN ar fi bucuros să primească aceste hârtii, dar condiţiile contractului nu includeau şi un furt de acte.

Şi nici nu-i ardea acum de hârtii.

Îl aştepta o surpriză: servieta nu era în seif.

10

Toată ziua de vineri, Ahimas a stat întins pe pat, concentrându-şi gândurile. Ştia din experienţă: când nimereşti într-o asemenea încurcătură e mai bine să nu cedezi primului impuls, ci să încremeneşti, aşa cum face cobra înainte de saltul ei fulgerător, ucigaş. Dacă, desigur, ţi-o permit circumstanţele. În acest vaz, circumstanţele permiteau, iar măsurile principale de siguranţă fuseseră deja luate.

Ahimas părăsi în plină noapte hotelul Metropol şi se transferă la Troiţă, în apartamentele ieftine ale

hanului Troițki. De la stradelele întortocheate și mizere până la Hitrovka era o aruncătură de băț, iar servieta trebuia căutată anume acolo.

Când ieși din hotelul Metropol, Ahimas nu-și luă o trăsură. Dădu mai multe rotocoale pe străzile goale verificând dacă nu este urmărit, iar la Troiță se înregistră sub alt nume.

Numărul închiriat era murdar și întunecos, dar, în schimb, bine amplasat, cu o intrare separată și cu o vedere bună spre curte.

Cele întâmplate trebuiau analizate cum se cuvine.

În noaptea trecută, el studiase foarte bine apartamentul lui Sobolev, dar tot nu găsise servieta. În schimb, găsi, pe pervazul unuia dintre geamuri, o bucățică proaspătă de noroi. Își aruncă privirea în sus și zări un gemuleț întredeschis. Cineva ieșise de aici cu puțin timp în urmă.

Ahimas cercetă concentrat gemulețul, analiză situația și trase concluziile cuvenite.

Șterse murdăria de pe pervaz și închise geamul, prin care pătrunsese în apartament.

Ieși pe ușă și o încuie apoi cu șperaclul.

În hol era liniște și întuneric, doar o lumânare pâlpâia pe masa paznicului de noapte. Paznicul picotea și nici nu observă apariția unei figuri întunecate ce se strecura pe coridor. Când sună clopoțelul, omul se trezi brusc, dar chiriașul era deja afară. N-au somn, Doamne iartă-mă, căscă el, își făcu semnul crucii și se duse să tragă zăvorul.

Ahimas mergea repede în direcția hotelului Metropol, făcându-și planuri de acțiune. Cerul începuse să capete o nuanță cenușie. Nopțile, la sfârșitul lui iunie, sunt scurte.

De după colț apăru o trăsură. Ahimas recunoscu silueta esaulului lui Sobolev care ținea cu ambele

mâini un trup înveșmântat în alb. Din cealaltă parte, trupul era susținut de încă un ofițer. Capul Generalului Alb se clătina neputincios în ritmul copitelor de cal. În urmă mai veneau încă două trăsuri.

Curios, cum îl vor trece oare pe lângă paznic? se întrebă Ahimas. Dar vor inventa ei ceva, cu siguranță, doar sunt militari.

Cea mai scurtă cale spre Metropol era printr-o curte interioară, pe care Ahimas o străbătuse, în ultimele doua zile, de nenumărate ori.

Când trecea pe sub arcada întunecată, tropăind înfundat pe caldarâm, simți brusc prezența cuiva. Ahimas nu văzu nimic, nici măcar nu auzi, dar fu ajutat de acel inexplicabil instinct periferic care îi salvase de atâtea ori viața. Pielea de la ceafă sesizase o mișcare în spate, o unduire fină a aerului. Putea fi o pisică ce se furișa pe lângă el sau un șobolan ce se cățăra pe un morman de gunoi, dar, în asemenea cazuri, Ahimas chiar nu se temea că se va face de râs, așa că sări într-o parte, fără să mai stea pe gânduri.

Obrazul lui fu atins de un curent de aer. Cu coada ochiului, Ahimas văzu cum o bucată de oțel mat taie aerul chiar lângă urechea lui.

Cu o mișcare rapidă, exersată, scoase Velodogul și trase fără să țintească.

Se auzi un strigăt înăbușit și o umbră o zbughi din loc.

Din două salturi, Ahimas îl ajunse din urmă pe fugar și îl lovi puternic, de sus în jos, cu bastonul.

Lumină cu lanterna fața celui căzut. O față grosolană, ca de animal. Din părul unsuros și încâlcit se prelingea sânge negru. Degetele scurte și puternice erau încleștate de piept și erau și ele mânjite de sânge.

Atacatorul era îmbrăcat în straie rusești: cazacă, vestă de postav, pantaloni plisați, cizme bine unse. Pe pământ zăcea o toporișcă cu coada neobișnuit de scurtă.

Ahimas se aplecă luminându-l pe individ direct în față. Sclipiră niște ochi rotunzi cu pupilele nefiresc de mari.

De pe strada Neglinaia se auzi un fluierat, de pe Teatralnaia încă unul. Avea puțin timp la dispoziție.

Se așeză pe vine, îl înșfăcă pe cel căzut cu două degete mai jos de pomeți și îl strânse puternic. Aruncă toporul cât colo.

— Cine te-a trimis?

— Sărăcia, boierule, răspunse răgușit rănitul. Îmi cer iertare.

Ahimas apăsă cu putere pe nervul facial. Îl lăsă pe cel întins la pământ să geamă câteva clipe și repetă întrebarea:

— Cine?

— Lasă-mă, lasă-mă, cormoranule, oftă rănitul lovind caldarâmul cu călcâiele. Sunt terminat...

— Cine? întrebă a treia oară Ahimas și îl apăsă pe ochi.

Din gura muribundului ieși un oftat și, odată cu el, țâșni un șuvoi de sânge.

— Mișa, bombăni el cu o voce abia auzită. Mișa Mititelul... Lasă-mă! Mă doare!

— Cine e acest Mișa?

Ahimas apăsă și mai tare.

Și făcu o mare greșeală. Criminalul ratat își trăia și așa ultimele clipe. Oftatul se transformă într-un sâsâit, sângele începu să-i curgă șuvoi pe barbă. Era clar că nu va mai putea spune nimic. Ahimas se ridică. Fluieratul unui polițist se auzea ca un tril destul de aproape.

Pe la mijlocul zilei, toate variantele erau studiate, iar hotărârea luată.

Așadar, Ahimas fusese tâlhărit, apoi era cât pe ce să fie ucis. Sunt oare legate între ele aceste două evenimente? Nu încape îndoială. Cel care îl aștepta în spatele porții știa când și pe ce stradă va merge Ahimas.

Înseamnă că 1) fusese urmărit și în ajun, când studia traseul, și fusese urmărit cu iscusință, pentru că nici n-a observat coada; 2) cineva știa foarte bine cu ce se ocupase Ahimas în noaptea trecută; 3) servieta fusese sustrasă de unul care știa sigur că Sobolev nu se va mai întoarce în apartamentul său, altfel de ce trebuia să încuie cu atâta grijă seiful și să se strecoare prin ferestruică? (Generalul ar fi descoperit oricum lipsa servietei).

Întrebarea era: cine știa despre operațiune și despre servietă?

Iar răspunsul: numai *monsieur* NN și oamenii săi.

Dacă ar fi fost doar o încercare de a scăpa de el, s-ar fi simțit jignit, dar ar fi înțeles.

Jignit pentru că el, un profesionist de prima clasă, nu analizase bine situația, greșise calculele și permisese să fie înșelat.

E clar că într-o afacere atât de amplă, care presupune multe complicații, executorul trebuie înlăturat. Însuși Ahimas ar fi procedat la fel dacă ar fi fost în locul celor care au comandat omorul. Tainica judecată imperială era probabil doar o scorneală, dar gândită atât de bine, încât căzuse în capcană până și experimentatul domn Velde.

Așadar, toate acestea ar fi putut fi explicate destul de ușor dacă nu dispărea servieta.

Monsieur NN și furtul prin spargere? E absurd. Să fure milionul și să lase arhiva la dispoziția

complotiştilor? E incredibil. Iar să-ţi închipui că asasinul cu mutră de fiară ce ieşise din spatele porţii ar fi fost în vreun fel legat de NN sau de „baronul von Steinitz" era de-a dreptul imposibil.

„Cormoran", aşa îl numise pe Ahimas maestrul mânuirii toporului. Se pare că în jargonul criminalilor acest cuvânt de ocară definea gradul suprem al dispreţului, nu însemna nici tâlhar, nici spărgător, ci burtă-verde.

Înseamnă că omul cu toporul era un criminal? Un personaj de pe celebra Hitrovka? După comportament şi maniera de a vorbi, aşa se pare. Iar la NN, până şi vizitiul are ţinută de ofiţer. Ceva nu se lega.

Ahimas încercă să analizeze lucrurile din alt unghi, fiindcă n-avea destule informaţii pentru raţionamente analitice. Dacă datele iniţiale nu îţi sunt clare, e mai comod să începi de la determinarea scopurilor.

Ce are de făcut?

Să facă ordine în urma sa, după operaţiune.

Să găsească servieta.

Să se răzbune pe cel sau pe cei care au jucat cu Ahimas Velde un joc necinstit.

Exact în această ordine. Întâi să se apere, după aceea, să îşi ia ce îi aparţine pe drept, iar răzbunarea să rămână pentru desert. Dar desertul va fi servit neapărat: e vorba de principii şi de etică profesională.

La nivelul etapelor practice, îndeplinirea acestui plan se rezuma la următoarele:

Să o înlăture pe Wanda. Cu regret, desigur, dar trebuie.

Să se ocupe de misteriosul Mişa Mititelul.

Iar prin intermediul acestuia din urmă îşi va putea asigura şi desertul. Unul dintre oamenii lui NN întreţine relaţii destul de stranii.

După ce întocmi programul de acțiune, Ahimas se întoarse pe-o parte și adormi imediat.

Îndeplinirea punctului 1 era preconizată pentru aceeași seară.

11

Pătrunse în apartamentul Wandei fără să fie observat. Cum era de așteptat, cântăreața nu se întorsese încă de la Roza Alpină. Între budoar și antreu se afla o garderobă plină cu rochii și cutii de pălării și pantofi. Amplasarea acestei cămăruțe era ideală: una dintre ușile ei dădea în budoar, iar cealaltă în antreu.

Dacă Wanda va veni singură, totul se va întâmpla repede, fără complicații. Ea va deschide ușa pentru a-și schimba hainele și va muri în aceeași secundă, nici măcar nu va apuca să se sperie. Ahimas tare nu-și dorea ca ea să simtă înainte de moarte groază și durere.

Se gândi la ce ar fi mai bine să aleagă: accident sau suicid și se opri la suicid. O duduie din lumea femeilor ușoare ar putea avea multe motive pentru a-și pune capăt zilelor.

Misiunea nu era prea complicată, pentru că Wanda nu avea cameristă. Dacă de mic ești obișnuit fără slugi, e mai comod să le faci pe toate singur, aceasta o știa din propria lui experiență. Pe insula Santa Croce slugile vor locui separat, el le va construi o casă cât mai departe de dormitorul său. Dacă va avea nevoie de ele, le va putea chema oricând.

Și dacă Wanda se va întoarce însoțită?

Ei, în acest caz va fi un dublu suicid. E la modă.

Auzi cum cineva descuie ușa, apoi pași ușori.

Era singură.

Ahimas se crispă atunci când își aminti cu ce glas îl întrebase: „Kolea, nu mă vei minți?" În această clipă, ușița garderobei se deschise dinspre budoar și o mână goală subțire trase de pe umeraș un capot de mătase chinezesc cu dragoni.

Momentul fusese pierdut. Ahimas se uită prin crăpătură. Wanda stătea în fața oglinzii, încă îmbrăcată cu rochia, și ținea capotul în mână.

Doar trei pași și treaba e făcută. Femeia abia de va reuși să vadă în oglindă silueta răsărită în spatele ei.

Ahimas întredeschise încet ușa, dar se dădu imediat înapoi: soneria electrică sună scurt.

Wanda ieși în antreu, schimbă cu cineva câteva vorbe și se întoarse în salon ținând în mână o bucățică mică de carton. O carte de vizită?

Din profil, Ahimas văzu cum femeia tresare.

Aproape imediat cineva sună la ușă.

Iar nu reuși să deslușească discuția din antreu, ușa ce dădea acolo era închisă. Dar Wanda și oaspetele ei tardiv au intrat în cameră, așa că Ahimas putea nu doar să-i audă, ci să-i și vadă.

Și aici soarta îi aruncă o surpriză. Când oaspetele, un bărbat zvelt și tânăr, ce purta o redingotă la modă, intră în cercul luminos al abajurului, Ahimas îi recunoscu pe dată fața. În anii care trecuseră ea se schimbase, devenise mai matură, mai de bărbat, își pierduse finețea tinerească, dar nu încăpea îndoială, era același om. Lui Ahimas îi rămâneau pentru totdeauna în memorie chipurile celor cu care avusese de furcă, ținea minte cele mai mici detalii, iar acest chip, mai ales, nu putea fi confundat cu altul.

Povestea era veche, din perioada tumultuoasă, când Ahimas avea mereu contracte cu organizația „Azazel". Erau niște domni foarte serioși, care îl plăteau excelent, niște romantici. Cât făcea numai

faptul că, înainte de fiecare operațiune, trebuia să pronunțe cuvântul „Azazel"? Sentimente! Dar Ahimas respecta această condiție care îi stârnea zâmbetul. Contractul rămâne contract.

Îi era neplăcut să-l privească pe acest tânăr chipeș. Mai presus de toate, pentru că încă mai respira, încă mai trăia pe fața pământului. În toată cariera sa profesională, Ahimas înregistrase doar trei eșecuri și acum el avea în față amintirea vie a unuia dintre ele. Aparent era păcat să fie supărat. Doar trei greșeli în 20 de ani de muncă! Nu e un rezultat rău. Dar dispoziția lui, care și așa era proastă, se stricase cu desăvârșire.

Cum îl chema pe acest papă-lapte? Ceva cu „F".

— Pe cartea de vizită, domnule Fandorin, ați scris „Știu totul". Cum adică „totul"? Și cine sunteți, de fapt? întrebă Wanda disprețuitor.

Da, da, Fandorin, așa îl chema. Erast Petrovici Fandorin. A, iată cum stau lucrurile, acum e cinovnic cu împuterniciri speciale aflat în subordinea general-guvernatorului?

Ascultând atent discuția ce avea loc în cameră, Ahimas încerca să înțeleagă ce era cu această întâlnire neașteptată. El știa: asemenea cazuri nu puteau fi întâmplătoare. Acesta nu putea fi decât un semn al sorții. Bun sau rău?

Din principiu, trebuia să-l omoare pe brunet, chiar dacă termenul comenzii trecuse de mult, iar celor care îi comandaseră omorul li se pierduse urma. Pur și simplu nu era frumos să lase un lucru neterminat. Pe de altă parte, din punct de vedere profesional, nu era bine să se lase pradă emoțiilor. Să meargă domnul Fandorin pe drumul lui. Cu atât mai mult cu cât atunci, cu șase ani în urmă, Ahimas nu avusese cu el nimic personal.

Cinovnicul îndreptă discuția în direcția cea mai periculoasă, spre Chateau d'Iquem, iar Ahimas era deja gata să-și schimbe părerea: Fandorin nu va ieși viu din apartamentul Wandei. Dar aici îl ului cântăreața: ea nu scăpă nici un cuvânt despre negustorul din Riazan și despre cunoștințele lui surprinzătoare în ceea ce privește obiceiurile decedatului, ba chiar reuși să canalizeze discuția spre altceva. Ce o mai fi însemnând și asta?

În scurt timp, brunetul plecă.

Wanda stătea la masă, acoperindu-și fața cu mâinile. Nimic n-ar fi fost mai simplu decât s-o omoare acum, dar Ahimas întârzia s-o facă.

De ce s-o omoare? Femeia trecuse cu brio de interogatoriu, nu vorbise nimic în plus. Și dacă autoritățile s-au dovedit a fi atât de ascuțite la minte, încât au înțeles ce e cu conspirația de salon a suitei lui Sobolev și au ajuns la *mademoiselle* Wanda, e mai bine să n-o atingă. Deocamdată. Suicidul fulgerător al unuia dintre martori ar putea trezi suspiciuni.

Ahimas clătină supărat din cap. Nu e bine să te amăgești, nu îți stă în fire. Astea sunt doar niște scuze, niște motive în plus pentru a o lăsa în viață. Acum suicidul acestei femei vinovate care a provocat o tragedie națională s-ar explica simplu și natural: căință, cădere nervoasă, frică de consecințele inevitabile. Gata cu pierderea timpului! La treabă!

Se auzi iar soneria.

Mademoiselle Wanda își juca azi piesa cu casa închisă.

Iar vizitatorul se dovedi a fi iar unul dintre cunoscuți, dar, spre deosebire de Fandorin, nu dintre cei vechi, ci dintre cei noi. Rezidentul german Hans Georg Knabe.

Chiar de la primele cuvinte, rezidentul îl puse în gardă pe Ahimas.

— Dumneata nu mă servești cum trebuie, Fräulein Tolle.

Nemaipomenită scamatorie. Ahimas asculta și nu-și credea urechilor. Ce „preparat"? Wanda primise ordin să-l otrăvească pe Sobolev? „Dumnezeu să aibă în pază Germania"? Ce aiureală! Ar putea fi și niște circumstanțe favorabile, din care să poată trage foloase.

Când în urma neamțului se închise ușa, Ahimas ieși din ascunzătoare. Întorcându-se în cameră, Wanda nu observă că în colț stă cineva, iar când văzu, se apucă de inimă și țipă.

— Sunteți agent german? întrebă curios Ahimas, gata să îi astupe gura dacă avea să facă prea multă zarvă. Și îmi băteați mie capul?

— Kolea... murmură ea, ducându-și mâna la gură, ai tras cu urechea? Cine ești tu? Cine sunteți dumneavoastră?

El scutură nerăbdător din cap, de parcă alunga o muscă.

— Unde e preparatul?

— Cum ați intrat? Pentru ce? bombănea Wanda, fără să audă întrebările lui.

Ahimas o luă de umeri și o așeză. Cântăreața se uita la el cu pupilele dilatate, în care se reflectau două abajururi minuscule.

— Aveți un discurs cel puțin ciudat, *mademoiselle*, spuse el și se așeză vizavi. Doar întrebări și nici un răspuns. Cineva trebuie să înceapă și acesta voi fi eu. Mi-ați pus trei întrebări: cine sunt, cum am nimerit aici și pentru ce. Răspund. Sunt Nikolai Nikolaevici Klonov. Am intrat aici pe ușă. Iar pentru ce, cred că ar trebui să vă fie destul de clar. Eu v-am

angajat cu scopul de a-i oferi plăceri celebrului nostru pământean Mihail Dmitrievici Sobolev, iar eroul nu numai că nu a avut nici o plăcere, ci și-a dat duhul. Cum să nu clarific lucrurile? Nu e oare ceva serios, ceva demn de un negustor? Cum să apar așa în fața societății? În plus, banii au fost cheltuiți.

— O să vă înapoiez banii, spuse repede Wanda ridicându-se brusc.

— Nu îmi arde de bani, o întrerupse Ahimas. Am stat și-am ascultat ce ați vorbit aici cu oaspeții dumneavoastră și am înțeles că asta-i altă mâncare de pește. Adică reiese că ați avut un alt joc, cu domnul Knabe. Și aș mai vrea să știu, *mademoiselle*, ce i-ați făcut eroului nostru?

— Nimic. Jur! Ea se năpusti la un dulăpior și scoase ceva de acolo. Iată sticluța pe care am primit-o de la Knabe. Vedeți că e plină. Eu nu mă bag în războaiele care nu sunt ale mele.

Pe fața ei se prelingeau lacrimi, dar nu-l privea rugător și nici milă în ochi n-avea. O femeie deosebită. Nu se pierdea cu firea, chiar dacă nimerise într-o situație critică: pe de-o parte, poliția rusă, pe de alta, serviciul de spionaj german, iar pe deasupra, el, Ahimas Velde, care e mai rău decât toate polițiile și serviciile de spionaj la un loc. La drept vorbind, ea nu-și dă seama de asta. El îi studie fața încordată. Sau își dă?

Ahimas scutură sticluța, se uită la ea în lumină, o mirosi. Se pare că e cianură vulgară.

— *Mademoiselle*, povestiți-mi tot, fără să-mi ascundeți nimic. Ce v-a poruncit Knabe?

Se întâmplă deodată ceva de neînțeles. Wanda nu mai tremura, lacrimile i se uscară, iar în ochi îi

apăru licărirea de aseară, din momentul când l-a întrebat dacă nu îi pare rău s-o lase altuia.

Ea se așeză mai aproape de Ahimas, pe brațul fotoliului, și îi puse mâna pe umăr. Vocea ei deveni tristă, obosită.

— Desigur, Kolea. Ție îți voi povesti totul. Nu voi ascunde nimic. Knabe e spion german. Vine la mine deja de trei ani. Eram o proastă, voiam să adun mai repede bani, iar el era generos, îmi plătea bine. Nu pentru dragoste, ci pentru informații. Pe la mine trec diverși bărbați, toți sunt din cărțile mari, Kolea. Se mai întâmplă să vină și crai, și chiar ași, cum ai fi tu sau Sobolev al tău. Iar bărbaților li se dezleagă limba în pat. Ea îi atinse obrazul cu degetul. Unuia ca tine probabil că nu i s-ar dezlega, dar din ăștia sunt puțini. Crezi că am câștigat cincizeci de mii doar prin intermediul patului? Nu, dragule, eu sunt selectivă, mie trebuie să-mi placi. Se întâmpla desigur ca acest Knabe să mă strecoare cuiva dinadins. Așa cum ai făcut tu cu Sobolev. La un moment dat, chiar am încercat să mă opun, dar el m-a strâns destul de tare în clește. La început însă cânta atât de mieros. Cică dumneata, Fräulein, ești nemțoaică, ce-ți trebuie să stai în Rusia? Germania nu va uita că ai merite, acolo te așteaptă respectul și o viață asigurată. Aici vei rămâne pentru totdeauna doar o cocotă, chiar dacă o să ai mulți bani, pe când în Germania nu va ști nimeni nimic despre trecutul dumitale. Noi te vom ajuta, când vei dori să te stabilești acolo, să ai parte de tot respectul și confortul. Apoi, discursul lui s-a schimbat: pomenea tot mai des despre mâinile lungi și despre faptul că cetățenia germană trebuie încă s-o câștig. Nici nu mai am nevoie de cetățenia lor blestemată, dar n-am ce face. Mi-a pus ștreangul de gât. Mă poate omorî,

să fie de învățătură pentru altele, doar nu sunt eu singura de felul ăsta. Wanda se strânse toată, dar își reveni imediat și își scutură părul bogat. Alaltăieri, când i-am povestit despre Sobolev – proasta de mine, voiam să mă evidențiez – era ca o lipitoare. Îmi spunea că Sobolev e dușmanul de moarte al Germaniei, îndruga verzi și uscate despre nu știu ce militari. Chipurile, dacă Sobolev nu va fi înlăturat, va izbucni un mare război, iar Germania încă nu e pregătită. Așa a și spus: „Eu îmi tot frământ mintea cum ar putea fi înlăturat acest om și uite ce noroc! E însuși destinul!" Mi-a adus sticluța cu otravă. Îmi promitea munți de aur, iar eu îl refuzam. Atunci a început să mă amenințe. Parcă era turbat. Am hotărât să nu îl mai contrazic și i-am promis. Dar nu i-am dat nimic lui Sobolev, jur. Generalul a murit singur, de inimă. Kolea, crede-mă. Sunt ticăloasă, coruptă, cinică, dar nu sunt o criminală.

Ochii ei verzi îl implorau, dar nu era în ei nici umbră de înjosire. Ce femeie mândră! Însă tot nu poate fi lăsată în viață. Păcat.

Ahimas oftă și puse mâna dreaptă pe gâtul ei dezgolit. Cu degetul mare îi pipăi încet artera, iar pe cel mijlociu îl ținea pe cea de a patra vertebră, la baza craniului. Acești ochi sclipitori care îl priveau cu încredere vor pâlpâi și se vor stinge în scurt timp, după o singură apăsare.

Dar se întâmplă imprevizibilul: Wanda îl cuprinse pe Ahimas de gât și îl trase spre ea, lipindu-și obrazul fierbinte de fruntea lui.

— Tu ești? șopti ea. Pe tine te-am așteptat atâta timp?

Ahimas se uită la pielea ei albă și fină. Cu el se întâmplau lucruri stranii.

12

Când el plecă în zori, Wanda dormea încovrigată, cu gura întredeschisă, ca un copil.

Ahimas se aplecă deasupra ei și rămase așa cam un minut, simțind cum ceva îi tresălta sălbatic în partea stângă a pieptului său. Apoi ieși încet.

Era tulburat: e inadmisibil să amesteci viața personală cu munca. Mai înainte nu-și permitea asemenea lucruri.

„Și Evghenia?" îi aminti vocea care se găsea acolo, tot în partea stângă a pieptului. Se vede că într-adevăr era timpul să se lase.

Ceea ce se întâmplase noaptea nu se va mai repeta. Nu va mai avea nici un contact cu Wanda.

Cine va putea face vreo legătură între negustorul Klonov care stătuse până ieri la Metropol și cântăreața din restaurantul Roza Alpină? Nimeni. Poate doar chelnerul Timofei. Puțin probabil, dar bine ar fi să nu riște. Va da totuși dovadă de prudență, mai ales că treaba asta nici nu-i va lua prea mult timp.

Vocea îi șopti: „Chelnerul va muri ca să poată trăi Wanda".

În schimb, întâmplarea cu Knabe pica destul de bine. Cu siguranță, domnul Fandorin dăduse nas în nas cu rezidentul, când pleca de la Wanda. Fiind un agent inteligent, ce lucra cu migală, nu putea să nu se intereseze mai apoi de oaspetele târziu al Wandei. De asemenea, e firesc să presupună că activitatea de bază a lui Herr Knabe le este cunoscută autorităților ruse. Rezidentul-spion e o figură vizibilă.

Lui Ahimas îi veni în minte o manevră excelentă, care va duce ancheta în direcția dorită de el.

„Așa și Wanda va fi salvată de ștreangul care i se strânge în jurul gâtului", adăugă fără milă vocea

interioară. Ahimas se instală în podul din fața casei lui Knabe, un punct de cercetare perfect, cu o deschidere bună spre geamurile de la etajul doi, unde stătea cu chirie rezidentul.

Din fericire, era o zi cu arșiță. E adevărat că, la opt dimineața, acoperișul era deja încins, iar aerul devenea sufocant, dar Ahimas era obișnuit cu asemenea mărunțișuri. În schimb ferestrele din apartamentul lui Knabe erau deschise vraiște.

Toate mișcările rezidentului, toate trecerile lui dintr-o cameră în alta se vedeau ca în palmă: iată-l cum se bărbierește în fața oglinzii, și-a băut cafeaua, a răsfoit ziarele, subliniind ceva cu un creion. După mișcările vioaie și după expresia feței (urmărirea era făcută cu ajutorul unui binoclu care mărea de douăsprezece ori), domnul Knabe avea o dispoziție excelentă.

La ora unsprezece, el ieși din casă și plecă pe jos în direcția porților Petrovsk. Ahimas porni în urma lui. După înfățișare, arăta ca un funcționar mărunt sau ca un polițist: purta o șapcă ce avea un cozoroc pe care lacul crăpase, o redingotă lungă, de calitate și o bărbuță căruntă și ascuțită, de țap.

Făcându-și energic vânt cu mâna, Knabe ajunse într-un sfert de oră la poștă. Înăuntru, Ahimas micșoră distanța între el și rezident, iar când acesta se apropie de fereastra telegrafului, se poziționă în spatele lui.

Rezidentul îl salută vesel pe funcționarul de la ghișeu, care se vede că îl servise nu o singură dată, și îi întinse foița:

— La Berlin, ca de obicei, companiei Krebel und Schmidt. Cotațiile la bursă. Dar ascultați, aici el zâmbi, vă rog să-mi faceți o favoare, Panteleimon Kuzmici, să nu i-o dați lui Serdiuk, ca data trecută.

Că Serdiuk mi-a încurcat două cifre și am avut neplăceri cu șefii. Ca pe un prieten te rog, dă-i-o lui Semionov, s-o trimită el.

— Bine, Ivan Egorîci, îi răspunse la fel de vesel funcționarul. Așa vom face.

— Voi primi repede răspunsul, așa că o să intru iar, spuse Knabe și aruncând o privire în treacăt către Ahimas, se strecură afară.

Acum rezidentul nu se mai grăbea, avea un pas de plimbare. Pășea pe trotuar fluierând fără grijă. O singură dată verifică dacă nu e urmărit, cel mai probabil din obișnuință, nu că ar fi suspectat ceva.

Între timp, Ahimas era și el urmărit destul de profesionist. Nu descoperi acest lucru imediat. Doar i se păru că meșteșugarul de pe partea cealaltă a străzii studia parcă prea din cale-afară de atent vitrinele magazinelor de lux, care sigur nu erau pentru buzunarul lui. E clar că privea în oglindă. Iar în spate, la vreo cincizeci de pași, abia se mișca o trăsură. Birjarul îl strigă o dată, dar Knabe refuză invitația. Îl strigă a doua oară, dar fu iarăși refuzat. Un birjar destul de interesant.

Se vede că, într-adevăr, în seara trecută, Fandorin nu pierduse timpul de pomană.

Ahimas își luă și el niște măsuri de precauție, pentru a nu fi descoperit. Intră într-o curte interioară, își scoase șapca și întoarse redingota pe dos. Cealaltă față a redingotei se dovedi a fi neobișnuită – o uniformă de cinovnic cu nasturii tăiați. În curte intră un funcționar de birou, dar, peste zece secunde, ieși de acolo un sărman pensionar.

Knabe nu reuși să se îndepărteze prea mult. Stătu un timp în fața ușilor cu oglinzi ale cofetăriei franțuzești și intră.

Ahimas intră și el.

Rezidentul își luă o apă minerală Selters și *crème brûlée*, din care începu să mănânce cu poftă. Din când în când mai dădea peste cap câte un gât de apă. Ca din senin, apăru la masa vecină un tânăr îmbrăcat în costum de vară, ce avea o privire destul de isteață. Își acoperi fața cu o revistă la modă, din spatele căreia se ițea periodic. Birjarul care se ținea scai se opri și el lângă trotuar. Dispăru, ce-i drept, meșteșugarul. N-ai ce spune, l-au luat bine în vizor pe Herr Knabe. Dar nu-i nimic, asta chiar o să-i prindă bine. Numai de nu l-ar aresta. Și n-ar trebui, altfel ce rost ar mai avea această urmărire? Doresc să vadă ce contacte are. Însă Herr Knabe n-are pe nimeni aici, altfel de ce ar comunica prin intermediul depeșelor cu cei de la Berlin?

Rezidentul a stat mult timp la cofetărie. După înghețată mai mâncă un marțipan, bău cacao, iar apoi comandă *tutti-frutti*. Avea o poftă de mâncare excelentă. Agentul tânăr fu înlocuit de unul mai bătrân. În locul birjarului vechi apăru altul și înțepeni acolo, refuzând cu încăpățânare să ducă pe cineva.

Ahimas hotărî că nu e bine să stea atâta în ochii poliției și plecă primul. Ocupă un loc la poștă și se puse pe așteptat. Pe drum, își schimbă statutul social: aruncă redingota, își scoase cămașa din pantaloni și se încinse cu o curea, își scoase ochelarii și își trase pe cap un fes de postav.

Când apăru Knabe, Ahimas stătea chiar lângă fereastra telegrafistului și, mișcându-și străduitor buzele, scria ceva cu creionul pe formular.

— Auzi, om bun, se adresă el funcționarului de la ghișeu, dar sigur ajunge până mâine?

— Ți-am spus doar, o să ajungă chiar acum, răspunse acesta cu îngăduință, dar tu scrie mai puțin,

asta nu e scrisoare, vei rămâne lefter. Ivan Egorîci, aveți o telegramă!

Ahimas se prefăcu că se uită supărat în direcția neamțului cu obrajii rumeni, dar, de fapt, aruncă o privire în foaia care apăru în fereastra ghișeului.

Hârtia avea puțin text și coloane de cifre, care păreau a fi cotațiile unor acțiuni. Mda, cam grosolan lucrează cei de la Berlin. Subestimează jandarmeria rusească.

Knabe se uită rapid la depeșă și o băgă în buzunar. Bineînțeles că era o telegramă cifrată. Acum sigur că va pleca spre casă pentru a o decodifica.

Ahimas își întrerupse urmărirea și se întoarse la punctul său de control, în pod.

Rezidentul era deja acasă, se vede că venise cu trăsura (poate chiar cu birjarul acela?). Stătea la masă, frunzărea o carte și scria ceva pe o foaie.

După care au început să se întâmple niște lucruri stranii. Mișcările lui deveniră mai rapide. Își sterse de câteva ori fruntea, nervos. Azvârli cartea cât colo și își cuprinse capul cu mâinile. Sări și începu să se miște prin cameră. Citi din nou însemnările.

Se vede că vestea primită nu era deloc bună.

Urmară niște lucruri și mai interesante. Rezidentul alergă până la celălalt capăt al apartamentului și se întoarse cu un revolver în mână.

Se așeză în fața oglinzii. Își duse de trei ori revolverul la tâmplă, iar o dată și-l băgă în gură.

Ahimas clătină din cap. Ah, ar fi la țanc. O adevărată poveste. Haide, împușcă-te.

Oare ce i s-a comunicat de la Berlin? De altfel, totul era clar. Inițiativa rezidentului nu fusese aprobată de șefii lui. Și asta e puțin spus. Cariera presupusului ucigaș al generalului Sobolev a fost compromisă definitiv.

Dar nu, nu se împușcă. Lăsă în jos mâna care ținea revolverul. Începu să alerge iar prin cameră. Băgă revolverul în buzunar. Păcat.

Ahimas nu văzu ce s-a mai întâmplat în apartament după aceasta, pentru că Knabe închise geamurile.

Vreo trei ore fu nevoit să admire razele soarelui, care sclipeau pe ferestre. Ahimas se uita la agentul care bătea pasul pe loc la intrarea în casă și își imagina cum va arăta castelul care va fi ridicat, în cel mai scurt timp, pe cea mai înaltă stâncă de pe insula Santa Croce. Castelul care semăna cu un turn, ca acelea care păzesc liniștea aulelor din Caucaz, dar pe terasa de sus va sădi neapărat o livadă. Palmierii va fi nevoit să-i planteze, bineînțeles, în niște butoiașe, iar pentru flori poate pune brazde.

Ahimas tocmai rezolva problema irigării grădinii lui suspendate, când Knabe ieși din scară. Mai întâi, îl văzu pe agent agitându-se: acesta sări brusc într-o parte și se ascunse după colț, iar în clipa următoare, ușa se deschise și apăru rezidentul în persoană. Se opri în fața casei așteptând ceva. În scurt timp, deveni clar ce anume.

Din curte apăru o trăsură cu un singur loc, la care era înhămat un cal șarg. Birjarul coborî de pe capră și îi dădu hățurile lui Knabe, care sări cu îndemânare în trăsură și șargul porni iute la trap.

Iată, asta era o surpriză. Knabe nu mai putea fi nicidecum urmărit. Ahimas se uită prin binoclu și reuși să observe cum rezidentul își lipește o barbă roșcată. Oare ce și-o mai fi pus în gând?

Agentul părea însă destul de liniștit. Petrecu trăsura cu privirea, scrise ceva într-un carnețel și plecă. Se vede că știa încotro și pentru ce a plecat Knabe.

Dacă rezidentul a plecat cu mâinile goale, înseamnă că se va întoarce. Era timpul să pregătească operațiunea.

Cinci minute mai târziu, Ahimas se afla deja în apartament. Privi în jur fără prea mare grabă. Găsi două ascunzișuri. În primul era un mic laborator chimic: cerneală simpatică, otrăvuri, o sticlă mare cu nitroglicerină (avea de gând să arunce în aer Kremlinul, de i-a trebuit atâta?). Iar în celălalt găsi câteva revolvere și bani, cam vreo treizeci de mii, la prima vedere, o carte cu tabele logaritmice, probabil niște chei pentru descifrare.

Ahimas nu se atinse de ascunzișuri, lăsă asta pe seama poliției. Din nefericire, depeșa descifrată fusese arsă de Knabe, în lavoar se vedeau urme de scrum.

Ce păcat că apartamentul nu avea o ieșire de serviciu. Fereastra din coridor dădea spre acoperișul unei anexe. Ahimas ieși, merse un pic pe tabla care răsuna puternic sub picioarele lui și se convinse că nu prea aveai unde să fugi de pe acoperiș. Burlanul de scurgere era ruginit, nu poți să cobori pe el.

Așadar, se așeză la geam și se pregăti pentru o așteptare lungă.

Pe la zece, când lumina zilei lungi de vară începu să se stingă, de după colț se ivi cunoscuta trăsură. Șargul alerga din răsputeri, acoperit de spume. Knabe stătea în picioare și pocnea cu înverșunare din bici.

Era urmărit?

Parcă nu, nu se auzea nimic.

Rezidentul aruncă hățurile și intră în scară.

Venise timpul.

Ahimas își ocupă poziția aleasă din timp, în antreu, după cuier. În mână ținea un cuțit ascuțit, pe care îl luase de la bucătărie.

Apartamentul era deja pregătit, toate erau întoarse cu susul în jos, dulapurile golite, până și perna fusese spintecată. Imitare grosolană a unui jaf. Domnul Fandorin trebuie să ajungă la concluzia că Herr Knabe fusese înlăturat de către ai săi, care au înscenat fără prea mare îndemânare o crimă obișnuită.

Acțiunea însăși îi luă doar o secundă.

Cheia se învârti în broască, Knabe reuși să alerge doar câțiva pași pe coridor și muri, fără să înțeleagă ce s-a petrecut de fapt.

Ahimas privi atent în jur să se convingă că totul fusese făcut perfect și ieși pe scară.

Jos, ușa fu dată de perete și se auziră mai multe voci. Cineva urca. Nu e bine.

Se întoarse înapoi, în apartament. Se pare că trântise ușa mai tare decât ar fi trebuit.

Avea la dispoziție a patra parte dintr-un minut, nici mai mult, nici mai puțin.

Deschise geamul din capătul coridorului și se ascunse iar după cuier.

În clipa următoare, în apartament dădu buzna cineva. Semăna cu un negustor.

„Negustorul" avea în mână un revolver Herstal-agent. Bună mașinărie, Ahimas o folosise și el o vreme. Negustorul înmărmuri o clipă lângă corpul care nu mai mișca, apoi ieși, cum se și cuvenea, pe acoperiș.

Pe scară era liniște. Ahimas părăsi fără zgomot apartamentul.

Îi rămăsese s-o termine cu chelnerul de la Metropol și primul punct al planului putea fi considerat îndeplinit.

Înainte de a trece la cel de-al doilea punct, fu nevoit să-și pună un pic mintea în mișcare.

Noaptea, Ahimas stătea întins în camera sa din Troiță, privea în tavan și se gândea.

Așadar, făcuse curățenie. Rezolvase problema cu chelnerul. Cu poliția nu va avea nici o treabă, căci acțiunile ei vor fi îndreptate mult timp în direcția germană.

E timpul să se ocupe de onorariul furat. Întrebarea e cum să dea de banditul Mișa Mititelul? Ce se știe despre el?

Firește, e căpetenia unei bande, altfel nu l-ar fi urmărit, ca apoi să trimită un ucigaș. Cam atât, deocamdată.

Acum ursarul care a furat servieta. Ce poate spune despre el? Un bărbat normal nu ar fi intrat pe o ferestruică atât de mică. Înseamnă că a fost un adolescent? Nu, un adolescent n-ar fi putut deschide cu atâta iscusință un seif. Pentru asta e nevoie de experiență. Lucrul a fost făcut cu destulă finețe: fără cioburi și, în general, fără urme de spargere. Ursarul a încuiat și seiful în urma sa. Așadar, nu e un adolescent, e un bărbat de statură mică. Și Mișa e „mititel": e plauzibil ca ursarul și Mișa să fie una și aceeași persoană. Înseamnă că servieta este la acest Mișa. În concluzie, Ahimas schiță chipul unui bărbat îndrăzneț și destul de abil, poreclit Mișa Mititelul, care putea sparge seifuri și care era căpetenia unei bande de temut. Nu era puțin. Nici nu încape îndoială că un asemenea specialist este cunoscut de toată lumea din Hitrovka. Dar exact din aceste considerente nu va fi prea ușor să ajungă la el. Ar fi inutil să se dea drept criminal, trebuie să le știi obiceiurile, jargonul, eticheta. Mai sigur ar fi să o facă pe „cormoranul" care are nevoie de serviciile unui „ursar" bun. Sau, să zicem, pe vechilul

care ar vrea să aibă, din când în când, acces la seiful stăpânului.

***

Duminică dimineața, înainte de a pleca spre Hitrovka, Ahimas nu se putu abține și trecu pe Measnițkaia, pentru a privi un pic procesiunea funerară. Era un spectacol impresionant. Nici una dintre acțiunile pe care le dusese la bun sfârșit de-a lungul carierei sale nu avusese un asemenea efect. Ahimas stătea în mijlocul mulțimii care bocea, își făcea semnul crucii și se simțea personajul principal al acestui spectacol grandios, se simțea centrul lui invizibil. Era un sentiment neobișnuit, care îl îmbăta.

În spatele catafalcului mergea un general somptuos călare pe o iapă neagră. Plin de vanitate, umflat în pene. Desigur că în acest spectacol el e steaua de primă mărime. Iar singur e, asemenea celorlalți, doar o păpușă. Păpușarul însă stătea modest pe trotuar, pierdut într-o mare de fețe. Nu-l cunoștea nimeni, nimeni nu-l privea, dar conștiința acestui rol îl amețea mai tare decât l-ar fi amețit cel mai bun vin.

— E însuși Kiril Aleksandrovici, frățiorul țarului, spuse cineva despre generalul călare. Frumos bărbat.

Pe neașteptate, împingându-l pe unul dintre jandarmii care păzeau procesiunea, o femeie cu broboadă neagră se rupse din mulțime și se apropie de catafalc.

— Cui ne-ai lăsat, tătucule? începu să țipe ea ascuțit, ascunzându-și fața în catifeaua zmeurie.

Din cauza bocetelor ei disperate, calul arab al marelui cneaz își umflă speriat nările și se ridică în două picioare. Unul dintre aghiotanți se repezi să apuce de dârlogi calul înspăimântat, dar Kiril

Aleksandrovici îl opri cu o voce răsunătoare și impetuoasă:

— Înapoi, Nepliuev! Nu te băga! Mă descurc singur!

Se ținu fără prea mare efort în șa, domolind calul în câteva momente. Fornăind nervos, calul porni în buiestru, pieziș, dar peste puțin timp își îndreptă mersul. Femeia care plângea isteric fu trasă înapoi și cu aceasta micul incident se aplană.

Dar dispoziția lui Ahimas se schimbă, el nu se mai simțea ca un păpușar într-un teatru de marionete. Vocea care îi poruncise aghiotantului „să nu se bage" îi era foarte cunoscută. O asemenea voce, chiar dacă o auzi doar o singură dată, nu o mai confunzi cu alta.

Ce întâlnire surprinzătoare, *monsieur* NN.

Ahimas petrecu cu privirea silueta cu ținută ireproșabilă, îmbrăcată în uniformă de ofițer din cavaleria de gardă. Iată cine e adevăratul păpușar, iată cine trage sforile. Iar cavalerul Velde, tot el viitorul conte de Santa Croce, e doar un accesoriu din recuzită, nu mai mult. Ei, fie.

Toată ziua o petrecu pe Hitrovka. Sunetul clopotelor ajungea până la el, dar cei din Hitrovka n-aveau nici o treabă cu orașul „curat", care deplângea un oarecare general. Aici, ca într-o picătură murdară de apă aflată sub microscop, mișuna o altă viață, secretă.

Pe Ahimas, care era îmbrăcat ca un administrator, au încercat de două ori să-l tâlhărească și de trei ori și-au vârât labele în buzunarele lui, o dată chiar cu succes: i-au tăiat cu ceva deosebit de ascuțit postavul hainei și i-au scos portofelul. N-avea mulți bani în el, dar fusese uimit de o asemenea măiestrie.

Căutarea „ursarului" nu prea avea succes. De cele mai multe ori, discuțiile cu oamenii din Hitrovka

nu se legau, iar dacă se legau cumva, i se propuneau alte candidaturi, ba i-l propuneau pe Kiriuha, ba pe Ştukary, ba pe Kolşa Gimnazistul. Abia pe la cinci răsună, pentru întâia oară, numele lui Mişa Mititelul.

Iată cum s-a întâmplat. Ahimas stătea în crâşma Sibiry, unde se adunaseră precupeţii şi cerşetorii de profesie cu state vechi şi discutau cu un coate-goale cu perspectivă. Ochii zdrenţărosului erau dintr-aceia iuţi, care se pot aţinti repede, aşa cum îi au numai hoţii şi cei care vând obiecte furate.

Ahimas îl servea pe interlocutor cu votcă şi juca rolul unui administrator şiret, dar cam prostovan, al unui magazin de galanterie de pe Tverskaia. Iar atunci când se scăpă cu vorba că stăpânul ţine în seif o grămadă de bani şi că, dacă ar găsi un om care se pricepe să îl înveţe şi pe el să descuie lacăte, ar putea, de vreo două ori pe săptămână, să mai scoată câte două, trei sute mărunte, că nici nu va observa nimeni. Privirea zdrenţărosului deveni interesată: prada, proasta de ea, venea singură în laţ.

— Păi ai nevoie de Mişa, spuse hotărât expertul, el face totul curat.

Ahimas îi răspunse cu o îndoială prefăcută:

— E un om priceput? Nu e un necioplit?

— Cine? Mişa Mititelul? îl privi cu dispreţ zdrenţărosul. Tu eşti un necioplit pe lângă el. Uite ce-i, nenicule. Tu intră într-o seară la Ocnă, că băieţii lui Mişa petrec acolo în fiecare seară. Iar eu oi trage o fugă şi le-oi lăsa o vorbă despre tine. Te vor întâmpina cum se cuvine.

Şi ochii lui luciră: se vede că spera să primească un comision de la Mişa Mititelul, ca mulţumire pentru o nadă atât de grasă.

De cum se lăsă amurgul, Ahimas se instală la Ocnă. Dar nu apăru acolo ca administrator, ci ca un

cerşetor orb, ce purta zdrenţe, opinci, iar sub pleoape îşi vârâse nişte pelicule transparente din băşică de bou. Vedea prin ele ca prin ceaţă, dar aveai impresia că ochii lui sunt acoperiţi de albeaţă. Din experienţă, Ahimas ştia că orbii nu trezesc suspiciunea şi nu atrag atenţia asupra lor. Dacă stă liniştit, atunci cei din jur nici nu-l observă.

Iar el stătea liniştit. Şi nu atât urmărea ce se întâmpla acolo, cât asculta, ascuţindu-şi urechile. La masa cea mai îndepărtată se adunase o şleahtă de bandiţi. Posibil să fie din banda lui Mişa, dar printre ei nu era nici unul pipernicit şi iute.

Evenimentele începură cu adevărat când după geamurile murdare se lăsă întunericul.

Ahimas nu îi băgă prea mult în seamă pe ultimii vizitatori. Intrară doi: un vânzător de vechituri şi un kirghiz cu picioarele strâmbe, ce purta un capot unsuros. Peste un minut, mai apăru unul: un cocoşat chircit. Nici nu-i trecu prin cap că ar putea fi agenţi. Şi aici trebui să recunoască meritele poliţiei moscovite: lucra bine. Totuşi, criminalii n-au muşcat momeala. Nu se ştie cum şi-au dat seama că au de furcă cu nişte poliţişti deghizaţi.

Totul s-a întâmplat într-o clipită. Parcă era linişte şi pace, când, dintr-odată, vânzătorul de vechituri şi kirghizul cel cu picioarele strâmbe căzură morţi. Ghebosul zăcea fără cunoştinţă, iar unul dintre bandiţi se tăvălea pe jos şi ţipa ca din gură de şarpe că nu mai poate suporta durerea.

În scurt timp, apăru şi cel aşteptat de Ahimas. Un fante iute, smucit, îmbrăcat în haine de croială europeană, dar pantalonii îi avea băgaţi în cizme de box. Acest criminal tipic îi era foarte cunoscut lui Ahimas şi, conform clasificării lui personale, făcea parte din clasa „dihorilor", un animal de pradă mic,

dar periculos. Foarte straniu că Mișa Mititelul ajunsese atât de sus în lumea criminală a Moscovei. Din „dihori" ies de obicei provocatori și agenți dubli.

Nu-i nimic, acușica se va afla ce e și cu figura asta.

Agenții omorâți fuseseră duși în spatele unui paravan, cel amețit fusese și el ascuns undeva.

Mișa se așeză la masă împreună cu ceilalți ucigași. Cel care zăcea și ofta tăcu în sfârșit, dar nu fu luat în seamă. Doar peste vreo jumătate de oră bandiții băură pentru „sufletul lui Senia Bucățică", și Mișa Mititelul spuse, cu vocea lui pițigăiată, o cuvântare lacrimogenă, iar Ahimas nu înțelese decât jumătate dintre cuvintele pronunțate. Decedatul fu numit cu respect „un foarte bun afacerist", iar ceilalți încuviințară dând din cap. Praznicul nu ținu prea mult. Târât de picioare, Bucățică fu dus în spatele paravanului, lângă agenții omorâți, iar petrecerea continuă ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Ahimas se străduia să nu scape nici un cuvânt din discuția bandiților. Și cu cât discuția înainta, cu atât mai mult se convingea că aceștia nu știu despre milionul furat. Reieșea că Mișa se implicase în afacerea asta de unul singur, fără tovarăși.

Nu-i nimic, acum nu mai are unde fugi. Trebuie doar să aștepte un moment prielnic pentru o discuție între patru ochi.

Spre dimineață, când crâșma rămăsese pustie, Mișa se ridică și spuse:

— Ei, v-ajunge să vă tot scărpinați limba. Cărați-vă încotro vreți voi, că eu merg să mă lipesc de Fiska. Dar să vorbim întâi cu copoiul.

Întreaga gașcă trecu în spatele tejghelei și se îndreptă hohotind spre subsol.

Ahimas privi în jur. Cârciumarul sforăia de ceva vreme în spatele paravanului de scânduri, iar dintre vizitatori rămăseseră doar doi, un bărbat şi o femeie care îşi băuseră minţile. Era timpul să acţioneze.

În spatele tejghelei era un coridor întunecos. În podea se vedea un pătrat abia luminat, iar de acolo se auzeau nişte voci înăbuşite. O fi un beci?

Ahimas îşi scoase băşica de bou de pe un ochi şi privi în jos cu atenţie. Banditţii erau acolo.

Cam mulţi, cinci. O să aştepte până ce aceştia vor termina cu ghebosul, iar apoi, când vor începe să iasă, îi va doborî unul câte unul.

Totul se întâmplă însă altfel.

Agentul se dovedi a fi un băiat ager. Lui Ahimas nu-i mai fusese dat să vadă o asemenea îndemânare. „Cocoşatul" se răfui cu toată gaşca în câteva secunde. Printr-o simplă mişcare a mâinilor, fără să se ridice, anihilă doi bandiţi, care căzură seceraţi. Aruncase în ei cuţite ori ce naiba făcuse? Celorlalţi doi le crăpase capul cu ajutorul unui dispozitiv destul de curios: o bucată de lemn agăţată de un lanţ. Simplu, dar ce efect!

Dar şi mai mult îl încânta dexteritatea cu care cocoşatul îl interoga pe Mişa. Acum Ahimas ştia ce trebuia să ştie. Fără a face nici un zgomot, el îi urmări pe cei doi, din umbră. Aceştia intrară pe o uşă, iar după un minut din direcţia aceea se auziră nişte împuşcături. Care dintre ei ieşise? Ahimas era sigur că nu Mişa. Nu era prudent să se bată acum cu acest agent extraordinar de abil. Mai bine să-l aştepte pe coridor. Nu, e totuşi prea întuneric, l-ar putea omorî din greşeală.

Ahimas se întoarse în cârciumă şi se întinse pe un scaun.

Apăru aproape imediat și agentul dibaci. Avu o plăcere să vadă în mâna lui servieta. Să tragă sau să mai aștepte? Cocoșatul ținea revolverul pregătit. Avea reacții fulgerătoare, aşa că putea trage la cea mai mică mișcare. Ahimas își miji ochiul eliberat de falsa albeață. Ia uite, o fi chiar cunoscutul revolver Herstal. Oare n-o fi ăsta chiar „negustorul" care-l vizitase pe Knabe?

Iar evenimentele se desfășurau cu o viteză amețitoare. Agentul îl arestă pe cârciumar, îi găsi pe oamenii săi, dintre care unul, kirghizul, rămăsese în viață. Și încă un detaliu interesant: când cocoșatul îi înfășură asiaticului un prosop în jurul capului spart, cei doi discutară în japoneză. Chiar că se întâmplă minuni: un japonez în Hitrovka. Ahimas ținea minte sunetele acestei limbi datorită unei afaceri în care fusese implicat acum trei ani, când avusese de onorat o comandă în Hong Kong. Agentul îi spunea japonezului „Masa".

Acum, când agentul deghizat nu mai imita vocea unui bătrân, timbrul i se păru lui Ahimas foarte cunoscut. El ascultă mai atent. Ia te uită, nimeni altul decât domnul Fandorin! E descurcăreț tânărul, n-ai ce zice. Din ăștia nu se întâlnesc la tot pasul.

Și Ahimas hotărî definitiv că n-are rost să riște. Cu un asemenea specimen se cade să fii de două ori mai prudent. Cu atât mai mult cu cât agentul era foarte atent, ținea situația sub control și revolverul Herstal la îndemână.

Cei trei, Fandorin, japonezul și cârciumarul legat, au ieșit afară. Ahimas îi urmărea prin fereastra prăfuită. Fără să lase servieta din mâini, agentul începu să caute un birjar. Japonezul îl păzea pe arestat. Cârciumarul încercă să își mai slăbească strânsoarea, dar piticania sâsâi cu ură și îl doborî

pe tătarul solid la pământ cât ai zice pește, dintr-o singură mișcare.

Voi mai avea de alergat după servietă, se gândi Ahimas. Mai devreme sau mai târziu, domnul Fandorin se va liniști și nu va mai fi atât de concentrat și atent. Între timp, ar fi bine să verifice dacă e mort datornicul lui, Mișa Mititelul.

Ahimas trecu repede prin coridorul îngust și trase de ușa întredeschisă. În spatele ei era o debara slab luminată. Se pare că nu era nimeni în ea.

Se apropie de patul vraiște și îl pipăi. Încă mai era cald.

Din colț, auzi niște gemete. Ahimas se întoarse brusc și văzu o siluetă ghemuită de durere. Mișa Mititelul zăcea pe podea, ținându-se cu amândouă mâinile de burtă. Ochii lui umezi sclipeau, gura i se strâmbase de suferință, iar Mișa începu să se roage cu o voce subțire, jalnică:

— Frățioare, ăsta sunt eu , Mișa... Sunt rănit... Ajută-mă... Tu cine eși, frățioare?

Ahimas se aplecă, deshise lama cuțitului și o trecu repede și apăsat peste gâtul lui Mișa. Așa e mai bine. Datoriile trebuie mereu plătite.

Se întoarse repede în cârciumă și se culcă pe o laiță.

De afară se auzi ropot de copite și scârțâit de roți. Intră în fugă Fandorin, fără servietă, și dispăru pe coridor. Sigur venise după Mișa Mititelul. Dar unde o fi servieta? La japonez? Ahimas își lăsă picioarele jos, dar se răzgândi.

Nu, nu va reuși să ajungă.

Se culcă iar și i se făcu ciudă. N-avea cum să nu se lase cuprins de supărare. Iar de la supărare porneau toate greșelile.

Din adâncurile labirintului subteran apăru Fandorin, cu fața încordată și cu revolverul pregătit. Se uită în treacăt la orb și ieși tot în fugă din cârciumă.

De afară se auzi:

— Mână! Mână spre Malaia Nikițkaia, la poliție!

Ahimas își desprinse bucățile de bășică de pe ochi. Trebuia să se grăbească.

14

De clădirea secției de poliție se apropie o trăsură de lux. Un zdrențăros sări din mers și îl întrebă nerăbdător pe gardian:

— Doi de-ai noștri au adus încoace un arestat. Unde sunt?

Polițistul nu se miră deloc de întrebarea ce venise de la un personaj îmbrăcat în zdrențe.

— S-au dus direct la Excelența Sa. N-au trecut nici două minute de atunci. Iar cel reținut e în secția de gardă, pentru înregistrare.

— Dă-l dracu' de reținut! spuse iritat deghizatul. Am nevoie de Fandorin. La Excelența Sa, zici?

— Întocmai. Mergeți pe scară, apoi luați-o la stânga pe coridor.

— Știu și fără să-mi spui!

Din vestibul, Ahimas o luă pe o scară nu prea înaltă ce ducea la primul etaj. Se uită la stânga. Acolo, la capătul coridorului, se vedea o ușă albă, din spatele căreia se auzeau sunete metalice. O sală de gimnastică. Nimic periculos.

Coti la stânga. Coridorul larg era pustiu, doar din când în când din cabinete se iveau aghiotanți plini de importanță, în uniformă, dar și în civil, și dispăreau repede în spatele altor uși.

Ahimas înlemni: după o serie lungă de ghinioane stupide, îi surâse în sfârșit norocul. În fața ușii pe

care atârna tăblița „Anticameră" stătea japonezul cu servieta în mâini. Se vede că Fandorin raporta șefului despre evenimentele de noaptea trecută. Dar de ce oare intrase fără servietă? Intenționa să folosească artificii? Noaptea fusese într-adevăr bogată în evenimente, agentul avea multe de povestit. Iar Ahimas avea la dispoziție câteva minute. Să se apropie cu pas normal. Să îi înfigă japonezului un pumnal sub claviculă. Să ia servieta și să iasă tot așa cum intrase. Toate acestea puteau fi făcute în câteva clipe.

Ahimas se uită atent la japonez. Acesta privea în gol, ținea servieta cu ambele mâini și semăna cu un arc strâns. La Hong Kong, Ahimas avusese prilejul să se convingă de talentul japonezilor de a se bate fără arme. Maeștrii boxului englezesc sau ai luptei franțuzești mai aveau mult până să-i ajungă. Această piticanie aruncase la pământ, dintr-o singură lovitură, ditamai namila de tătar.

O treabă de câteva clipe?

Nu are voie să riște. O tărăgănare, un zgomot și toți vor sări din toate părțile.

Trebuie să se gândească, să se gândească bine. Timpul trece.

Se întoarse și porni în direcția de unde se auzeau floretele. Deschizând ușa cu inscripția „Sala de gimnastică a ofițerilor", Ahimas văzu vreo zece siluete îmbrăcate în costume de scrimă și cu măști pe față. O făceau pe marii muschetari.

Aha, iată și ieșirea spre garderobă.

Aruncă zdrențele și opincile. Îmbrăcă prima uniformă care îi căzu în mână, își alese și niște cizme pe măsură, căci era important. Mai repede, mai repede.

În timp ce alerga înapoi, afișând un aer preocupat, îi sări în ochi o tăbliță pe care scria „Expediție". În

spatele tejghelei ședea un funcționar care sorta plicurile.

— Aveți vreo corespondență pentru căpitanul Pevțov? trânti Ahimas primul nume care îi veni în minte.

— Nu, să trăiți.

— Dumneata verifică totuși.

Cinovnicul ridică din umeri, își băgă nasul în registrul său și începu să întoarcă filă după filă.

Ahimas luă pe neobservate un pachet ștampilat și îl ascunse în manșetă.

— Bine, nu te mai chinui. Voi intra mai târziu.

Ahimas se apropie de japonez cu pas cadențat și îi dădu onorul.

— Domnul Masa?

Asiaticul sări în picioare și făcu o plecăciune adâncă.

— Am venit la dumneavoastră din ordinul domnului Fandorin. Fan-do-rin, mă înțelegeți?

Japonezul făcu o plecăciune și mai adâncă. Excelent. Se vedea că nu înțelege nici o boabă în rusă.

— Iată ordinul scris prin care se confirmă că sunt trimis să iau de la dumneavoastră servieta.

Ahimas îi întinse plicul arătând spre servietă.

Japonezul ezita, iar Ahimas aștepta numărând secundele. În mâna stângă, pe care o ținea la spate, avea ascuns un cuțit. Încă cinci secunde și va fi nevoit să lovească. Nu mai poate aștepta.

Cinci, patru, trei, doi...

Japonezul mai făcu o plecăciune, îi dădu servieta, luă pachetul cu ambele mâini și îl duse la frunte. Se vede că încă mai avea zile.

Ahimas îi dădu onorul, se întoarse și intră în anticameră. Nu putea pleca pe coridor, i-ar fi trezit bănuieli japonezului.

O cameră spațioasă. În față e cabinetul șefului. Fandorin e sigur acolo. În stânga e un geam. În dreapta – o ușă cu tăblița „Secția secretă".

Aghiotantul se agita la ușa șefului, ceea ce era foarte convenabil. Ahimas îi făcu semn să nu se deranjeze și se strecură pe ușa din dreapta. Îi merse și de această dată. Norocul îl însoțea azi peste tot. Nu nimeri într-un cabinet, unde ar fi fost iar nevoit să improvizeze, ci într-un coridor cu ferestrele spre curte.

Adio, domnilor polițiști! Ahimas Velde trece la îndeplinirea celui de al treilea punct al programului său. Al treilea și ultimul.

***

La etajul de serviciu al casei general-guvernatorului sosi un brav căpitan de poliție, întrebă cu voce gravă care e cabinetul consilierului de curte Hurtinski și porni în direcția indicată fluturând o servietă imensă.

Hurtinski îl întâmpină pe „curierul urgent de la Petersburg" cu un zâmbet fals și curtenitor. Ahimas zâmbi și el, dar sincer. Aștepta de mult timp această întâlnire.

— Bună ziua, ticălosule, spuse el, privind în ochii suri și stinși ai domnului Nemo, robul viclean al lui *monsieur* NN. Eu sunt Klonov, aceasta e servieta lui Sobolev, iar aceasta – moartea ta. Și deschise cuțitul.

Fața consilierului de curte se făcu albă ca varul, iar ochii îi deveniră negri, negri, pentru că pupilele dilatate îi acoperiseră cu desăvârșire irisul.

— Voi explica totul, murmură șeful cancelariei secrete. Numai nu mă omorâți!

— Dacă aș fi vrut să te omor, te-ai fi tăvălit deja cu gâtlejul tăiat. Eu am nevoie de alte lucruri de la tine, ridică Ahimas vocea, mimând o mânie nestăpânită.

— Tot ce doriţi! Numai, pentru Dumnezeu, mai încet!

Hurtinski scoase capul în anticameră și ordonă secretarului să nu lase pe nimeni să intre.

— Ascultați-mă, o să vă explic... șopti el când se întoarse.

— Vei explica asta marelui cneaz, Iudă ce eşti, îl repezi Ahimas. Șezi și scrie. Scrie! Ridică cuțitul și Hurtinski se dădu înapoi îngrozit.

— Bine, bine. Dar ce să scriu?

— Adevărul.

Ahimas se așeză în spatele omului care tremura de frică.

Consilierul de curte se întoarse temător, dar ochii lui nu mai erau negri, ci suri. Se vedea că șiretul domn Nemo își pusese deja mintea în mişcare și căuta o ieșire din această situație.

— Scrie: „Eu, Piotr Hurtinski, sunt vinovat că din lăcomie am săvârşit o crimă. L-am trădat pe cel căruia trebuia să-i slujesc cu credință și să-i ajut în misiunea lui grea. Dumnezeu să mă judece. Aduc la cunoștința Înălțimii Voastre Imperiale că..."

Când Hurtinski termină de scris cuvântul „judece", Ahimas îi frânse gâtul cu muchia palmei. Spânzură trupul de șnurul galeriei. Se uită cu satisfacție la fața mirată a lui Hurtinski. Nu trebuie s-o faci pe deșteptul cu Ahimas Velde!

Așadar, misiunea sa la Moscova fusese îndeplinită.

***

De la poștă, îmbrăcat încă în uniformă de polițist, Ahimas îi trimise o telgramă lui *monsieur* NN folosind adresa de rezervă. Aflase, din ziare, că Kiril Aleksandrovici plecase încă de ieri la Petersburg.

Depeșa avea următorul conținut:

„Plata a fost primită. Dl Nemo s-a dovedit a fi un partener necinstit. Au apărut probleme cu domnul Fandorin de la filiala companiei din Moscova. Avem nevoie de intervenția dumneavoastră. Klonov."

Ezitând un pic, lăsă adresa de la Troiță. În toate acestea exista desigur și o doză de risc, dar în limitele admisibilului. Acum, când Ahimas știa cine e NN, înțelegea că posibilitatea existenței unui joc la două capete era minimă. NN era totuși o persoană prea importantă. Iar de ajutorul marelui cneaz avea, într-adevăr, nevoie. Misiunea fusese dusă la bun sfârșit. Doar n-avea să plece din Rusia târând în urma sa coada unor cercetări polițienești! Atâta îi mai lipsea! Viitorul conte de Santa Croce își dorea o viață tihnită, iar domnul Fandorin era prea priceput și iute. Trebuia temperat.

După, trecu pe la gara Briansk și cumpără un bilet spre Paris. Mâine, la opt dimineața, Ahimas Velde va părăsi orașul în care a onorat ultima comandă. Excelenta lui carieră se încheia cum se cuvine, cu amploarea pe care o merita.

Și deodată îi veni în gând să-și facă un cadou. Un om liber, cu atât mai mult unul care s-a retras din orice fel de afaceri, poate avea slăbiciunile sale.

Scrise un mesaj: „Mâine, la șase dimineața, voi fi la hanul Troițki de pe strada Hohlovsk. Stau la numărul 7. Intrarea din curte. Bate de două ori, apoi încă de două.

Plec, aș vrea să-mi iau rămas-bun. Nikolai". O trimise de la gară, prin poșta orășenească, scriind pe plic: „Dnei Tolle, personal. Apartamentele Anglia, Petrovka, colț cu Stoleșnikov".

Nu-i nimic. Totul e în ordine. Făcuse curat. Desigur că nu se cade să meargă la hotel, nu e bine să bată la ochi, Wanda poate fi urmărită. Dar în scurt

timp ea va fi scoasă de sub urmărire. De asta va avea grijă *monsieur* NN.

Să-i facă Wandei un cadou de adio, să-i dea acele nenorocite cincizeci de mii, ca să se simtă și ea liberă și să trăiască așa cum îi place.

Și poate să plănuiască împreună o nouă întâlnire? Într-o altă viață, lipsită de griji.

Glasul care de la o vreme îi răsuna în partea stângă a pieptului și care era mereu acoperit de raționamentele de afaceri scăpă cu totul din frâu. „Dar de ce ar trebui să-mi iau adio?" șopti el. „Contele de Santa Croce nu e același lucru cu Ahimas Velde. Excelența Sa nu trebuie să stea neapărat singur."

Glasul primi ordin să tacă, dar Ahimas se întoarse totuși la casă, restitui biletul și plăti pentru un compartiment cu două locuri. Un fleac, o sută douăzeci de ruble. Oricum, călătoria fără vecini va fi mult mai confortabilă. „Ha-ha", comentă vocea interioară.

Mâine voi hotărî când ne vom întâlni, își spuse Ahimas. Ori va primi cincizeci de mii, ori va merge cu mine.

Își aminti că i se mai întâmplase asta. Cu douăzeci de ani în urmă, cu Evghenia. Numai că atunci el nu era sigur și nici nu luase un cal pentru ea. Acum calul era deja pregătit.

Toată ziua Ahimas se gândi numai la asta, iar seara se întinse în camera lui. N-avea somn. Nu i se mai întâmplase așa ceva.

În sfârșit, gândurile începură să i se liniștească și să fie populate de niște chipuri care i se perindau fără nici o legătură prin fața ochilor. Apăru Wanda, fața ei tremură un pic și se transformă puțin câte puțin în fața Evgheniei. Straniu, se gândi el, trăsăturile ei mi s-au șters de mult din memorie.

Wanda-Evghenia se uită la el tandru și spune: „Ce ochi străvezii ai tu, Lia. Ca apa".

Ahimas auzi ca prin somn o bătaie înceată în ușă, se ridică brusc, se așeză pe pat și scoase revolverul de sub pernă. În spatele geamului se lumina de ziuă.

Alte bătăi. Fără pauze.

Pășind în vârful picioarelor coborî încet pe scară.

— Domnule Klonov! se auzi o voce. Aveți o depeșă urgentă! De la *monsieur* NN!

Ahimas deschise ușa ținând la spate mâna în care strângea revolverul. Văzu un bărbat înalt ce purta un impermeabil. De sub cozorocul chipiului nu i se deslușea fața, ci doar mustățile răsucite milităreşte. Trimisul îi dădu pachetul, plecă fără să-și ia rămas-bun și dispăru în întunericul tulbure al dimineții.

„Domnule Velde, cazul a fost clasat, dar a apărut o mică problemă. Asesorul colegial Fandorin, acționând ce de la sine putere, a desoperit unde vă aflați și intenționează să vă aresteze. Acest lucru ne-a fost comunicat de șeful poliției din Moscova, care a cerut sancționarea noastră. Noi am ordonat să nu se întreprindă nimic și nici să nu fie anunțat asesorul colegial. Fandorin va veni de unul singur, dimineața la șase, fără să știe că nu va fi susținut de polițiști. Acest om pune în pericol rezultatul întregii operațiuni. Procedați după cum credeți de cuviință. Vă mulțumesc pentru munca depusă. NN."

Ahimas încercă două sentimente: unul plăcut și altul parșiv.

Cu cel plăcut lucrurile erau clare. Moartea lui Fandorin ar fi fost ca o linie trasă frumos la sfârșitul listei lui profesionale. Așa își va încheia și vechile conturi, își va duce și misiunea până la capăt. Va ieși totul ca la carte.

Iar cel de-al doilea sentiment era opus. De unde aflase Fandorin adresa lui? Doar nu de la NN. Mai era ceva: ora 6 dimineața. E ora de sosire a Wandei. Oare chiar îl trădase? Asta schimba totul.

Se uită la ceas. Patru și jumătate. Timp de pregătire îi rămăsese mai mult decât suficient. Desigur că nu există nici un risc, toate avantajele sunt de partea lui, dar domnul Fandorin e un om serios, așa că superficialitatea e inadmisibilă.

Apăru o dificultate în plus. Nu i-ar fi greu să omoare pe cineva luat prin surprindere, dar trebuia ca Fandorin să-i spună mai întâi de unde luase această adresă.

Numai să n-o fi aflat de la Wanda.

Pentru Ahimas, acum nu exista nimic mai important.

Pe la cinci și jumătate, el își ocupă postul lângă geam, în spatele storurilor.

La șase și trei minute, în curtea inundată de lumina moale a dimineții intră un bărbat îmbrăcat într-un sacou de fante, de culoare crem, și în pantaloni înguști, foarte la modă. Acum Ahimas avea posibilitatea să-i studieze fața în cele mai mici amănunte. Îi plăcea: deșteaptă, energică. Un oponent pe măsură. Doar cu aliații stătea mai prost.

Fandorin se opri și trase aer în piept. Își umflă obrajii și suflă aerul afară. O fi un fel de gimnastică, cine știe.

Ridică mâna și bătu încet. De două ori, apoi de trei și iar de două.

PARTEA A TREIA

ALB ȘI NEGRU

PORȚILE SUEDEZE
SAU
PENULTIMUL CAPITOL,
în care Fandorin se transformă într-un nimeni

Erast Petrovici ciuli urechile – liniște. Ciocăni. Nu auzi nimic. Împinse ușa încetișor și ea cedă brusc, scârțâind dușmănos.

O fi oare goală capcana?

Întinse mâna în care ținea revolverul, urcă repede scara sărind câte trei trepte deodată și nimeri într-o cameră pătrată, cu tavanul jos.

După lumina orbitoare de afară, camera i se păru cu totul întunecată. În dreapta se zărea dreptunghiul cenușiu al unei ferestre acoperite cu storuri, iar mai departe, la perete, un pat metalic, un dulap, un scaun.

Ce e acolo, pe pat? O siluetă acoperită cu plapuma. Cineva care doarme.

Ochii asesorului colegial se obișnuiseră deja cu lumina foarte slabă, așa că Fandorin văzu o mână, sau mai bine zis o mânecă ce atârna fără viață de sub plapumă. Încheietura în mănușă era întoarsă cu palma în sus. Pe podea zăcea un revolver Colt, iar alături se întindea o mică băltoacă.

Ia te uită, ce surpriză! Deziluzionat, Fandorin băgă în buzunar revolverul Herstal care deveni dintr-odată inutil, traversă camera și trase cu putere de plapumă.

În tot acest timp, Ahimas stătea nemișcat la fereastră, ascuns după o perdea groasă. Când agentul bătu la ușă, i se așeză o greutate pe suflet.

Înseamnă că totuși Wanda...

Toate erau pregătite în așa fel încât Fandorin să nu-și plimbe prea mult privirea prin cameră, ci să-și concentreze atenția într-o direcție falsă, să se întoarcă cu spatele și să pună arma în buzunar.

Toate cele trei scopuri au fost atinse.

— Ei, iată, spuse Ahimas încet, acum mâinile la ceafă. Și dacă încercați să vă întoarceți, domnule Fandorin, vă omor.

***

Ciuda a fost primul sentiment care-l cuprinse pe Erast Petrovici când văzu sub plapumă o păpușă grosolană din cârpe și auzi în spate o voce liniștită și sigură. Cât de ușor căzuse în plasă!

Dar ciuda a fost imediat alungată de nedumerire. De ce Klonov-Pevțov era pregătit și îl aștepta? Pândise oare la geam, văzuse că în locul Wandei venise altcineva? Dar îi pronunțase totuși numele! Reieșea de aici că știa și că îl aștepta. De unde știa? Oare chiar reușise Wanda să-l prevină? Și atunci de ce îl aștepta Klonov, de ce nu fugise?

Înseamnă că știa despre preconizata vizită a „domnului Fandorin", dar nu știa despre acțiunea pregătită de poliție. Ciudat.

De altfel, nu avea timp pentru ipoteze. Ce să facă acum? Să sară într-o parte? E greu să nimerești un om care a studiat arta „celor care se furișează", e mult mai greu decât își închipuie falsul căpitan de poliție.

În orice caz, poliția va intra la auzul împușcăturilor, va deschide focul și atunci criminalul nu va mai putea fi prins viu.

Fandorin își duse mâinile la ceafă și întrebă liniștit, pe același ton cu oponentul său:

— Și mai departe?

— Scoateți-vă haina, pounci Ahimas. Aruncați-o în mijlocul camerei.

Haina căzu greu, cu zgomot, se vede că în afară de Herstal în buzunare mai era ceva.

În spate, la brâu, agentul avea un toc în care ținea un pistol mic.

— Și Derringerul. Aruncați-l acolo, sub pat. Iar acum aplecați-vă, încet. Ridicați-vă pantalonii, mai întâi la piciorul stâng. Mai sus. La dreptul.

Așa și este – de gamba stângă are prins un stilet. Se echipase bine domnul Fandorin. E plăcut să ai de-a face cu un om prevăzător.

— Acum vă puteți întoarce.

Agentul se întoarse fără grabă, așa cum spun regulile, ca să nu-și enerveze inamicul.

Și ce e cu cele patru steluțe din metal prinse de bretele? Așa e, niște șiretlicuri orientale.

— Scoateți-vă bretelele și aruncați-le sub pat.

Fața drăgălașă a agentului se schimonosi de furie. Genele lungi începură să-i tremure – Fandorin mijea ochii încercând să deslușească fața celui ce stătea vizavi de el, cu spatele spre lumină.

Ei, acum poate să iasă la vedere și să verifice cât de bună e memoria vizuală a tânărului.

Se dovedi a fi destul de bună: Ahimas făcu doi pași înainte și observă cu satisfacție că obrajii rusului

se acoperiră cu pete vișinii, apoi se făcură albi ca varul.

Așa e, tinere. Soarta e o femeie capricioasă.

***

Ăsta nu e om, e însuși diavolul! Și-a dat seama că și *shuriken* pot fi arme. Erast Petrovici clocotea de furie, acum lipsit de tot arsenalul său.

Sau mai bine zis de aproape tot.

Din mulțimea de obiecte destinate autoapărării (și chiar i se păru că sărise calul când se înarmase până în dinți), îi rămăsese doar săgeata ascunsă în mâneca de la cămașă. Era subțire, din oțel, și prinsă de un arc. Ar fi destul să-și îndoaie cotul ca arcul să se întindă. Dar e foarte greu să omori pe cineva cu o astfel de săgeată, doar dacă îl nimerești direct în ochi. Și ce mișcări bruște poți face când ești ținut la respect de țeava unui Bayard cu șase cartușe?

În acest moment, silueta întunecată se mișcă și Fandorin reuși în sfârșit să deslușească trăsăturile adversarului său.

Ochii aceștia! Ochii aceștia albi! Chipul pe care Erast Petrovici îl visa de atâția ani. Nu poate fi adevărat! Iar are un coșmar! De s-ar trezi mai repede.

***

Trebuia să se folosească de avantajul psihologic înainte ca adversarul să-și revină.

— Cine v-a comunicat adresa, ora și semnalul?

Agentul tăcea.

Ahimas coborî țeava pistolului, ochind în genunchi, dar se pare că Fandorin nu se speria cu una, cu două. Dimpotrivă, parcă îi mai trecuse paloarea.

— Wanda? se interesă Ahimas fără să vrea, iar vocea îl trădă, de-acum răgușită.

Nu, nu va răspunde, se gândi el. Va muri, dar nu va scoate nici un cuvânt. Așa îi e felul.

Dar agentul deschise brusc gura:

— Voi răspunde în schimbul răspunsului la întrebarea mea. Cum a fost omorât Sobolev?

Ahimas clătină din cap. Nu înceta să-l mire extravaganța umană. De altfel, curiozitatea profesională manifestată de tânăr în pragul morții nu-i putea impune decât respectul.

— Merge, acceptă el, dând din cap. Dar răspunsul trebuie să fie sincer. Am cuvântul dumitale de onoare?

— Da.

— Extract de ferigă amazoniană. Paralizie a mușchiului inimii, din cauza bătăilor accelerate. Nu lasă nici o urmă. Chateau d'Iquem.

Fandorin nu mai avu nevoie de alte explicații.

— A, iată cum... murmură el.

— Deci Wanda a fost? întrebă printre dinți Ahimas.

— Nu. Ea nu v-a trădat.

Ahimas închise o clipă ochii și mai că nu se înecă din cauza unei ușurări de nedescris.

Când fața omului din trecut se încordă în așteptarea răspunsului, Erast Petrovici înțelese de ce mai era încă în viață. Însă imediat ce va răsuna mult așteptatul răspuns, atât de important pentru omul cu ochii albi, va urma și împușcătura. Numai să nu piardă momentul când degetul își va începe apăsarea pe trăgaci.

Având în față un om dezarmat, cel cu arma încearcă să-și controleze instinctele, se simte protejat și mizează din cale-afară de mult pe ajutorul

metalului lipsit de suflet. Reacţiile unui asemenea om sunt încetinite. Acesta este abc-ul artei „celor care se furişează".

Cel mai important este să intuieşti corect momentul. Prima mişcare o va face înainte şi la stânga, iar glonţul va zbura mai la dreapta. După asta, vă trebui să se arunce la pământ, al doilea glonţ îi va zbura pe deasupra capului. Şi atunci îl va reteza.

E riscant. Opt paşi e o distanţă cam mare. Iar dacă adversarul se pricepe să facă un pas înapoi, totul va fi pierdut.

Dar n-avea de ales.

Şi aici cel cu ochii albi făcu pentru prima oară o greşeală: închise o fracţiune de secundă ochii.

Atât i-a fost de ajuns. Erast Petrovici nu riscă să se arunce în bătaia gloanţelor, ci făcu un salt spre fereastră.

Sfărâmă geamul cu cotul, trecu printre cioburile de sticlă, facu un salt în aer şi ateriză cu succes în curte. Nici măcar nu se tăie.

Urechile îi ţiuiau. Uite că adversarul reuşise totuşi să tragă, dar, bineînţeles, nu reuşise să-l atingă.

Fandorin fugi de-a lungul zidului, scoase din buzunarul pantalonilor un fluier şi dădu semnalul convenit de începere a operaţiunii.

***

Ahimas nu mai văzuse vreun om care să se mişte cu o asemenea viteză. Într-o clipă, pantofii de lac şi jambierele albe dispărură pe fereastră. Trase, dar cu o fracţiune de secundă mai târziu decât trebuia.

Fără a sta mult pe gânduri, sări şi el peste pervazul plin de cioburi şi ateriză în picioare, îndoindu-şi genunchii.

Agentul fugea și sufla disperat într-un fluier. Lui Ahimas i se făcu un pic milă. Bietul de el miza pe ajutorul poliției.

Ușor, alergând fără efort ca un băiețandru, Fandorin coti după colț. Ahimas trase de la șold, de pe zid zbură tencuiala. Nu e bine.

Dar curtea exterioară e mai mare decât cea interioară. Fandorin nu va reuși să ajungă la poartă.

***

Iată și poarta, cu stâlpi sculptați și acoperiș de lemn. O poartă cu adevărat rusească, dinaintea lui Petru, dar i se spune, nu se știe de ce, „suedeză". Se vede că, în vremurile de demult, cei din Moscova au învățat tainele acestei meserii de la vreun negustor suedez.

În mijlocul curții încremenise, cu mătura în mână și căscându-și gura știrbă, măturătorul. Cel care se prefăcea beat rămăsese pe scaun și se zgâia la asesorul colegial care străbătea în fugă curtea. Îngrozită, femeiușca în basma și palton se făcuse una cu peretele. Erast Petrovici înțelese brusc: aceștia nu sunt agenți. Sunt pur și simplu un măturător, un bețivan și o cerșetoare.

Auzi în spate zgomot de pași care se apropiau.

Fandorin făcu niște mișcări în zigzag și le făcu, slavă Domnului, la timp: umărul îi fu străpuns de ceva fierbinte. O nimica toată, doar m-a atins, se gândi el.

Dincolo de poartă se vedea strada care lucea aurie în soare. Parcă era foarte aproape, totuși nu va reuși să ajungă până acolo.

Erast Petrovici se opri și se întoarse cu fața. Ce rost avea să primească un glonț în spate? Se opri și

bărbatul cu ochi albi. Până acum auzise trei împușcături. Înseamnă că în Colt mai sunt trei gloanțe. Mai mult decât suficiente pentru a pune capăt vieții lumești a domnului Fandorin. Douăzeci și șase de ani de la naștere. Fără rude.

Distanța dintre ei era de cincisprezece pași. Prea mulți pentru a încerca să facă ceva. Unde e Karacențev? Unde sunt oamenii lui? N-avea timp să se gândească la asta.

Sub manșetă avea săgeata care doar printr-o minune va acționa de la o asemenea distanță. Totuși, Erast Petrovici ridică mâna și se pregăti să îndoaie cotul.

Omul cu ochii albi îl ținti fără grabă în piept.

Asesorul colegial văzu în minte o imagine: scena duelului din opera *Evgheni Oneghin*. Acușica cel cu ochi albi va începe să cânte: „Voi cădea oare răpus de săgeată?"

***

Două gloanțe în piept. Cel de al al treilea i-l va trage în cap.

Nimeni nu va veni să vadă ce se întâmplă. Pe aici, poți să cauți un polițist ziua în amiaza mare cu lumânarea și tot degeaba, așa că nu e cazul să se grăbească.

Ahimas prinse cu colțul ochiului o mișcare grăbită. O umbră se desprinse fulgerător de perete.

Întorcându-se brusc, Ahimas văzu o față cu ochi înguști, schimonosită de furie, îmbrobodită într-o basma ridicolă din pânză groasă. O gură mare începu să strige, sau mai bine zis să croncăne. Japonezul!

Degetul apăsă pe trăgaci.

***

Muierea care adineauri se lipea cu teamă de perete, scoase brusc un strigăt de luptă specific grupării Yakuza din Yokohama și se repezi, după toate regulile *jiu jitsu*, la omul cu ochi albi.

Acesta se întoarse îndemânatic și apăsă pe trăgaci, dar muierea evită glonțul și, din poziția a patra, printr-o lovitură măiestrită *mavasi-giri*, îl doborî pe cel care trăgea cu arma. Basmaua ridicolă îi alunecă pe umeri și de sub ea se ivi un cap cu păr ca smoala, înfășurat într-un prosop.

Masa? Dar de unde a răsărit? M-a urmărit, vagabondul! Mi se părea mie că prea ușor și-a lăsat stăpânul să plece de unul singur!

De fapt, Masa nu purta basma, ci un șervet de la Dusseau. Iar balahonul era o husă de fotoliu!

Dar Erast Petrovici nu mai avea acum timp să-și exerseze spiritul de observație. Se repezi înainte și pregăti mâna cu săgeata, dar n-o aruncă, de frică să nu-l nimerească pe Masa.

Japonezul îl lovi pe bărbatul cu ochi albi cu muchia palmei peste încheietură. Bayardul zbură într-o parte, se lovi de un bolovan și trase spre cer.

În clipa următoare, un pumn de oțel îl lovi pe japonez în tâmplă, iar Masa se lăsă moale în jos și căzu cu nasul în pământ.

Cel cu ochii albi aruncă o privire spre Fandorin, care se apropia de revolverul aruncat cât colo, sări în picioare de parcă era din gutapercă și se repezi înapoi, în curtea interioară.

Până la Bayard n-avea cum să ajungă. Adversarul e abil și cunoaște artele marțiale. În timp ce s-ar bate cu el, s-ar dezmetici și japonezul, și n-o v-a scoate la capăt de unul singur cu doi maeștri.

Înapoi, în cameră! Acolo, pe podea, lângă pat e Coltul – și e încărcat.

***

Fandorin ridică din fugă revolverul. Această mișcare îi luă doar o jumătate de secundă, dar omul cu ochi albi reuși să dispară după colț. Și iarăși, ca mai devreme, lui Fandorin îi trecu prin minte un gând anapoda: parcă ar fi niște copii care joacă leapșa, ba fug toți într-o direcție, ba – tot atât de jucăuș – în cealaltă.

Cu revolverul se trăsese de cinci ori, înseamnă că mai avea un singur cartuș. Nu putea da greș.

Erast Petrovici ajunse și el după colț și văzu că bărbatul cu ochi albi era cu mâna pe ușa cu numărul 7. Asesorul colegial lansă săgeata fără să mai țintească.

În zadar sări adversarul său în spatele ușii.

***

După ușă, Ahimas se împiedică brusc și căzu, iar piciorul nu mai voia să-l asculte.

Se uită în jos, nedumerit: un obiect metalic îi străpunsese piciorul, lângă gleznă. Ce naiba!

Înfruntând durerea ascuțită, urcă cu greu scara și se târî pe podea în direcția unde se vedea conturul negru al Coltului. În momentul când degetele lui strânseră patul crestat, din spate se auzi un tunet.

***

Este!

Silueta se răsuci. Revolverul negru îi alunecă dintre degetele slăbite.

Erast Petrovici traversă camera din două salturi și înșfăcă arma de pe podea. Trase cocoșul și, pentru orice eventualitate, făcu un pas înapoi.

Bărbatul cu ochi albi era întins cu fața în jos. În mijlocul spatelui său se lățea o pată întunecată.

Se auzi un tropăit, dar asesorul colegial nici nu se clinti: recunoscuse pașii mărunți ai lui Masa.

Spuse în japoneză:

— Întoarce-l, dar fii atent. E foarte periculos.

***

În cei patruzeci de ani de viață, Ahimas nu fusese niciodată rănit și se mândrea foarte tare cu asta, dar în același timp se temea că norocul lui se va sfârși o dată și o dată. Nu se temea de moarte, dar se temea de răni, se temea să nu rămână infirm. Se poate întâmpla ca durerea să fie insuportabilă. Dacă își va pierde brusc controlul asupra propriului corp și spirit, cum de multe ori au pățit-o alții sub ochii lui?

Nu îl durea nimic. Chiar nimic. Dar iată, corpul refuza să-l mai asculte.

Mi-a fost atinsă coloana, se gândi el. Contele Santa Croce nu va mai ajunge pe insulă. Era un gând ca oricare altul, nu regreta nimic.

Apoi se întâmplă ceva. Parcă adineauri privea scândurile prăfuite ale dușumelei, și deodată îi răsări în fața ochilor un tavan cenușiu, acoperit cu pânze de păianjen.

Ahimas privi în altă direcție. Deasupra lui stătea Fandorin, care ținea în mână un revolver.

Cât de stupid arată omul când e privit de jos. Exact așa ne văd câinii, viermii și gângăniile.

— Mă auziți? întrebă agentul.

— Da, răspunse Ahimas şi se minună de vocea lui puternică şi limpede.

Sângele îi curgea neîncetat, simţea asta. Dacă nu va fi oprit, în curând toate se vor sfârşi. E bine. Trebuie să facă în aşa fel încât sângele să nu fie oprit. Iar pentru asta trebuia să vorbească.

***

Rănitul îl privea ţintă, de parcă încerca să vadă pe faţa lui Erast Petrovici ceva foarte important. După câteva clipe, începu să vorbească. Cu propoziţii scurte şi clare.

— Vă propun o afacere. Eu vă salvez viaţa. Dumneavoastră îmi îndepliniţi o rugăminte.

— Ce rugăminte? se miră Fandorin, fiind convins că bărbatul cu ochi albi delirează. Și cum oare îmi mai puteţi salva viaţa?

— Rugămintea, mai târziu. Sunteţi condamnat. Doar eu vă mai pot salva. Veţi fi omorât chiar de propriii dumneavoastră șefi. V-au tăiat deja de pe listă. Și din viaţă. Eu n-am reușit să vă omor, dar vor reuși alţii.

— Prostii! exclamă Erast Petrovici, dar începu să îl cam furnice ceva în piept, destul de neplăcut. Unde e poliţia? Unde e Karacenţev?

— Haideţi să facem așa. Rănitul își linse buzele palide. Eu vă spun cum să procedaţi. Dacă mă credeţi, îmi îndepliniţi o rugăminte. Dacă nu, nu. Îmi daţi cuvântul dumneavoastră de onoare?

Fandorin încuviinţă și se uită vrăjit la omul care venise din trecut.

— Rugămintea este următoarea. Sub pat se află o servietă. Servieta cu pricina. Nimeni n-o va căuta, aduce doar necazuri. Servieta e a dumneavoastră.

Tot acolo e un plic. În el sunt cincizeci de mii. Plicul trimiteți-l Wandei. O să faceți asta?

— Nu! se revoltă asesorul colegial. Toți banii vor fi dați autorităților. Eu nu sunt hoț, sunt funcționar de stat.

***

Ahimas își ascultă corpul. Se pare că îi rămăsese chiar mai puțin timp decât spera că are. Îi venea tot mai greu să vorbească. De-ar reuși...

— Sunteți nimic. Sunteți un cadavru.

Silueta agentului începu să se destrame ca fumul și Ahimas se strădui să vorbească mai iute.

— Sobolev a fost condamnat la moarte printr-o judecată secretă. Judecata imperială. Acum știți totul. Pentru asta veți fi omorât. E în interesul statului. În servietă sunt câteva pașapoarte. Bilete pentru trenul de Paris. Pleacă la opt. O să reușiți. Altfel, veți muri.

Văzu negru înaintea ochilor. Făcu un efort și alungă bezna.

— Gândește mai repede, îl grăbi el. Ești deștept, iar mie nu mi-a mai rămas mult.

***

Bărbatul cu ochi albi spunea adevărul.

Când lui Erast Petrovici îi deveni totul clar, desăvârșit de clar, se clătină.

Dacă e așa, s-a terminat. A pierdut totul: slujba, onoarea, sensul vieții. Ticălosul de Karacențev l-a trădat, l-a trimis la moarte sigură. Nu, nu Karacențev, ci statul, imperiul, patria.

Dacă a rămas totuși în viață, e mulțumită lui Masa.

Japonezul se holba, ținându-și cu mâna fruntea lovită.

Sărmanul de el. Nici un cap, nici chiar unul de fontă n-ar fi putut îndura atâtea. Of, Masa, Masa, ce să facem noi oare? Ți-ai legat viața de cine nu trebuia.

— Rugămintea mea. Promiteți-mi, șopti abia auzit muribundul.

— O să mă țin de cuvânt, bombăni fără prea mare chef Erast Petrovici.

Ahimas zâmbi și închise ochii.

Totul e bine. O viață bună, un sfârșit bun.

Mori, își porunci el.

Și muri.

CEL DIN URMĂ CAPITOL, **în care totul se aranjează cât se poate de bine**

Clopotul gării sună a doua oară și locomotiva Ericson scotea nerăbdătoare clăbuci de fum, gata s-o ia din loc și să fugă pe șinele strălucitoare în urma soarelui. Expresul transeuropean Moscova–Varșovia–Berlin–Paris era gata de plecare.

Într-o cușetă de clasa întâi (bronz, catifea, lemn roșu) stătea un tânăr morocănos, îmbrăcat într-un sacou crem murdar și ros în coate. Privea pe geam, mesteca o țigară de foi și lansa rotocoale de fum, dar, spre deosebire de locomotivă, fără strop de entuziasm.

Are douăzeci și șase de ani, dar viața lui e deja sfârșită, se gândea pasagerul gata de plecare. Se întorsese la Moscova doar cu patru zile în urmă, plin de speranțe și elan, și iată că era nevoit să-și părăsească orașul natal pentru totdeauna, fără cale de întoarcere! Era discreditat, urmărit, își părăsise slujba, își înșelase patria și nu-și îndeplinise datoria. Nu, de fapt nu înșelase pe nimeni, ci patria își trădase slujitorul credincios! Cinstite mai sunt interesele statului dacă un slujbaș poate fi mai întâi transformat într-un șurub ce se rotește aiurea, iar apoi statul e gata să-l lichideze. Citiți-l pe Confucius, domnilor apărători ai tronului. El spune: un bărbat nobil nu poate fi armă în mâna nimănui.

Ce îl mai așteaptă acum? I se va duce vestea, va fi declarat hoț, îl vor căuta în toată Europa.

Ba nu îl vor declara hoț, vor prefera să nu mai amintească de servietă.

Și nici nu-l vor da în urmărire, se feresc de scandal. Îl vor vâna, îl vor găsi mai devreme sau mai târziu și-l vor omorî. Și nu e prea greu să dai de urma unui călător însoțit de o slugă japoneză! N-avea cum să-l abandoneze pe Masa. Singur, s-ar pierde în Europa.

Chiar, unde o fi?

Erast Petrovici scoase din buzunar ceas Breguet. Până la plecare mai rămăseseră doar două minute.

La gară ajunseseră la timp, iar asesorul colegial (de fapt, fostul asesor colegial) reușise chiar să trimită la hotel un anumit colet pe numele doamnei Tolle. Dar, la opt fără un sfert, când erau deja în compartiment, Masa începuse să se revolte: îi spusese că e flămând, că refuză să mănânce în vagonul-restaurant ouă de pasăre, unt grețos de vacă și carne crudă de porc, cu miros de fum, și pornise în căutarea covrigilor calzi.

Clopotul bătu a treia oară, iar locomotiva șuieră cu voioșie din toate buloanele.

De nu s-ar rătăci, balon crăcănat ce e! Fandorin se uită neliniștit pe geam. Iată-l, se rostogolește pe peron ducând într-o mână un pachet destul de mare. Are capul de două ori înfășurat: încă nu-i trecuse cucuiul de la ceafă, iar acum avea și vânătaia de la tâmplă.

Dar cine îl însoțește?

Erast Petrovici puse mâna streașină la ochi, să se apere de soare.

Înalt, slab, cu favoriți cărunți și stufoși, îmbrăcat în livrea.

Frol Grigorievici Vedișcev, valetul personal al cneazului Dolgorukoi! El ce mai caută aici? Ah, cât de inoportun e!

Vedișcev îl văzu și îi făcu semn:

— Domnule Fandorin, Înălțimea Voastră! După dumneavoastră am venit!

Erast Petrovici se trase înapoi, dar i se făcu numaidecât rușine. Ce prostie! Și nici n-are sens, ar trebui totuși să clarifice situația. Ce sunt aiurelile astea?

Coborî pe peron ținând servieta sub braț.

— Of, abia am reușit...

Vedișcev răsufla din greu, ștergându-și chelia înfierbântată cu o batistă pestriță.

— Să mergem, domnule, Excelența Sa vă așteaptă.

— Dar cum m-m-ați găsit?

Tânărul se întoarse și aruncă o privire spre vagonul care o lua încet din loc.

Asta e, trenul să meargă pe drumul său. Ce sens ar avea să fugă pe calea ferată dacă ruta este atât de cunoscută autorităților? Vor da o telegramă și mă vor aresta chiar la prima stație. Sunt obligat să ies din Moscova pe altă cale.

— Frol Grigorievici, nu pot să merg la Excelența Sa. Situația mă obligă să-mi p-părăsesc slujba... Eu... eu trebuie să plec urgent, iar cneazului îi voi explica totul într-o s-scrisoare.

Da, da! Să-i scrie despre toate acestea lui Dolgorukoi. Să afle măcar un singur om dedesubturile acestei istorii sinistre.

— De ce să stricați hârtia degeaba? ridică binevoitor din umeri Vedișcev. Excelența Sa cunoaște

destul de bine circumstanțele problemei dumneavoastră. Să mergem acum și să-i povestiți. Și despre ucigașul ăla, arză-l focul iadului, și despre șeful poliției, Iuda care v-a tras pe sfoară.

Lui Erast Petrovici i se tăie răsuflarea.

— Dar cum... În ce fel? De unde le știți pe toate?

— Avem și noi căile noastre, răspunse evaziv valetul. Despre operația dumneavoastră de azi am aflat din timp. Am trimis chiar și un om, să vadă ce o să se mai întâmple. Nu l-ați observat pe-acolo? Era unul care purta chipiu și se prefăcea că e beat. El nu e băutor de felul lui, nu pune nici strop în gură, nici chiar de Paște nu-și încălzește cu nimic stomacul. De aceea îl și țin. El mi-a zis că i-ați poruncit vizitiului să vă ducă la Gara Briansk. Of, era cât pe ce să vă pierd. Dar de găsit, doar cu ajutorul Domnului v-am găsit. Bine că l-am zărit la bufet pe ăsta al dumneavoastră cu ochi sașii, că de nu era așa, hai de-aleargă, om bătrân, prin toate vagoanele. Eu n-am ca dumneavoastră douăzeci de ani.

— Dar știe oare Excelența Sa că e... un caz foarte special?

— Nu mai e chiar atât de special, ci unul cât se poate de simplu, polițienesc, i-o tăie Vedișcev. Dumneavoastră v-ați înțeles cu șeful poliției să îl arestați pe suspectul acela, șarlatanul care se dădea drept negustor din Riazan. Spune lumea că adevăratul Klonov e un om foarte respectabil, cântărește cică vreo șapte puduri. Karacențev, cap de gâscă, a încurcat orele și dumneavoastră ați fost nevoit să vă riscați viața. Păcat că n-a fost prins viu, mișelul. Acum nici măcar nu știm ce avea în gând. Dar bine măcar că dumneavoastră, sufletelule, sunteți viu și sănătos. Excelența Sa a trimis deja o scrisoare la Piter țarului

și i-a explicat totul de-a fir a păr. Iar mai departe, totul e limpede: șeful poliției va plăti pentru prostie, va fi numit altul, iar Înălțimea Voastră va primi o decorație. Iată cât de simple sunt toate.

— C-chiar atât de s-simplu? mai întrebă o dată Erast Petrovici, privind iscoditor în ochii decolorați ai bătrânului.

— Nimic mai simplu. Sau o mai fi ceva?

— ...Nu, nimic altceva, răspunse Fandorin după ce se gândi un pic.

— Ei, vedeți. Dar ce servietă frumoasă aveți. Bun lucru. O fi din alea lucrate în străinătate?

— Servieta nu e a mea, tresări asesorul colegial (nu era deloc un fost asesor colegial). Mă pregătesc să o trimit Dumei. Am aici o sumă destul de mare de la un binefăcător anonim, pentru terminarea Catedralei...

— E chiar atât de mare?

Valetul îl privi cu mare atenție.

— Aproape un milion.

Vedișcev dădu din cap.

— Iată, mare bucurie pentru Vladimir Andreici. Să terminăm în sfârșit Catedrala asta, bat-o norocul, că ajunge să tot scoatem bani din vistieria orașului. Începu să-și facă, cu zel, semnul crucii. Of, ce bine că mai are Rusia binefăcători, să le dea Domnul sănătate, iar când or muri – liniște.

Spunând acestea, Frol Grigorievici își aduse deodată aminte de scopul venirii lui acolo și nu mai termină să-și facă semnul crucii, ci începu să se agite și să dea din mâini:

— Să mergem, Erast Petrovici, să mergem, tăicuțule. Excelențele Lor au spus că nu vor lua micul dejun fără dumneavoastră. Și dumnealor sunt la

regim, la opt și jumătate trebuie să mănânce un terciuleț. În piață ne așteaptă trăsura, așa că ajungem cât ai zice pește. Iar de asiaticul dumneavoastră n-aveți grijă, îl iau la mine, și eu sunt nemâncat. Mi-a mai rămas de aseară un ceaunel întreg cu ciorbiță de potroace, tare-i bună. Covrigii ăștia îi vom arunca, nu e bine să băgăm în noi aluat, să ne umflăm de pomană burțile.

Fandorin se uită compătimitor la Masa, care își umfla nările adulmecând fericit aroma covrigilor calzi. Săracul de el, îl așteaptă o cruntă încercare.

În colecția „Thriller & Mystery" au apărut:

Lee Child – CAPCANA MARGRAVE
Matthew Pearl – CLUBUL DANTE
Koji Suzuki – RING 1 – CERCUL
Nick Drake – NEFERTITI. CARTEA MORȚILOR
Boris Akunin – AZAZEL
Lisa Unger – MINCIUNI PERICULOASE
Yrsa Sigurđardóttir – ULTIMUL RITUAL
Lawrence Block – CÂND SFÂNTA CRÂȘMĂ SE ÎNCHIDE
Alex Berenson – AGENTUL CREDINCIOS
Lee Child – SĂ NU GREȘEȘTI
Koji Suzuki – RING 2 – SPIRALA
Boris Akunin – GAMBIT TURCESC
Michael Marshall – OAMENII DE PAIE
David Hewson – ANOTIMPUL MORȚILOR
Dan Fesperman – PRIZONIERUL DIN GUANTANAMO
Michael Byrnes – SECRETUL LUI IOSIF
Jed Rubenfeld – INTERPRETAREA CRIMEI
Boris Akunin – LEVIATAN
Lee Child – EVADARE IMPOSIBILĂ
Lawrence Block – OPT MILIOANE DE FELURI DE-A MURI
Lisa Unger – ADEVĂRUL CARE UCIDE
Matthew Pearl – UMBRA LUI POE
Christopher Reich – CLUBUL PATRIOȚILOR
Dale Furutani – MOARTE LA RĂSCRUCE
Fred Vargas – PLEACĂ REPEDE ȘI ÎNTOARCE-TE TÂRZIU